

Algemeen Ambtsbericht Nigeria

Maart 2021

Colofon

Plaats	Den Haag
Opgesteld door	Afdeling Ambtsberichten (DAF/AB)

Inhoudsopgave

Colofon	2	
Inhoudsopgave	3	
Inleiding	6	
1	Politieke en veiligheidssituatie	7
1.1	Politieke ontwikkelingen	7
1.1.1	Verkiezingen	7
1.1.2	#EndSARS-protesten	9
1.2	De veiligheidssituatie	10
1.2.1	Algemeen overzicht van de veiligheidssituatie gedurende de verslagperiode	11
1.2.2	Noordoost zone (Bauchi, Borno, Taraba, Adamawa, Gombe en Yobe).....	12
1.2.3	Noord-centraal zone (Niger, Kogi, Benue, Plateau, Na(s)sarawa, Kwara en FCT) ...	18
1.2.4	Noordwest zone (Zamfara, Sokoto, Kaduna, Kebbi, Katsina, Kano en Jigawa)	21
1.2.5	Zuidoost zone (Enugu, Imo, Ebonyi, Abia en Anambra)	25
1.2.6	Zuid-zuid zone (Bayelsa, Akwa Ibom, Edo, Rivers, Cross River en Delta).....	28
1.2.7	Zuidwest zone (Oyo, Ekiti, Osun, Ondo, Lagos en Ogun)	32
1.3	Bewegingsvrijheid	32
2	Identiteit, nationaliteit en documenten	33
2.1	Invoering nationale identificatieplicht	33
2.1.1	Procedure voor registratie voor een National Identity Number (NIN)	33
2.1.2	Voortgang invoering National Identity Management System.....	34
2.1.3	Registratie van de Nigeriaanse diaspora voor een NIN.....	35
2.1.4	Aanvraag en afgifte identiteitskaart	35
2.1.5	Handhaving identificatieplicht.....	35
2.2	Andere identiteitsdocumenten	36
2.2.1	Paspoort: Ontwikkelingen rondom het enhanced e-Paspoort.....	37
2.2.2	Rijbewijs	38
2.2.3	Geboorteakte.....	38
2.3	Fraude	41
3	Mensenrechten	43
3.1	Toezicht en rechtsbescherming	43
3.1.1	Nigeria Police Force NPF)	43
3.1.2	Nigerian Armed Forces (NAF)	46
3.1.3	Andere ordehandhavers	47
3.2	Rechtsgang.....	48
3.2.1	Mensenrechtenschendingen door de NPF	48
3.2.2	Mensenrechtenschendingen door de NAF	52
3.2.3	De doodstraf: nieuwe veroordelingen, maar geen executies.....	53
3.3	Toezicht op het functioneren van leger en politie door externe partijen	54
3.3.1	Persvrijheid	54
3.3.2	Gevolgen van kritiek op het functioneren van de autoriteiten door andere actoren.	55
3.4	Positie van specifieke groepen.....	55
3.4.1	Religieuze groepen	56
3.4.2	Op de persoon gericht geweld door cults	60
3.4.3	Deserteurs.....	61
3.4.4	LHBTI	62
3.4.5	Vrouwen.....	75

3.4.6	FGM.....	82
3.4.7	Bloed- en erekwesties.....	91
3.4.8	Minderjarigen.....	92
4	Vluchtelingen en ontheemden	97
4.1	Binnenlandse ontheemden.....	97
4.1.1	De situatie van ontheemden in Noordoost-Nigeria	97
4.1.2	De situatie van ontheemden in de Middle Belt	100
4.1.3	De situatie van ontheemden in Noordwest-Nigeria	102
4.2	Vluchtelingen uit Kameroen in Nigeria.....	104
4.2.1	Identiteitsdocumenten voor (Kameroense) vluchtelingen.....	104
4.2.2	De situatie van Kameroense vluchtelingen: ondervoeding, gendergerelateerd geweld en onveiligheid door cults	105
4.2.3	Uitgestelde terugkeer door verkiezingsgeweld in Kameroen	106
4.3	Nigeriaanse vluchtelingen in de regio	106
4.3.1	Zorgwekkende humanitaire en veiligheidssituatie voor Nigeriaanse vluchtelingen in Niger	106
4.3.2	Uitzetting van Nigeriaanse vluchtelingen in Kameroen.....	107
4.3.3	Stabilisatie van situatie Nigeriaanse vluchtelingen in Tsjaad.....	107
5	Terugkeer	108
5.1	Ontvangst op het vliegveld door de autoriteiten	108
5.2	Hervestiging in een andere stad of regio.....	109
5.3	Re-integratie vrijwillige terugkeerders.....	110
5.3.1	De aard van de steun bij (economische) re-integratie voor vrijwillige terugkeerders uit Nederland	110
5.3.2	De aard van de steun bij (economische) re-integratie voor vrijwillige terugkeerders uit Libië en Niger	110
5.3.3	Effect van re-integratiesteun op vrijwillige terugkeerders uit Libië en Niger.....	111
5.4	Re-integratie gedwongen terugkeerders	112
5.5	Factoren die kunnen bijdragen aan re-integratie.....	113
5.6	Opvang alleenstaande minderjarige terugkeerders.....	113
6	Mensenhandel	114
6.1	Profielen van slachtoffers van mensenhandel	114
6.1.1	Vrouwelijke slachtoffers uit het zuiden van Nigeria	115
6.1.2	Mannelijke slachtoffers van mensenhandel	115
6.2	Risico van represailles.....	116
6.2.1	Vrees voor (bovennatuurlijke) represailles	117
6.2.2	Onduidelijkheid over de prevalentie van represailles tegen slachtoffers in de praktijk	117
6.2.3	Een mogelijke verharding van de houding van mensenhandelaren: aanwijzingen voor bedreigingen en geweld tegen teruggekeerde slachtoffers	117
6.2.4	Retrafficking	119
6.2.5	Represailles tegen familieleden	119
6.2.6	Represailles tegen (minderjarige) mannelijke slachtoffers van mensenhandel	120
6.3	Bescherming van slachtoffers van mensenhandel	121
6.3.1	Het wettelijk kader op het gebied van mensenhandel.....	121
6.3.2	Capaciteit opvangcentra slachtoffers van mensenhandel.....	121
6.3.3	Aard en kwaliteit van de bescherming in NAPTIP-opvangcentra	122
6.3.4	Aard en kwaliteit van de bescherming in andere opvangcentra	123
6.3.5	Opvang van mannelijke slachtoffers van mensenhandel	123
6.3.6	Bescherming van slachtoffers buiten opvangcentra en de familieleden van slachtoffers van mensenhandel	123

6.3.7	Ontoereikende strafrechtelijke vervolging van mensenhandelaren	124
6.3.8	Angst, corruptie en inefficiëntie als oorzaken voor beperkte strafrechtelijke vervolging	124
6.4	Sociale en maatschappelijke re-integratie	125
6.4.1	Risico op stigmatisering en verstoting van teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel.....	126
6.4.2	Stigmatisering mannelijke slachtoffers van mensenhandel en seksuele uitbuiting	126
6.4.3	Ngo's hebben een leidende rol op het gebied van de economische re-integratie van slachtoffers van mensenhandel	127
6.4.4	Re-integratie na het einde van de opvangtermijn	127
6.5	Risico van strafrechtelijke vervolging voor sekswerk/prostitutie.....	128
6.5.1	Strafbaarstelling van seksuele exploitatie in nationale wetgeving.....	128
6.5.2	Arrestatie en vrij spraak van (vermeende) sekswerkers.....	128
7	Bijlagen	130
7.1	Geraadpleegde bronnen	130
7.2	Afkortingen.....	172
7.3	Kaart van Nigeria	174

Inleiding

Dit ambtsbericht is opgesteld aan de hand van de in de door het ministerie van Justitie en Veiligheid opgestelde *Terms of Reference* (ToR) gestelde vragen en genoemde aandachtspunten. De ToR voor het onderhavige ambtsbericht is vastgesteld op 20 augustus 2020. Een geanonimiseerde versie van deze ToR is tezamen met het ambtsbericht gepubliceerd op de website van de rijksoverheid.

Dit algemeen ambtsbericht beschrijft de situatie in Nigeria voor zover deze van belang is voor de beoordeling van asiolverzoeken van personen die afkomstig zijn uit dat land en voor de besluitvorming over terugkeer van afgewezen Nigeriaanse asielzoekers. Dit ambtsbericht is een actualisering van eerdere ambtsberichten over de situatie in Nigeria (laatstelijk juni 2018). Het algemeen ambtsbericht beslaat de periode van juni 2018 tot en met maart 2021. Dit ambtsbericht betreft een feitelijke, neutrale en objectieve weergave van de bevindingen gedurende de onderzochte periode en biedt geen beleidsaanbevelingen.

Dit ambtsbericht is gebaseerd op informatie uit openbare en vertrouwelijke bronnen. Bij onderzoek is onder meer gebruik gemaakt van informatie van niet gouvernementele organisaties, internationale waarnemers, vakliteratuur en berichtgeving in de media. De passages in dit ambtsbericht berusten op meerdere bronnen, tenzij anders vermeld of in het geval van algemeen onbetwiste feiten. Een overzicht van geraadpleegde openbare bronnen is opgenomen in de literatuurlijst.

Ook liggen (telefonische) interviews met vertrouwelijke bronnen en vertrouwelijke rapportages van de Nederlandse vertegenwoordiging in Abuja aan dit algemeen ambtsbericht ten grondslag. De op vertrouwelijke basis ingewonnen informatie is voornamelijk gebruikt ter ondersteuning en aanvulling van passages die zijn gebaseerd op openbare informatie. De vertrouwelijke bronnen zijn in het voetnotenapparaat aangemerkt als 'vertrouwelijke bron' en voorzien van een datum.

Hoofdstuk één bespreekt de belangrijkste politieke en veiligheidsontwikkelingen in Nigeria tussen juni 2018 en maart 2021. De sectie politieke ontwikkelingen gaat daarbij in op de verkiezingen van 2019 en de grootschalige protesten die plaatsvonden in 2020. De sectie over de veiligheidssituatie bespreekt de belangrijkste conflicten en andere vormen van geweld per geopolitieke zone.

Hoofdstuk twee gaat in op de belangrijkste ontwikkelingen rondom het invoeren van de nationale identificatieplicht.

Hoofdstuk drie schetst de mensenrechtensituatie in Nigeria met speciale aandacht voor de situatie van religieuze groepen, deserteurs, LHBTI's, vrouwen (inclusief slachtoffers van genitale verminking) en alleenstaande minderjarigen.

Hoofdstuk vier bespreekt de situatie van vluchtelingen en ontheemden in en rondom Nigeria en hoofdstuk vijf en zes behandelen de situatie van respectievelijk terugkeerders en slachtoffers van mensenhandel bij terugkeer in Nigeria.

1 Politieke en veiligheidssituatie

Dit hoofdstuk bespreekt de belangrijkste politieke en veiligheidsontwikkelingen in Nigeria tussen juni 2018 en maart 2021. De sectie politieke ontwikkelingen gaat daarbij in op de verkiezingen van 2019 en de grootschalige protesten die plaatsvonden in 2020. De sectie over de veiligheidssituatie bespreekt de belangrijkste conflicten en andere vormen van geweld per geopolitieke zone.

1.1 Politieke ontwikkelingen

In deze paragraaf worden de belangrijkste politieke ontwikkelingen in Nigeria beschreven sinds het verschijnen van het vorige algemeen ambtsbericht in juni 2018. Hierbij wordt aandacht besteed aan het verloop van de landelijke verkiezingen in 2019 en de protesten tegen politiegeweld en falend overheidsoptreden in 2020.

1.1.1 Verkiezingen

De tweede helft van 2018 en de eerste maanden van 2019 stonden in het teken van de landelijke verkiezingen voor het presidentschap, het parlement en de senaat en lokale verkiezingen voor gouverneurs en regionale parlementen. Na een vertraging van de oorspronkelijke stembusgang, werd de zittende president Muhammadu Buhari van het *All Progressives Congress* (APC) herkozen. Gezien ervaringen van Nigeria met verkiezingsgerelateerd geweld,¹ de verslechterde veiligheidssituatie in verschillende regio's in het land en het feit dat er in aanloop naar de verkiezingen geen sprake was van een duidelijke favoriet, heerste er angst voor het losbarsten van dergelijk geweld voor, tijdens en na de verkiezingen.² De *European Union Election Observation Mission* (EU EOM) telde een totaal van 145 doden als gevolg van verkiezingsgerelateerd geweld rondom de landelijke en lokale verkiezingen.³

Context van de verkiezingen

De verkiezingen van 2019 waren de zesde landelijke verkiezingen sinds de val van het militaire bewind in 1999. De APC domineert samen met de *People's Democratic Party* (PDP) het politieke speelveld in Nigeria. In 2015 versloeg de APC met Buhari aan het hoofd als eerste oppositiepartij de PDP, welke sinds 1999 aan de macht was geweest.⁴ De strijd rondom het presidentschap staat centraal in de landelijke verkiezingen. Terwijl 73 individuen zich kandidaat hadden gesteld, ging de strijd hoofdzakelijk tussen de zittende president, Buhari, en de

¹ International Crisis Group, *Nigeria's 2019 Elections: Six States to Watch*, 21 december 2018.

² De International Crisis Group identificeerde zes staten met een bijzonder hoog risico op dergelijk geweld: Rivers, Akwa Ibom, Kaduna, Kano, Plateau en Adamawa. International Crisis Group, *Nigeria's 2019 Elections: Six States to Watch*, 21 december 2018.

³ Dit aantal is vergelijkbaar met het aantal doden dat in 2015 viel. Hierbij dient echter de kanttekening gemaakt te worden dat de EU EOM aangaf dat het lastig was om exacte cijfers over het aantal incidenten te verkrijgen. Andere (lokale) bronnen zoals SBM Intelligence, een Nigeriaans consultancy bureau dat de veiligheidssituatie in Nigeria monitort, telde een totaal van 626 doden tijdens de hele verkiezingscyclus. Deze cijfers werden aangehaald door lokale en internationale ngos zoals Human Rights Watch en de Nigeria Civil Society Situation Room in hun rapportages over verkiezingsgerelateerd geweld. SBM Intel heeft een eigen website, te weten www.sbmintel.com. SBM Intel en Open Society Initiative for West Africa, *Nigeria 2019 Election Survey Report*, juni 2019. Zie ook: Nigeria Civil Society Situation Room, *Report of Nigeria's 2019 General Elections, 2019*; Human Rights Watch, *Nigeria: Widespread Violence Ushers in President's New Term*, 10 juni 2019.

⁴ Het APC kwam in februari 2013 tot stand door een fusie van de vier belangrijkste oppositiepartijen: *het Congress for Progressive Change* (CPC), de *All Nigerian Peoples Party* (ANPP), het *Action Congress of Nigeria* (ACN) en de *All Progressives Grand Alliance* (APGA), zie Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, oktober 2015. Het APC een eigen website heeft, te weten: <https://apc.com.ng>. De PDP staat in het Nederlands bekend als de Democratische Volkspartij. De PDP heeft ook een eigen website, te weten: <https://peoplesdemocraticparty.com.ng>.

voormalige vicepresident Atiku Abubakar, die kandidaat stond voor de PDP.⁵ Beide kandidaten waren moslim, afkomstig uit het noorden van Nigeria en de zeventig gepasseerd. Net als in 2015 waren het verbeteren van de veiligheidssituatie, het bevorderen van de economie en het bestrijden van corruptie de hoofdpunten op de verkiezingsagenda. In 2015 won Buhari de verkiezingen mede door zich te profileren als de leider die het meest capabel zou zijn om *Boko Haram* te bestrijden.⁶ Deze onderwerpen domineerden ook de verkiezingsagenda in 2019.⁷

Verkiezingsgerelateerd geweld en uitstel van de stembusgang in aanloop naar de verkiezingen

De aanloop naar de landelijke verkiezingen ging gepaard met verschillende vormen van verkiezingsgerelateerd geweld. De EU EOM telde 64 dodelijke slachtoffers in de periode voorafgaand aan de verkiezingen.⁸ Daarnaast rapporteerden verschillende bronnen zoals *Human Rights Watch* (HRW) de *Nigeria Civil Society Situation Room* en de *Independent National Electoral Commission* (INEC),⁹ gevallen van geweld tegen INEC-medewerkers.¹⁰ Dit geweld bestond uit bedreigingen, pesterijen, intimidatie, mishandeling, ontvoering en verkrachting. Begin februari gingen drie INEC-kantoren in vlammen op en verkiezingsgerelateerd geweld resulteerde ook in de dood van verschillende INEC-medewerkers.¹¹ Deze veelbewogen aanloop naar de verkiezingen, die gepland stonden voor 16 februari 2019, leidde tot het last minute besluit om de verkiezingen uit te stellen.¹² INEC stelde dat logistieke en organisatorische problemen ten grondslag lagen aan deze beslissing en dat het uitstel nodig was om vrije en eerlijke verkiezingen te garanderen.¹³ De Nigeria Civil Society Situation Room bevestigde dat het geweld tegen INEC-kantoren inderdaad had geleid tot het verlies van verkiezingsmaterialen.¹⁴ Het uitstel van de verkiezingen wakkerde echter de vrees voor meer geweld aan. Uiteindelijk vielen er volgens de EU EOM nog 21 doden in de periode tussen 16 februari en 23 februari, de uiteindelijke datum waarop de verkiezingen plaatsvonden.¹⁵

Een historisch lage opkomst, logistieke problemen en geweldsincidenten

De verkiezingen werden gekenmerkt door een historisch lage opkomst en verschillende geweldsincidenten. 35,6% van de 84 miljoen geregistreerde kiezers bracht hun stem uit.¹⁶ Dit was de laagste opkomst sinds 1999; 8,1% lager dan de opkomst van 43,7% voor de landelijke verkiezingen van 2015.¹⁷ De lage opkomst werd toegeschreven aan het uitstel van de verkiezingen. Een keuze die volgens experts de bestaande apathie onder Nigeriaanse kiezers verder

⁵ BBC, *Nigeria Presidential Elections Results 2019*, 26 februari 2019.

⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, juni 2018. Boko Haram betekent letterlijk 'boek verboden', maar kan ook vertaald worden als 'Westers onderwijs is verboden'.

⁷ Vertrouwelijke bron, 2 juli 2019.

⁸ Ter vergelijking: SBM telde 233 dodelijke slachtoffers tussen 18 oktober 2018 en 20 februari 2019. SBM Intel, *Mounting Election Violence*, 22 februari 2019. Incidenten tellen alleen mee als ze het directe gevolg zijn van verkiezingsgerelateerde activiteiten. Dit omvat incidenten die plaatsvinden tijdens het campagne voeren, rally's, gevechten tussen aanhangers van verschillende partijen, gevechten met veiligheidstroepen, en ander geweld waarbij er een link is met verkiezingsgerelateerde activiteiten. In de periode tussen 14 oktober 2018 en 20 februari 2019 telde SBC 67 incidenten.

⁹ De INEC is het orgaan dat de Nigeriaanse verkiezingen organiseert en ernaar streeft hun kwaliteit en onpartijdigheid te waarborgen. De INEC heeft een eigen website, te weten: <https://www.inecnigeria.org/>.

¹⁰ De Nigeria Civil Society Situation Room is een coalitie van meer dan zeventig ngo's die het verkiezingsproces in Nigeria monitoren. Het heeft een eigen website, te weten: <https://situationroom.placng.org>.

¹¹ Nigeria Civil Society Situation Room, *Report of Nigeria's 2019 General Elections*, 2019; Human Rights Watch, *Nigeria: Widespread Violence Ushers in President's New Term*, 10 juni 2019.

¹² De INEC kondigde het besluit om de verkiezingen uit te stellen aan de ochtend van de dag waarop de verkiezingen oorspronkelijk gepland stonden.

¹³ INEC via Premium Times, *INEC Reschedules 2019 Elections*, 16 februari 2019.

¹⁴ Nigeria Civil Society Situation Room, *Report of Nigeria's 2019 General Elections*, 2019.

¹⁵ European Union Election Observation Mission Nigeria 2019, *General Elections 2019 Final Report*, juni 2019.

¹⁶ France24, *Incumbent Buhari declared winner in Nigeria presidential vote*, 27 februari 2019.

¹⁷ Nigeria Civil Society Situation Room, *Report of Nigeria's 2019 General Elections*, pagina 3, 2019.

versterkte.¹⁸ Ook identificeerde de Nigerian Civil Society Situation Room de zware inzet van veiligheidstroepen rond stemlokalen als een oorzaak van de lage opkomst, aangezien de aanwezigheid van deze troepen zowel angst voor geweld als zorgen rondom de eerlijk- en vrijheid van deze verkiezingen aanwakkerde.¹⁹ Er was ook sprake van logistieke problemen gedurende de drie verkiezingsdagen. De Nigeria Civil Society Situation Room en EU EOM gaven aan dat op verschillende plaatsen het stemmen aanzienlijk later dan voorzien kon beginnen door problemen met het inzetten van medewerkers en de afwezigheid van de benodigde materialen.²⁰

Ondanks de inzet van de vele veiligheidstroepen vonden er verschillende geweldsincidenten plaats op de dag van de presidentsverkiezingen zelf. HRW rapporteerde gevallen van aanvallen op stembureaus door 'criminele elementen werkzaam voor de APC en PDP', infiltratie door onbekende bewapende mannen in lokale gemeenschappen en aanvallen op stemmers, journalisten en waarnemers.²¹ Volgens HRW lieten de veiligheidstroepen het verscheidene keren na om in te grijpen of namen ze zelf deel aan het intimideren of aanvallen van onschuldige burgers.²² De EU EOM gaf echter aan dat in 89% van de locaties waar haar waarnemers aanwezig waren, de veiligheidstroepen zich naar behoren gedroegen.²³

Een betwiste overwinning voor zittend president Buhari

Buhari won de verkiezingen met 56% van de stemmen, maar de verliezer, Abubakar, betwistte de uitslag. Zijn partij, de PDP, legde de resultaten voor aan een verkiezingstribunaal dat hem echter in het ongelijk stelde. De zaak werd vervolgens aan het opperste gerechtshof (*Supreme Court*) voorgelegd, dat in september 2019 ook besloot zijn beroep te verwerpen en de overwinning van Buhari bevestigde.²⁴ In haar evaluatie van het verloop van het tellen van de stemmen kwam de EU EOM tot de conclusie dat belangrijke waarborgprocedures geschonden waren en dat er een gebrek was aan transparantie.²⁵ Het *US Department of State* (USDoS) concludeerde echter dat het merendeel van onafhankelijke waarnemers van mening was dat de verkiezingsuitkomst geloofwaardig was ondanks logistieke uitdagingen, lokale geweldsincidenten en andere ongeregelde zaken.²⁶

1.1.2

#EndSARS-protesten

Vanaf 5 oktober 2020 verspreidden protesten tegen politiegeweld en falend overheidsoptreden zich van het zuiden van Nigeria (de staten Edo en Delta) naar de rest van het land. Directe aanleiding van deze protesten was afpersing, buitensporig geweld en andere mensenrechtenschendingen tegen arrestanten door de politie-eenheid *Special Anti-Robbery Squad* (SARS) (zie sectie 3.2.1 voor meer details). Onvrede over SARS werkte als een katalysator voor grootschalige protesten van voornamelijk jongeren tegen corruptie en slecht bestuur in het algemeen. Onder meer vrouwenrechtenactivisten en LHBTI-activisten waren sterk

¹⁸ Aangezien de INEC haar beslissing om de verkiezingen uit te stellen pas zeer laat bekend maakte, waren vele kiezers al afgereisd naar hun kiesdistricten in de aanloop naar 16 februari. Voor sommigen was het onmogelijk om deze reis een week later nog eens af te leggen, terwijl anderen een gebrek aan motivatie/apathie ervoerden wegens de getroebleerde organisatie van de presidentiele verkiezingen.

¹⁹ Nigeria Civil Society Situation Room, *Report of Nigeria's 2019 General Elections*, pagina 73, 2019.

²⁰ European Union Election Observation Mission Nigeria 2019, *General Elections 2019 Final Report*, juni 2019.

²¹ Human Rights Watch, *Nigeria: Widespread Violence Ushers in President's New Term*, 10 juni 2019.

²² Human Rights Watch, *Nigeria: Widespread Violence Ushers in President's New Term*, 10 juni 2019.

²³ European Union Election Observation Mission Nigeria 2019, *General Elections 2019 Final Report*, pagina 36, juni 2019.

²⁴ Al Jazeera, *Nigeria's Supreme Court upholds President Buhari's election win*, 30 oktober 2019.

²⁵ European Union Election Observation Mission Nigeria 2019, *General Elections 2019 Final Report*, pagina 36, juni 2019.

²⁶ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 1, maart 2020.

vertegenwoordigd tijdens deze protesten.²⁷ In reactie op de grootschalige protesten besloot president Buhari op 10 oktober de SARS-eenheid te ontbinden.²⁸ Deze ontwikkeling leidde niet tot het einde van de protesten die zich verspreid hadden naar andere steden en zich steeds meer richtten tegen het falende optreden van de overheid in het algemeen.²⁹ Dit werd mede in de hand gewerkt doordat Buhari na het ontbinden van SARS direct een nieuwe politie-eenheid in het leven riep: de *Special Weapons and Tactics* (SWAT).³⁰ De protesten verliepen aanvankelijk geweldloos en gingen gepaard met dialoog. In een later stadium zorgden individuen met onbekende affiliaties voor het ontsporen van de beweging en mondden de demonstraties uit in plunderingen en aanvallen tegen overheidsinstellingen.³¹ De autoriteiten gingen snel over tot een andere, hardere response. Dit leidde tot een 24 uur durend uitgaansverbod in de staat Edo en later ook Lagos.³² De schending van dit uitgaansverbod in de wijk Lekki in Lagos ging gepaard met gewelddadige incidenten en dodelijke slachtoffers op 20 oktober 2020. Een vreedzame demonstratie bij de tolpoort aldaar werd opgeschrikt door gewerschoten die leidden tot tientallen slachtoffers, waaronder zowel burgers als ordehandhavers.³³ Zowel het aantal dodelijke slachtoffers als de vraag wie verantwoordelijk was voor het geweld worden betwist.³⁴ De gouverneur van Lagos, het leger, en Amnesty International geven verschillende versies van de gebeurtenissen met dodenaantallen tussen twee en twaalf.³⁵ Er zijn meerdere getuigen die aangaven dat het leger, welke na het afkondigen van het uitgaansverbod naar Lekki werd afgevaardigd, heeft geschoten.³⁶ De autoriteiten hebben toegezegd nader onderzoek te doen en op 27 oktober 2020 is een justitieel panel in Lagos begonnen met een onderzoek naar de aard en toedracht van het geweld.³⁷ De advocaat van slachtoffers van geweld tijdens de #EndSARS-protesten stelde echter dat de autoriteiten en politie in Lagos het onderzoek van het panel probeerden te dwarsbomen (voor meer informatie over de nasleep van de #EndSARS-protesten, zie sectie 3.2.1).³⁸

1.2 De veiligheidssituatie

De veiligheidssituatie in Nigeria blijft complex met een hoog geweldsniveau in grote delen van het land. Deze sectie gaat dieper in op de veiligheidssituatie in Nigeria per geografische zone met aandacht voor de belangrijkste uitdagingen op nationaal en regionaal niveau, inclusief: ³⁹

²⁷ BBC, *End Sars protests: The Nigerian women leading the fight for change*, 1 december 2020; PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020; Vogue, *Why #ENDSARS Is Also A Defining Moment For Nigeria's Queer Community*, 22 oktober 2020.

²⁸ Deutsche Welle, *Nigeria: Scores killed in #EndSARS protests, Buhari says*, 23 oktober 2020; BBC, *SARS ban: Nigeria abolishes loathed federal special police unit*, 11 oktober 2020.

²⁹ CFR, *Nigerian Demonstrations Becoming About More Than the Police*, 19 oktober 2020.

³⁰ BBC, *End SWAT: Nigerians reject police unit replacing hated Sars*, 14 oktober 2020.

³¹ Al Jazeera, *Nigeria deploying anti-riot police as curfew imposed in Lagos*, 20 oktober 2020.

³² Al Jazeera, *Nigeria deploying anti-riot police as curfew imposed in Lagos*, 20 oktober 2020.

³³ BBC, *Nigeria protests: President Buhari says 69 killed in unrest*, 23 oktober 2020.

³⁴ Amnesty International, *Nigeria: Authorities must stop attempts to cover up Lekki Toll Gate massacre – new investigative timeline*, 28 oktober 2020; Al Jazeera, *Lekki shooting: Army admits troops deployed, denies opening fire*, 28 oktober 2020.

³⁵ Amnesty International, *Nigeria: Killing of #EndSARS protesters by the military must be investigated*, 21 oktober 2020.

³⁶ BBC, *Nigeria's Lekki shooting: What has happened so far at Lagos judicial panel*, 27 november 2020; CNN, *'They pointed their guns at us and started shooting': How a bloody night of bullets and brutality quashed a young protest movement*, 19 november 2020; CNN, *Analysis of CCTV footage from Lekki toll gate raises new questions about shooting*, 24 november 2020.

³⁷ BBC, *Nigeria's Lekki shooting: What has happened so far at Lagos judicial panel*, 27 november 2020.

³⁸ Premium Times, *Lekki Shooting: Lagos govt, police frustrating investigation by judicial panel – Lawyer*, 4 december 2020.

³⁹ Nigeria bestaat uit 36 staten en de hoofdstad Abuja welke een speciale status heeft als Federal Capital Territory (FCT). De staten en de FCT zijn verdeeld in zes geopolitieke zones:

- Noord-Centraal zone (7 staten): Niger, Kogi, Benue, Plateau, Na(s)sarawa, Kwara en FCT
- Noordoost zone (6 staten): Bauchi, Borno, Taraba, Adamawa, Gombe en Yobe
- Noordwest zone (7 staten): Zamfara, Sokoto, Kaduna, Kebbi, Katsina, Kano en Jigawa
- Zuidoost zone (5 staten): Enugu, Imo, Ebonyi, Abia en Anambra

1. Het Boko Haram-conflict en ander extremistisch-geweld in Noordoost-Nigeria;
2. Het conflict tussen herders en boeren in Noord-Centraal en Noordwest-Nigeria (de zogenaamde *Middle Belt*-regio);
3. Bendegeweld met als zwaartepunt Noordwest-Nigeria;
4. Cult-gerelateerd geweld met als zwaartepunt het zuiden van Nigeria en met name de Niger Delta-regio.

Daarbij zal aandacht worden besteed aan de belangrijkste conflictactoren, de intensiteit van het geweld en de impact van dit geweld op de burgerbevolking.

1.2.1

Algemeen overzicht van de veiligheidssituatie gedurende de verslagperiode
Ondanks de belofte van de autoriteiten om de nationale veiligheid te verbeteren, bleef ook gedurende deze verslagperiode het geweldsniveau hoog door heel Nigeria. De *Council on Foreign Relations (CFR) Nigeria Security Tracker* laat zien dat tussen 2018 en 2020 het aantal doden ten gevolge van politiek geweld⁴⁰ elk jaar gestegen is met een jaarlijks terugkerende piek in de eerste helft van het jaar.⁴¹ Data van het *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)* bevestigen deze trend,⁴² maar laten zien dat het aantal slachtoffers ten gevolge van geweld tegen burgers gedaald is tussen 2018 en 2020.⁴³

Aantal dodelijke slachtoffers ten gevolge van politiek geweld in Nigeria volgens de CFR Nigeria Security Tracker

	H1 2018	H2 2018	H1 2019	H2 2019	H1 2020	H2 2020
Slachtoffers per semester	3412	3153	4700	2640	6205	3489

Aantal dodelijke burgerslachtoffers volgens ACLED

	H1 2018	H2 2018	H1 2019	H2 2019	H1 2020	H2 2020
Slachtoffers per semester	2239	870	1708	498	1481	894 ⁴⁴

Terrorisme bleef een belangrijke oorzaak van dodelijk geweld in Nigeria. De *Global Terrorism Index (GTI)* gaf aan dat in 2018 het aantal doden ten gevolge van terrorisme in Nigeria voor de eerste keer sinds 2014 gestegen was ten opzichte van het vorige jaar.⁴⁵ Terwijl de GTI 1535 doden ten gevolge van telde in 2017, waren

- Zuid-zuid zone (6 staten): Bayelsa, Akwa Ibom, Edo, Rivers, Cross River en Delta
- Zuidwest zone (6 staten): Oyo, Ekiti, Osun, Ondo, Lagos en Ogun

⁴⁰ De CFR Nigeria Security Tracker brengt politiek geweld in kaart te brengen op basis van een wekelijks onderzoek van de Nigeriaanse en internationale pers. De gepresenteerde gegevens omvatten gewelddadige incidenten die verband houden met politieke, economische en sociale grieven tegen de staat of andere gelieerde groepen (of omgekeerd de staat die geweld gebruikt om op die incidenten te reageren). Dit betreft onder andere geweld in het kader van het Boko Haram-conflict, geweld tussen herders en boeren, geweld in de Nigeri Delta en alle vormen van (willekeurig) geweld door het leger en politie tegen burgers.

⁴¹ CFR, *Nigeria Security Tracker*, last updated 1 August 2020. De Council on Foreign Relations is een onafhankelijke think-tank die in 1921 werd opgericht in New York. De CFR heeft een eigen website, te weten: <https://www.cfr.org/>, met een speciale sectie over Nigeria: <https://www.cfr.org/project/nigeria-brink>.

⁴² Dit rapport gebruikt ACLED-data als voornaamste bron van informatie over dodelijke burgerslachtoffers ten gevolge van politiek geweld in Nigeria. ACLED is een internationale ngo die op een wekelijkse basis politiek geweld in ontwikkelingslanden rapporteert en analyseert op basis van informatie uit secundaire bronnen zoals berichtgeving in de media. Omdat informatie over politiek geweld in Nigeria van ACLED gebaseerd is op secundaire bronnen, is de kwaliteit van de informatie in grote mate afhankelijk van de mate waarin deze bronnen er in slagen om geweldsincidenten in Nigeria op een objectieve en complete manier te rapporteren. Veel bronnen die werden geraadpleegd voor dit rapport gaven aan dat de kwaliteit van (Nigeriaanse) berichtgeving in de media en informatie van de autoriteiten over politiek geweld ondermaats is. De cijfers over politiek geweld in Nigeria in dit hoofdstuk dienen dus gebruikt te worden met deze disclaimer in gedachten.

⁴³ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021. Deze cijfers betreffen alleen dodelijke slachtoffers en geven geen inzicht in het aantal gewonden.

⁴⁴ Dit betreft de situatie tot 12 december 2020.

⁴⁵ Institute for Economics and Peace, *Global Terrorism Index 2019*, November 2019. De GTI is een rapport dat jaarlijks wordt gepubliceerd door het Institute for Economics and Peace. De index geeft een uitgebreid overzicht

er 2040 doden in 2018.⁴⁶ In 2019 daalde dit aantal weer tot 1245.⁴⁷ Een gedeelte van deze doden viel in de context van het Boko Haram-conflict. Zo liet de CFR Nigeria Security Tracker zien dat sinds eind 2018 het aantal doden (veiligheidstroepen, Boko Haram-strijders en burgers) ten gevolge van het Boko Haram conflict weer scherp steeg.⁴⁸ Desalniettemin was de stijging van het aantal doden ten gevolge van geweld door niet-statelijke actoren in 2018 in de eerste plaats te wijten aan het conflict tussen herders en boeren in de Middle Belt.⁴⁹ Volgens ACLED-data bleef Borno, in het noordoosten van Nigeria, de staat met de meeste burgerslachtoffers gedurende deze verslagperiode, maar lag het geweldsniveau in de gehele noordwest-zone hoger dan in de gele noordoost-zone. Behalve deze intensivering van aanhoudende conflicten, heeft Nigeria ook te maken met een nationale criminaliteitsgolf die gekenmerkt wordt door een groot aantal ontvoeringen, veediefstal en gewelddadige inbraken. Dit type delicten kwam altijd al voor, maar de huidige schaal is ongekend volgens de CFR.⁵⁰ In het zuiden van Nigeria, waar het over het algemeen rustiger is dan in het noorden, was het olie-gerelateerde conflict in de Niger Delta minder actief,⁵¹ maar was er wel sprake van een intensivering van cult-gerelateerd geweld, conflicten om land en piraterij in de Golf van Guinea.⁵² Daarnaast was er sprake van aanhoudende spanning tussen Igbo-afscheidingsbewegingen en de centrale overheid in het zuiden van Nigeria,⁵³ en overheidsgeweld tegen de sjitische beweging, *Islamic Movement of Nigeria* (IMN), vooral in Zaria.⁵⁴

1.2.2

Noordoost zone (Bauchi, Borno, Taraba, Adamawa, Gombe en Yobe)

De noordoost geopolitieke zone staat te boek als het meest onveilige deel van Nigeria door de aanwezigheid van Boko Haram. Ook gedurende de verslagperiode bleef het geweldsniveau hier hoog ondanks eerdere uitspraken van de autoriteiten dat Boko Haram technisch verslagen was.⁵⁵ Borno bleef de staat met het hoogste aantal geweldsincidenten en dodelijke slachtoffers in de noordoost zone en geheel Nigeria volgens ACLED.⁵⁶ ACLED telde een totaal van 1695 geweldsincidenten in de

van de belangrijkste wereldwijde trends en patronen in terrorisme. Het Institute for Economics en Peace heeft een eigen website, te weten: <https://www.economicsandpeace.org/>. Meer informatie over de GTI is beschikbaar via: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>.

⁴⁶ Institute for Economics and Peace, *Global Terrorism Index 2019*, november 2019.

⁴⁷ Institute for Economics and Peace, *Global Terrorism Index 2020*, pagina 12, november 2020.

⁴⁸ Het merendeel van de doden bestond echter uit Boko Haram-strijders en Nigeriaanse militairen.

⁴⁹ Institute for Economics and Peace, *Global Terrorism Index 2019*, pagina 13, november 2019. De GTI houdt incidenten bij die binnen de volgende definitie vallen: 'Het bedreigde of feitelijke gebruik van illegaal geweld en geweld door een niet-statelijke actor om een politiek, economisch, religieus of sociaal doel door angst, dwang of intimidatie.' Een incident dient aan de volgende drie criteria te voldoen om binnen deze definitie te vallen: 1. Het incident moet opzettelijk zijn - het resultaat van een bewuste berekening door een dader. 2. Het incident moet een zekere mate van geweld of dreiging met geweld met zich meebrengen, met inbegrip van materiële schade en geweld tegen mensen. 3. De daders van de incidenten moeten subnationale actoren zijn.

⁵⁰ CFR, *The Prospect of Local Policing Amid Security Breakdown in Nigeria*, 14 juli 2020.

⁵¹ PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report*, 4 februari 2020; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

⁵² PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report*, 4 februari 2020.

⁵³ *Police Arrest 51 As 'Jewish Worshippers' Protest In Abia*, 12 december 2018; Premium Times, *Two SSS operatives, '21' IPOB members killed in violent clash*, 23 augustus 2020; Vertrouwelijke bron, 2 juli 2019. MASSOB staat voor de Movement for the Actualization of the Sovereign State of Biafra. IPOB staat voor Indigenous People of Biafra. Beide bewegingen hebben als doel de erkenning van een onafhankelijke staat Biafra en gebruiken vreedzame middelen om dat doel te bereiken. Voor meer informatie, zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Nigeria, pagina 8-10, juni 2018.

⁵⁴ Human Rights Watch, *Nigeria: Events of 2018*, 2019; Amnesty International, *Nigeria: Authorities must end deadly crackdown on Shi'a protesters*, 22 juli 2019. Vanguard, *Police arrest 51 suspected IPOB members in Umuahia*, 12 december 2018; Sahara Reporters,

⁵⁵ Al Jazeera, *Nigeria's Buhari rattled by Boko Haram attacks as polls loom*, 1 december 2018.

⁵⁶ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021. Zie ook: ACCORD, NIGERIA, *THIRD QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) - Updated 2nd edition*, 20 december 2018; ACCORD, NIGERIA, *FOURTH QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020; ACCORD, NIGERIA, *FIRST HALFYEAR 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 19 december 2019; ACCORD, NIGERIA, *THIRD QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020. ACCORD, NIGERIA, *FOURTH QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location*

gehele noordoost zone tussen begin 2018 en eind 2020.⁵⁷ 1245 van deze incidenten vonden plaats in Borno.⁵⁸ Volgens ACLED vielen er 2106 burgerslachtoffers in de noordoost zone tussen begin 2018 en eind 2020: 1275 in Borno, 515 in Taraba, 297 in Adamawa, tien in Gombe, zeven in Bauchi en twee in Yobe.⁵⁹ Deze cijfers hebben betrekking op burgerslachtoffers van verschillende types geweld en dus niet alleen het Boko Haram-conflict.

De evolutie van Boko Haram: een aanhoudende aanwezigheid ondanks fragmentatie

Gedurende de verslagperiode viel Boko Haram verder uiteen in verschillende deelfacties,⁶⁰ waarvan de deelfactie de *Islamic State West African Province* (ISWAP)⁶¹ de belangrijkste is. In tegenstelling tot wat eerder gesteld werd door de Nigeriaanse autoriteiten, heeft deze fragmentatie niet geleid tot de ondergang van de beweging.⁶² Hoewel Boko Haram en haar facties ver verwijderd zijn van het niveau waarop zij opereerden op het toppunt van hun macht in 2014/2015, zijn er aanwijzingen dat de terreurbeweging aan kracht gewonnen heeft sinds de tweede helft van 2018. Met name ISWAP heeft sterk aan relevantie gewonnen en terreinwinst geboekt rondom het Tsjaadmeer.⁶³ Daarnaast is de Boko Haram factie onder leiding van Shekau, ook wel bekend onder de noemer *Jama'atu Ahli s-Sunna Lidda'awati wa l-Jihad* (JAS),⁶⁴ ook nog steeds actief getuige een aantal gewelddadige aanslagen en videoboodschappen van Shekau.⁶⁵ Nadat de Nigeriaanse strijdkrachten zich in 2019 hebben teruggetrokken in zogenaamde *super camps* hebben de verschillende Boko Haram-facties meer bewegingsvrijheid gekregen in het gebied. Recente analyses gaven aan dat er een risico bestaat op expansie van Boko Haram naar de noord-centraal en noordwest zones, doordat de verschillende Boko Haram facties profiteren van instabiliteit ten gevolge van het aanhoudende geweld tussen boeren en herders en criminaliteit door criminele bendes.⁶⁶ De *International Crisis Group* (ICG) detecteerde een heropleving van de slapende Boko Haram-cel, *Ansaru*,⁶⁷ in Noordwest-Nigeria.⁶⁸ De volgende alinea's gaan dieper in op de ontwikkelingen die de verschillende facties van Boko Haram hebben doorgemaakt gedurende deze verslagperiode.

ISWAP: Na haar afscheiding van de door Shekau gedomineerde factie van Boko Haram heeft ISWAP snel haar machtspositie versterkt en terreinwinst geboekt rondom het Tsjaadmeer in het noordoosten van Nigeria. In mei 2019 schatte de ICG dat ISWAP tussen de 3500 en 5000 strijders had (meer dan JAS welke naar

& Event Data Project (ACLED), 23 juni 2020; ACCORD, NIGERIA, FIRST QUARTER 2020: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 23 juni 2020.

⁵⁷ ACLED, Dashboard: [Adamawa, Bauchi, Borno, Gombe, Taraba, Yobe] 01/01/2018 – 31/12/2020, geraadpleegd 24 januari 2021.

⁵⁸ ACLED, Dashboard: [Borno] 01/01/2018 – 31/12/2020, geraadpleegd 24 januari 2021.

⁵⁹ ACLED, Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

⁶⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 11, juni 2018. Deze ontwikkeling zette zich in toen nadat de leider van Boko Haram, Abubakar Shekau, trouw had gezworen aan de Islamitische Staat (IS) in maart 2015, IS in augustus 2016 aangaf Shekau vervangen te hebben door een nieuwe leider, Abu Musab al Barnawi, de zoon van de oprichter van Boko Haram, Mohammed Yusuf.

⁶¹ Sommige bronnen spreken van de *Islamic State West Africa* (ISWA).

⁶² Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 11, juni 2018.

⁶³ International Crisis Group, *Facing the Challenge of the Islamic State in West Africa Province*, 16 mei 2019.

⁶⁴ Dit betekent in het Nederlands: 'Mensen Gecommitteerd aan de Verspreiding van de Leerstellingen van de Profeet en de Jihad'.

⁶⁵ Jamestown Foundation, *Boko Haram Factionalization: Who are Islamic State in West Africa Province (ISWAP) Fighters in Niger and Chad?*, 14 juni 2019.

⁶⁶ Institute for Security Studies, *Nigeria's growing insecurity offers expansion opportunities for Boko Haram*, 3 augustus 2020.

⁶⁷ De volledige Arabische naam van Ansaru luidt als volgt: *Jama'atu Ansarul Muslimina Fi Biladis Sudan* 'Groep van de Helpers van de Moslims in Sub-Sahara Afrika'.

⁶⁸ International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, pagina 12, 18 mei 2020. De ICG is een internationale ngo die zich bezighoudt met conflictpreventie- en resolutie. De ICG heeft een eigen website, te weten: www.crisisgroup.org.

schatting op dat moment 1200 tot 1500 strijders had).⁶⁹ Analisten schreven het succes van ISWAP toe aan de 'symbiotische relatie' die de terreurgroep had weten te creëren met de lokale moslimbevolking.⁷⁰ Dit vormde een sterk contrast met de originele werkwijze van Boko Haram, die gekenmerkt werd door willekeurig geweld tegen zowel christenen als moslims met als bekendste uitwas de massa-ontvoeringen van meisjes.⁷¹ ISWAP daarentegen heeft getracht de lokale bevolking voor zich te winnen door putten te slaan, veediefstal te bestraffen, (basale) gezondheidszorg aan te bieden en eigen aanhangers die de burgerbevolking op een onacceptabele manier behandelen te vervolgen. *The New York Times* citeerde de ICG-expert, Vincent Foucher, die stelde dat ISWAP markten en rechtbanken in bepaalde gebieden in Borno beheerde.⁷² Deze situatie is omschreven als het bestaan van een 'jihadistische proto-staat' rondom het Tsjaadmeer, met ISWAP-machtscentra aan de zuidelijke oever en in het *Alagarno Forest*, op de grens tussen de staten Borno en Yobe.⁷³ Dit betreft eilanden in het grensgebied tussen Nigeria, Niger, Kameroen en Tsjaad.⁷⁴ Een vertrouwelijke bron stelde in februari 2020 echter dat het nog te vroeg was om van een proto-kalifaat te spreken, omdat ISWAP door legeraanvallen regelmatig haar grondgebied moest verlaten.⁷⁵ Vanaf de zomer van 2020 waren er echter aanwijzingen dat ISWAP een meer gewelddadige en dodelijke koers jegens de lokale moslimburgerbevolking is gaan varen. Verschillende bronnen berichtten over een reeks van gewelddadige incidenten in juni 2020 waarbij de lokale moslimbevolking het doelwit was van ISWAP-aanslagen.⁷⁶ Deze koerswijziging viel samen met de dood van de oorspronkelijke leiders van ISWAP na een interne machtsstrijd.⁷⁷

JAS: Voordat ISWAP in de zomer van 2020 steeds meer geweld begon in te zetten tegen de lokale burgerbevolking, werd JAS lange tijd gezien als de meer gewelddadige factie van Boko Haram. JAS beschouwde moslimburgers die niet bereid zijn steun aan JAS te verlenen als verraders en collaborateurs van de Nigeriaanse autoriteiten en als zodanig legitieme doelwitten voor aanslagen en geweld.⁷⁸ Dit is een voortzetting van de koers die Boko Haram volgde voor het uiteenvallen van de groepering in verschillende facties. JAS en ISWAP waren ook in competitie over grondgebied rondom het Tsjaadmeer.⁷⁹ Volgens ICG is JAS vooral gevestigd aan de noordkant van het Tsjaadmeer.⁸⁰ Shekau en JAS zijn er vooraan in geslaagd om Zuidoost-Borno en delen van Kameroen te behouden ondanks de expansiedrift van ISWAP.⁸¹ Gedurende deze verslagperiode ging JAS door met het uitvoeren van gewelddadige aanslagen op Nigeriaans grondgebied

⁶⁹ International Crisis Group, *Facing the Challenge of the Islamic State in West Africa Province*, pagina 2, 16 mei 2019.

⁷⁰ International Crisis Group, *Facing the Challenge of the Islamic State in West Africa Province*, pagina 11-12, 16 mei 2019.

⁷¹ International Crisis Group, *Preventing Boko Haram Abductions of Schoolchildren in Nigeria*, 12 April 2018.

⁷² The New York Times, *Boko Haram is Back. With Better Drones*, 13 September 2019.

⁷³ Italian Institute of International Political Studies, *The Jihadi Proto-State in the Lake Chad Basin*, 19 maart 2020.

⁷⁴ The Defense Post, *Nigeria Army Retakes Military Base in Borno From ISWAP Jihadists*, 18 januari 2021; ICG, *Behind the Jihadist Attack in Chad*, 6 april 2020; Jamestown Foundation, *Boko Haram Factionalization: Who are Islamic State in West Africa Province (ISWAP) Fighters in Niger and Chad?*, 14 juni 2019.

⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 28 februari 2020.

⁷⁶ CFR, *ISWA's Recent Attacks Could Signal a New, Deadlier Approach in Nigeria*, 19 juni 2020; Al Jazeera, *20 soldiers, 40 civilians killed in attacks Nigeria's Borno state*, 14 juni 2020; Al Jazeera, *Tens of civilians' killed in gruesome Nigeria massacre, UN says*, 29 november 2020.

⁷⁷ Een leiderschapswisseling in ISWAP in februari, die volgens de geruchten relateerde in de afzetting van Ba Idrisa en de benoeming van de meer hardline Ba Lawan als leider van ISWAP, zou mogelijk ten grondslag liggen aan deze koerswijziging. Barron's, *Nigeria Attacks Spark Fears Of Bloodier Jihadist Strategy*, 18 juni 2020; CFR, *ISWA's Recent Attacks Could Signal a New, Deadlier Approach in Nigeria*, 19 juni 2020.

⁷⁸ Institute for Security Studies, *Factional Dynamics within Boko Haram*, pagina 19, juli 2018.

⁷⁹ Jamestown Foundation, *Boko Haram's Expansionary Project in Northwestern Nigeria: Can Shekau Outflank Ansaru and Islamic State in West Africa Province?*, 28 juli 2020.

⁸⁰ ICG, *Behind the Jihadist Attack in Chad*, 6 april 2020.

⁸¹ Jamestown Foundation, *Boko Haram's Expansionary Project in Northwestern Nigeria: Can Shekau Outflank Ansaru and Islamic State in West Africa Province?*, 28 juli 2020.

en in bijvoorbeeld Tsjaad.⁸²

Schaal van Boko Haram-gerelateerd geweld

CFR telde 2032 burgerslachtoffers ten gevolge van Boko Haram-geweld in geheel Noordoost-Nigeria gedurende dezelfde periode.⁸³ CFR-data laten zien dat gedurende deze verslagperiode het aantal burgerslachtoffers in Noordoost-Nigeria nog altijd aanzienlijk lager lag dan in 2014/2015 toen Boko Haram-geweld (tegen burgers) piekte,⁸⁴ maar dat er tussen 2018 en 2020 wel sprake was van een stijging van het aantal burgerslachtoffers. Volgens deze data vielen er 587 burgerslachtoffers ten gevolge van Boko Haram-geweld in 2018, 707 in 2019 en 738 in 2020. Daarnaast vonden er in juni en november 2020 een aantal relatief grootschalige aanvallen door Boko Haram tegen burgers plaats. Op 10 juni 2020 vielen er 81 doden en werden er tussen de 400 en 1200 stuks vee gestolen tijdens een ISWAP-aanval op het dorpje Felo in het Gubio-district van de staat Borno.⁸⁵ ISWAP doodde een paar dagen later meer dan veertig burgers gedurende twee aanvallen in de Monguno- en Nganzai-regio's in dezelfde staat. In Monguno brandden de Boko Haram-strijders de humanitaire hub van de VN tot de grond toe af.⁸⁶ Eind 2020 eiste JAS de verantwoordelijkheid op voor een aanval waarbij 76 landarbeiders stierven, die in het dorp Koshobe, net buiten Maiduguri, rijst aan het oogsten waren.⁸⁷

Data van de Nigeria Security Tracker lieten ook zien dat het algehele aantal geweldsincidenten in Noordoost-Nigeria is toegenomen sinds het einde van 2018. Dit is echter voornamelijk te wijten aan geweld tussen het leger en Boko Haram. Boko Haram-strijders en Nigeriaanse militairen maakten zodoende het merendeel van de dodelijke slachtoffers uit gedurende de verslagperiode. In april 2020 werd Boko Haram de grootste slag sinds februari 2015 toegediend en vielen er volgens de autoriteiten 1068 doden onder hun gelederen.⁸⁸ Dit hoge aantal doden wordt toegeschreven aan de grootschalige militaire actie *Bohoma Anger* tegen Boko Haram rondom het Tsjaadmeer door het Tsjadische leger.⁸⁹ Experts zetten echter vraagtekens bij de betrouwbaarheid van de cijfers over het aantal sterfgevallen onder Boko Haram-gelederen van de Nigeriaanse autoriteiten. Deze lijken soms het aantal omgebrachte Boko Haram-strijders uit te vergroten om de impressie te geven dat het conflict (min of meer) onder controle is volgens CFR.⁹⁰

Impact van het Boko Haram-conflict op de burgerbevolking

De impact van het Boko Haram-conflict op de burgerbevolking is groot. Volgens het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen van de VN (UNHCR) waren er bijna 1,9 miljoen ontheemden in het noordoosten van Nigeria in augustus 2020.⁹¹ Er waren ook bijna driehonderdduizend Nigeriaanse vluchtelingen in buurlanden Tsjaad, Niger en Kameroen. Ontheemden en ontheemdenkampen vormen regelmatig het doelwit van Boko Haram-geweld.⁹² Hoofdstuk 4 gaat in meer detail in op ontheemding en de humanitaire situatie in Noordoost-Nigeria.

Reactie van de overheid op het Boko Haram-conflict

Hoewel enkele urbane centra in Borno onder controle staan van het Nigeriaanse leger, lijkt het steeds minder in staat is rurale gebieden in deze regio langdurig

⁸² ICG, *Behind the Jihadist Attack in Chad*, 6 april 2020.

⁸³ CFR, *Nigeria Security Tracker*, laatst geraadpleegd op 27 januari 2021.

⁸⁴ Volgens CFR-data vielen er in 5500 burgerslachtoffers ten gevolge van Boko Haram in 2014 en lag dit aantal op 5260 in 2015. CFR, *Nigeria Security Tracker*, laatst geraadpleegd op 27 januari 2021.

⁸⁵ CFR, *Massacre in Northern Nigeria Involves Cattle Rustling, Jihadis, and Vigilantes*, 10 juni 2020; Al Jazeera, *Fighters kill dozens, raze village in Nigeria's Borno state*, 10 juni 2020.

⁸⁶ Al Jazeera, *20 soldiers, 40 civilians killed in attacks Nigeria's Borno state*, 14 juni 2020.

⁸⁷ Deutsche Welle, *Nigeria: Boko Haram killed 76 farmers in Borno State*, 2 december 2020; The New York Times, *Executed Nigerian Farmers Were Caught Between Boko Haram and the Army*, 10 december 2020.

⁸⁸ CFR, *After Lake Chad Offensive, April One of Deadliest Months in Boko Haram Conflict*, 12 mei 2020.

⁸⁹ Jamestown Foundation, *Counter-Boko Haram Offensives in Chad, Niger, and Nigeria under the Specter of Coronavirus: Public Relations or Permanent Destruction?*, 1 mei 2020;

⁹⁰ CFR, *Nigerian Army Statements Bely Facts on the Ground in Northeast*, 9 juli 2020.

⁹¹ UNHCR Nigeria, *North-East Situation Update (June 2020)*, 7 augustus 2020.

⁹² ACLED, *Regional Overview – Africa*, 4 juni 2019.

onder controle te houden.⁹³ Analisten en humanitaire organisaties bekritisieren het Nigeriaanse leger vanwege het onvoldoende beschermen van burgers in de strijd tegen Boko Haram. Er werd met name zorg geuit over de adoptie van de super camp-strategie,⁹⁴ het verplaatsen van geweld van de ene naar de andere regio,⁹⁵ nalatigheid in geval van meldingen van aanvallen door Boko Haram en de groeiende afhankelijkheid van burgerwachten.⁹⁶ Daarnaast waren er aanwijzingen van ernstige schendingen van de mensenrechten van inwoners van Noordoost-Nigeria door het leger, welke in meer detail in sectie 3.2.2 besproken zullen worden.

Zorgen over de super camp-strategie

De super camp-strategie schrijft voor dat zowel het leger als ontheemden zich zoveel mogelijk vestigen in concentraties van gefortificeerde stedelijke zones die afgesloten zijn van het omringende platteland. Deze keuze werd ingegeven door het feit dat soldaten kwetsbaar waren voor aanvallen door Boko Haram toen ze nog in kleine aantallen gestationeerd waren rondom Borno.⁹⁷ In sommige gevallen leidde deze strategie tot het uitsluiten van burgers van militaire bescherming. Zo werden op 9 februari 2020 dertig burgers doodgeschoten of levend verbrand in hun auto's door ISWAP net buiten de poorten van Auno (Borno). Deze individuen mochten Auno niet meer in omdat de avondklok al in was gegaan en soldaten zich hadden teruggetrokken in hun super camp in de hoofdstad Maiduguri op tien kilometer van Auno.⁹⁸ De nieuwe strategie heeft er ook toe geleid dat grote delen van het grondgebied zonder toezicht zijn, wat zorgde voor grotere bewegingsvrijheid voor extremistische groepen en meer onveiligheid voor burgers in omliggende gemeenschappen buiten de super camps en zwaar verminderde toegankelijkheid van deze gemeenschappen voor humanitaire actoren.⁹⁹

Waterbedeffect

Daarnaast leek er sprake te zijn van een 'waterbedeffect': militaire offensieven verplaatsten het probleem van de ene regio naar de andere.¹⁰⁰ Dit blijkt uit het feit dat de militaire overwinningen in april gevolgd werden door meer Boko Haram-geweld tegen burgers. Zo steeg het aantal burgerslachtoffers sterk in juni 2020. (179 doden), het hoogste aantal slachtoffers gedurende één maand sinds augustus 2017 toen er in augustus van dat jaar 222 doden vielen.¹⁰¹ November 2020 was ook een dodelijke maand voor burgers ten gevolge van Boko Haram-geweld; CFR rapporteerde 130 slachtoffers.¹⁰² Zoals reeds opgemerkt, vrezden analisten dat deze ontwikkelingen het einde van de relatief vreedzame houding van ISWAP tegenover burgers betekenen.¹⁰³

Groeiende afhankelijkheid Civilian Joint Task Forces

Bronnen spraken ook zorgen uit over de groeiende afhankelijkheid van het Nigeriaanse leger van de *Civilian Joint Task Forces* (CJTF).¹⁰⁴ Zoals het vorige ambtsbericht reeds uiteenzette zijn de CJTF burgerwachten die in 2013 zijn opgezet om het leger te steunen in de strijd tegen Boko Haram met talenkennis, inlichtingen en mankracht. Hoewel de burgerwachten een belangrijke rol hebben gespeeld met het verdrijven van Boko Haram uit de hoofdstad van de staat Borno, Maiduguri,

⁹³ ISS, *Is counter-terrorism history repeating itself in Lake Chad Basin?*, 15 april 2020.

⁹⁴ CFR, *The Humanitarian Dilemma Around the Military's "Super Camp" Strategy in Nigeria*, 5 september 2019; ISS, *Nigeria's super camps leave civilians exposed to terrorists*, 30 november 2020.

⁹⁵ CFR, *After Lake Chad Offensive, April One of Deadliest Months in Boko Haram Conflict*, 12 mei 2020; Vertrouwelijke bron, 28 juli 2020.

⁹⁶ Brookings, *As conflict intensifies in Nigeria's North East, so too does a reliance on troubled militias*, 21 april 2020.

⁹⁷ CFR, *The Humanitarian Dilemma Around the Military's "Super Camp" Strategy in Nigeria*, 5 september 2019.

⁹⁸ CNN, *Caught between roadblocks, they were sitting ducks for Boko Haram massacre*, 15 februari 2020.

⁹⁹ CFR, *The Humanitarian Dilemma Around the Military's "Super Camp" Strategy in Nigeria*, 5 september 2019.

¹⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 28 juli 2020.

¹⁰¹ CFR, *Nigeria Security Tracker*, last updated 1 August 2020.

¹⁰² Human Rights Watch, *Groesome Boko Haram Killings in Northeast Nigeria*, 1 december 2020.

¹⁰³ CFR, *ISWA's Recent Attacks Could Signal a New, Deadlier Approach in Nigeria*, 19 juni 2020.

¹⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 28 juli 2020; Brookings, *As conflict intensifies in Nigeria's North East, so too does a reliance on troubled militias*, 21 april 2020.

bestaan er zorgen over de mensenrechtenschendingen en economische delicten waaraan deze burgerwachten zich schuldig maken.¹⁰⁵

Vragen over de effectiviteit van de Multi-National Joint Task Force

Zoals werd beschreven in het vorige ambtsbericht werken de landen rondom het Tsjaadmeer (Niger, Tsjaad, Kameroen, Nigeria en Benin) sinds 2014 samen op militair gebied om Boko Haram te bestrijden in het kader van de *Multi-National Joint Task Force* (MNJTF).¹⁰⁶ De effectiviteit van dit initiatief werd in twijfel getrokken in een evaluatie door de ICG.¹⁰⁷ Deze stelde dat hoewel de toegenomen samenwerking toegejuicht dient te worden, de impact van de activiteiten van de MNJTF beperkt blijft, omdat militaire acties vaak niet duurzaam zijn en de deelnemende landen niet bereid zijn om een meer gecentraliseerd gezag over de troepen in het leven te roepen. Dit heeft gedurende de verslagperiode geleid tot incidenten waarbij militairen van verschillende deelnemende nationale partijen nagelaten hebben om burgers te beschermen tegen opkomend of aanhoudend Boko Haram-geweld. Zo leidde in januari 2019 de inname van het dorp Rann door Boko Haram tot zestig burgerslachtoffers volgens Amnesty International.¹⁰⁸ Dit incident ging gepaard met de verbranding van honderden gebouwen. Deze aanval volgde op een eerdere poging van Boko Haram om het dorp in te nemen eerder die maand. Zowel de Nigeriaanse veiligheidstroepen als veiligheidstroepen uit Kameroen van de MNJTF die gestationeerd waren in Rann om de bevolking te beschermen,¹⁰⁹ hadden de zone een dag voor de aanval verlaten.¹¹⁰

Daling rekrutering kindsoldaten in Noordoost-Nigeria

Hoewel Boko Haram en de CJTF zich op grote schaal schuldig hebben gemaakt aan de rekrutering van kindsoldaten, stopte de CJTF deze praktijk gedurende deze verslagperiode en was er ook sprake van een algehele daling van het aantal rekruteringen. Tussen januari 2017 en december 2019 bevestigde de secretaris-generaal van de VN de inzet van 3601 kindsoldaten. De CJTF was verantwoordelijk voor het grootste aantal gevallen (2203), gevolgd door Boko Haram (1385) en de Nigeriaanse veiligheidstroepen (13). De rekruteringen van kindsoldaten door de CJTF vonden voornamelijk plaats tussen 2013 en 2016 (2162), maar werden dus pas bevestigd tussen 2017 en 2019. Sinds het ondertekenen van een actieplan voor het vrijlaten van kindsoldaten tussen de CJTF en UNICEF heeft de CJTF 2188 kindsoldaten laten gaan en is het gestopt met het rekruteren van nieuwe kindsoldaten. Het merendeel van de kindsoldaten die met de CJTF geassocieerd waren, namen niet deel aan gevechten, maar hadden een ondersteunende rol.¹¹¹

Terwijl er in 2017 nog 1092 kinderen werden gerekruteerd, viel dit aantal naar 301 nieuwe rekruteringen in 2018 en 46 in 2019.¹¹² De meeste van de rekruteringen in 2018 en 2019 kwam voor de rekening van Boko Haram.¹¹³ Boko Haram gebruikte deze kinderen voor gewelddadige doeleinden en onderwierp meisjes aan seksueel geweld. Kinderen werden ook regelmatig ingezet voor het plegen van zelfmoordaanslagen. Er was echter wel sprake van een dalende trend met betrekking tot de inzet van kinderen voor zelfmoordaanslagen. In 2017 werden 146 kinderen in 77 zelfmoordaanslagen gebruikt. In 2018 betrof het achtenveertig kinderen voor zesentwintig incidenten en in 2019 negen kinderen voor zeven incidenten. Boko Haram gebruikte vooral meisjes voor dit doeleinde.¹¹⁴ Het VN-

¹⁰⁵ Brookings, *As conflict intensifies in Nigeria's North East, so too does a reliance on troubled militias*, 21 april 2020.

¹⁰⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 17, juni 2018.

¹⁰⁷ International Crisis Group, *What Role for the Multinational Joint Task Force in Fighting Boko Haram?*, 7 juli 2020.

¹⁰⁸ Amnesty International, *Nigeria: Satellite imagery shows charred remains of Rann after Boko Haram attack*, 18 januari 2019.

¹⁰⁹ Een samenwerkingsverband tussen een aantal West-Afrikaanse landen om samen op te trekken in de strijd tegen Boko Haram. Zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 17, juni 2018

¹¹⁰ This Day, *Nigerians Flee Rann to Cameroon after Withdrawal of Military*, 28 januari 2019.

¹¹¹ United Nations Secretary General, *Children and Armed Conflict in Nigeria*, pagina 6-7, 6 juli 2020.

¹¹² United Nations Secretary General, *Children and Armed Conflict in Nigeria*, 6 juli 2020.

¹¹³ United Nations Secretary General, *Children and Armed Conflict in Nigeria*, 6 juli 2020.

¹¹⁴ United Nations Secretary General, *Children and Armed Conflict in Nigeria*, 6 juli 2020.

rapport maakt geen onderscheid tussen verschillende Boko Haram-facties, maar andere bronnen geven aan dat ISWAP grotendeels heeft afgezien van het ontvoeren van meisjes en vrouwen, terwijl JAS onder leiding van Shekau in 2019 nog altijd zevenhonderd ontvoerde meisjes en vrouwen gevangen hield.¹¹⁵

Eind 2020 en begin 2021 werden honderden schoolkinderen ontvoerd in Noordwest-Nigeria. Er bestond onzekerheid over de daders van de ontvoeringen, maar er bestaan sterke aanwijzingen voor een zekere mate van betrokkenheid van Boko Haram-fracties. Er bestaan geen aanwijzingen dat de ontvoerde kinderen als kindsoldaat zijn ingezet. Het overgrote merendeel van deze kinderen werd vrijgelaten na onderhandelingen tussen de ontvoerders en de autoriteiten (voor meer details, zie sectie 1.2.4).¹¹⁶

1.2.3

Noord-centraal zone (Niger, Kogi, Benue, Plateau, Na(s)sarawa, Kwara en FCT)
De Nigeriaanse hoofdstuk Abuja, welke een speciale status heeft als *Federal Capital Territory* (FCT), is gelegen in de noord-centraal zone. Deze zone overlapt gedeeltelijk met de regio die ook wel aangeduid wordt als Middle Belt.¹¹⁷ Ook gedurende deze periode was de Middle Belt het decor van een aanhoudend conflict tussen (voornamelijk christelijke) boeren en (voornamelijk moslim-) Fulani-herders. In 2018 is de situatie geëscaleerd in met name de staten Benue, Plateau en Nasarawa in de noord-centraal zone,¹¹⁸ en de staten Adawama en Taraba in de noordoost zone. Betrouwbare data over het conflict in de Middle Belt schaars. ACLED telde 978 geweldsincidenten in de gehele noord-centraal zone tussen begin 2018 en eind 2020. 279 incidenten vonden plaats in Benue, 193 in Plateau, 151 in Niger, 136 in Nasarawa, 106 in Kogi en twintig in Kwara. Er vonden 93 incidenten plaats in FCT.¹¹⁹ Volgens ACLED vielen er in de noord-centraal zone in totaal 2004 burgerslachtoffers tussen begin 2018 en eind 2020: 707 in Benue, 613 in Plateau, 291 in Nasarawa, 186 in Niger, 180 in Kogi, en zeven in Kwara.¹²⁰ Er vielen twintig burgerslachtoffers in FCT.¹²¹ Dit betrof incidenten en burgerslachtoffers in het kader van verschillende types geweld en niet alleen geweld tussen herders en boeren.

Competitie over land tussen herders en boeren

Een schaarste aan grond en water en conflicterende aanspraken op land de belangrijkste oorzaak zijn van geweld tussen herders en boeren in de Middle Belt.¹²² Historisch gezien hebben er altijd (kleinschalige) conflicten bestaan tussen nomadische herders uit het noorden van Nigeria en sedentaire agrarische gemeenschappen (boeren) die gevestigd waren in het centrale en zuidelijke deel. Het merendeel van deze conflicten werd opgelost via gewonterechtelijke geschillenbeslechting.¹²³ Echter gedurende de afgelopen decennia is land schaarser geworden door onder andere de bevolkingsgroei in Nigeria, verstedelijking, de

¹¹⁵ Jamestown Foundation, *Boko Haram Factionalization: Who are Islamic State in West Africa Province (ISWAP) Fighters in Niger and Chad?*, 14 juni 2019.

¹¹⁶ CFR, *What's Behind the Recent Student Abductions in Nigeria?*, 30 december 2020; VOA News, *Is Boko Haram Gaining Foothold in Nigeria's Northwest?*, 31 december 2020; VOA News, *Fresh Kidnapping of 80 Students in Nigeria Shows Worsening Insecurities*, 21 december 2020; Premium Times, *In fresh Katsina attack, bandits kidnap 80 students; all 'rescued' later*, 20 december 2020.

¹¹⁷ De Middle Belt strekt zich uit van West- tot Oost-Nigeria en fungeert als een transitiezone tussen het Noord- en Zuid-Nigeria. De regio is divers en wordt gekenmerkt door de afwezigheid van een dominante etnische of religieuze groep. Er bestaat geen officiële lijst van staten of gebieden die tot de Middle Belt behoren, maar over het algemeen worden de volgende staten als onderdeel van de Middle Belt beschouwd: Benue, Plateau, Taraba, Niger, Kogi, Nasarawa, Kwara, Adamawa en FCT. Daarnaast behoren het zuidelijke deel van Kaduna, Bauchi, Kebbi, Gombe, Yobe en Borno ook tot deze zone.

¹¹⁸ Foreign Affairs, *The Deadliest Conflict You've Never Heard of*, 23 januari 2019.

¹¹⁹ ACLED, *Dashboard: [State] 01/01/2018 - 31/12/2020*, geraadpleegd 24 januari 2021.

¹²⁰ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

¹²¹ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

¹²² Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

¹²³ Los Angeles Times, *Guns, religion and climate change intensify Nigeria's deadly farmer-herder clashes*, 21 februari 2019.

aankoop van weidegrond door zowel boeren als stedelijke elites,¹²⁴ en waterschaarste ten gevolge van klimaatverandering.¹²⁵ Als gevolg hiervan zijn geschikte weides waar herders hun kuddes kunnen laten grazen steeds schaarser geworden. Dit leidde tot een stijging in conflicten over grond tussen de herders en boeren in het noorden van de Middle Belt en de migratie van herders naar het zuiden om daar geschikte weidegrond te vinden. Dit resulteert in ongenoegen van de aldaar gevestigde boeren van wie de gewassen worden aangetast door grazend vee.¹²⁶

Deze conflictdynamiek tussen herders en boeren bestaat al sinds enige decennia, maar in 2018 was er sprake van een nieuwe escalatie van het geweld. De ICG schreef dit toe aan de volgende drie oorzaken:

- De groei in etnische milities aan zowel de zijde van de boeren als de herders in combinatie met de beschikbaarheid van illegale wapens (vanuit Libië) op grote schaal;
- Het onvermogen van de autoriteiten om daders van geweld te bestraffen of om te reageren op vroege waarschuwingen voor opkomend geweld;
- De introductie van wetgeving (*anti-open grazing laws*) die herders verbood om hun vee nog langer te laten grazen in de staten Benue en Taraba in november 2017 met als resultaat de exodus van deze herders en hun kuddes naar de buurstaten Nasarawa en Adamawa (en verder zuidelijk) en het opblaaien van geweld aldaar.¹²⁷

Trends en veranderingen m.b.t. de aard van het geweld tussen herders en boeren
Het geweld tussen herders en boeren piekte in 2018. De CFR Nigeria Security Tracker telde een totaal van 2037 doden ten gevolge van geweld tussen herders en boeren in 2018. Dat was bijna het dubbele van de 1041 doden die vielen ten gevolge van zulk geweld in 2017.¹²⁸ Amnesty International sprak van meer dan 2000 doden in een rapport dat in december 2018 werd gepubliceerd.¹²⁹ Meer recente data laten zien dat in Benue en Plateau er sprake was van een nieuwe geweldspiek in het eerste kwartaal van 2020 na een relatief rustig vierde kwartaal van 2019.¹³⁰ ACLED gaf aan dat de intensiteit van het geweld gedeeltelijk seizoensgebonden is, met een terugkerende daling van het aantal incidenten in de late zomer en herfst wanneer het regenseizoen gaande is.¹³¹ De ICG gaf aan dat sinds 2018 de aard van het gebruikte geweld veranderd is: van spontane gewelddadige reacties op incidenten naar gecoördineerde, dodelijkere aanvallen.¹³² Een vertrouwelijke bron stelde dat ondanks de daling van het aantal incidenten in

¹²⁴ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, 26 juli 2018: 4; Higazi, Nigeria (Farmer-Pastoralist), 2019 Armed Conflict Survey, International Institute for Strategic Studies (2019).

¹²⁵ De ICG stelt dat klimaatverandering heeft geresulteerd in de vershralling van weidegrond. International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, pagina 4, 26 juli 2018. Een vertrouwelijke bron die werd geïnterviewd voor dit onderzoek stelt dat het meteorologisch bewijs voor deze claim gedateerd en mager is. Deze bron is van mening dat bevolkingsgroei en de aankoop van weidegrond door boeren en stedelijke elites de voornaamste oorzaak is voor competitie tussen herders en boeren. Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹²⁶ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, pagina 4, 26 juli 2018.

¹²⁷ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, pagina 4, 26 juli 2018.

¹²⁸ CFR, *Nigeria Security Tracker*, last updated 1 August 2020.

¹²⁹ Amnesty International, Nigeria: *The Harvest of Death - Three Years of Bloody Clashes Between Farmers and Herders in Nigeria*, 17 december 2018.

¹³⁰ ACCORD, NIGERIA, *THIRD QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) - Updated 2nd edition*, 20 december 2018; ACCORD, NIGERIA, *FOURTH QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020; ACCORD, NIGERIA, *FIRST HALFYEAR 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 19 december 2019; ACCORD, NIGERIA, *THIRD QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020. ACCORD, NIGERIA, *FOURTH QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 23 juni 2020; ACCORD, NIGERIA, *FIRST QUARTER 2020: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 23 juni 2020.

¹³¹ ACLED, *Fulani Militias in Nigeria: Declining Violence Not a Sign of Lasting Peace*, 5 oktober 2018.

¹³² International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, 26 juli 2018.

2019 en 2020 er nog altijd sprake was van meer van dit soort georganiseerd geweld.¹³³

Impact op de burgerbevolking

Het geweld in de Middle Belt-regio heeft tot grote aantallen ontheemden geleid. In de eerste helft van 2018 sloegen driehonderdduizend bewoners van de Middle Belt regio op de vlucht vanwege dit conflict volgens ICG;¹³⁴ een schatting die als betrouwbaar werd beoordeeld door een vertrouwelijke bron.¹³⁵ Met name in Benue zijn de omstandigheden van deze ontheemden schrijnend en is er vooralsnog weinig uitzicht op terugkeer.¹³⁶ De situatie van ontheemden in de Middle Belt wordt in meer detail besproken in sectie 4.1.2.

Zorgen over etnische en religieuze dimensies van het conflict

Met het escaleren van het geweld in 2018 groeiden ook de zorgen over de etnische en religieuze dimensies van het conflict.¹³⁷ De meeste herders behoren tot de in overgrote meerderheid moslim Fulani-groep, terwijl de boeren van verschillende etnische/religieuze achtergronden zijn, waaronder vaak christelijk. Experts zijn het grotendeels eens dat het conflict in de eerste plaats om toegang tot land en grondstoffen gaat.¹³⁸ Enkele politieke en religieuze leiders, maar ook (inter)nationale belangenorganisaties, benaderen het conflict – onjuist – als een religieus conflict tussen moslims en christenen.¹³⁹ Het aantal daadwerkelijke slachtoffers aan beide kanten is onduidelijk, omdat cijfers over het conflict in de Middle Belt onbetrouwbaar zijn door een gebrek aan onafhankelijke monitoring van het conflict. Buiten kijf staat dat zowel moslims als christenen daders en slachtoffers zijn. Meer informatie over de rol van religie binnen dit conflict volgt in sectie 3.4.1.

Reactie van de overheid op het conflict

Er werden sterke vraagtekens gezet bij de reactie van de overheid op het geweld in de Middle Belt-regio. Enerzijds waren er (voornamelijk christelijke) groepen die vinden dat de overheid niet voldoende doortastend optreedt tegen de Fulani-herders en president Buhari ervan beschuldigden dat hij, omdat hij zelf tot de Fulani behoort, naliet in te grijpen.¹⁴⁰ Anderen zoals Amnesty International beschuldigden de overheid van algehele lethargie zowel met betrekking tot geweld door Fulani-herders als (christelijke) boeren.¹⁴¹ Zij identificeerden verschillende incidenten in 2018 waarbij veiligheidstroepen niet kwamen opdagen ondanks dat aanvallen lang duurden, de troepen in de buurt gestationeerd waren en zij vaak ook op de hoogte waren van gewelddadigheden of het risico op gewelddadigheden.¹⁴² Daarnaast gaven bronnen aan dat er sprake was van een algeheel gebrek aan aansprakelijkheid voor geweld door zowel herders als boeren (zie sectie 3.4.1 voor meer details).

Conflict tussen Tiv en Jukun

Op de grens van de noord-centraal zone en de noordoost zone was gedurende de verslagperiode ook sprake van een intensivering van geweld tussen Tiv en Jukun in

¹³³ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹³⁴ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, pagina 12, 26 juli 2018.

¹³⁵ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹³⁶ Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020; IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019.

¹³⁷ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, pagina 12, 26 juli 2018.

¹³⁸ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, 26 juli 2018; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹³⁹ All-Party Parliamentary Group for International Freedom of Religion or Belief, *Nigeria: Unfolding Genocide? An Inquiry by the UK All-Party Parliamentary Group for International Freedom of Religion or Belief*, juli 2020;

¹⁴⁰ Premium Times, *Surviving after Attacks: Sad tales of displaced Benue women*, 4 oktober 2020.

¹⁴¹ Amnesty International, *Nigeria: Government failures fuel escalating conflict between farmers and herders as death toll nears 4,000*, 17 december 2018.

¹⁴² Amnesty International, *Nigeria: Government failures fuel escalating conflict between farmers and herders as death toll nears 4,000*, 17 december 2018.

het kader van een langshepend conflict om landeigendom in de Wukari-regio.¹⁴³ De Tivs vormen de meerderheid in Benue (noord-centraal zone) en de Jukuns in Taraba (noordoost zone). Er woont echter ook een minderheid van Tivs in de zuidelijke helft van de Taraba-staat. Het conflict tussen de Jukun en Tiv draait om de vraag of de Tivs aanspraak kunnen maken op land in de staat Taraba. Leden van de Jukun-gemeenschap zijn van mening dat dit niet het geval is, omdat de Tivs niet oorspronkelijk uit deze regio komen. Volgens het Nigeriaanse systeem van *indigeny* (zie sectie 1.3) zouden ze daarom geen recht hebben op land. Het betreft een slepend conflict dat wordt gekenmerkt door periodieke geweldsuitbarstingen. De *Daily Trust* stelde dat het eerste gerapporteerde incident tussen Tiv en Jukun plaatsvond in 1959 en dat er vervolgens episodes van geweld zijn geweest in 1980, 1990 en 2001.¹⁴⁴ De meest recente geweldsuitbarsting begon in april 2019.¹⁴⁵ ACLED-data schrijven 109 burgerslachtoffers toe aan geweld door Tiv- en/of Jukun-milities in Benue en Taraba tussen begin 2018 en 2020.¹⁴⁶ ACLED rapporteerde echter ook verschillende incidenten in beide staten waarbij de er geen specifieke informatie beschikbaar was over de daders. In april 2020 tekenden de gouverneurs van de staten Benue en Taraba een vredesverdrag, maar het geweld hield aan in 2020.¹⁴⁷

1.2.4

Noordwest zone (Zamfara, Sokoto, Kaduna, Kebbi, Katsina, Kano en Jigawa)

Gedurende de verslagperiode is de veiligheidssituatie in Noordwest-Nigeria verder verslechterd.¹⁴⁸ Het conflict tussen herders en boeren woedde ook in deze regio waarvan sommige staten ook deel uitmaken van de Middle Belt. Er was met name sprake van een hoog aantal geweldsincidenten tussen herders en boeren in de staat Kaduna.¹⁴⁹ Daarnaast was er sprake van onveiligheid ten gevolge van georganiseerde criminaliteit welke zich gedurende de verslagperiode vanuit de staat Zamfara verspreidde over de gehele regio. ACLED telde 1130 geweldsincidenten in de gehele noordwest zone tussen begin 2018 en eind 2020.¹⁵⁰ Het grootste aantal geweldsincidenten vond plaats in de staten Zamfara en Kaduna gevolgd door de staat Katsina. Hoewel de staat Borno volgens ACLED-data een hoger aantal burgerslachtoffers telde tussen 2018 en 2020 dan Zamfara – de staat met het hoogste aantal burgerslachtoffers in het noordwesten – lag het algehele aantal burgerslachtoffers in de gehele noordwest zone hoger dan in de gehele noordoost zone. In het gehele noordwesten vielen 2745 burgerslachtoffers tussen begin 2018 en eind 2020 (2106 in de gehele noordoost zone): 1038 in Zamfara, 991 in Kaduna, 450 in Katsina, 237 in Sokoto, vijftien in Kebbi, acht in Kano, zes in Jigawa.¹⁵¹ De

¹⁴³ De Tiv zijn een volk van landbouwers die met name in de Middle Belt gevestigd zijn langs de Benue-rivier. De Jukun zijn een volk van vissers, landbouwers en jagers en zijn voornamelijk gevestigd in de staat Taraba. Beide groepen houden sterk vast aan traditionele religies, maar zowel Tivs en Jukuns hebben zich bekeerd tot het christendom en in mindere mate de islam. De Tiv vormen 2,4% van de Nigeriaanse bevolking en de Jukun minder dan 1%.

¹⁴⁴ Daily Trust (via allAfrica), *Nigeria: Taraba - Why Tiv/Jukun Crisis Refuses to End*, 1 september 2019; ACLED, *ACLED Regional Overview – Africa*, 10 September 2019

¹⁴⁵ Daily Trust (via allAfrica), *Nigeria: Taraba - Why Tiv/Jukun Crisis Refuses to End*, 1 september 2019.

¹⁴⁶ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

¹⁴⁷ Taraba State Government, *Benue, Taraba Sign a Peace Agreement in Nasarawa State Over a Tiv/Jukun Crisis*, 11 april 2020; This Day, *Ishaku and the Crisis in Southern Taraba*, 11 juni 2020.

¹⁴⁸ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021. Zie ook: ACCORD, NIGERIA, *THIRD QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) - Updated 2nd edition*, 20 december 2018; ACCORD, NIGERIA, *FOURTH QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020; ACCORD, NIGERIA, *FIRST HALFYEAR 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 19 december 2019; ACCORD, NIGERIA, *THIRD QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020. ACCORD, NIGERIA, *FOURTH QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 23 juni 2020; ACCORD, NIGERIA, *FIRST QUARTER 2020: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 23 juni 2020.

¹⁴⁹ Premium Times, *INVESTIGATION: Inside the bloody Southern Kaduna carnage where all sides are casualties*, 23 september 2020.

¹⁵⁰ ACLED, *Dashboard: [State(s)] 01/01/2018 – 31/12/2020*, geraadpleegd 24 januari 2021.

¹⁵¹ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

gevolgen van dit geweld voor de burgerbevolking waren groot en worden in meer detail besproken in hoofdstuk 4 over ontheemding. De volgende paragrafen gaan in meer detail in op de oorzaken die ten grondslag liggen aan deze gewelddadigheden en de aard van het geweld.

Conflicten tussen herders en boeren en de opkomst van vigilante groepen

Net als het geval is in de noord-centraal zone, heeft de noordwest zone te maken met geweld tussen herders en boeren.¹⁵² In het noordwesten vond dit conflict plaats tussen Fulani-herders en zowel christelijke als moslimboeren en speelden burgermilities een belangrijke rol bij de escalatie van geweld tegen (onschuldige) gemeenschappen.¹⁵³ Zowel de herders als de boeren hebben gewapende milities opgezet om zich te beschermen tegen bendegeweld. Hausa-boeren hebben vigilante groepen gecreëerd onder de noemer *yan sa kai* ('vrijwillige bewakers'). Deze yan sa kai hebben echter voornamelijk geweld ingezet tegen vreedzame sedentaire Fulani in plaats van tegen de Fulani-herders en gewapende overvallers/criminelen die verantwoordelijk zijn voor het geweld tegen Hausa-gemeenschappen. Fulani-herders zetten op hun beurt hun eigen milities, de *yan-bindiga* ('wapenbezitters'), op om zich te beschermen tegen de yan sa kai. Hoewel aanvankelijk het meeste geweld van de yan-bindiga tegen de vigilante Hausa-groepen gericht was, begonnen de yan-bindiga ook steeds vaker vreedzame Hausa-gemeenschappen aan te vallen.¹⁵⁴ Voorbeelden van geweldsincidenten tussen herders en boeren in de noordwest zone tijdens deze verslagperiode zijn legio en er was vaak sprake van een opeenvolging van wraakacties tussen enerzijds Fulani-herders en boeren van andere etniciteiten anderzijds.¹⁵⁵

Bendegeweld

In de noordwest zone was ook sprake van bendegeweld/gewapende criminaliteit op grote schaal en omdat een gedeelte van deze bandieten een Fulani-achtergrond heeft¹⁵⁶ droeg dit bendegeweld ook bij aan de escalatie van het geweld tussen herders en boeren. De gewapende overvallers zijn onderdeel van georganiseerde bendes die zich verscholen in de bossen en zich schuldig maakten aan veediefstal, ontvoeringen voor losgeld, seksueel geweld tegen vrouwen en gewapende overvallen.¹⁵⁷ De criminelen opereerden in groepen van soms wel honderdvijftig personen die op tientallen motorfietsen gemeenschappen aanvielen die ze vervolgens vaak hun vee afhandig maakten.¹⁵⁸ Volgens een vertrouwelijke bron zijn het merendeel van de bandieten jonge Fulani, van wie velen onder (economische) uitzichtloosheid lijden.¹⁵⁹ Deze en andere bronnen gaven echter ook aan dat er bandieten met een andere etnische achtergrond actief waren.¹⁶⁰ Hun aanvallen zijn tegen verschillende gemeenschappen gericht (Hausa, Fulani, anderen).¹⁶¹ Echter, omdat sommige bendes voornamelijk uit Fulani bestaan, worden (onschuldige) Fulani-gemeenschappen verantwoordelijk gehouden voor dit type geweld en wakkerde bendegeweld zodoende het geweld tussen Fulani-herders en andere

¹⁵² International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, 18 mei 2020.

¹⁵³ De Hausa zijn een islamitische groep die sinds oudsher in Noord-Nigeria gevestigd zijn. 30% van de Nigeriaanse bevolking is Hausa.

¹⁵⁴ International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, 18 mei 2020.

¹⁵⁵ BBC, *Dozens of bodies found in north-west Nigeria*, 15 februari 2019; Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, *Group 62 – Information Centre for Asylum and Migration Briefing Notes*, 18 februari 2019; CNN, *Dozens Killed in Fresh Wave of Violence in Nigeria*, 25 juli 2020; ACLED, *Regional Overview - Africa*, 23 november 2019; Daily Trust, *In Southern Kaduna IDP Camps, Atyab, Fulani, Hausa Shed Tears*, 22 augustus 2020.

¹⁵⁶ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹⁵⁸ Higazi, *Nigeria (Farmer-Pastoralist), 2019 Armed Conflict Survey*, International Institute for Strategic Studies (2019); Premium Times, *Panic in Zamfara communities as hundreds of armed bandits pass through*, 2 oktober 2019.

¹⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; BBC, *Katsina: The motorcycle bandits terrorising northern Nigeria*, 5 juli 2020.

¹⁶¹ BBC, *Katsina: The motorcycle bandits terrorising northern Nigeria*, 5 juli 2020.

boeren verder aan.¹⁶² Het epicentrum van dit type benedegeweld was oorspronkelijk de staat Zamfara, maar het probleem heeft zich verspreid over het hele noordwesten van Nigeria en daarbuiten.¹⁶³ Deze gewapende criminelen hebben zich gedurende de verslagperiode ook meer en meer toegelegd op de ambachtelijke goudwinning in de staat Zamfara. Dit heeft geleid tot conflicten tussen verschillende criminele bendes in gebieden waar veel goud gewonnen wordt.¹⁶⁴

Opkomend jihadisme

De instabiliteit ten gevolge van zowel het conflict tussen herders en boeren en het grootschalige benedegeweld hebben bijgedragen aan het ontstaan van een vruchtbare voedingsbodem voor jihadistische groeperingen.¹⁶⁵ Zoals reeds opgemerkt hebben zowel ISWAP als Boko Haram geprobeerd zich in het noordwesten te vestigen.¹⁶⁶ Daarnaast gaf de ICG aan dat Ansaru, de Boko Haram-factie die oorspronkelijk opereerde vanuit Noordwest-Nigeria, maar sinds 2015 niet slapende was,¹⁶⁷ weer aan het opkomen was in dit gebied.¹⁶⁸ Deze facties probeerden aanvankelijk hun machtspositie te versterken door steun te bieden aan reeds gevestigde lokale jihadistische groepen en mogelijk ook criminele bendes.¹⁶⁹ Sinds eind 2019 hebben zowel ISWAP/Boko Haram als Ansaru echter ook zelf de verantwoordelijkheid voor aanslagen in de noordwest zone opgeëist. In oktober 2019 voerde Boko Haram haar eerste offensief in de noordwest zone van Nigeria uit in de staat Sokoto tegen het Nigeriaanse leger volgens data van ACLED. ACLED stelde dat hoewel aangenomen wordt dat dit offensief geleid heeft tot de dood van grote aantallen Nigeriaanse militairen, exacte cijfers over het aantal doden en gewonden ontbreken.¹⁷⁰ In januari 2020 eiste Ansaru een aanval tegen het konvoi van een prominente lokale leider op.¹⁷¹ Deze aanval resulteerde in tenminste zes doden. In februari 2020 maakte de politie bekend dat het een Ansaru-kamp had aangevallen in het Kuduru-bos in de staat Kaduna. Deze aanval resulteerde volgens de politie in de dood van 250 militanten en bandieten en van twee politieagenten. Ansaru claimde dat het 34 agenten had gedood.¹⁷²

Ontvoeringen

De noordwest zone was het toneel voor verschillende ontvoeringen. Met name vanaf eind 2020 was er sprake van een opeenvolging van grootschalige ontvoeringen van schoolkinderen. In december 2020 werden meer dan driehonderd schooljongens ontvoerd in Katsina en was er ook sprake van een gefaalde ontvoering van tachtig meisjes in deze staat.¹⁷³ In februari 2021 werden bijna dertig jongens en hun leraren ontvoerd van een school in de staat Niger en driehonderd vrouwelijke leerlingen van een school in Zamfara.¹⁷⁴ 12 maart 2021 werden meer dan dertig

¹⁶² Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

¹⁶³ International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, 18 mei 2020.

¹⁶⁴ International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, 18 mei 2020.

¹⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 28 juli 2020; International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, 18 mei 2020.

¹⁶⁶ CFR, *Niger Attack Demonstrates Islamic State in West Africa's Growing Reach*, 25 augustus 2020.

¹⁶⁷ De Jamestown Foundation geeft aan dat Ansaru geen aanvallen meer uitvoerde in Nigeria sinds 2015, maar dat sommige Ansaru-strijders zich waarschijnlijk hadden aangesloten bij ISWAP en JAS. Daarnaast stelde de Jamestown Foundation dat er nog wel een aantal "sleeper cells" van Ansaru in het noordwesten aanwezig waren. Deze cellen rekruteerden nieuwe strijders en waren aanwezig op social media. Jamestown Foundation, *Boko Haram's Expansionary Project in Northwestern Nigeria: Can Shekau Outflank Ansaru and Islamic State in West Africa Province?*, 28 juli 2020.

¹⁶⁸ International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, 18 mei 2020.

¹⁶⁹ VOA News, *Is Boko Haram Gaining Foothold in Nigeria's Northwest?*, 31 december 2020.

¹⁷⁰ ACLED, *Regional Overview - Africa*, 26 oktober 2019.

¹⁷¹ International Crisis Group, *CrisisWatch: Nigeria - January 2020*.

¹⁷² International Crisis Group, *CrisisWatch: Nigeria - February 2020*.

¹⁷³ CFR, *What's Behind the Recent Student Abductions in Nigeria?*, 30 december 2020; VOA News, *Is Boko Haram Gaining Foothold in Nigeria's Northwest?*, 31 december 2020; VOA News, *Fresh Kidnapping of 80 Students in Nigeria Shows Worsening Insecurities*, 21 december 2020; Premium Times, *In fresh Katsina attack, bandits kidnap 80 students; all 'rescued' later*, 20 december 2020.

¹⁷⁴ BBC, *Nigeria's Zamfara school abduction: More than 300 Nigerian girls missing*, 26 februari 2021.

jongens ontvoerd in Kaduna.¹⁷⁵ Dit incident werd gevolgd door een gefaalde poging om basisschoolkinderen te ontvoeren in dezelfde staat.¹⁷⁶ Hierbij verdwenen wel drie leraren.¹⁷⁷ Tussen december en begin maart 2021 telde de BBC meer dan zeshonderd ontvoerde kinderen in de noordwest zone.¹⁷⁸ In de meeste gevallen werd het merendeel van de kinderen vrijgelaten,¹⁷⁹ waarschijnlijk nadat gouverneurs van de desbetreffende staten losgeld betaalden aan de ontvoerders.¹⁸⁰

Het is lastig om te bepalen wie achter deze ontvoeringen zit. Sommige bronnen wijzen naar jihadistische groepen, mede omdat Boko Haram de verantwoordelijkheid voor de ontvoering van de driehonderd jongens in december 2020 opeiste.¹⁸¹ Experts stellen echter dat moeilijk blijft om onderscheid te maken tussen de criminele en jihadistische groepen die in het noordwesten actief zijn en geven daarom aan dat het lastig is om te bevestigen of Boko Haram er daadwerkelijk achter zat, of dat het andere groepen heeft ingehuurd, en/of slechts een high-profile aanval claimde voor publiciteit.¹⁸² Verschillende bronnen geven aan dat de daders criminele groepen zijn die gemotiveerd worden door het uitzicht op losgeld.¹⁸³

Reactie van de autoriteiten

Een belangrijke reden dat deze bendes min of meer straffeloos hun gang konden gaan, was hun verwevenheid met overheidsfunctionarissen en politici op de hoogste niveaus in Zamfara.¹⁸⁴ In 2019 was er echter kortstondig sprake van een daling van bendegeweld in Zamfara en andere staten dankzij onderhandelingen tussen verschillende statelijke overheden en vertegenwoordigers van de bandieten.¹⁸⁵ Deze akkoorden werden echter vanaf het begin omschreven als 'fragiel'¹⁸⁶ en ICG trok hun effectiviteit in twijfel.¹⁸⁷ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat zij inderdaad niet hebben standgehouden.¹⁸⁸ Deze observatie wordt bevestigd door het oplaaien en aanhouden van geweld in 2020 ende toename van het aantal grootschalige ontvoeringen van schoolkinderen sinds eind 2020.¹⁸⁹ De golf van ontvoeringen van schoolkinderen in de noordwest zone resulteerde ook in kritiek op de praktijk van lokale overheden om losgeld te betalen en zodoende criminelen aan te moedigen door te gaan met deze praktijk.¹⁹⁰

¹⁷⁵ CNN, *At least 30 students missing as armed men abduct students in new Nigeria kidnappings*, 12 maart 2021.

¹⁷⁶ Al Jazeera, *Gunmen raid school in Nigeria's Kaduna, seize three teachers*, 15 maart 2021.

¹⁷⁷ Al Jazeera, *Gunmen raid school in Nigeria's Kaduna, seize three teachers*, 15 maart 2021.

¹⁷⁸ BBC, *Nigeria's school abductions: Why children are being targeted*, 2 maart 2021.

¹⁷⁹ BBC, *Nigeria school attack: Hundreds of boys return home after kidnap ordeal*, 18 december 2020; US News, *Gunmen Abduct 30 Students in Northwest Nigeria as Payoffs 'Boomerang'*, 12 maart 2021.

¹⁸⁰ BBC, *Nigeria's school abductions: Why children are being targeted*, 2 maart 2021.

¹⁸¹ VOA News, *Is Boko Haram Gaining Foothold in Nigeria's Northwest?*, 31 december 2020; BBC, *Nigeria school attack: Hundreds of boys return home after kidnap ordeal*, 18 december 2020.

¹⁸² CFR, *What's Behind the Recent Student Abductions in Nigeria?*, 30 december 2020; VOA News, *Is Boko Haram Gaining Foothold in Nigeria's Northwest?*, 31 december 2020.

¹⁸³ BBC, *Nigeria's school abductions: Why children are being targeted*, 2 maart 2021; US News, *Gunmen Abduct 30 Students in Northwest Nigeria as Payoffs 'Boomerang'*, 12 maart 2021.

¹⁸⁴ Higazi, Nigeria (Farmer-Pastoralist), 2019 Armed Conflict Survey, International Institute for Strategic Studies (2019); The New Humanitarian, *The longshot bid to end rampant banditry in Nigeria's northwest*, 19 januari 2021;

¹⁸⁵ International Institute for Strategic Studies, *2020 Nigeria (Farmer-Pastoralist), 2020 Armed Conflict Survey*, 2020.

¹⁸⁶ Nagajaran, *Analysis of Violence and Insecurity in Zamfara*, pagina 8, 12, februari 2020.

¹⁸⁷ International Crisis Group, *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, pagina ii, 18 mei 2020.

¹⁸⁸ Vertrouwelijke bron, januari 2021.

¹⁸⁹ The Washington Post, *Nigeria confronts second mass kidnapping of schoolchildren in nine days after 317 girls vanish*, 26 februari 2021; VOA News, *Inside a Nigerian Bandit Camp*, 28 februari 2021; The New Humanitarian, *The longshot bid to end rampant banditry in Nigeria's northwest*, 19 januari 2021.

¹⁹⁰ BBC, *Nigeria's school abductions: Why children are being targeted*, 2 maart 2021.

1.2.5

Zuidoost zone (Enugu, Imo, Ebonyi, Abia en Anambra)

Zoals het vorige ambtsbericht opmerkte is het zuiden van Nigeria stabiel dan het noorden.¹⁹¹ Hoewel de zuidoost zone als relatief veilig te boek staat,¹⁹² vonden er alsnog verschillende types geweldsincidenten plaats zoals geweld door cults (zie sectie 1.2.6), verkiezingsgerelateerd geweld in 2019,¹⁹³ en incidenten waarbij gewelddadige menigtes het recht in eigen hand namen tegen bijvoorbeeld (vermeende) homoseksuelen en overspelplegers.¹⁹⁴ In de staten Ebonyi en Abia vielen de hoogste aantallen burgerslachtoffers tussen begin 2018 en eind 2020 volgens ACLED-data. In Ebonyi lag het aantal op 68, in Abia op 59, in Anambra op 38, in Imo op 35 en in Enugu op 27.¹⁹⁵ De zuidoost zone - met name de staten Abia en Imo - bleef ook het toneel voor politiek getint geweld tegen afscheidingsbewegingen die - naar eigen zeggen - vreedzaam strijden voor het recht op zelfbeschikking voor Biafra.¹⁹⁶ De volgende alinea's gaan in meer detail in op de ontwikkelingen rondom twee van deze bewegingen: de *Indigenous People of Biafra* (IPOB) en de *Movement for the Actualization of the Sovereign State of Biafra* (MASSOB).

Indigenous People of Biafra (IPOB)

Zoals beschreven in het vorige ambtsbericht is IPOB een politieke beweging bestaande uit jonge leden van de Igbo-bevolkingsgroep uit het zuidoosten van het land die naar eigen zeggen vreedzaam strijden voor recht op zelfbeschikking en een onafhankelijk Biafra.¹⁹⁷ In 2017 werd IPOB door de Nigeriaanse overheid aangemerkt als terroristische organisatie.¹⁹⁸ Dit leidde tot kritiek van mensenrechtenorganisaties, omdat IPOB-leden over het algemeen vreedzame tactieken gebruikten - en nog steeds gebruiken - om hun onafhankelijkheidsstreven dichterbij te brengen.¹⁹⁹ De leider van IPOB, Nnamdi Kanu, heeft de afgelopen jaren echter wel herhaaldelijk aangegeven dat het gebruik van geweld legitiem kan zijn als een middel om dit doel dichterbij te brengen.²⁰⁰

Nnamdi Kanu, de leider van IPOB

Het vorige ambtsbericht besprak in meer detail de activiteiten van de autoriteiten tegen Nnamdi Kanu. Op het moment van publicatie van het vorige ambtsbericht was zijn verblijfplaats onbekend. In oktober 2018 werd echter bekend dat hij zich in Israël bevond,²⁰¹ waar hij volgens zijn biografie op Twitter in begin 2021 nog steeds verbleef.²⁰²

¹⁹¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 20, juni 2018.

¹⁹² Ministerie van Buitenlandse zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 23, juni 2018.

¹⁹³ SBM Intel, *Mounting Election Violence*, 22 februari 2019.

¹⁹⁴ Niger Delta Weekly, *Highlighting Vigilantism and Mob Violence in Imo State*, 2-8 augustus 2020.

¹⁹⁵ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

¹⁹⁶ Zoals het vorige ambtsbericht reeds opmerkte, kunnen bewegingen zoals IPOB en MASSOB alleen goed worden begrepen in de context van de geschiedenis van de republiek Nigeria. Nigeria bestaat uit circa 250 etnische groeperingen. Binnen deze 250 groeperingen kunnen drie hoofdgroepen worden onderscheiden: de Igbo in het oosten, de Yoruba in het westen en de Hausa Fulani in het noorden. Voor de kolonisatie leefden zij min of meer vreedzaam naast elkaar. Na de onafhankelijkheid voelden sommige bevolkingsgroepen, waaronder de Igbo's zich gemarginaliseerd. Dit resulteerde in het uitroepen van de onafhankelijke staat Biafra in 1967 die werd gevolgd door de driejarige Biafra-oorlog tussen 1967 en 1970, gedurende welke twee miljoen mensen stierven - veelal door hongersnood - en de Igbo-opstand werd neergeslagen. Bewegingen zoals IPOB en MASSOB zetten het streven voor een onafhankelijke staat voort.

¹⁹⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 8-10, juni 2018. Zie ook: Home Office, *Country Policy and Information Note Nigeria: Biafran separatists*, april 2020.

¹⁹⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 8-10, juni 2018.

¹⁹⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 8-10, juni 2018.

²⁰⁰ European Asylum Support Office, *Country Guidance Nigeria*, pagina 41, februari 2019. Op 17 augustus 2019 vielen IPOB-leden de Senator Ike Ekweremadu aan tijdens een Igbo-evenement in Neurenberg Duitsland. Een dag later beloofde IPOB-leider, Kanu, een beloning voor eenieder die informatie zou verstrekken die aanvallen op Igbo-leiders die samenspannen met de autoriteiten mogelijk zou maken. International Crisis Group, *Crisis Watch: Nigeria*, december 2019.

²⁰¹ Africa Times, *Israel casts a shadow on Biafran leader Nnamdi Kanu sighting*, 23 oktober 2018.

²⁰² Nnamdi Kanu, Twitter. Zie: <https://twitter.com/mazinnamdiakanu>, laatst geraadpleegd 19 januari 2021.

Geweld tegen IPOB-aanhangers

Ook gedurende deze verslagperiode werden IPOB-aanhangers het slachtoffer van geweld door de autoriteiten.²⁰³ De preliminaire observaties die de *UN Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions* heeft opgesteld naar aanleiding van haar bezoek aan Nigeria in 2019, maakten melding van een 'groot aantal' beschuldigingen van moorden op en verdwijningen van IPOB-aanhangers door veiligheidstroepen gedurende 2017, 2018 en 2019 en het ontbreken van strafrechtelijke vervolging voor deze daden.²⁰⁴ Volgens data van ACLED doodde het leger 38 IPOB aanhangers tijdens *Operation Python Dance* in augustus 2018.²⁰⁵ In februari 2019 stelde IPOB dat het leger een aantal aanhangers had ontvoerd en twee aanhangers had gedood in Owerri. Het Nigeriaanse leger ontkende verantwoordelijk te zijn voor dit incident.²⁰⁶ Daarnaast was er sprake van politiegeweld tegen de advocaat van de leider van IPOB.²⁰⁷ Bronnen geven aan dat IPOB-leden werden gearresteerd en/of het slachtoffer werden van politiegeweld tijdens demonstraties en processies.²⁰⁸ Het zichtbaar dragen van Biafra/IPOB-vlaggen, -paraferalia of -insignes kon ook een aanleiding voor arrestatie zijn.²⁰⁹ Onderzoek voor dit ambtsbericht identificeerde tenminste vier gevallen van massa-arrestaties van IPOB-aanhangers gedurende deze verslagperiode. Daarbij werden in totaal meer dan 400 individuen opgepakt. Het betrof de volgende incidenten:

1. De arrestatie van 112 vrouwelijke demonstranten op 17 augustus 2018 in de staat Imo. De vrouwen protesteerden tegen de verdwijning van Kanu. Volgens HRW gelastte de rechter de vrijlating van deze demonstranten nadat zij zes dagen in hechtenis hadden gezeten.²¹⁰
2. Het opbreken van een vreedzame processie en arrestatie van 51 IPOB aanhangers in de zuidoostelijke Abia staat in december 2018.²¹¹ Volgens *The Guardian NG* heeft de rechter op 8 januari 2019 de vrijlating van deze arrestanten op borgtocht gelast.²¹²
3. De arrestatie van 140 IPOB aanhangers in Nsukka in de staat Enugu voor het organiseren van een - volgens de politie - illegale processie in mei 2019.²¹³ Een gerechtshof in eerste aanleg oordeelde geen jurisdictie te hebben en gelastte de opsluiting van de arrestanten tot het relevante hooggerechtshof de zaak kon horen.²¹⁴ De Nigeriaanse krant de Premium Times berichtte dat in februari 2021 het hooggerechtshof de vrijlating van 67 van de arrestanten die op dat moment nog in hechtenis zaten, gelastte.²¹⁵
4. De arrestatie van 47 IPOB-aanhangers en het doden van 21 IPOB aanhangers

²⁰³ Human Rights Watch, *Nigeria: Events of 2018*, 2019.

²⁰⁴ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions on her visit to Nigeria*, 2 september 2019. Zie ook: Indigenous People of Biafra, BIAFRA: ENFORCED DISAPPEARANCES IN BIAFRA – Briefing Paper, april 2020.

²⁰⁵ Voor meer details over Operation Python Dance, zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 10, juni 2018. ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

²⁰⁶ Daily Post, *Nigerian Army denies killing, abducting IPOB members*, 13 februari 2019.

²⁰⁷ Het in brandsteken van het huis van Ifeanyi Ejiolor, de advocaat van Kanu, door de Nigeriaanse politie in december 2019. Het geweld dat hiermee gepaard ging resulteerde in de dood van drie aanhangers van IPOB en van twee politieagenten. Zie: Premium Times, *Police name officers killed during IPOB raid*, 3 december 2019.

²⁰⁸ Human Rights Watch, *Nigeria: Events of 2018*, 2019; Vanguard, *Police arrest 51 suspected IPOB members in Umuahia*, 12 december 2018; Sahara Reporters, *Police Arrest 51 As 'Jewish Worshippers' Protest In Abia*, 12 december 2018; Premium Times, *Two SSS operatives, '21' IPOB members killed in violent clash*, 23 augustus 2020.

²⁰⁹ Today NG, *IPOB members arrested for selling Biafra newspaper*, 24 december 2019; Vanguard, *Police arrest seven suspected IPOB members in Abia*, 9 juni 2020.

²¹⁰ Human Rights Watch, *Nigeria: Events of 2018*, 2019.

²¹¹ Vanguard, *Police arrest 51 suspected IPOB members in Umuahia*, 12 december 2018; Sahara Reporters, *Police Arrest 51 As 'Jewish Worshippers' Protest In Abia*, 12 december 2018.

²¹² The Guardian NG, *Abia high court grants bail to 51 detained Judaism adherents*, 8 januari 2019.

²¹³ PM News, *Police arrest 140 members of Biafra group in Nsukka*, 23 mei 2019.

²¹⁴ Punch, *Court remands 140 IPOB members over alleged treason in Enugu*, 23 mei 2019.

²¹⁵ Premium Times, *67 IPOB members regain freedom after five months in detention*, 9 februari 2021.

in Enugu in augustus 2020, aldus IPOB-vertegenwoordigers.²¹⁶ De politie gaf aan vijf personen gearresteerd te hebben. De Nigeriaanse krant, *Pulse*, berichtte in oktober 2020 dat de politie aangaf dat vier arrestanten in hechtenis zaten in afwachting van hun rechtszaak en dat één arrestant behandeld werd voor schotwonden.²¹⁷ Het is niet duidelijk wat vervolgens met deze vijf arrestanten en de andere 42 individuen gebeurd is.

5. De arrestatie van 67 IPOB-leden in Owerri die verdacht werden van het trachten een *native doctor* te bezoeken om zich tegen kogels te beschermen in augustus 2020. In februari 2021 gelastte het hooggerechtshof de vrijlating van deze 67 arrestanten.²¹⁸

6. Op 22 februari 2021 arresteerde het leger twintig IPOB-leden in de staat Anambra,²¹⁹ die werden verdacht van het doden van soldaten.²²⁰

Vanaf eind 2020 was er sprake van militaire operaties tegen gemeenschappen met veel IPOB-leden in verschillende staten. De autoriteiten gaven aan dat deze acties het gevolg waren van IPOB-geweld tegen leger and politie. In november 2020 kondigde de gouverneur van de staat Rivers 'oorlog' tegen IPOB aan na een aanval tijdens de #EndSARS-protesten die leidde tot de dood van zes soldaten en vier agenten.²²¹ De gouverneur hield IPOB-leden verantwoordelijk voor deze aanval en gelastte een grootschalige zoekactie door het leger in de LGA Oyiibo.²²² Er waren aanwijzingen dat deze zoekacties gepaard gingen met buitengerechtelijke executies van IPOB-aanhangers.²²³ In januari en februari 2021 vonden er legeroperaties tegen IPOB in de gemeenschap Orlu in de staat Imo plaats.²²⁴ Deze acties gingen met gewelddadigheden tegen burgers volgens de *Premium Times*,²²⁵ en leidden tot de bovengenoemde arrestatie van twintig IPOB-leden op de grens van Imo en Anambra.

Movement for the Actualization of the Sovereign State of Biafra (MASSOB)

Net als IPOB streeft MASSOB naar de onafhankelijkheid van Zuidoost-Nigeria. MASSOB werd reeds in 2001 verboden door de Nigeriaanse autoriteiten.²²⁶ Het voorgaande ambtsbericht gaf aan dat de betrekkingen tussen IBOP en MASSOB niet hecht zijn en dat MASSOB sterk aan relevantie heeft ingeboet.²²⁷ De reeds aangehaalde preliminaire observaties van de Special Rapporteur (2019) bevatten geen verwijzingen naar incidenten waarbij MASSOB-aanhangers betrokken waren.²²⁸ In april 2019 beschuldigde MASSOB de autoriteiten van de ontvoering van twee leden van MASSOB en drie echtgenotes van leden van MASSOB in de staten Ebonyi en Imo.²²⁹ *Sahara Reporters*, een nieuwsplatform van internationale journalisten die verslag doen over de situatie in Nigeria,²³⁰ berichtte dat de politie het vuur opende op MASSOB-leden in de LGA Upper Iweka op 22 mei 2019 tijdens de voorbereidingen voor de festiviteiten voor de negentiende verjaardag van MASSOB. Dit resulteerde in twee doden en vijftien gewonden en de arrestatie van tien individuen aldus deze bron.²³¹

²¹⁶ Premium Times, *Two SSS operatives, '21' IPOB members killed in violent clash*, 23 augustus 2020; Reuters, *Nigerian security clash with Biafra separatists turns deadly – DSS*, 24 augustus 2020.

²¹⁷ Pulse, *Detained IPOB member being treated to be able to stand trial – Police*, 9 oktober 2020.

²¹⁸ Premium Times, *67 IPOB members regain freedom after five months in detention*, 9 februari 2021.

²¹⁹ Vanguard, *Breaking: Troops arrest 20 IPOB members, recover arms, hand them to Police*, 22 februari 2021.

²²⁰ Vanguard, *Breaking: Troops arrest 20 IPOB members, recover arms, hand them to Police*, 22 februari 2021

²²¹ The Guardian NG, *Army, Rivers residents disagree on military operations*, 2 november 2020.

²²² The Guardian NG, *Army, Rivers residents disagree on military operations*, 2 november 2020.

²²³ BBC, *Oyiibo clashes: 'Nigerian security agents shot dead my fiancée'*, 3 november 2020.

²²⁴ Premium Times, *Shootings, confusion as Nigerian soldiers move into Imo community*, 25 januari 2021; Legit, *Why I invited soldiers to Orlu, Governor Uzodinma finally speaks; tackles IPOB*, februari 2021.

²²⁵ Premium Times, *Shootings, confusion as Nigerian soldiers move into Imo community*, 25 januari 2021.

²²⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 10, juni 2018.

²²⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 10, juni 2018.

²²⁸ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions on her visit to Nigeria*, 2 september 2019.

²²⁹ The Punch, *MASSOB cries out over alleged abduction of members*, 5 april 2019.

²³⁰ Sahara Reporters heeft een eigen website, te weten: www.saharareporters.com.

²³¹ Sahara Reporters, *Pro-Biafra Anniversary Turns Bloody As Police Open Fire On MASSOB Members*, 22 mei 2019.

1.2.6

Zuid-zuid zone (Bayelsa, Akwa Ibom, Edo, Rivers, Cross River en Delta)

In het zuiden van Nigeria heeft de zuid-zuid zone het hoogste geweldsniveau. De zuid-zuid zone vormt een deel van de Niger Delta-regio. De veiligheidssituatie in de zuid-zuid zone en de gehele Niger Delta werd de afgelopen decennia in grote mate bepaald door het olie-gerelateerde conflict tussen lokale militante groeperingen aan de ene kant en multinationale oliemaatschappijen en de Nigeriaanse autoriteiten aan de andere kant.²³² Gedurende deze verslagperiode was er sprake van een afname van geweldsincidenten in het kader van het olie-gerelateerde conflict²³³ en was cult-gerelateerd geweld de belangrijkste oorzaak van onrust in de regio.²³⁴ Rapporten over de veiligheidssituatie in de Niger Delta in 2019 en 2020 van het *Niger Delta Annual Conflict Report* van de *Foundation for Partnership Initiatives in the Niger Delta* (PIND) maakten geen melding van aanvallen op olie-installaties.²³⁵ Volgens ACLED vonden er 731 geweldsincidenten plaats in de zuid-zuid zone tussen begin 2018 en eind 2020.²³⁶ Volgens ACLED-data vielen er 421 burgerslachtoffers: 127 in Rivers, 120 in Delta, 56 in Cross River, 45 in Edo, 37 in Akwa Ibom en 36 in Bayelsa.²³⁷ In relatie tot de gehele Niger Delta-regio (die ook staten uit de zuidwest en zuidoost zones bestrijkt) telde PIND 351 gewelddadige incidenten die 546 doden ten gevolge hadden in 2018 en 416 gewelddadige incidenten die meer dan duizend doden ten gevolge hadden in 2019.²³⁸ PIND stelde dat de stijging in geweldsdelicten met name toegeschreven diende te worden aan een stijging van cult-gerelateerd geweld, inclusief incidenten ten gevolge van georganiseerde criminaliteit en politiek geïnspireerd geweld.²³⁹ Er was sprake van een afname van olie-gerelateerd geweld door militante bewegingen.

Een afname van olie-gerelateerd geweld in de Niger Delta

Hoewel olie-gerelateerd geweld in belangrijke mate de veiligheidssituatie in de Niger Delta heeft bepaald gedurende de laatste decennia, is deze regio het toneel van verschillende vormen van geweld en nam geweld dat direct gericht was op olie-installaties sterk af dankzij een compromis tussen militante groepen en de overheid. Onderliggende sociale grieven bleven echter bestaan voor een groot deel van de bevolking evenals de hoge mate van criminaliteit en (politiek) geweld die de veiligheidssituatie in deze regio kenmerkt. De Niger Delta (de staten Bayelsa, Delta en Rivers) is de bron van de olierijkdom van Nigeria, maar dit heeft niet geresulteerd in welvaart voor lokale gemeenschap.²⁴⁰ In tegendeel, de bevolking van de Niger Delta kampt met grote armoede die wordt verergerd door de vervuiling en andere ecologische problemen die veroorzaakt worden door de oliewinning.²⁴¹

²³² Het betreft onder andere Shell, Chevron, ENI en de Nigerian National Petroleum Corporation (NNPC). Dit conflict is in essentie een strijd om de herverdeling van de olierijkdom van Nigeria van de centrale overheid naar de bevolking van de Niger Delta waar de olie gewonnen wordt. Aangezien de Niger Delta grotendeels overlapt met het gebied dat zich in 1967 van Nigeria afscheidde om de onafhankelijke staat Biafra op te richten, stellen verschillende analisten dat het oliegerelateerde conflict (gedeeltelijk) haar wortels vindt in het feit dat na de Biafra-oorlog de Nigeriaanse overheid er niet in geslaagd is adequaat op de grieven op het gebied van politieke en economische ongelijkheid van de Igbo-bevolking, en met name opeenvolgende generaties van Igbo-jongeren te reageren. Zie bijvoorbeeld: Oxford Research Group, *Ending the Niger Delta's Oil Wars: Will the Crimilegal Settlement Hold?*, 6 september 2018.

²³³ Vertrouwelijke bron, 28 februari 2020; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report*, pagina 2-3, 4 februari 2020. PIND is een stichting die werd gecreëerd in 2010 met een donatie van 50 miljoen USD van de Chevron Corporation, een Amerikaanse oliemaatschappij. PIND richt zich op het verbeteren van socio-economische omstandigheden in de Niger Delta. PIND heeft een eigen website, te weten: <https://pindfoundation.org/>

²³⁴ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report*, 4 februari 2020.

²³⁵ PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report – January to December 2019*, 4 februari 2020; PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report – January to December 2020*, 8 februari 2021.

²³⁶ ACLED, *Dashboard: [State] 01/01/2018 – 31/12/2020*, geraadpleegd 24 januari 2021.

²³⁷ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

²³⁸ PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report*, 4 februari 2020.

²³⁹ ACLED, *Regional Overview - Africa*, 19 november 2019.

²⁴⁰ The Conversation, *How oil and water create a complex conflict in the Niger Delta*, 21 april 2020.

²⁴¹ The Conversation, *How oil and water create a complex conflict in the Niger Delta*, 21 april 2020; The New York Times, *Here's what extreme heat looks like: profoundly unequal*, 6 augustus 2020.

Tegelijkertijd zijn er individuen en (criminele) groepen die profiteren van olievervuiling, bijvoorbeeld omdat ze worden betaald om deze vervuiling op te ruimen.²⁴² De Nigeriaanse autoriteiten hebben gedurende de laatste decennia, ondanks vreedzaam activisme tegen sociale ongelijkheid en milieuvervuiling, weinig gedaan om ervoor te zorgen dat de (gehele) lokale bevolking ook van de olierijkdom profiteert of om striktere milieunormen te handhaven. Rapporten van mensenrechtenorganisaties wijzen erop dat de autoriteiten zich schuldig hebben gemaakt aan geweld tegen en schendingen van de mensenrechten van lokale activisten en protestbewegingen.²⁴³ In 2016 resulteerde onvrede over de situatie in de Niger Delta onder met name (kansarme) jonge mannen in de geboorte van een nieuwe militante beweging, de *Niger Delta Avengers* (NDA). Deze organisatie pleegde gedurende 2016 verschillende aanslagen op olie-installaties in de regio om verandering af te dwingen. Deze aanslagen, die samenvielen met de daling van de mondiale olieprijs, droegen bij aan een economische recessie in Nigeria.²⁴⁴ In augustus 2016 stopte de NDA haar geweldscampagne na onderhandelingen met de autoriteiten die leidden tot de hervatting van een amnestieregeling uit 2009.²⁴⁵ Desalniettemin hebben de NDA sindsdien verschillende keren aangekondigd de wapens weer op te pakken.²⁴⁶ De PIND-rapporten die betrekking hadden op de veiligheidssituatie in de Niger Delta in 2019 en 2020 maakten geen melding van aanvallen door de NDA,²⁴⁷ evenals DFAT, welke in december 2020 stelde niet op de hoogte te zijn van aanvallen op olie-installaties in de Niger Delta sinds 2017.²⁴⁸ Volgens een artikel in *The Conversation* uit 2020 was er nog altijd geen sprake van grootschalige hervormingen in de Niger Delta die de gehele bevolking ten goede komen.²⁴⁹

Cults

De belangrijkste oorzaak van geweldsincidenten in de zuid-zuid zone waren cults. In de Nigeriaanse context kan de term cult verschillende betekenissen hebben. In het dagelijks taalgebruik wordt deze term gebruikt voor verschillende types groepen die hun *raison d'être* of modus operandi geheimhouden. Volgens het laatste EASO-rapport over Nigeria kan de term zodoende verwijzen naar vigilante groeperingen, etnische milities, traditionele geheime genootschappen en *university cults*.²⁵⁰ University cults zijn verantwoordelijk voor het cult-gerelateerde geweld dat plaatsvond in Zuid-Nigeria gedurende deze verslagperiode.²⁵¹ Deze groepen hebben gedurende de afgelopen decennia een evolutie doorgemaakt van vreedzame universiteitsdisputen – gedurende een kortstondige beginfase – naar gewelddadige gangs die universiteitscampussen terroriseren en actief zijn in de georganiseerde criminaliteit. Cults onderscheiden zich door het gebruik van insignes, kleding, baretten en petten in clubkleuren, codetaal, 'geheime' groeten en in sommige gevallen ook tatoeages en piercings.²⁵² Ze staan ook bekend om het gebruik van rituelen en/of traditionele religieuze praktijken (*juju*) om leden aan zich te binden, zich sterker te voelen en om buitenstaanders af te persen/onder controle te houden

²⁴² The Conversation, *How oil and water create a complex conflict in the Niger Delta*, 21 april 2020.

²⁴³ The Conversation, *How oil and water create a complex conflict in the Niger Delta*, 21 april 2020.

²⁴⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 21-22, juni 2018.

²⁴⁵ Op 23 november 2020 had 65.000 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 145 euro. Voor meer details over de amnestieregeling, zie: BBC, *Nigeria to resume payments to oil militants in Niger Delta*, 2 augustus 2016; Quartz South Africa, *Militants have finally declared a ceasefire in Nigeria's oil-rich delta region*, 22 augustus 2016.

²⁴⁶ Reuters, *Nigeria's 'Delta Avengers' militants end oil hub ceasefire*, 3 november 2017; Reuters, *Nigeria 'Delta Avengers' militants vow to cripple economy if Buhari re-elected*, 14 februari 2019.

²⁴⁷ PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report – January to December 2019*, 4 februari 2020; PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report – January to December 2020*, 8 februari 2021.

²⁴⁸ DFAT, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 22, 3 december 2020.

²⁴⁹ The Conversation, *How young people in the Niger Delta are being left out of development*, 10 augustus 2020.

²⁵⁰ European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, pagina 43, November 2018. EASO verwijst naar een eerder rapport van OFPRA, *Sociétés secrètes traditionnelles et confraternités étudiantes au Nigeria*, 2015.

²⁵¹ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

²⁵² European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, November 2018.

(zie sectie 3.4.2 voor meer details over het gebruik van zwarte magie en cultus).²⁵³ De afgelopen decennia nam het aantal cultus in Nigeria gestaag toe, terwijl ze ook een steeds gewelddadiger karakter aan begonnen te nemen. Hun geweld en criminele activiteiten verlegden zich steeds meer van de universiteiten naar de straat. Dit leidde tot de oprichting van *street cults* die gelieerd zijn aan universiteitscultus, maar waarvan de leden geen studenten zijn.²⁵⁴ Het is niet mogelijk om een compleet overzicht te geven van alle cultus die actief zijn in geheel Nigeria of de zuid-zuid zone. SBM Intel schatte in juni 2020 dat in de staat Rivers ongeveer honderd cultgroepen actief zijn.²⁵⁵ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat in de zuid-zuid zone de *Deebam* (gelieerd aan de university cult de *Klansmen*) en de *Deewell* (gelieerd aan de university cult de *Supreme Vikings*) de meest actieve en meest gewelddadig street cultus zijn.²⁵⁶ SBM Intel stelde dat de cultus *Icelanders*, *Greenlanders*, *Gberesaako Boys*, en *The Outlaws* ook een groot aandeel leveren aan de gewelddadigheden in de staat Rivers.²⁵⁷ Naast deze groepen zijn de (van origine universiteit) cultus *Black Axe* en *Eiye* ook verantwoordelijk voor veel gewelddadige incidenten en georganiseerde criminaliteit, inclusief mensenhandel, in met name het zuiden van Nigeria.²⁵⁸

Cult-gerelateerd geweld in de zuid-zuid zone

Nigeria Watch, een lokale ngo, gaf aan dat hoewel cult-gerelateerd geweld in 2019 voorkwam in 21 staten, het zwaartepunt van dit geweld in het zuiden van Nigeria lag.²⁵⁹ De cult-gerelateerde geweldsincidenten vonden plaats in Lagos (zuidwest zone) gevolgd door verschillende *Local Government Areas* (LGA's) in de zuid-zuid zone. De staten in de zuid-zuid zone die het meest onder dit geweld te lijden hadden, waren Rivers, Delta en Edo.²⁶⁰ Cultus waren met name actief in commerciële centra zoals Port Harcourt (Rivers) en Benin City (Edo)²⁶¹. Volgens Amnesty International waren de hotspots voor confrontaties tussen cultus in de staat Rivers: de LGA's Ikwere, Obio/Akpor, Emuoha, Khana and Ogba/Egbema/Ndoni.²⁶² Onderzoek naar de activiteiten van cultus in de Niger Delta regio tussen 2008 en 2018 schetste een vergelijkbaar beeld.²⁶³ Cult-gerelateerd geweld vond plaats in de strijd om dominantie over bepaalde gebieden. Dit soort confrontaties leidde tot hoge aantallen doden. De voornaamste slachtoffers van dit geweld waren cult-leden zelf, maar omdat deze confrontaties vaak uit werden gevochten in de gemeenschappen/wijken waar cult-leden wonen, stierven er ook burgers door verdwaalde kogels en/of vonden familieleden/huisgenoten van cultus de dood bij gewelddadige invallen in woningen.²⁶⁴ Daarnaast maakten cultus zich schuldig aan plundering en brandstichting wanneer ze gemeenschappen uitkamdten op zoek naar leden van rivaliserende cultus.²⁶⁵

²⁵³ European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, November 2018.

²⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020. SBM Intel, *Rivers of blood: Gang violence in Nigeria's garden state*, 22 juni 2020.

²⁵⁵ SBM Intel, *Rivers of blood: Gang violence in Nigeria's garden state*, pagina 3, 22 juni 2020.

²⁵⁶ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

²⁵⁷ SBM Intel, *Rivers of blood: Gang violence in Nigeria's garden state*, pagina 3, 22 juni 2020. Pagina 7-8 van dit rapport bevat een overzicht van cultus die actief zijn in Port Harcourt.

²⁵⁸ Harpers Magazine, *The Black Axe: How a pan-African freedom movement lost its way*, september 2019; Premium Times, *'Many killed' as cult groups fight in Benin*, 14 november 2020.

²⁵⁹ Volgens deze organisatie vielen er 442 doden door cult-gerelateerd geweld en stierven er 290 individuen ten gevolge van ontvoeringen door cultus in 2017. In 2018 stierven er 453 doden tijdens geweldsincidenten en stierven er 238 personen tijdens ontvoeringen. In 2019 vielen er 536 doden tijdens cult-gerelateerde geweldsincidenten. Nigeria Watch, *Ninth Report on Violence in Nigeria (2019)*, pagina 8, 2019.

²⁶⁰ PIND, *Niger Delta Annual Conflict Report*, 4 februari 2020.

²⁶¹ Zie bijvoorbeeld: Premium Times, *'Many killed' as cult groups fight in Benin*, 14 november 2020.

²⁶² Nigeria heeft 36 staten en 774 LGA's. LGA's zijn vergelijkbaar met gemeentes.

²⁶³ Nwaogu, Weli en Mbee, 'Evaluation of Youth Vulnerability to Community Cultism in Selected States in the Niger Delta Region of Nigeria', *Asian Journal of Advanced Research and Reports* 7(4), pagina 1-14, 2019.

²⁶⁴ Amnesty International, *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020.

²⁶⁵ Amnesty International, *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

Cult-gerelateerde criminaliteit

Gewelddadige confrontaties tussen cults waren de belangrijkste oorzaak van dodelijke slachtoffers ten gevolge van cults. Er vielen daarnaast ook doden en gewonden door cult-gerelateerde criminaliteit. De criminele activiteiten waar cults zich mee bezighielden, waren onder andere: drugshandel, ontvoeringen voor losgeld, mensenhandel en het illegaal verhandelen van olie.²⁶⁶ Experts en Nigeriaanse media hebben melding gemaakt van gedwongen rekruteringen en de inlijving van minderjarigen in deze cults.²⁶⁷ Cults speelden ook een belangrijke rol in het verkiezingsgeweld dat werd beschreven in sectie 1.1.1, omdat zij optraden als knokploegen voor zakenmensen en politici.²⁶⁸

Reactie van de autoriteiten: Beperkte strafrechtelijke vervolging van cults

Hoewel er arrestaties van cult-leden hebben plaatsgevonden gedurende de verslagperiode,²⁶⁹ was het optreden van de Nigeriaanse politie en justitie tegen cults ondermaats volgens verschillende bronnen. De politie slaagde er niet voldoende in om de burgerbevolking te beschermen tegen de uitwassen van cult-gerelateerd geweld en met name hooggeplaatste cultleden ontsnapten bijna geheel aan strafrechtelijke vervolging.²⁷⁰ Dit gold ook voor de prominente zakenlieden en politici die cults inzetten voor het verwezenlijken van hun eigen agenda's en hun daarvoor belonen in de vorm van geld en wapens. In een verslag van verschillende geweldsincidenten die plaatsvonden in met name de Khana- en Gokana-LGA's in de staat Rivers stelde Amnesty International dat de politie vaak naliet om in te grijpen wanneer er meldingen van cult-gerelateerd geweld binnenkwamen of dat zij pas uren nadat het geweld beëindigd was ter plaatse was.²⁷¹ De arrestaties van cultleden die wel plaatsvonden gedurende de verslagperiode, betroffen laaggeplaatste leden volgens een vertrouwelijke bron.²⁷² Daarnaast stelde Amnesty International ook dat de autoriteiten niet voldoende gedaan hebben om de daders van dit soort geweld te berechten. Verschillende bronnen stelden dat cults strafrechtelijke vervolging en/of maximumstraffen ontlopen, omdat zij de bescherming genieten van hooggeplaatste regeringsfunctionarissen en politici.²⁷³

²⁶⁶ European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, pagina 44, November 2018.

²⁶⁷ The Punch, *Cult members forcing schoolchildren to join group, Ikorodu residents cry out*, 14 september 2019; Daily Post, *JSS1 student, 56 others arrested during cult initiation*, 27 februari 2018.; Lavaud-Legendre & Plessard, *Groupes cultist et traite des êtres humains du Nigéria vers l'Europe*, pagina 18-19, 2019.

²⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; Harpers Magazine, *The Black Axe: How a pan-African freedom movement lost its way*, september 2019. Lavaud-Legendre & Plessard, *Groupes cultist et traite des êtres humains du Nigéria vers l'Europe*, pagina 25, 2019.

²⁶⁹ ACCORD, *Anfragebeantwortung zu Nigeria: Informationen zu den Kultgruppen Arobaga und Vikings (Aktivitäten insbesondere in Uromi); Zwangsrekrutierung seitens Kultgruppen und erzwungene Nachfolge; Staatlicher Schutz vor Kultgruppen; Informationen zur Lage hinsichtlich Aktivitäten von Kultgruppen in Uromi, im Bundesstaat Edo*, 26 april 2019.

²⁷⁰ Amnesty International, *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; Il Fatto Quotidiano, *Nigerian Cults protected by government high level members. Gangsters recruited by candidates to manipulate voting*, 17 november 2018.

²⁷¹ Amnesty International, *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020.

²⁷² Vertrouwelijke bron, 13 november 2020. Zie ook: ACCORD, *Anfragebeantwortung zu Nigeria: Informationen zu den Kultgruppen Arobaga und Vikings (Aktivitäten insbesondere in Uromi); Zwangsrekrutierung seitens Kultgruppen und erzwungene Nachfolge; Staatlicher Schutz vor Kultgruppen; Informationen zur Lage hinsichtlich Aktivitäten von Kultgruppen in Uromi, im Bundesstaat Edo*, 26 april 2019; Radio Nigeria, *2 killed, 47 arrested in Anambra violence*, 10 maart 2019; The Sun, *Police arrest 59 alleged Cult members in C'River*, 19 augustus 2020; The Guardian Nigeria, *Police arrest 16 suspected cult members in Lagos*, 10 mei 2020; Vanguard, *Police arrest 11 suspected cultists during initiation in Calabar*, 16 augustus 2020; The Punch, *Cult members forcing schoolchildren to join group, Ikorodu residents cry out*, 14 september 2019; Daily Post, *JSS1 student, 56 others arrested during cult initiation*, 27 februari 2018

²⁷³ Il Fatto Quotidiano, *Nigerian Cults protected by government high level members. Gangsters recruited by candidates to manipulate voting*, 17 november 2018; IFRA Nigeria, *Contemporary Nigerian Cultist Groups: Demystifying the Invisibilities*, 2 maart 2019; Vertrouwelijke bron, 13 november 2020; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

1.2.7

Zuidwest zone (Oyo, Ekiti, Osun, Ondo, Lagos en Ogun)

De zuidwest zone is net als de zuidoost zone relatief stabiel.²⁷⁴ De zuidwest zone kende echter ook veel geweldsincidenten ten gevolge van cultus, politiek geweld en georganiseerde misdaad. In de eerste helft van 2019 zette zich een stijging van geweldsincidenten met dodelijke afloop in, in met name Lagos en Ogun. Deze ontwikkelingen vielen samen met de verkiezingstijd.²⁷⁵ In de eerste helft van 2020 waren er ook geweldsincidenten ten gevolge van de handhaving van anti-coronamaatregelen. In de zomer van 2020 waren er grootschalige protesten tegen gendergerelateerd geweld na de dood van twee vrouwelijke studenten die het slachtoffer waren van een brute verkrachting.²⁷⁶ In het najaar van 2020 was Lagos het toneel van grootschalige protesten tegen politiegeweld en falen door de autoriteiten in het algemeen zoals besproken in sectie 1.1.2.

1.3

Bewegingsvrijheid

Zowel het hoge geweldsniveau als de armoede van een groot deel van de Nigeriaanse bevolking zorgden ook gedurende deze verslagperiode voor hoge aantallen verplaatsingen (voor meer details over conflictgerelateerde verplaatsingen, zie hoofdstuk 4 over vluchtelingen en ontheemden).²⁷⁷ Vrij verkeer is een van de grondrechten waarin de grondwet van Nigeria voorziet en volgens DFAT bestaan er geen wettelijke belemmeringen voor interne verhuizingen in Nigeria.²⁷⁸ Er bestaan echter wel verschillende praktische, culturele en juridische barrières die ervoor zorgen dat de meeste mensen die geweld ontvluchtten zich bij hun familie in of dichtbij de eigen regio vestigden. Ten eerste is er sprake van grote taalkundige, culturele en religieuze verschillen tussen het noorden en het zuiden van Nigeria, wat er voor zorgt dat relatief weinig ontheemden uit het noorden van Nigeria zich in het zuiden vestigden.²⁷⁹ Ten tweede gaven verschillende bronnen aan dat Nigeria een 'netwerksamenleving' is en dat het zonder sociale contacten bijna onmogelijk is om huisvesting of een baan te vinden in een vreemde stad of regio.²⁸⁰ Ten derde bestaat er wetgeving die meer rechten toekent aan leden van bevolkingsgroepen die als 'inheems' (*indigene*) worden gezien binnen een bepaalde regio. Buitenstaanders (*non-indigenes*) kunnen discriminatie ervaren bij het gebruik van overheidsdiensten, toegang tot onderwijs en banen bij de overheid, en het kopen van land in deze regio's.²⁸¹ Dit fenomeen is echter niet van toepassing in steden zoals Lagos en Abuja volgens DFAT.²⁸²

De coronapandemie leidde tot een beperking van de bewegingsvrijheid door de afkondiging van een algehele lockdown voor de inwoners van Lagos, Abuja en Ogun in april 2020 en lokale beperkende maatregelen in andere Nigeriaanse staten.²⁸³ Aangezien een geschatte veertig procent van de Nigeriaanse bevolking onder de armoedegrens leeft en veel Nigerianen afhankelijk zijn van de informele economie, hadden deze maatregelen een grote impact op de bestaanszekerheid van miljoenen Nigerianen.²⁸⁴

²⁷⁴ ACLED, *Nigeria Anti-Civilian Violence, 31/01/2018-12/12/2020*. Uittreksel verkregen via ACLED-hoofdkantoor, januari 2021.

²⁷⁵ Premium Times, *Ondo: Two die in election violence as governor imposes curfew*, 9 maart 2019; Premium Times, *One Killed in Ogun Political Violence*, 8 maart 2019.

²⁷⁶ Pulse, *Rape, murder of teenager refuels national outrage against rapists*, 6 mei 2020.

²⁷⁷ Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 56, december 2020.

²⁷⁸ Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 31, maart 2018.

²⁷⁹ Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 57, december 2020.

²⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

²⁸¹ European University Institute, *REPORT ON CITIZENSHIP LAW: NIGERIA*, pagina 16, juli 2020.

²⁸² Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 57, december 2020.

²⁸³ BBC, *Coronavirus: Nigeria to ease Abuja and Lagos lockdowns on 4 May*, 28 april 2020.

²⁸⁴ The Lancet, *COVID-19 in Nigeria: a disease of hunger*, 29 april 2020.

2 Identiteit, nationaliteit en documenten

Ook deze verslagperiode werd de grootschalige inspanning om een *National Identity Management System* in te voeren voortgezet.²⁸⁵ Dit hoofdstuk zal ingaan op de belangrijkste ontwikkelingen rondom het toekennen van een *National Identity Number* (NIN) aan de gehele Nigeriaanse bevolking. Daarbij zal de focus liggen op ontwikkelingen op het gebied van de procedure voor registratie, de voortgang van de registratie en de handhaving van de identificatieplicht bij het gebruik van verschillende overheidsdiensten. Daarnaast zal dit hoofdstuk ingaan op het gebruik van verschillende identiteitsdocumenten en de wijze waarop de invoering van de nationale identificatieplicht de procedure voor de afgifte van deze andere documenten heeft beïnvloed. Tenslotte zal de fraudegevoeligheid van de afgifte van identiteitsdocumenten in Nigeria besproken worden.

2.1 Invoering nationale identificatieplicht

2.1.1 *Procedure voor registratie voor een National Identity Number (NIN)*

De invoering van de nationale identificatieplicht vereist de toekenning van een NIN aan alle Nigeriaanse burgers en buitenlandse migranten met een geldige verblijfsvergunning. Het hebben van een NIN is ook een voorwaarde om de aanvraagprocedure voor een (gratis) nationale identiteitskaart te kunnen starten. De procedures voor de toewijzing van een NIN en voor het aanvragen identiteitskaart zijn niet veranderd gedurende de verslagperiode. Er waren tegen het einde van de verslagperiode wel onbevestigde geruchten over het vervangen van de kunststof identiteitskaart door een online identiteitskaart die kan worden geraadpleegd via een app (zie sectie 2.1.4).²⁸⁶

Volgens de website van de *National Identity Management Commission* (NIMC)²⁸⁷ dienen Nigerianen zowel biografische als biometrische gegevens door te geven om zich te registreren voor een NIN.²⁸⁸ Voor het doorgeven van biometrische gegevens dienen aanvragers een NIMC-registratiecentrum te bezoeken om een pasfoto te laten maken en tien vingerafdrukken af te laten nemen. Biografische gegevens kunnen in aanloop naar dit bezoek online worden doorgegeven. Deze worden tijdens het bezoek door een NIMC-medewerker ingevoerd in het systeem. Bij registratie dienen aanvragers een van de volgende documenten te overleggen ter identificatie:

- Oude nationale identiteitskaart;
- Rijbewijs;
- Tijdelijke of permanente kiezerspas;
- Paspoort;
- Certificaat van origine;
- Aanbevelingsbrief van een prominente leider uit de gemeenschap;
- Geboorteakte;
- Leeftijdsverklaring;
- Aanbevelingsbrief van een religieuze of traditionele leider;
- Zorgverzekeringskaart (*National Health Insurance Scheme ID card*, NHIS ID)

²⁸⁵ Voor meer informatie over de eerdere fases van dit proces, zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen Ambtsbericht Nigeria*, pagina 24, juni 2018.

²⁸⁶ Technext, *How To Obtain Your Nigerian National ID Card Through the NIMC Mobile App*, augustus 2020; BBC Pidgin, *Nigerian national identity card: How to use your phone get your National ID card from NIMC mobile app*, 16 augustus 2020; The Cable, *'It brought out another person's details' — NIMC under fire over errors on national identity app*, 16 augustus 2020.

²⁸⁷ Het overheidsorgaan dat de invoering van het National Identity Management System overziet.

²⁸⁸ NIMC, *How to Enrol – Adults*, laatst geraadpleegd op 24 november 2020.

- card);
- ID-kaart voor overheidspersoneel;
- ID-kaart van een erkend commercieel bedrijf;
- ID-kaart van een onderwijsinstelling;
- Belastingcertificaat;
- Geldige immigratiedocumenten.²⁸⁹

Wanneer de aanvraag compleet is wordt een transactieafschrift afgegeven ter bewijs van de registratie. Dit afschrift bevat nog geen NIN. De aanvrager dient na één tot vijf werkdagen terug te komen om een papieren strook met zijn NIN op te halen. Deze strook, de ID-slip, wordt erkend als een geldig identiteitsbewijs.²⁹⁰

2.1.2 Voortgang invoering National Identity Management System

Het toekennen van een NIN aan de gehele Nigeriaanse bevolking is een basisvoorwaarde voor het opzetten van het National Identity Management System. NIMC is er ook gedurende deze verslagperiode echter niet in geslaagd haar doelstellingen voor registratie te verwezenlijken. Het vorige ambtsbericht gaf aan dat NIMC begin 2018 28 miljoen Nigerianen en buitenlanders met een geldige verblijfsvergunning geregistreerd had.²⁹¹ In september 2020 gaf het hoofd van NIMC aan dat op dat moment 42 miljoen Nigerianen geregistreerd stonden in de National Identity Database.²⁹² In december 2020 kondigde de Nigeriaanse overheid aan om de verplichting om een NIN te overleggen bij het aanvragen van een simkaart versneld (per februari 2021) in te voeren, om zodoende het registratieproces te versnellen.²⁹³ De mate waarin deze maatregel daadwerkelijk werd gehandhaafd was niet bekend bij publicatie van het ambtsbericht.

Er liggen verschillende problemen ten grondslag aan deze vertraging, zoals een gebrek aan registratiecentra en onduidelijkheid over het nut van de NIN onder de Nigeriaanse bevolking. NIMC had in de verslagperiode ongeveer duizend registratiecentra in heel Nigeria, terwijl het er ongeveer vierduizend nodig heeft om de gehele Nigeriaanse bevolking binnen de komende drie tot vijf jaar te registreren.²⁹⁴ Onderzoek van *The Guardian NG* in verschillende Nigeriaanse staten geeft aan dat onwetendheid over het nut van een NIN en de lange wachttijden en bureaucratische rompslomp die gepaard gaan met het aanvragen van een NIN, Nigerianen weerhouden van registratie.²⁹⁵ Dit beeld wordt bevestigd door een rapport uit 2020 van de internationale ngo *The Engine Room*.²⁹⁶ Dit rapport geeft ook aan dat met name arme Nigerianen uren en soms dagen in de rij staan om zich te registreren.

Om de problemen die gepaard gaan met het uitrollen van een nationaal identiteitsmanagementsysteem het hoofd te bieden, heeft NIMC gedurende de verslagperiode de introductie van het *Digital Identity Ecosystem* aangekondigd. Dit project zal worden geïmplementeerd met steun van de Wereldbank, de EU en het *Agence Française de Développement* (AFD).²⁹⁷ Het Digital Identity Ecosystem is een raamwerk waarbij NIMC samenwerkt met publieke en private dienstverlenende partners om een adequate omgeving te creëren voor de efficiënte inschrijving van

²⁸⁹ NIMC, *How to Enrol – Adults*, laatst geraadpleegd op 24 november 2020.

²⁹⁰ NIMC, *How to Enrol – Adults*, laatst geraadpleegd op 24 november 2020.

²⁹¹ Op dat moment had Nigeria bijna 200 miljoen inwoners.

²⁹² *The Punch*, *42 million Nigerians now have identity numbers – NIMC*, 17 september 2020.

²⁹³ *Telecompaper*, *NCC extends deadline for NIN-SIM registrations into 2021*, 22 december 2020.

²⁹⁴ *Technext*, *Why Over 150 Million Nigerians are Still Without National Identification Numbers (NIN) and What NIMC Can do About it*, juli 2020; *BiometricUpdate.com*, *Ecosystem approach could accelerate biometric enrollment in Nigeria*, 26 september 2020; NIMC, *NIMC Enrolment Centres*, geraadpleegd op 30 november 2020.

²⁹⁵ *The Guardian NG*, *National Identity Card: Another bumpy road to building national database*, 9 november 2019.

²⁹⁶ *The Engine Room*, *Understanding the Lived Effects of Digital ID A Multi-Country Study*, januari 2020.

²⁹⁷ World Bank, *International Development Association Project Appraisal Document on a Proposed Credit in the Amount of SDR 84.4 Million (US\$115.0 Million Equivalent) to The Federal Republic of Nigeria for the Digital Identification for Development Project*, 30 januari 2020.

alle Nigerianen en legale inwoners in Nigeria in de National Identity Database. Een voorbeeld van de toepassing van deze benadering is het vergelijken van de data die individuen opgeven bij de aanvraag van een NIN met bestaande (biometrische) data die al eerder werden geregistreerd voor miljoenen Nigerianen voor de toekenning van een *Bank Verification Number* (BVN).²⁹⁸ Het BVN is een identificatiemiddel dat eerder werd ingevoerd door de centrale bank in Nigeria om fraude tegen te gaan door een foto en vingerafdruk van klanten aan een bankrekening te linken. Zonder BVN is het niet mogelijk om een bankrekening te laten autoriseren.²⁹⁹

2.1.3 *Registratie van de Nigeriaanse diaspora voor een NIN*

Sinds 2019 biedt NIMC de mogelijkheid aan Nigeriaanse diaspora om zich tegen kosten te registreren voor een NIN via erkende partnerorganisaties in het buitenland.³⁰⁰ Deze mogelijkheid bestond volgens de website van NIMC in Oostenrijk, Benin, Canada, Ghana, Duitsland, India, Ierland, Italië, Saudi Arabië, Senegal, Zuid-Afrika, Togo, de Verenigde Arabische Emiraten, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten in november 2020.³⁰¹

2.1.4 *Aanvraag en afgifte identiteitskaart*

Het hebben van een NIN is een voorwaarde voor het verkrijgen van een nationale identiteitskaart. Deze kaart moet echter wel apart aangevraagd worden en wordt dus pas later nagestuurd. Het betreft een kunststof pasje met een chip waarop de biometrische gegevens van de eigenaar zijn opgeslagen.³⁰² In augustus 2020 kondigden verschillende Nigeriaanse media aan dat NIMC in plaats van kunststof pasjes over wilde gaan op online identiteitskaarten die zouden kunnen worden gedownload via een online app.³⁰³ In november 2020 maakte NIMC zelf nog geen melding van deze mogelijkheid op haar website.³⁰⁴ Vanaf januari 2021 was de app wel functioneel,³⁰⁵ maar had deze app de kunststof identiteitskaarten nog niet daadwerkelijk vervangen aldus een vertrouwelijke bron.³⁰⁶

2.1.5 *Handhaving identificatieplicht*

Ondanks de vertragingen bij het registreren van de Nigeriaanse bevolking werd het op 1 januari 2019 verplicht om een NIN te overleggen bij het gebruik van een twintigtal (overheids)diensten. Het was niet mogelijk om na te gaan in hoeverre de identificatieplicht daadwerkelijk was ingevoerd en werd gehandhaafd voor al deze diensten. Het was echter wel duidelijk op basis van berichten in de media dat er meerdere diensten waren, waarvoor deze plicht nog niet werd gehandhaafd gedurende de verslagperiode.

In lijn met Artikel 27 van de NIMC Act uit 2007 is het sinds januari 2019 verplicht om een NIN te overleggen voor het gebruik van de verschillende diensten zoals de aanvraag van een paspoort, rijbewijs of kiezerspas; het openen van een persoonlijke bankrekening; het afsluiten van een verzekering; het kopen van een simkaart en het zich inschrijven op een school of universiteit.³⁰⁷ Het hoofd van

²⁹⁸ The Cable, *NIMC DG: We've so far linked 14 million BVN with NIN*, 14 mei 2020; EASO, *Nigeria: Identification Documents Management System*, 24 januari 2019. In 2018 waren er ongeveer 43 miljoen mensen geregistreerd voor een BVN. In 2019 waren er 14 miljoen BVN's en NIN's gelinkt.

²⁹⁹ Zie: <https://www.vfsglobal.com/bvn/nigeria/frequently-asked-questions.html>.

³⁰⁰ NIMC, *Diaspora*, geraadpleegd op 19 november 2020.

³⁰¹ NIMC, *NIMC Enrolment Centres*, geraadpleegd op 19 november 2020.

³⁰² NIMC, *About the e-ID Card*, geraadpleegd op 19 november 2020.

³⁰³ Technext, *How To Obtain Your Nigerian National ID Card Through the NIMC Mobile App*, augustus 2020; BBC Pidgin, *Nigerian national identity card: How to use your phone get your National ID card from NIMC mobile app*, 16 augustus 2020; The Cable, *'It brought out another person's details' — NIMC under fire over errors on national identity app*, 16 augustus 2020.

³⁰⁴ NIMC, *About the e-ID Card*, geraadpleegd op 19 november 2020.

³⁰⁵ De app is beschikbaar via: https://play.google.com/store/apps/details?id=com.nimcmobile&hl=en_US&gl=US, laatst geraadpleegd op 27 januari 2021.

³⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 27 januari 2021.

³⁰⁷ Artikel 27 van de *National Identity Management Commission Act, 2007* bevat een overzicht van de diensten die een NIN vereisen. Zie: https://www.nimc.gov.ng/docs/reports/nimc_act.pdf. Daarnaast stelt dit artikel dat voor

NIMC gaf echter aan dat het feit dat iedereen een NIN moet overleggen voor het gebruik van bovengenoemde diensten, niet betekent dat iedereen verplicht is een NIN te hebben op 1 januari 2019.³⁰⁸ De instanties die deze diensten aanbieden zijn vanaf 1 januari 2019 wel verplicht om aan eenieder die gebruik wil maken van hun diensten een NIN te vragen en indien die persoon geen NIN heeft, hem/haar te registreren en de data door te sturen naar NIMC, welke dan een NIN kan aanmaken.³⁰⁹ Een van de centrale doelstellingen van Digital Identity Ecosystem-project is om de benodigde capaciteiten van alle hierbij betrokken actoren te versterken en coördinatie tussen deze actoren te verbeteren.

Het is niet duidelijk voor alle betrokken instanties in hoeverre zij deze nieuwe verplichting naleven en wanneer zij hiermee begonnen zijn of zullen beginnen.³¹⁰ Op basis van recente berichten in de media en andere publicaties kan men wel met zekerheid stellen dat in ieder geval voor een deel van deze diensten de identificatieplicht nog niet is ingegaan of werd opgeschort na opstartproblemen. Zo kondigde de regering in december 2020 aan de identificatieplicht voor het kopen van een simkaart pas per januari 2021 in te voeren.³¹¹ Bij het afronden van dit ambtsbericht (februari 2021) was het twijfelachtig of dit een haalbare maatregel betrof. De handhaving van de identificatieplicht voor studenten bij het inschrijven voor het nieuwe schooljaar, die had moeten ingaan in oktober 2019, werd ook uitgesteld, omdat te veel studenten nog niet over een NIN beschikten.³¹² In juni 2020 stelde de Nigeriaanse pensioenautoriteit, *PenCom*, de identificatieplicht uit, omdat veel Nigeriaanse pensioneerden er niet in geslaagd waren hun NIN te verkrijgen vanwege COVID-19.³¹³ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat het in januari 2021 mogelijk was om een nieuwe bankrekening te openen met een BVN, maar zonder een NIN.³¹⁴

De rechterlijke macht wees de verplichting om een NIN te overleggen bij het aanspannen van gerechtelijke procedures van de hand. Het hoogrechtshof oordeelde in mei 2019 dat de NIMC Act uit 2007 geen deel uitmaakt van de procedurele regels van het hof en dat het overleggen van een NIN daarom geen voorwaarde kan zijn voor het aanspannen van een zaak bij de rechtbank.³¹⁵

2.2 Andere identiteitsdocumenten

Naast de identiteitskaart, worden de permanente kiezerspas; het geboortecertificaat; het paspoort en het rijbewijs als geldige identiteitsdocumenten aangemerkt in het dagelijks leven in Nigeria.³¹⁶ Dit betekent echter niet dat het hebben van een van deze documenten noodzakelijk is of dat deze documenten altijd betrouwbaar zijn. Zoals de vorige sectie al aangaf, en de volgende secties ook zullen aangeven, is het mogelijk om op basis van een reeks andere documenten al dan niet in combinatie met een beëdigde verklaring (*sworn affidavit*) jezelf te legitimeren of een van de bovenstaande identiteitsdocumenten te verkrijgen. De

andere diensten ook een NIN vereist kan worden als de NIMC dit noodzakelijk acht en dit publiceert in het Staatsblad. De website Lexology bevat een overzicht van de transacties waarvoor vanaf 1 januari 2019 een NIN vereist is. Lexology, *National identity management in Nigeria: Matters arising*, 29 juli 2019.

³⁰⁸ IT Telecom Digest, *Why FG Launched New Digital Identity Ecosystem*, 27 februari 2019.

³⁰⁹ IT Telecom Digest, *Why FG Launched New Digital Identity Ecosystem*, 27 februari 2019.

³¹⁰ Daily Post, *US visa ban: Nigeria to enforce NIN for issuance of SIM card from June 2021*, 14 augustus 2020; Business Day, *Nigeria to enforce NIN as requirement for SIM card registration, activation*, 5 februari 2020; Global Voices, *Nigeria's digital ID scheme may benefit those 'with access'— but what about everyone else?*, 6 februari 2020; The Engine Room, *Understanding the Lived Effects of Digital ID A Multi-Country Study*, januari 2020.

³¹¹ Telecompaper, *NCC extends deadline for NIN-SIM registrations into 2021*, 22 december 2020.

³¹² Global Voices, *Nigeria's digital ID scheme may benefit those 'with access'— but what about everyone else?*, 6 februari 2020.

³¹³ Daily Trust, *Nigeria: Waive NIN in Processing Retirement Benefits, PenCom Orders PFAs*, 8 juni 2020.

³¹⁴ Vertrouwelijke bron, 27 januari 2021.

³¹⁵ Lexology, *National identity management in Nigeria: Matters arising*, 29 juli 2019.

³¹⁶ EASO, *Nigeria: Identification Documents Management System*, 24 januari 2019.

volgende alinea's gaan in op de belangrijkste veranderingen met betrekking tot de verkrijging en functie van deze documenten gedurende deze verslagperiode.

2.2.1 *Paspoort: Ontwikkelingen rondom het enhanced e-Passport*

Er traden twee belangrijke veranderingen met betrekking tot de aard van en de procedure voor aanvraag van een paspoort gedurende deze verslagperiode. Ten eerste werd het *enhanced e-Passport* ingevoerd.³¹⁷ Daarnaast werd in januari 2019 het overleggen van een NIN verplicht bij de aanvraag van een paspoort.³¹⁸

In januari 2019 werd het eerste exemplaar van het nieuwe enhanced e-Passport overhandigd aan president Buhari. Vanaf 29 april 2019 werd dit nieuwe type paspoort beschikbaar voor Nigeriaanse burgers volgens de website van de *Nigerian Immigration Service* (NIS).³¹⁹ Met de invoering van het enhanced e-Passport hebben Nigerianen nu de mogelijkheid om tussen het oude standard e-Passport en het nieuwe enhanced e-Passport (waarvan drie versies bestaan)³²⁰ te kiezen. Het enhanced e-Passport heeft nieuwe veiligheidskenmerken, is beter bestendig tegen schade en voldoet aan ICAO-standaarden.³²¹ In de praktijk was het nieuwe enhanced e-Passport een jaar na invoering pas beschikbaar in een aantal grote steden zoals Abuja, Lagos, Kano en Port Harcourt.³²²

De verplichting om een NIN te overleggen bij de aanvraag van een paspoort wordt alleen gehandhaafd voor het enhanced e-Passport en niet voor het standaard paspoort.³²³ De website van de NIS gaf namelijk in november 2020 nog steeds aan dat een NIN slechts een van de mogelijke identificatiemiddelen was voor de aanvraag van een standaardpaspoort.³²⁴ Voor de aanvraag van een enhanced e-Passport gaf de website wel aan dat het per se nodig is om een NIN te overleggen.³²⁵ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat deze verplichting voor het nieuwe enhanced e-Passport inderdaad werd gehandhaafd.³²⁶

Paspoorten aanvragen vanuit de diaspora

Het is in theorie volgens de NIS mogelijk om een enhanced e-Passport aan te vragen vanuit het buitenland, maar in de praktijk werd deze optie nog niet geboden. De website van de NIS geeft aan dat het mogelijk is voor Nigerianen in het buitenland om via de dichtstbijzijnde Nigeriaanse ambassade of consulaat een enhanced e-Passport aan te vragen.³²⁷ Om een paspoort aan te vragen via de Nigeriaanse ambassade in Den Haag dient men het paspoort vooraf via een website te betalen. Vooralsnog (november 2020), bood deze website alleen de optie om een standard e-Passport aan te vragen.³²⁸ Voor de aanvraag van dit paspoort is geen NIN nodig. De NIN kwam dan ook niet voor onder de lijst van vereisten voor de aanvraag voor een nieuw Nigeriaans paspoort via de ambassade.³²⁹

³¹⁷ This Day, *Nigeria: Why Immigration Extended Passport Validity to 10 Years*, 18 januari 2019; NIMC, *NIMC, NIS to Commence Enforcement of NIN on the New Enhanced e-Passports*, 14 maart 2019.

³¹⁸ NIMC, *NIMC, NIS to Commence Enforcement of NIN on the New Enhanced e-Passports*, 14 maart 2019.

³¹⁹ NIS, *Commencement (Enhanced e-Passport)*, 31 januari 2019.

³²⁰ Een paspoort met 32 pagina's met een geldigheidsduur van vijf jaar, een paspoort met 64 pagina's met een geldigheidsduur van vijf jaar, of een paspoort met 64 pagina's met een geldigheidsduur van tien jaar. NIS, *Enhanced E-Passport*, geraadpleegd op 30 november 2020.

³²¹ De International Civil Aviation Organization (ICAO) is de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie.

³²² Daily Trust, *9 Months After Launch: New E-Passport Yet To Commence In States*, 18 november 2019; This Day, *NIS Rolls out Enhanced e-Passport in Port Harcourt*, 19 februari 2020.

³²³ Vertrouwelijke bron, 18 november 2020.

³²⁴ NIS, *Standard Passport*, geraadpleegd op 30 november 2020.

³²⁵ NIS, *Enhanced e-Passport*, geraadpleegd op 30 november 2020.

³²⁶ Vertrouwelijke bron, 16 november 2020.

³²⁷ NIS, *Enhanced e-Passport*, geraadpleegd op 30 november 2020.

³²⁸ The Nigeria Immigration Service, *Apply for New Passport*, geraadpleegd op 30 november 2020. Zie: <https://portal.immigration.gov.ng/passport/epassport>

³²⁹ Nigerian Embassy The Hague, *Passport*, geraadpleegd op 30 november 2020. Zie: <http://nigerianembassythehague.nl/consular/passport/>

Identiteitsdocumenten en reizen minderjarigen

Om een paspoort aan te vragen hebben kinderen onder de zestien jaar een ondertekende toestemmingsbrief van hun ouders of voogd nodig.³³⁰ Voor het zelfstandig aanvragen van een identiteitskaart geldt een minimumleeftijd van zestien jaar. Kinderen onder de zestien jaar kunnen zich alleen inschrijven bij de *National Identity Management Commission*, welke identiteitskaarten afgeeft, als hun ouders een identiteitskaart hebben en hen vergezellen bij de aanvraag.³³¹ De identiteitskaart wordt pas verstrekt wanneer de persoon de zestienjarige leeftijd bereikt. Omdat het hebben van een paspoort een voorwaarde is voor het maken van internationale reizen, is het dus in principe onmogelijk voor een kind om uit te reizen zonder toestemming van de ouders/voogd.³³² Als een minderjarige eenmaal de beschikking heeft over een paspoort, hanteren (internationale) luchtvaartmaatschappijen die in Nigeria opereren ook hun eigen voorwaarden voor het vervoeren van onbegeleide minderjarigen.³³³ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat deze voorwaarden omzeild kunnen worden door mensenhandelaren.³³⁴

ECOWAS-Certificate

Zoals werd aangegeven in het vorige ambtsbericht bestaat er vrij verkeer van personen tussen de ECOWAS-staten.³³⁵ Inwoners van deze landen dienen wel over een paspoort of ECOWAS-certificate te beschikken om de landsgrenzen te passeren. Het vorige ambtsbericht bevat meer informatie over de aanvraag en afgifte van een dergelijk bewijs. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat dit document relatief gemakkelijk vervalst kan worden, wat het gemakkelijker maakt voor Nigerianen om via Niger of Mali naar Europa te reizen.³³⁶

2.2.2

Rijbewijs

Voor het rijbewijs geldt ook dat NIMC en het *Federal Road Safety Corps* (FRSC) – de instantie die rijbewijzen toekent – hebben aangekondigd dat het overleggen van een NIN noodzakelijk is bij de aanvraag van een rijbewijs en registreren van een auto.³³⁷ Deze aankondiging werd voor het eerst gedaan in april 2018 en herhaald in september 2020. Volgens de *Daily Post* gaf het hoofd van het FRSC in september 2020 aan dat het vereisen van een NIN noodzakelijk was voor het tegengaan van de corruptie die gepaard gaat met de afgifte van rijbewijzen.³³⁸ Het is niet duidelijk in hoeverre de identificatieplicht werd gehandhaafd sinds deze opnieuw werd aangekondigd in september 2020.

2.2.3

Geboorteakte

Het vorige ambtsbericht bevatte een omschrijving voor de procedure voor het aanvragen van een geboorteakte en de historische ontwikkelingen omtrent de verantwoordelijke instanties.³³⁹ Deze sectie bevat aanvullende informatie over het percentage Nigerianen die geregistreerd worden bij geboorte en de procedure voor het aanvragen van een geboorteakte na verlies van het origineel en de procedure voor het aanvragen van een geboorteakte vanuit het buitenland.

Percentage Nigerianen dat wordt geregistreerd bij geboorte

³³⁰ The Nigeria Immigration Service, *Passport Application Guidelines*, laatst geraadpleegd 21 september 2020.

³³¹ National Identity Management Commission, *Enrolling Minors*, laatst geraadpleegd 21 september 2020.

³³² Vertrouwelijke bron, 1 december 2020.

³³³ Zie bijvoorbeeld: <https://www.flysaa.com/manage-fly/before-flying/unaccompanied-minors/>; <https://www.emirates.com/ng/english/family/planning-your-family-trip/unaccompanied-minors/>; <https://www.lufthansa.com/us/en/unaccompanied-minors>.

³³⁴ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020; BBC, *Coronavirus in Nigeria: The child beggars at the heart of the outbreak*, 15 mei 2020.

³³⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 25, juni 2018.

³³⁶ Vertrouwelijke bron, december 2020.

³³⁷ NIMC, *NIN Now Mandatory For Driver's License Application*, 20 april 2018; Daily Post, *NIN mandatory for driver's licence, car registration – FRSC*, 26 september 2020.

³³⁸ Daily Post, *NIN mandatory for driver's licence, car registration – FRSC*, 26 september 2020.

³³⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 26, juni 2018.

Volgens het laatste bevolkingsonderzoek uit 2018 werd nog altijd maar een minderheid van de Nigeriaanse bevolking geregistreerd bij geboorte. De laatste *National Demographic and Health Survey* (NDHS) uit 2018 gaf aan dat bij 43% van de kinderen onder de vijf jaar de geboorte werd geregistreerd bij de *National Population Commission* (NPC),³⁴⁰ de instantie die sinds 1992 verantwoordelijk is voor alle geboorteregistraties in Nigeria.³⁴¹ De socio-economische status van de familie bepaalde volgens de NDHS in grote mate de kans dat een kind geregistreerd zou worden. Kinderen uit rijkere families werden vaker geregistreerd dan kinderen uit armere families.³⁴² Dit geldt ook voor kinderen uit stedelijke gebieden: 60% van de stadskinderen is geregistreerd ten opzichte van 32% van de plattelandskinderen.³⁴³ Zoals werd beschreven in het vorige ambtsbericht waren voor 1992 lokale overheden verantwoordelijk voor geboorteregistratie. De *National Population Commission Act* uit 1988 hevelde deze bevoegdheid met ingang van 1992 over naar de NPC.³⁴⁴ De NDHS uit 2018 gaf echter aan dat 37% van de ouders die aangaven hun baby geregistreerd te hebben, dit niet bij de NPC hadden gedaan. Dit wekt de indruk dat er nog steeds (ongeldige) geboorteregistraties plaatsvinden door bijvoorbeeld lokale overheden buiten de NPC om.³⁴⁵

Procedure geboorteregistratie (bij geboorte)

Geboorteregistratie dient plaats te vinden kort na de geboorte van een kind, maar kan in de praktijk in Nigeria ook op latere leeftijd gedaan worden. Daarvoor geldt dan echter wel een andere procedure. Voor de registratie van een pasgeboren kind zijn verschillende procedures voor thuisbevallingen en bevallingen in het ziekenhuis. Indien het kind geboren is in een ziekenhuis dienen de ouders een certificaat van het ziekenhuis aan de NPC te overleggen.³⁴⁶ Indien het kind buiten het ziekenhuis geboren is, dienen de ouders een *live birth registration form* van een *local registration centre* in de LGA waarin het kind geboren is, aan de NPC te overleggen.³⁴⁷ Geboorteregistratie van baby's is gratis en dient binnen zestig dagen na de geboorte van een kind gedaan te worden. De NPC biedt echter gratis geboorteregistratie tot zes maanden na de geboorte.³⁴⁸ Geboorteregistratie van minderjarigen die ouder zijn dan zes maanden kost officieel tweehonderd naira.³⁴⁹ Deze kosten worden echter niet in de praktijk gebracht om mensen er niet van te weerhouden om hun kinderen (alsnog) te registreren.³⁵⁰

Voor 1992 gaven lokale autoriteiten en ziekenhuizen geboorteaktes uit onder het *Compulsory Registration of Birth and Death Decree* uit 1979 aldus het vorige ambtsbericht en informatie van het *US DoS reciprocity scheme*.³⁵¹

Geboorteregistratie op latere leeftijd

³⁴⁰ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 17-18, oktober 2019. In 2013 was dit bij dertig procent van de kinderen onder de vijf het geval.

³⁴¹ Voor 1988 waren lokale overheden verantwoordelijk voor geboorteregistratie. Met de inwerkingtreding van de *National Population Commission Act* in 1988 werd deze bevoegdheid naar de NPC overgeheveld. Na een transitieperiode van zeven jaar werd vanaf 31 oktober 1995 de NPC de enige instantie met de bevoegdheid om geboortes te registreren. De NDHS uit 2018 gaf echter aan dat een gedeelte van de ouders die aangaven de geboorte van hun kind geregistreerd te hebben, dat niet bij de NPC hadden gedaan. Zie ook: The Nation, *Birth certificates issued by local governments not acceptable – NPC*, 10 augustus 2020.

³⁴² National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 17-18, oktober 2019.

³⁴³ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 17-18, oktober 2019.

³⁴⁴ Nigeria, *National Population Commission Act*, 1988.

³⁴⁵ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 17-18, oktober 2019; The Nation, *Birth certificates issued by local governments not acceptable – NPC*, 10 augustus 2020.

³⁴⁶ Legit, *How to get birth certificate Nigeria*, 2017.

³⁴⁷ Legit, *How to get birth certificate Nigeria*, 2017.

³⁴⁸ Danish National ID Centre, *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, pagina 2, 26 maart 2019.

³⁴⁹ Danish National ID Centre, *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, pagina 2, 26 maart 2019. Op 26 november 2020 had 200 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 0,44 euro

³⁵⁰ Legit, *National Population Commission birth certificate obtaining guide*, 2018; Premium Times, *Nigeria birth, death certificates are free* — Population Commission, 19 September 2018; United States Department of State, *Nigeria Reciprocity Schedule*, niet gedateerd, laatst geraadpleegd 10 maart 2021.

³⁵¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Nigeria, pagina 25, juni 2018.

Men kan zich ook laten registreren bij de NPC op latere leeftijd, maar krijgt dan een geboorteverklaring (*attestation of birth*) in plaats van een geboorteakte (*birth certificate*) volgens het *Danish ID Centre*. Om deze geboorteverklaring te krijgen dient de aanvrager een leeftijdsverklaring via een beëdigde verklaring (*sworn affidavit*) te laten bekrachtigen bij het hooggerechtshof op statelijk niveau (*State High Court*). Beide documenten dienen vervolgens overhandigd te worden aan de NPC met een formulier waarop de aanvrager zijn naam, leeftijd en familiegegevens invult.³⁵² Alle individuen die geboren zijn voor 1992 kwamen ook voor hun achttiende verjaardag alleen voor een *attestation of birth* in aanmerking, omdat de NPC geen geboorteaktes uitgeeft voor individuen die geboren waren voor de oprichting van de NPC.³⁵³ Iedereen die voor 1992 geboren is, maar na 1992 een geboortebewijs heeft aangevraagd zal dus alleen over een geboorteverklaring en niet over een geboorteakte kunnen beschikken.

Vervanging geboorteakte bij verlies

Het is niet mogelijk om een nieuwe geboorteakte te krijgen bij verlies, omdat dit document maar één keer wordt uitgegeven door de NPC.³⁵⁴ Bij de uitgifte van het origineel wordt wel een duplicaat gearchiveerd door de NPC. Indien de eigenaar van een geboortecertificaat dit document verliest, kan hij wel een ander type bewijs van geboorte krijgen. De bronnen die werd geraadpleegd voor dit ambtsbericht onderscheidde twee type documenten die kunnen worden uitgegeven ter vervanging van een verloren geboorteakte:

- Als de aanvrager de beschikking heeft over het serienummer en/of een kopie van het originele geboortecertificaat, kan hij een kopie van het geboortecertificaat laten waarmerken bij de NPC.³⁵⁵
- Als de aanvrager niet over het serienummer of een kopie van het origineel beschikt, kan hij een brief aanvragen waarin de NPC bevestigt dat het geboortecertificaat verloren is (*attestation letter*).³⁵⁶ Hij dient daarvoor een rapport van aangifte van verlies van de geboorteakte bij de politie of een beëdigde verklaring van dit verlies te overleggen.³⁵⁷

Aanvraag geboortebewijs vanuit het buitenland door een meerderjarige Nigeriaan

Meerdere bronnen geven aan dat het mogelijk is voor een meerderjarige Nigeriaan om een *attestation of birth* aan te vragen bij de NPC vanuit het buitenland via een gemachtigde (*proxy*) in Nigeria. De geraadpleegde bronnen specificeren geen specifieke criteria waarin de gemachtigde moet voldoen om als gemachtigde te kunnen optreden voor een Nigeriaan die een *attestation of birth* wil aanvragen van vanuit het buitenland.³⁵⁸ De gemachtigde dient de volgende documenten te overleggen aan de NPC:

- Een volmacht formulier;
- Een beëdigde verklaring die door de aanvrager bij het hooggerechtshof van de staat is afgelegd;
- Een kopie van een geldig legitimatiebewijs van de gevolmachtigde, zoals een nationaal paspoort of een nationaal identiteitsnummer;

³⁵² Danish National ID Centre, *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, pagina 2, 26 maart 2019; Nigerian Finder, *How to get a birth certificate in Nigeria*, ongedateerd.

³⁵³ Law Care Nigeria, *Procedure for Obtaining Certificate of Attestation of Birth and Birth Certificate from NPC*, 22 oktober 2019.

³⁵⁴ EASO, *Nigeria: Identification Documents Management System*, pagina 7, 24 januari 2019.

³⁵⁵ Danish National ID Centre, *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, pagina 3, 26 maart 2019.

³⁵⁶ EASO, *Nigeria: Identification Documents Management System*, pagina 7, 24 januari 2019.

³⁵⁷ EASO, *Nigeria: Identification Documents Management System*, 24 januari 2019.

³⁵⁸ Danish National ID Centre, *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, pagina 3, 26 maart 2019; IRBC, *Nigeria: Birth and death certificates, including appearance and security features; requirements and procedures to obtain them from within the country or from abroad; prevalence of fraudulent documents (2018–October 2020)*, pagina 5, 2020.

- Pasfoto's van de aanvrager en de gevolmachtigde.³⁵⁹

Volgens het *Danish National ID Centre* is het volgens Nigeriaanse regelgeving niet mogelijk om een beëdigde verklaringen af te geven bij volmacht. Volgens de voorschriften had de eigenaar van een beëdigde verklaring in Nigeria moeten zijn op de dag van uitgifte.³⁶⁰ Volgens ouder onderzoek van de IRBC is het mogelijk voor Nigerianen in het buitenland om een leeftijdsverklaring aan te vragen via de ambassade/het consulaat in hun standplaats.³⁶¹ Websites van Nigeriaanse consulaten bevestigen inderdaad dat deze optie bestaat.³⁶² Er was geen informatie beschikbaar over de procedure voor het aanvragen van een Nigeriaanse geboortakte voor minderjarige Nigerianen in het buitenland.

Kiezerspas

De kiezerspas (*Voter ID Card*) wordt uitgegeven door de INEC en is een ander identiteitsdocument waarvoor zowel biografische als biometrische gegevens afgestaan dienen te worden. De kiezerspas kan tot dertig dagen voor de verkiezingen aangevraagd worden bij de INEC door alle stemgerechtigde Nigerianen. Om een kiezerspas te verkrijgen dienen aanvragers naast hun biografische gegevens ook hun foto en vingerafdruk (van tien vingers) af te staan. De data worden geregistreerd in een nationale database en elke aanvrager krijgt een uniek kiezersnummer dat bestaat uit negentien karakters (cijfers en letters). Kiezers krijgen eerst een tijdelijke kiezerspas die kan worden ingewisseld voor een permanente kiezerspas bij de INEC. Voor de verkiezingen van 2019 werden er meer dan 84 miljoen Nigerianen geregistreerd.³⁶³ De registratie ging wel gepaard met logistieke problemen: rijen waren vaak lang, sommige INEC-kantoren waren gesloten en mensen werden soms weggestuurd.³⁶⁴ In principe dienden Nigerianen vanaf 2019 ook hun NIN te overleggen bij het registreren voor een kiezerspas. Bij de meest recente presidentsverkiezingen werd deze verplichting nog niet gehandhaafd. Registratie begon al voor 2019 en handhaving van de identificatieplicht zou geleid hebben tot de uitsluiting van de meerderheid van het electoraat, omdat slechts een beperkt deel van de Nigerianen op dat moment een NIN had.

2.3 Fraude

Het vorige ambtsbericht stelde dat het bezit van een Nigeriaans identiteitsdocument, ook authentieke documenten, geen garantie vormt voor het vaststellen van de juiste identiteit van de persoon in kwestie. Vertrouwelijke bronnen bevestigden dat dit nog steeds het geval is.³⁶⁵ Eén van deze bronnen gaf echter aan dat vanaf het moment dat mensen een NIN hebben, ze een vaste identiteit hebben die niet meer veranderd kan worden.³⁶⁶ Het blijft echter mogelijk dat deze identiteit niet overeenkomt met de identiteit bij geboorte, omdat een NIN vastgesteld kan worden op basis van frauduleuze documenten aldus deze bron.³⁶⁷

Handel in valse documenten door particulieren

³⁵⁹ Danish National ID Centre, *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, pagina 3, 26 maart 2019.

³⁶⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 26, juni 2018; Danish National ID Centre, *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, pagina 3, 26 maart 2019.

³⁶¹ IRBC, *Nigeria: Requirements and procedures an adult must fulfill to obtain a birth certificate, including for those who apply from within the country and abroad*, 2013.

³⁶² Zie bijvoorbeeld: <https://nigeria-consulate-atl.org/age-declaration/>; <https://nigeriaembassygermany.org/Passport-Issues.htm>, laatst geraadpleegd op 12 maart 2021.

³⁶³ Deutsche Welle, *Nigeria: The challenges of registering to vote*, 23 januari 2019.

³⁶⁴ Nigeria Civil Society Situation Room, *Report of Nigeria's 2019 General Elections*, 2019.

³⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 16 november 2020; Vertrouwelijke bron, december 2020; Vertrouwelijke bron, 27 januari 2021.

³⁶⁶ Vertrouwelijke bron, 16 november 2020.

³⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 16 november 2020.

Er was sprake van zowel de vervalsing van documenten door particulieren en corruptie bij de afgifte van documenten door de autoriteiten. DFAT stelt dat veel bedrijfjes zich specialiseren in de afgifte van valse documenten en dat het noch moeilijk noch duur is om bijvoorbeeld een vals rijbewijs of ander document te verkrijgen dat vervolgens gebruikt kan worden om bijvoorbeeld een paspoort of geboortecertificaat te verkrijgen.³⁶⁸ De *Immigration and Refugee Board of Canada* (IRBC) gaf aan dat met name in Benin City in de staat Edo er sprake is van een levendige handel in valse documenten.³⁶⁹

Corruptie door autoriteiten bij afgifte van documenten

Verschillende bronnen, waaronder DFAT, gaven ook aan dat corruptie in lokale NIS-kantoren het mogelijk maakt om op frauduleuze wijze een echt paspoort te verkrijgen.³⁷⁰ Een recent grootschalig onderzoek door UNODC bevestigt dat zulke vormen van corruptie/fraude bij de aanvraag van documenten zoals paspoorten, rijbewijzen en diploma's inderdaad voorkwamen tussen 2016 en 2019. Dit onderzoek gaf echter ook aan dat in de meerderheid van de gevallen waarin Nigerianen een document aanvroegen en ook verkregen er geen sprake was van corruptie. 82% van de respondenten die een document hadden aangevraagd en ook hadden verkregen, gaf aan zich strikt aan de officiële procedures gehouden te hebben.³⁷¹

Gevallen van vervalste paspoorten

Een vertrouwelijke bron gaf aan dat bij het (oude) e-Passport uit 2007 het regelmatig voorkomt dat iemand, ondanks verificatie met vingerafdrukken, meerdere identiteiten heeft.³⁷² Deze bron gaf ook aan op de hoogte te zijn van een passagier die op het vliegveld van Lagos gestopt was met een oud e-Passport waarop zijn eigen foto stond maar de personalia van 'een dubbelganger' met een Spaanse verblijfsvergunning.³⁷³ Het paspoort dat was afgegeven bevatte de gegevens van de 'dubbelganger'. Een risicoanalyse van Frontex liet echter zien dat Nigeria niet tot de top 8 van nationaliteiten behoorde waarbij de meeste fraude met documenten werd aangetroffen bij aankomst in Europa in 2019. Nigeria valt wel binnen de top 14.³⁷⁴

³⁶⁸ Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 33, 9 maart 2018.

³⁶⁹ IRBC, *Nigeria: Prevalence of fraudulent documents, including whether genuine documents can be obtained using false information; instances of visa application fraud; document verification practices at the Canadian visa office in Lagos (2016-August 2018)*, 28 augustus 2018. De IRBC is de Canadese immigratiedienst. Ze hebben een eigen website, te weten: <https://irb-cisr.gc.ca/en/Pages/index.aspx>.

³⁷⁰ Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 33, 9 maart 2018; Global Voices, *Nigeria's digital ID scheme may benefit those 'with access'— but what about everyone else?*, 6 februari 2020.

³⁷¹ UNODC, *CORRUPTION IN NIGERIA: PATTERNS AND TRENDS - Second survey on corruption as experienced by the population*, pagina 69, december 2019.

³⁷² Vertrouwelijke bron, 27 januari 2021.

³⁷³ Vertrouwelijke bron, 27 januari 2021.

³⁷⁴ Frontex, *Risk Analysis for 2020*, pagina 29, 2020.

3 Mensenrechten

Dit hoofdstuk gaat in op de mensenrechtensituatie in Nigeria gedurende de verslagperiode. Na een bespreking van de rol van de autoriteiten bij toezicht en rechtsbescherming, behandelt dit hoofdstuk de situatie van: religieuze groepen, slachtoffers van cults, deserteurs, LHBTI's, vrouwen (inclusief slachtoffers van genitale verminking) en alleenstaande minderjarigen.

3.1 Toezicht en rechtsbescherming

Het eerste deel van deze sectie gaat in op het algemene functioneren en de effectiviteit van verschillende ordehandhavers in Nigeria. Het tweede deel gaat in op grove mensenrechtenschendingen door politie en leger en de mate waarin er sprake is van rechtsbescherming tegen dergelijk optreden door de autoriteiten. In Nigeria zijn de politie, de *Nigeria Police Force* (NPF), het leger, het openbaar ministerie en de rechterlijke macht belast met het toezicht houden op de openbare orde en beschermen van burgers tegen mensenrechtenschendingen. De *National Agency for the Prohibition of Trafficking in Persons* (NAPTIP) werd in 2003 in het leven geroepen met het specifieke doel om mensenhandel tegen te gaan, voorvallen van mensenhandel te onderzoeken en daders te vervolgen en steun aan slachtoffers te bieden (meer over de NAPTIP in hoofdstuk 6 over mensenhandel).³⁷⁵ Naast deze overheidsinstanties zijn er ook verschillende andere actoren die zich op lokaal niveau bezighouden met rechtshandhaving. Het betreft onder andere de religieuze politie, de *hisbah*, die in Noord-Nigeria de naleving van islamitisch recht handhaaft, en verschillende vigilante groepen die met of zonder instemming van de autoriteiten hun gemeenschappen (stellen te) beschermen tegen geweld door vijandelijke actoren. Bekende voorbeelden hiervan zijn de CJTF (zie sectie 1.2.2) en *Amotekun*-burgerwachten die in het zuidwesten van Nigeria actief zijn.³⁷⁶

3.1.1 *Nigeria Police Force NPF*

De NPF is belast met het handhaven van de wet op het hele grondgebied van Nigeria. De politie is inefficiënt door een gebrek aan capaciteit, wat leidt tot gebrekkige ordehandhaving en bescherming van de burgers tegen criminaliteit en geweld (zie hieronder). Daarnaast maakten verschillende politie-eenheden zich schuldig aan machtsmisbruik, mensenrechtenschendingen en buitensporig geweld tegen burgers. Dit wangedrag vormde de aanleiding voor de reeds in hoofdstuk 1 besproken, grootschalige protesten tegen politiegeweld die losbarstten in het najaar van 2020 (sectie 1.1.2).

Onvoldoende capaciteit NPF

De NPF is niet in staat haar basistaken uit te voeren en vaak nalatig in het geval van aangiftes van criminaliteit en geweld.³⁷⁷ Volgens CFR was het Nigeriaanse leger in december 2018 actief in dertig van de zesendertig staten van Nigeria en 'voornamelijk in de weer met politietaken'.³⁷⁸ In 2020 had Nigeria de 94^e plaats (uit een totaal van 128 landen) in de *Rule of Law Index* van *World Justice Project*. Met betrekking tot de index die meet in hoeverre de autoriteiten in staat zijn orde en

³⁷⁵ EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Actors of Protection*, November 2018.

³⁷⁶ Amotekun betekent luipaarden in de Yoruba-taal.

³⁷⁷ CFR, *Nigerian Police Are in Desperate Need of Reform*, 7 december 2018; Business Day, *Police struggling amidst increasing crime in Abuja*, 31 maart 2019; The Guardian, *Waves of 'bandit' massacres rupture rural life in north-west Nigeria*, 3 juni 2020; United States Overseas Security Advisory Council, *Nigeria 2019 Crime & Safety Report: Lagos*, 16 augustus 2019; Amnesty International, *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020.

³⁷⁸ CFR, *Nigerian Police Are in Desperate Need of Reform*, 7 december 2018. CFR geeft niet aan welke staten het betrof.

veiligheid te garanderen, scoorde Nigeria de een-na-laatste plek.³⁷⁹ Hoewel schattingen over het aantal NPF-agenten uiteenlopen, zijn experts het erover eens dat het aantal ruim onder de VN-standaard van één agent per vierhonderd inwoners ligt. Volgens bronnen heeft Nigeria tussen de tweehonderdtachtig- en vierhonderdduizend agenten op een bevolking van tweehonderd miljoen inwoners.³⁸⁰ Dat betekent dat de ratio tussen de één agent per vijfhonderd en één agent per zevenhonderd inwoners ligt. Daarbij komt dat de vele conflicten en veiligheids crises in verschillende regio's van Nigeria extra politie-inzet vergen, wat er volgens de CFR voor zorgt dat er minder agenten beschikbaar zijn voor kerntaken in alle regio's van het land.³⁸¹

Nalatigheid bij noodgevallen

Bij noodgevallen laat de politie vaak na om op te dagen of daagt zij pas laat op.³⁸² Nigeria heeft twee nationale alarmnummers: 112 en 199. Verschillende staten hebben daarnaast ook nog hun eigen alarmnummers. In Lagos zijn er bijvoorbeeld speciale telefoonnummers die gebeld kunnen worden in geval van huiselijk geweld of geweld tegen kinderen.³⁸³ De *United States Overseas Security Advisory Council* (OSAC) stelde in 2019 en 2020 echter dat de nationale alarmnummers niet effectief en betrouwbaar zijn.³⁸⁴ De OSAC stelde ook dat over het algemeen de reactie van de NPF (in Lagos) sloom is wanneer mensen bellen om hulp en dat in sommige gevallen de politie helemaal niet komt opdagen of om geld vraagt in ruil voor hulp.³⁸⁵ Het vorige hoofdstuk gaf ook aan dat er gedurende de verslagperiode verschillende (grootschalige) geweldsincidenten plaats hebben gevonden waarbij de politie niet ingreep of niet kwam opdagen na gewaarschuwd te zijn over op handen zijnde of reeds bestaand geweld.³⁸⁶ Na de grootschalige protesten tegen politiegeweld in het najaar van 2020 was de politie ook grotendeels afwezig toen geweld escaleerde in de grote steden van Nigeria.³⁸⁷

Afgifte van documenten bij het doen van aangifte

Het departement van de politie waarbij men aangifte doet, bepaalt of men dit mondeling of schriftelijk dient te doen volgens een vertrouwelijke bron.³⁸⁸ Voor misdaden en incidenten door andere burgers kan men naar het dichtstbijzijnde politiebureau gaan en mondeling aangifte doen. De dienstdoende agent zal dan (in theorie) een rapport opstellen aldus deze bron. Wil men aangifte doen bij de regionale directie of bij de nationale directie in Abuja, dan dient men volgens deze bron een schriftelijke petitie in te dienen.³⁸⁹ In 2019 heeft de IRBC onderzoek gedaan naar de afgifte van documenten door de politie na aangiftes. Gebaseerd op interviews uit 2017 met een advocaat uit Lagos en woordvoerder van de *Nigeria Police Special Fraude Unit*, concludeerde dit rapport dat er na aangifte geen

³⁷⁹ World Justice Project, *Rule of Law Index 2020*, pagina 26, 2020.

³⁸⁰ EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Actors of Protection*, pagina 18, November 2018; Premium Times, #EndSARS: ANALYSIS: Poor remuneration and its contribution to excesses of Nigerian police officers, 1 november 2020.

³⁸¹ CFR, *The Prospect of Local Policing Amid Security Breakdown in Nigeria*, 14 juli 2020.

³⁸² United States Overseas Security Advisory Council, *Nigeria 2019 Crime & Safety Report: Lagos*, 16 augustus 2019; Amnesty International, *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020.

³⁸³ United States Overseas Security Advisory Council, *Nigeria 2019 Crime & Safety Report: Lagos*, 16 augustus 2019.

³⁸⁴ United States Overseas Security Advisory Council, *Nigeria 2019 Crime & Safety Report: Lagos*, 16 augustus 2019.

³⁸⁵ United States Overseas Security Advisory Council, *Nigeria 2020 Crime & Safety Report: Abuja*, 28 april 2020.

³⁸⁶ Pulse, *190 police officers refuse to fight Boko Haram, flee military training camp*, 26 december 2018; Premium Times, *Boko Haram: Despite evidence, Nigerian police deny 167 officers absconded*, 26 december 2018; Amnesty International, *Nigeria: Government failures fuel escalating conflict between farmers and herders as death toll nears 4,000*, 17 december 2018; Amnesty International, *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020.

³⁸⁷ Premium Times, *Despite absence on the streets, police say they're 'on duty' in Lagos*, 30 oktober 2020; Vanguard, *Presidency worries over Police absence, as street violence escalates*, 28 oktober 2020; Business Day, #ENDSARS: Tension grips Abuja residents over near police absence in major streets, areas, 23 november 2020.

³⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

³⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

schriftelijke bevestiging van de aangifte wordt uitgegeven door de politie. Indien er een onderzoek wordt gestart, kan de persoon die aangifte heeft gedaan om een onderzoeksrapport en in sommige gevallen interim-onderzoeksrapport verzoeken.³⁹⁰

Gebrekkige behandeling van aangiftes en een hoge mate van corruptie

Ondanks dat politiecorruptie in Nigeria is afgenomen tussen 2016 en 2019 volgens onderzoek door de VN,³⁹¹ gaven bronnen aan dat aangiftes regelmatig niet in behandeling werden genomen door de onderbezetting van de NPF en dat het nog altijd in veel gevallen noodzakelijk was om agenten te betalen om ze tot actie aan te zetten.³⁹² Onderzoek onder de Nigeriaanse bevolking door het *United Nations Office on Drugs and Crime* (UNODC) gaf aan dat 33% van de Nigerianen die in 2019 in contact waren geweest met de politie een afkoopsom hadden betaald.³⁹³ De OSAC stelde dat slachtoffers regelmatig bij de politie moeten blijven aankloppen om ervoor te zorgen dat de politie actie onderneemt.³⁹⁴ Zij stelde echter ook dat de meeste criminelen/bendes in Lagos geen strafrechtelijke vervolging vrezden vanwege de inefficiëntie en corruptie van de politie. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat agenten alleen een onderzoek starten indien de persoon die aangifte doet, bereid of in staat is om de agenten te betalen.³⁹⁵

Private beveiliging

De nalatigheid van de politie was dusdanig groot, dat Nigerianen alternatieve particuliere initiatieven zoals buurtwachten/vigilantes hebben opgezet voor steun in noodgevallen.³⁹⁶ Rijkere inwoners leunen vaak op de diensten van particuliere beveiligingsbedrijven. Het inzetten van agenten als privébeveiligers van prominente politici, andere machtige individuen en bedrijven was een van de redenen waarom de NPF niet in staat was haar basistaken uit te voeren gedurende de verslagperiode.³⁹⁷ Met name in de Niger Delta leunden bedrijven sterk op particuliere beveiliging,³⁹⁸ maar ook in andere regio's was dit een veelvoorkomend verschijnsel. Particuliere beveiligingsbedrijven mogen geen wapens dragen volgens de Nigeriaanse wet³⁹⁹ En om dit op te lossen werkten deze bedrijven samen met politieagenten. Dit ging ten koste van de capaciteit van de NPF om andere (minderbedeelde) burgers te beschermen.⁴⁰⁰ In oktober 2020, tijdens de #EndSARS-protesten, beval de inspecteur-generaal alle politieagenten die voor Vips werken deze activiteiten te staken.⁴⁰¹ Het is niet duidelijk of dit bevel wordt opgevolgd in de praktijk.

Intern toezicht op het dagelijks functioneren van de NPF

³⁹⁰ IRBC, *Nigeria: Documents issued by police during criminal investigations or in response to a complaint; procedures for an individual to obtain a copy of a police report within the country as well as from abroad; appearance of police reports, including whether there are uniform characteristics or variance across the country (2015-November 2019)*, 2019.

³⁹¹ UNODC, *CORRUPTION IN NIGERIA: PATTERNS AND TRENDS - Second survey on corruption as experienced by the population*, pagina 7, december 2019.

³⁹² Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

³⁹³ UNODC, *CORRUPTION IN NIGERIA: PATTERNS AND TRENDS - Second survey on corruption as experienced by the population*, pagina 7, december 2019.

³⁹⁴ United States Overseas Security Advisory Council, *Nigeria 2019 Crime & Safety Report: Lagos*, 16 augustus 2019.

³⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

³⁹⁶ Rest of World, *Nigerians don't trust the government to respond to emergency calls. So they created apps instead.*, 24 oktober 2020.

³⁹⁷ Sahara Reporters, *80 percent Of Our Policemen Are Deployed To Protect Politicians And VIPS, Says Nigeria Police Chief*, 8 februari 2018; Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020; The Guardian NG, *CSOs doubt compliance to withdrawal of police attaches from VIPS*, 23 oktober 2020.

³⁹⁸ EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Actors of Protection*, pagina 23, november 2018; Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

³⁹⁹ United States Overseas Security Advisory Council, *Nigeria 2020 Crime & Safety Report: Abuja*, 28 april 2020.

⁴⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020; Vanguard, *IGP orders withdrawal of police personnel attached to VIPS nationwide*, 21 oktober 2020.

⁴⁰¹ Nairametrics, *IGP orders immediate withdrawal of police officers attached to VIPS*, 22 oktober 2020; Vanguard, *IGP orders withdrawal of police personnel attached to VIPS nationwide*, 21 oktober 2020.

De *Police Service Commission* (PSC), de instantie die door de Grondwet wordt aangewezen als orgaan dat toezicht houdt op het functioneren van de politie, werd gehinderd door een gebrek aan middelen en onafhankelijkheid. De PSC heeft de bevoegdheid om alle officieren van de NPF aan te stellen, te bevorderen, te bestraffen of te ontslaan met uitzondering van de inspecteur-generaal van de politie. De PSC heeft ook de bevoegdheid om beleid en aanbevelingen te formuleren op deze gebieden. In de praktijk had de PSC echter weinig slagkracht met betrekking tot het bestrijden van misstanden; klachten werden terugverwezen naar de politie zelf voor verder onderzoek. Daarnaast stelde een rapport van EASO uit 2018 dat de PSC leed onder een gebrek aan middelen.⁴⁰²

Aanwijzingen voor positieve invloed van CRU op corruptie binnen NPF

Er zijn aanwijzingen dat de introductie van de *Complaints Response Unit* (CRU) een positief effect heeft gehad op de mate van corruptie binnen de politie. De CRU bestaat sinds 2015.⁴⁰³ Deze organisatie ontvangt klachten via telefoon, sms, e-mail en *social media* en heeft samengewerkt met ngo's om meer effectief om te gaan met klachten over het functioneren van de NPF.⁴⁰⁴ Hoewel het bestaan van de CRU niet heeft geleid tot een betere reactie op ernstige gevallen van misbruik en mensenrechtenschendingen door de NPF,⁴⁰⁵ is het aantal gevallen van politiecorruptie wel sterk gedaald tussen 2016 en 2019 volgens UNODC. In 2016 gaf 46% van de respondenten die in het voorgaande jaar in aanraking waren geweest met de politie, aan een omkoopsom betaald te hebben. In 2019 daalde dat percentage naar 33%.⁴⁰⁶

3.1.2

Nigerian Armed Forces (NAF)

Het Nigeriaanse leger, de NAF, bestaat uit drie takken (de landmacht, luchtmacht en marine) en telt ongeveer tweehonderdduizend militairen.⁴⁰⁷ Wegens het disfunctioneren van de NPF heeft het Nigeriaanse leger een meer prominente rol gekregen in het beschermen van de burgerbevolking. Hoewel de *Armed Forces Act*, het wettelijk kader voor het leger, geen verwijzingen bevat naar de rol die het leger vervult met betrekking tot het beschermen van burgers, stelt DFAT dat het onvermogen van de politie om veiligheid te garanderen in verschillende regio's van Nigeria ertoe geleid heeft dat de autoriteiten steeds meer leunen op het leger voor politietaken.⁴⁰⁸ Dit is met name het geval in de Middle Belt-regio waar het conflict tussen herders en boeren woedt.⁴⁰⁹ Het leger is ook actief in de noordwest zone, de noordoost zone, de Niger Delta en de zuidoost zone.⁴¹⁰

Zoals reeds werd beschreven in het eerste hoofdstuk, liet het leger het regelmatig na om burgers te beschermen tegen opkomend of aanhoudend geweld gedurende deze verslagperiode.⁴¹¹ De nieuwste strategie van het leger in de strijd tegen Boko Haram, waarbij soldaten zich 's avonds zoveel mogelijk terugtrekken in gefortificeerde super camps om het aantal doden onder de eigen gelederen zoveel

⁴⁰² EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Actors of Protection*, pagina 25, november 2018.

⁴⁰³ De CRU heeft een eigen website, te weten: <https://www.npf.gov.ng/complaint22/>. PM News, *3,398 complaints against Nigerian police, 139 on excessive use of force*, 18 oktober 2020.

⁴⁰⁴ Transparency International, *Building trust in Nigeria's Criminal Justice System: Improving Channels for Access to Information and Complaints*, 7 februari 2019.

⁴⁰⁵ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, pagina 21, 2020.

⁴⁰⁶ UNODC, *CORRUPTION IN NIGERIA: PATTERNS AND TRENDS - Second survey on corruption as experienced by the population*, pagina 7, december 2019.

⁴⁰⁷ EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Actors of Protection*, pagina 26-27, november 2018.

⁴⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 2 juli 2019.

⁴⁰⁹ Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 29, 9 maart 2018; The Conversation, *How using the military in Nigeria is causing, not solving problems*, 14 mei 2019.

⁴¹⁰ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, 2020.

⁴¹¹ Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, *Group 62 – Information Centre for Asylum and Migration Briefing Notes*, 4 februari 2019; UN News, *'No other possibility but to leave': UN News special report from the Nigeria-Cameroon border as 35,000 newly-displaced seek safety*, 1 februari 2019; CFR, *Military Failures Mount in Borno Against Boko Haram*, 13 februari 2020.

mogelijk te beperken, heeft ook geleid tot meer onveiligheid voor burgers in omliggende gemeenschappen (zie sectie 1.2.2).⁴¹²

3.1.3

Andere ordehandhavers

Artikel 214 van de Grondwet verbiedt staten en lokale overheden om hun eigen politiemachten op te zetten.⁴¹³ In de praktijk zijn de NPF en het leger echter niet de enige instanties in Nigeria die zich bezighouden met het bieden van bescherming. Burgerwachten en burgermilities hebben in het gehele land geprobeerd de gaten op te vullen die de NPF en het leger hebben laten vallen. In 2019 leidde dit tot een compromis tussen de federale overheid en de gouverneurs van zes staten in Zuidwest-Nigeria, die – in strijd met artikel 214 van de Grondwet – pleitten voor de oprichting van een eenheid van lokale ordehandhavers, de Amotekun, om de NPF bij te staan. Hoewel de *attorney general* dit idee in eerste instantie verwierp, gaf de vice-president uiteindelijk toch toestemming voor het inzetten van de Amotekun. Naast de Amotekun in het zuidwesten zijn er vele andere vigilante groepen actief in het gehele zuiden van Nigeria.⁴¹⁴ In het noorden van Nigeria spelen zowel de religieuze politie met islamitische inslag, de hisbah, als burgerwachten een belangrijke rol bij de ordehandhaving in de praktijk. Zowel de hisbah als de burgerwachten en -milities zijn beschuldigd van ernstige mensenrechtenschendingen, welke hieronder belicht zullen worden.

Hisbah

Zoals reeds opgemerkt zijn er naast de NPF informele, religieuze zedenpolitie actief in de noordelijke staten van Nigeria. Deze worden aangeduid met de term hisbah. Hisbah-organisaties in het noorden van Nigeria verschillen qua mandaat en functioneren. In sommige staten zoals Kano en Zamfara zijn de hisbah goed georganiseerd en ontvangen agenten (*Muhtasib*) een salaris van de staat. In andere staten zoals Gombe, Kaduna en Katsina bestaan de hisbahs geheel uit vrijwilligers.⁴¹⁵ Ondanks deze verschillen, houden hisbahs zich over het algemeen bezig met een drietal kerntaken:⁴¹⁶

- Sociale functies die bijdragen aan het maatschappelijk welzijn zoals geschillenbeslechting, het arrangeren van huwelijken en het helpen van behoeftigen;⁴¹⁷
- Religieuze functies zoals het aanmoedigen van geloofsvijver door middel van preken, het bekeren van ongelovigen en het beschermen van mensen bij religieuze ceremonies;
- Disciplinaire functies zoals het (met dwang) voorkomen van het mengen van de seksen in het openbaar vervoer, het vernietigen van alcohol,⁴¹⁸ het afdwingen van kleding- en haardrachtvoorschriften,⁴¹⁹ en het voorkomen van de uitvoering van muziek en films.⁴²⁰

Met betrekking tot de laatste categorie van activiteiten bestaat veel debat of hisbahs inderdaad het recht hebben deze uit te voeren. Desalniettemin gebeurt het wel. Op basis van onderzoek naar het functioneren van de hisbah in de staten Kano, Sokoto en Zamfara tussen 2017 en 2019 stelde USCIRF dat hisbah-organisaties in alle drie

⁴¹² CFR, *Military Failures Mount in Borno Against Boko Haram*, 13 februari 2020.

⁴¹³ Nigeria, *Constitution of the Federal Republic of Nigeria*, 1999: Artikel 214. Dit artikel is niet geamendeerd sinds 1999.

⁴¹⁴ The Guardian NG, *Operation Amotekun: Metaphor for FG's indecisiveness on insecurity*, 18 januari 2020.

⁴¹⁵ EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Actors of Protection*, november 2018; The Punch, *With govt backing, Hisbah, CJTF thrive in Kano, Borno, others*, 18 januari 2020.

⁴¹⁶ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.

⁴¹⁷ The Punch, *With govt backing, Hisbah, CJTF thrive in Kano, Borno, others*, 18 januari 2020.

⁴¹⁸ PM News, *Ganduje orders destruction of beer worth N200m in Kano*, 9 november 2020.

⁴¹⁹ The Daily Vendor, *Hisbah in Kaduna bans girls, ladies from using mobile phones, wearing sunglasses*, 9 oktober 2020; Sahara Reporters, *Hisbah Officials Shave Hair Of Young People In Kano For Being 'UnIslamic'*, 4 oktober 2020.

⁴²⁰ Nigeria Stability and Reconciliation Programme, *Sharia Implementation in Northern Nigeria over 15 years: The Case of Hisbah*, 2016.

de staten niet binnen hun mandaat bleven door niet-moslims te arresteren, buitensporig geweld te gebruiken en mensen op te sluiten.⁴²¹ Onder andere leden van de LHBTI-gemeenschap en vrouwen werden gedurende de verslagperiode regelmatig het slachtoffer van deze acties.⁴²²

Burgerwachten en burgermilities

In Nigeria zijn zowel burgerwachten als burgermilities actief. Burgermilities strijden tegen vijandelijke actoren in conflictsituaties. Burgerwachten zijn actief in relatief vreedzame delen van Nigeria om de orde te handhaven en criminaliteit te bestrijden wanneer de politie grotendeels afwezig/onzichtbaar is.⁴²³ Beide groepen hebben zich echter schuldig gemaakt aan geweld tegen en afpersing van (onschuldige burgers). Een belangrijke zorg omtrent burgerwachten en -milities is het gebrek aan duidelijkheid over aan wie zij verantwoording schuldig zijn/wie hen aanstuurt; er bestaan aanwijzingen dat burgerwachten worden gebruikt door (lokale) machthebbers als persoonlijke legers.⁴²⁴ Het vorige hoofdstuk beschreef het gebruik van burgermilities zoals de CJTF in militaire operaties. Deze milities functioneren met toestemming van de autoriteiten en in samenwerking met het leger. Door een gebrek aan overzicht en controle maken deze milities zich echter ook regelmatig schuldig aan mensenrechtenschendingen (zie sectie 1.2.2).⁴²⁵ In het zuiden van Nigeria zijn naast de reeds genoemde Amotekun, verschillende andere groepen actief. Zo opereren in Anambra bijvoorbeeld de *Anambra Vigilant Services (AVS)*, in Rivers het *Neighbourhood Safety Corps Agency* en in Ebonyi de *Neighborhood Watch Group*.⁴²⁶ In het noorden van Nigeria opereren er naast de NPF en de hisbah ook burgerwachten die 's nachts buurten patrouilleren en dieven oppakken in bijvoorbeeld Kano en Taraba.⁴²⁷ Met betrekking tot burgerwachten geeft berichtgeving in de media aan dat hoewel deze groepen in het leven zijn geroepen om lokale criminaliteit terug te dringen in afwezigheid van de NPF, zijn zij ook zelf verantwoordelijk voor mensenrechtenschendingen en worden zij soms ingezet voor afpersing en politieke doeleinden.⁴²⁸

3.2 Rechtsgang

Zowel de NPF als NAF zijn beschuldigd van grove mensenrechtenschendingen en excessief geweld tegen (onschuldige) burgers gedurende deze verslagperiode. Na een bespreking van de aard van deze incidenten, gaat deze sectie in op vraag in hoeverre de daders van deze incidenten strafrechtelijk zijn vervolgd en bestraft. Het tweede deel van deze sectie bespreekt de toepassing van de doodstraf in Nigeria.

3.2.1 Mensenrechtenschendingen door de NPF

Gedurende deze verslagperiode hebben verschillende eenheden van de NPF zich schuldig gemaakt aan grove mensenrechtenschendingen en bleef strafrechtelijke vervolging van de daders uit. Door de grootschalige demonstraties tegen politiegeweld in het najaar van 2020 werd een van de gewelddadigste onderdelen van de NPF ontbonden. De volgende alinea's gaan in meer detail in op deze ontwikkelingen.

⁴²¹ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA: Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, pagina 6, december 2019.

⁴²² Vanguard, *Hisbah arrests 2 in Jigawa over alleged homosexual act*, 3 september 2020; Daily Post, *Kano: Sharia Police arrest 32 prostitutes*; 11 januari 2020; PinkNews, *Nigerian university graduates arrested for simply being gay in heinous Sharia law police raid*, 7 januari 2020; Human Rights Watch, *Human Rights Watch Country Profiles: Sexual Orientation and Gender Identity – Nigeria*, laatst bijgewerkt 22 juni 2020; Vanguard, *Hisbah arrests 15 teenagers over immoral acts in Kano club*, 27 september 2020.

⁴²³ CFR, *Facing Rising Insecurity, Southwest Governors in Nigeria Launch Policing Initiative*, 24 januari 2020.

⁴²⁴ CFR, *Facing Rising Insecurity, Southwest Governors in Nigeria Launch Policing Initiative*, 24 januari 2020.

⁴²⁵ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, 2020.

⁴²⁶ The Guardian NG, *Operation Amotekun: Metaphor for FG's indecisiveness on insecurity*, 18 januari 2020.

⁴²⁷ The Guardian NG, *Operation Amotekun: Metaphor for FG's indecisiveness on insecurity*, 18 januari 2020.

⁴²⁸ Vanguard, *Excesses of vigilante groups worry South East communities*, 29 juli 2020.

Mensenrechtenschendingen door SARS

Naast het onvermogen van de NPF om de veiligheid in Nigeria te waarborgen, maakten sommige eenheden zich ook actief schuldig aan excessief geweld en grove mensenrechtenschendingen gedurende de verslagperiode. Met name de *Special Anti-Robbery Squad* (SARS) werd beschuldigd van dergelijke acties door zowel binnenlandse als buitenlandse actoren. Op basis van 113 klachten en 22 memoranda stelde de NHRC dat SARS-officieren zich schuldig hadden gemaakt aan verschillende mensenrechtenschendingen zoals willekeurige detentie, marteling en andere vormen van wrede en onmenselijke behandeling.⁴²⁹ Amnesty International documenteerde 82 gevallen van marteling van verdachten door de SARS tussen januari 2017 en mei 2020.⁴³⁰ Een rapport van USDoS uit 2019 stelde dat SARS zich schuldig heeft gemaakt aan buitengerechterlijke executies, het gebruik van buitensporig (dodelijk) geweld tijdens protesten, gedwongen verdwijningen, foltering en willekeurige arrestaties.⁴³¹ In civiele zaken die werden aangespannen tegen SARS-officieren door slachtoffers en nabestaanden van SARS-geweld kwamen rechters tot eenzelfde conclusie.⁴³² De meeste slachtoffers betroffen mannen tussen de 18 en 35 jaar uit milieus met een socio-economische achterstand.⁴³³ Daarnaast kwam tijdens de #EndSARS demonstraties ook naar voren kwam is dat er veel arbitraire arrestaties waren van Nigeriaanse (middenklasse) jongeren op aantijging van cultisme zonder enig bewijs.⁴³⁴ Vooral jongeren die er 'alternatief' uitzien (dreadlocks, tattoos etc.) of er welgesteld uitzien, kregen hiermee te maken. LHBTI's en individuen die door de politie werden aangezien als LHBTI's, bijvoorbeeld vanwege hun 'hipster' voorkomen, werden buitensporig vaak het slachtoffer van arrestaties en geweld door SARS.⁴³⁵

Mensenrechtenschendingen door andere eenheden van de NPF

Hoewel de SARS werd ontbonden in oktober 2020, bleven andere politie-eenheden die verantwoordelijk waren voor vergelijkbare vormen van excessief geweld en mensenrechtenschendingen actief. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat de SARS niet de enige politie-eenheid is die zich schuldig maakte aan buitensporig geweld en grove mensenrechtenschendingen. Volgens deze bron zijn onder andere het *Intelligence Response Team*, de *Special Tactical Squad* en de *Anti-Kidnapping Units* van verschillende staten 'even gewelddadig en corrupt'.⁴³⁶ Zo beschreef een rapportage in de *Premium Times* uit 2020 marteling en afpersing door de *Anti-Cultism Unit* in het Gbagada-detentiecentrum in Lagos.⁴³⁷ De politie liet arrestanten ook regelmatig 'paraderen' in de publieke ruimte om ze te onderwerpen aan misbruik en beledigingen van toeschouwers.⁴³⁸ De vertrouwelijke bron stelde dat er meer aandacht voor SARS-geweld was, omdat deze eenheid langer heeft bestaan en dus meer incidenten op haar naam had staan, zij actief was op nationaal niveau en omdat geweld door andere eenheden soms werd aangezien voor SARS-geweld door

⁴²⁹ Het rapport is niet gepubliceerd, maar er wordt naar verwezen door Amnesty International in het rapport: Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020.

⁴³⁰ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020.

⁴³¹ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 6, maart 2020.

⁴³² Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020; A long house, *The Tragedy of Alfa Hassan*, 19 oktober 2020; The Punch, *Police officer accused of murder receives double promotion*, 12 februari 2020.

⁴³³ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020.

⁴³⁴ Premium Times, *Justice For Sale (I): Inside Lagos Police's fraudulent detention centre*, 5 maart 2020.

⁴³⁵ PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020. Metro, *I've been beaten up, spat on and abducted by the police, all for being gay in Nigeria* 14 juli 2020; Vogue, *Why #ENDSARS Is Also A Defining Moment For Nigeria's Queer Community*, 22 oktober 2020.

⁴³⁶ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

⁴³⁷ Premium Times, *Justice For Sale (I): Inside Lagos Police's fraudulent detention centre*, 5 maart 2020.

⁴³⁸ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 6, maart 2020.

burgers die niet goed op de hoogte waren van de structuur van de Nigeriaanse politie.⁴³⁹

Beperkte toegang tot een advocaat

Verdachten/slachtoffers van willekeurig politiegeweld hadden niet altijd toegang tot een advocaat. Volgens de Nigeriaanse wet moeten verdachten binnen 48 uur voor een rechter worden gebracht en toegang krijgen tot een advocaat.⁴⁴⁰ In de praktijk hadden veel verdachten echter geen toegang tot rechtsbijstand, óf omdat ze de kosten niet konden opbrengen,⁴⁴¹ óf omdat de autoriteiten verdachten niet toestonden om in contact te treden met een advocaat.⁴⁴² In het voornoemde rapport over SARS-geweld sprak Amnesty International van dertig gevallen waarbij verdachten maandenlang werden vastgehouden zonder toegang tot een advocaat en belichtte het ook casussen waarbij verdachten die in eerste instantie toegang hadden tot een advocaat berecht werden zonder medeweten van de advocaat.⁴⁴³ Een rapport van USDoS uit 2019 bevestigde dit beeld.⁴⁴⁴ Hierdoor kwam het voor dat verdachten van kleine vergrijpen en slachtoffers van willekeurige arrestaties/politiegeweld maandenlang in hechtenis zonder wettelijke basis en zonder uitzicht op een proces.⁴⁴⁵

Gratis rechtsbijstand

Ondanks dat er verschillende initiatieven voor gratis rechtsbijstand bestaan in Nigeria, waren deze initiatieven niet toegankelijk voor alle verdachten/gedetineerden die hier behoefte aan hadden. Er bestaat een *Legal Aid Council* die gratis rechtsbijstand biedt. Volgens artikel 10 van de *Legal Aid Act, 2011* komen alleen Nigerianen die minder dan het nationale minimumloon (30.000 naira per maand in 2020) verdienen in aanmerking voor deze steun.⁴⁴⁶ Een vertrouwelijke gaf echter aan dat de Legal Aid Council niet efficiënt is.⁴⁴⁷ Daarnaast zijn de kosten voor een advocaat in veel gevallen alsnog te hoog voor Nigerianen die (iets) meer verdienen dan het minimumloon.⁴⁴⁸ Voor deze groep bestaan er wel enkele particuliere initiatieven voor gratis rechtsbijstand, zoals advocatenkantoren die *pro bono* werken en ngo's die vergelijkbare hulp bieden.⁴⁴⁹

Specifieke groepen die het doelwit zijn van de NPF

Een reeks specifieke groepen werden gedurende de verslagperiode het doelwit van de politie: IMN-aanhangers (zie sectie 3.4.1), leden van politieke afscheidingsbewegingen zoals IPOB en MASSOB (zie sectie 1.2.6),⁴⁵⁰ journalisten en LHBTI-individen (zie sectie 3.4.4).⁴⁵¹ Er waren ook berichten over arrestaties en de opsluiting van vrouwen en kinderen die verdacht werden van het hebben van banden met Boko Haram-strijders in het noordoosten van Nigeria.⁴⁵² Individen aan de rand van de samenleving zoals prostituees moesten het over het algemeen ook zonder bescherming van de politie stellen en liepen het risico om het doelwit van

⁴³⁹ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

⁴⁴⁰ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 11, 2020.

⁴⁴¹ Al Jazeera, *The all-women law firm helping prisoners get justice in Nigeria*, 24 juni 2020.

⁴⁴² Premium Times, *Nigeria: Many Ways Indigent Nigerians Can Access Free Legal Representation*, 28 augustus 2019.

⁴⁴³ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020: 11, 14, 17.

⁴⁴⁴ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, 2020: 11.

⁴⁴⁵ Al Jazeera, *The all-women law firm helping prisoners get justice in Nigeria*, 24 juni 2020.

⁴⁴⁶ Op 26 november 2020 had 30.000 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 66,98 euro.

⁴⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 13 december 2020.

⁴⁴⁸ Hiil, *Justice Needs and Satisfaction in Nigeria 2018*, pagina 21, 2018.

⁴⁴⁹ Lawpadi, *How to get free legal help and assistance in Nigeria*, 3 juli 2020. <https://lawpadi.com/get-free-legal-help-assistance-nigeria/>. Premium Times, *Nigeria: Many Ways Indigent Nigerians Can Access Free Legal Representation*, 28 augustus 2019. <https://allafrica.com/stories/201908280518.html>; Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁴⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

⁴⁵¹ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 1, 2020.

⁴⁵² US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 18, 2020.

politiegeweld of willekeurige arrestaties te worden (zie sectie 6.5). Er bestaan voorbeelden van verschillende incidenten gedurende deze verslagperiode waarbij vrouwen het slachtoffer werden van seksisme en intimidatie door de politie (zie sectie 3.4.5).⁴⁵³ De volgende secties gaan in meer detail in op de behandeling van deze groepen door zowel de autoriteiten als andere actoren.

Geen strafrechtelijke vervolging en bestraffing van mensenrechtenschendingen door de NPF (SARS)

Het openbaar ministerie heeft geen zaken tegen SARS-agenten of hun leidinggevenden voor de rechter gebracht tijdens de verslagperiode en zodoende waren er dus ook geen veroordelingen van daders van politiegeweld.⁴⁵⁴ Amnesty International gaf in mei 2020 aan dat van de 84 zaken van SARS-geweld die zij gedocumenteerd had, er geen enkele keer sprake is geweest van de veroordeling van verantwoordelijke SARS-officieren of hun leidinggevenden.⁴⁵⁵ Dit was het geval, ondanks dat Nigeria in 2017 de *Anti-Torture Act* heeft aangenomen waarin marteling strafbaar is gesteld.⁴⁵⁶ Volgens Amnesty International heeft deze wet niet geleid tot verbetering op het gebied van de vervolging en bestraffing van SARS-officieren door het gebrek aan effectief extern toezicht op de naleving van de wet.⁴⁵⁷ De wet heeft namelijk een intern orgaan van de NPF, de PSC (zie sectie 3.1.1, aangewezen om klachten over het optreden van de politie te onderzoeken. Indien klachten gegrond zijn dient de PSC deze zaken vervolgens altijd weer terug naar de NPF zelf te verwijzen voor verder onderzoek. Volgens Amnesty International liet de NPF het vervolgens na om een onderzoek te starten en zaken voor de rechter te brengen.⁴⁵⁸

In augustus 2018 kondigde de Nigeriaanse regering een hervorming van de SARS aan en werd de NHRC opgedragen om onderzoek te doen naar de misstanden binnen de SARS.⁴⁵⁹ De commissie adviseerde het ontslag van 37 en de strafrechtelijke vervolging van 24 SARS-officieren.⁴⁶⁰ De president heeft bij ontvangst van het rapport de inspecteur-generaal van de politie, het Ministerie van Justitie en de NHRC opgedragen een plan van aanpak te maken voor de implementatie van het rapport. Het rapport zelf werd nooit gepubliceerd.⁴⁶¹ Bij aanvang van de #EndSARS-demonstraties was geen enkele van deze aanbevelingen geïmplementeerd.⁴⁶² Alle verantwoordelijke officieren waren op dat moment nog steeds aan het werk en geen van de slachtoffers had een schadevergoeding ontvangen zoals aanbevolen door de NHRC.⁴⁶³ Het was bij het schrijven van dit ambtsbericht nog niet duidelijk of SARS-agenten werkelijk hun baan verloren

⁴⁵³ Nigeria Police Force (Twitter), *The Inspector General of Police has ordered discreet investigations into the circumstances surrounding the dehumanizing treatment meted out to a female citizen in the above viral video*, 22 juli 2020.

⁴⁵⁴ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 1, maart 2020; Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020; Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020.

⁴⁵⁵ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020.

⁴⁵⁶ Nigeria, *Anti-Torture Act*, 2017.

⁴⁵⁷ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020.

⁴⁵⁸ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020.

⁴⁵⁹ Reuters, *Nigeria's acting president orders overhaul of controversial police unit*, 14 augustus 2018.

⁴⁶⁰ Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020. Amnesty International verwijst naar de *Executive Summary of the Presidential Panel on The Reform Of The Anti –Robbery Squad (SARS) Of The Nigerian Police (2018-2019)* en een *Statement of Executive Secretary NHRC and Chairman Presidential Panel on SARS Reform, Tony Ojukwu , during the Submission of Report held At Presidential Villa On 3 June 2019*. Deze bronnen zijn niet publiekelijk toegankelijk.

⁴⁶¹ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions on her visit to Nigeria*, 2 september 2019; Human Rights Watch, *Nigeria: Events of 2018, 2019*.

⁴⁶² Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020; Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020.

⁴⁶³ Vertrouwelijke bron, 8 oktober 2020; Amnesty International, *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020. Zie ook: Al Jazeera, *Nigeria's SARS: A brief history of the Special Anti-Robbery Squad*, 22 oktober 2020.

hadden of naar andere delen van de NPF waren overgeplaatst, zoals gevreesd werd door demonstranten en activisten toen de president aankondigde dat de SARS-eenheid vervangen zou worden door de nieuwe SWAT-eenheid (zie sectie 1.1.2). Het lijkt aannemelijk dat veel SARS-agenten naar de SWAT-eenheid zijn overgeplaatst. Het was ook niet duidelijk wat het effect van de opheffing van de SARS zou zijn op de strafrechtelijke vervolging van agenten die verdacht werden van het plegen van grove mensenrechtenschendingen. In verschillende staten zijn gerechtelijke onderzoekscommissies opgezet om geweld door de SARS en politiegeweld tijdens de #EndSARS-protesten te onderzoeken.⁴⁶⁴

3.2.2 *Mensenrechtenschendingen door de NAF*

Het Nigeriaanse leger is beschuldigd van een reeks van mensenrechtenschendingen en schendingen van humanitair recht.⁴⁶⁵ Amnesty International bracht in april 2019 een rapport uit waarin het de NAF beschuldigde van seksueel geweld tegen (van Boko Haram-bevrijde) vrouwen in de Giwa-gevangenis in de staat Borno.⁴⁶⁶ Dit rapport beschuldigde het leger ook van het gevangenhouden van kinderen in dezelfde faciliteiten als volwassenen wat resulteerde in seksueel misbruik van deze kinderen door volwassen gevangenen.⁴⁶⁷ HRW rapporteerde in 2019 over hetzelfde fenomeen evenals de *UN Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions*.⁴⁶⁸ Gedurende deze verslagperiode maakte het leger zich ook schuldig aan excessief, dodelijk geweld tegen vreedzame IMN-demonstranten (zie sectie 3.4.1). Tijdens protesten tegen de overheid in het najaar van 2020, werd het leger ingezet om de demonstraties onder controle te houden, wat volgens meerdere getuigen leidde tot de dood van minstens vijftien demonstranten (zie sectie 1.1.2). De UN Special Rapporteur sprak echter wel waardering uit over het feit dat tussen 2016 en 2019 het aantal willekeurige executies van burgers door het leger gedaald was.⁴⁶⁹

Strafrechtelijke vervolging en bestraffing van mensenrechtenschendingen door NAF
Ook met betrekking tot de vervolging en bestraffing van mensenrechtenschendingen door de NAF voldeed Nigeria niet aan haar verplichtingen onder internationaal recht volgens Amnesty International. In december 2020 kondigde de aanklager van het Internationaal Strafhof in Den Haag aan dat er op basis van vooronderzoek voldoende basis is voor het beginnen van een uitgebreid onderzoek naar oorlogsmisdaden door zowel Boko Haram, het leger en de CJTF.⁴⁷⁰ Tussen 2009 en 2018 zijn er twintig commissies, comités, panels en andere vormen van procedures opgezet om mensenrechtenschendingen door de NAF en CJTF in de context van het conflict in het noordoosten van Nigeria te onderzoeken.⁴⁷¹ Daarnaast heeft de NHRC vier onderzoeken uitgevoerd naar mensenrechtenschendingen door het leger in het kader van dit conflict tussen 2013 en 2018. Echter, volgens een rapport van Amnesty International uit 2019 heeft geen van deze onderzoeken geleid tot berechting van de individuen die verantwoordelijk worden gehouden voor deze mensenrechtenschendingen.⁴⁷² Na haar bezoek aan Nigeria in september 2019

⁴⁶⁴ The Native Magazine, *Here's What We Know About the End Sars Judicial Panels*, 4 november 2020; BBC, *Nigeria's Lekki shooting: What has happened so far at Lagos judicial panel*, 27 november 2020.

⁴⁶⁵ Center for Strategic & International Studies, *Conduct Is the Key: Improving Civilian Protection in Nigeria*, 9 juli 2020.

⁴⁶⁶ Amnesty International, *Nigeria: Children and women face sexual violence in Borno prisons*, 29 april 2019.

⁴⁶⁷ Amnesty International, *Nigeria: Children and women face sexual violence in Borno prisons*, 29 april 2019.

⁴⁶⁸ Human Rights Watch, *"They Didn't Know if I Was Alive or Dead": Military Detention of Children for Suspected Boko Haram Involvement in Northeast Nigeria*, 10 september 2019.

⁴⁶⁹ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions on her visit to Nigeria*, 2 september 2019.

⁴⁷⁰ ICC, *Statement of the Prosecutor, Fatou Bensouda, on the conclusion of the preliminary examination of the situation in Nigeria*, 11 december 2020; NOS, *Aanklager Strafhof wil onderzoek naar oorlogsmisdaden Nigeria*, 11 december 2020.

⁴⁷¹ Amnesty International, *Willingly Unable: ICC Preliminary Examination and Nigeria's Failure to Address Impunity for International Crimes*, pagina 10, december 2019.

⁴⁷² Amnesty International, *Willingly Unable: ICC Preliminary Examination and Nigeria's Failure to Address Impunity for International Crimes*, december 2019

bevestigde de UN Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions de observatie dat Nigeria tekortschiet op het gebied van de vervolging van mensenrechtenschenders. In de verklaring die zij publiceerde bij het einde van haar bezoek, sprak zij van een 'accountability crisis' en noemde zij het gebrek aan gerechtigheid voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen een 'tragedie voor het Nigeriaanse volk'.⁴⁷³

3.2.3

De doodstraf: nieuwe veroordelingen, maar geen executies

Hoewel de doodstraf tientallen keren werd opgelegd gedurende de verslagperiode, werden er geen executies uitgevoerd volgens Amnesty International.⁴⁷⁴ Zoals opgemerkt in het vorige ambtsbericht, staat in het reguliere Nigeriaanse strafrecht de doodstraf op moord, gewapende overval, illegaal wapenbezit, hoogverraad, desertie in oorlogstijd en (sinds 2016) ontvoering.⁴⁷⁵ In 2018 werd het aantal delicten waar de doodstraf op staat uitgebreid, toen de staat Rivers de doodstraf invoerde voor *cultism* door aanneming van de *Rivers State Secret Cult and Similar Activities (Prohibition) (Amendment) Law No.6 of 2018*.⁴⁷⁶ In 2020 kondigde de gouverneur van Kaduna aan chirurgische castratie en/of de doodstraf in te voeren voor verkrachting van minderjarigen.⁴⁷⁷ Daarnaast kunnen shariarechtbanken de doodstraf uitspreken over een reeks van delicten,⁴⁷⁸ inclusief godslastering op basis van op het op de sharia geïnspireerde strafrecht dat is ingevoerd in de noordelijke staten van Nigeria (zie sectie 3.4.1).⁴⁷⁹ Wanneer een Nigeriaanse shariarechtbank de doodstraf uitsprekt, kan deze alleen uitgevoerd worden met toestemming van de gouverneur van de staat waarin de straf is uitgesproken.⁴⁸⁰

Volgens Amnesty International werd de doodstraf minstens 46 keer opgelegd in 2018 en minstens 54 keer in 2019.⁴⁸¹ Het vorige ambtsbericht gaf aan dat in 2017 meer dan tien keer zo vaak de doodstraf werd opgelegd (621 keer).⁴⁸² Er werden echter geen executies uitgevoerd gedurende de verslagperiode.⁴⁸³ De laatste drie executies werden uitgevoerd in 2016 en daarvoor in 2013.⁴⁸⁴ Er waren nog geen cijfers beschikbaar over het aantal keer dat de doodstraf werd opgelegd in 2020, maar artikelen in de media laten zien dat deze praktijk doorging, waarbij een aantal gevallen uit dat jaar leidden tot nationale en internationale verontwaardiging. Het betrof een geval waarbij een shariarechtbank in de staat Kano de doodstraf oplegde voor blasfemie (zie sectie 3.4.1)⁴⁸⁵ en een geval waarin een rechter de doodstraf oplegde via het online videoplatform Zoom tijdens de corona epidemie.⁴⁸⁶

⁴⁷³ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions on her visit to Nigeria*, 2 september 2019; Human Rights Watch, *Nigeria: Events of 2018, 2019*.

⁴⁷⁴ Amnesty International, *Global Report Dead Sentences and Executions 2019*, pagina 54, 2020; Amnesty International, *Global Report Dead Sentences and Executions 2018*, 2019.

⁴⁷⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 39, juni 2018. De federale wetgeving die de doodstraf oplegt voor ontvoering is slechts door een beperkt aantal staten in statelijke wetgeving omgezet.

⁴⁷⁶ PM News, *I'll sign death warrant of convicted cultists without looking back - Wike*, 15 maart 2018. De staat Rivers nam in 2018 ook wetgeving aan om de doodstraf voor ontvoeringen op statelijk niveau te implementeren.

⁴⁷⁷ BBC, *Nigeria's Kaduna passes law to castrate child rapists*, 11 september 2020.

⁴⁷⁸ De andere delicten zijn overspel/onzedigheid (*zina*), verkrachting en 'sodomie'. Zie: The Human Rights Law Service, *Nigeria: The Death Penalty - Joint Stakeholder Report for the United Nations Periodic Review*, ongedateerd; Death Penalty News, *Nigeria | Kano court sentences man to death by stoning for raping minor*, 13 augustus 2020.

⁴⁷⁹ BBC, *Nigerian singer sentenced to death for blasphemy in Kano state*, 10 augustus 2020.

⁴⁸⁰ BBC, *Nigerian singer sentenced to death for blasphemy in Kano state*, 10 augustus 2020.

⁴⁸¹ De Nigeriaanse autoriteiten hebben geen data over het aantal keer dat de doodstraf werd opgelegd doorgegeven aan Amnesty International en daarom betreft dit een minimum schatting op basis van eigen onderzoek van Amnesty International.

⁴⁸² Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 39, juni 2018. Dit was ook gebaseerd op cijfers van Amnesty International.

⁴⁸³ Amnesty International, *Global Report Dead Sentences and Executions 2019*, pagina 54, 2020.

⁴⁸⁴ Death Penalty Database, *Nigeria*, 24 mei 2019.

⁴⁸⁵ BBC, *Nigerian singer sentenced to death for blasphemy in Kano state*, 10 augustus 2020.

⁴⁸⁶ BBC, *Coronavirus: Nigeria's death penalty by Zoom 'inhumane'*, 6 mei 2020. De doodstraf werd opgelegd voor moord.

Amnesty International schatte dat in 2019 meer dan 2700 individuen vastzaten in afwachting waren van de doodstraf. De omstandigheden waarin deze personen gevangen zitten zijn slecht volgens de Nigeriaanse ngo HURILAW, die zich inzet voor een verbod op de doodstraf.⁴⁸⁷ In 2019 werd er gratie verleend aan tenminste dertien personen en werd de doodstraf omgezet tot levenslang voor zevenenzestig personen.⁴⁸⁸

3.3 Toezicht op het functioneren van leger en politie door externe partijen

In Nigeria zijn veel ngo's, internationale organisaties en journalisten actief die het functioneren van het leger en de politie monitoren en pleiten voor verbeteringen op het gebied van de bescherming van specifieke groepen zoals LHBTI's, religieuze minderheden, journalisten en vrouwen. In specifieke gevallen heeft de overheid samengewerkt met het maatschappelijk middenveld om overheidsoptreden te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is samenwerking tussen de NPF en de Nigeriaanse ngo *Civil Society Legislative Advocacy Centre* (CISLAC) om de effectiviteit van de Complaints Response Unit te verbeteren.⁴⁸⁹ Deze organisaties spelen met name een belangrijke rol bij de documentatie van slecht functioneren en wangedrag door de autoriteiten en het pleiten voor hervormingen. De mate waarin deze acties direct invloed hebben op het functioneren van leger en politie lijkt beperkt, met name in relatie tot meer controversiële onderwerpen. Ondanks vele rapporten van mensenrechtenorganisaties over mensenrechtenschendingen door SARS en NAF was er geen sprake van serieuze pogingen om daders van dergelijk geweld verantwoordelijk te houden. Dergelijke inspanningen van ngo's hebben wel bijgedragen aan het uitbarsten van de grootschalige protesten tegen gendergerelateerd geweld en falend overheidsoptreden in 2020 (zie sectie 1.1.2). Deze protesten leidden tot overheidsacties. Zo riepen alle 36 staten de noodtoestand uit m.b.t. geweld tegen vrouwen na protesten tegen gendergerelateerd geweld en kondigde de president de opheffing van SARS aan na grootschalige politieprotesten (zie sectie 1.1.2). Het is echter nog zeer de vraag of deze ontwikkelingen tot duurzame verbeteringen op het gebied van (rechts)bescherming zullen leiden. In de afgelopen jaren hebben de autoriteiten namelijk vaker verbetering beloofd, zonder dat betekenisvolle hervormingen hebben plaatsgevonden. Kritiek op het optreden van de autoriteiten kan daarentegen wel resulteren in ernstige consequenties inclusief arrestatie en opsluiting. Gedurende de verslagperiode werden journalisten, bloggers, activisten en traditionele leiders opgepakt door veiligheidstroepen nadat zij zich kritisch geuit hadden over het optreden van de autoriteiten.

3.3.1 Persvrijheid

In de *World Press Freedom Index* van Reporters without Borders uit 2020 eindigde Nigeria op de 115e plaats op een totaal van 180 landen en werd het omschreven als een van de gevaarlijkste landen in Afrika voor journalisten.⁴⁹⁰ Volgens de *International Federation of Journalists* (IFJ) werden er drie journalisten vermoord in Nigeria in 2020 en één in 2019.⁴⁹¹ Met name verslaggeving over terrorisme, corruptie en politiek in het algemeen brengt risico's met zich mee. Een rapport van USDoS uit 2019 spreekt van een toename in arrestaties, opsluitingen en ontvoeringen van journalisten.⁴⁹² In september 2019 werd de activist IG Wala veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf voor het maken van 'ongegrunde

⁴⁸⁷ The Punch, *No more justification for death sentence in Nigeria – Group*, 11 oktober 2018.

⁴⁸⁸ Amnesty International, *Global Report Dead Sentences and Executions 2019*, pagina 49, 2020.

⁴⁸⁹ Transparency International, *#EndSARS: Accountability and Political Will Needed to Win Public Trust in the Nigeria Police*, 13 november 2020.

⁴⁹⁰ Reporters Without Borders, *Nigeria: Climate of permanent violence*, 2020.

⁴⁹¹ International Federation of Journalists, *White Paper on Global Journalism*, 10 december 2020.

⁴⁹² US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 21, 2020.

beschuldigingen' aan het adres van de autoriteiten.⁴⁹³ Hij werd in april 2020 vrijgelaten dankzij een pardon van president Buhari.⁴⁹⁴ In december 2019 werd de journalist Omoyele Sowore, de oprichter van het mediaplatform *Sahara Reporters*, vrijgelaten na maanden vastgezet te hebben. Hij werd beschuldigd van verraad, witwassen en cyber-stalken nadat hij president Buhari op de nationale televisie had bekritiseerd.⁴⁹⁵ In 2020 werden ook verschillende journalisten gearresteerd na rapportages over corruptie.⁴⁹⁶ In november 2019 stelden Nigeriaanse parlementariërs *fake news*-wetgeving voor die het plaatsen van wat de overheid aanmerkt als fake news strafbaar stelt met boetes en gevangenisstraf. Deze ontwikkeling heeft geleid tot vrees voor censuur onder journalisten en andere voorstanders van het vrije woord,⁴⁹⁷ maar na een openbare hoorzitting over dit wetsvoorstel in het voorjaar van 2020, lijkt het voorlopig van tafel te zijn.⁴⁹⁸

3.3.2

Gevolgen van kritiek op het functioneren van de autoriteiten door andere actoren
Naast journalisten en bloggers werden ook andere individuen en organisaties tegengewerkt na het leveren van kritiek op de autoriteiten.⁴⁹⁹ In 2019 werden negen traditionele leiders gevangen gezet in de staat Kaduna nadat zij zich kritisch hadden uitgelaten over het beleid van gouverneur Nasir El-Rufai. Deze traditionele leiders zaten maanden vast zonder officiële beschuldiging.⁵⁰⁰ Internationale organisaties en ngo's werden bedreigd met sluiting of werden tijdelijk gesloten na het uiten van kritiek op het Nigeriaanse leger. Zo schortte het leger eind 2018 voor korte tijd de activiteiten van UNICEF in het noordoosten van Nigeria op nadat het de organisatie beschuldigde van spionage voor Boko Haram.⁵⁰¹ Het leger riep in 2018 ook op tot sluiting van het kantoor van Amnesty International in Nigeria vanwege het verspreiden van valse informatie over het leger.⁵⁰² Een ngo die is verbonden aan de Nigeriaanse veiligheidsdiensten riep ook op tot actie tegen Amnesty International vanwege het verspreiden van 'valse informatie' over de #EndSARS-protesten.⁵⁰³ De autoriteiten bevroren de bankrekeningen van een aantal activisten die een prominente rol speelden in de #EndSARS-protesten en name ook hun paspoorten in.⁵⁰⁴

3.4

Positie van specifieke groepen

De Nigeriaanse grondwet voorziet in gelijke rechten voor alle burgers, ongeacht etniciteit, geslacht, religie, herkomst of politieke overtuiging.⁵⁰⁵ In de praktijk worden deze rechten echter niet altijd door de Nigeriaanse autoriteiten gewaarborgd. Dit hoofdstuk gaat in op de rol van de autoriteiten bij zowel het beschermen als schenden van mensenrechten van burgers met specifieke aandacht

⁴⁹³ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, 2020: 21.

⁴⁹⁴ Sahara Reporters, *JUST IN: Rights Activist, IG Wala Who Was Sent To Prison Over Facebook Post Receives Presidential Pardon*, 21 april 2020.

⁴⁹⁵ The New York Times, *Nigeria Releases Leading Critic on Bail After a Campaign an Ocean Away*, 24 december 2019.

⁴⁹⁶ Committee to Protect Journalists, *Nigerian journalist in hiding after police arrest and question 5 reporters about his whereabouts*, 9 juni 2020.

⁴⁹⁷ The Washington Post, *Nigeria's 'fake news' bill could jail people for lying on social media. Critics call it censorship.*, 25 november 2019.

⁴⁹⁸ CPJ, *'An attempt to gag the media': Journalists on Nigeria's proposed social media bill*, 1 april 2020; Techcabal, *Nigeria's Social Media Bill suffers its biggest defeat yet*, 9 maart 2020.

⁴⁹⁹ Voor een overzicht van incidenten waarbij het recht op vereniging en/of het recht van vrijheid van meningsuiting werden geschonden, zie de website Closing Civic Space in Nigeria: <https://closingspaces.org/category/right-to-free-speech/>; <https://closingspaces.org/category/right-to-freedom-of-association/>.

⁵⁰⁰ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 15, 2020.

⁵⁰¹ BBC, *Nigerian military lifts Unicef ban after 'spy' row*, 15 december 2018.

⁵⁰² BBC, *Nigerian military calls for Amnesty International ban*, 18 december 2018.

⁵⁰³ The Guardian NG, *Group condemns Amnesty International on fake news*, 4 november 2020; Amnesty International Nigeria (Facebook), 5 november 2020.

⁵⁰⁴ BBC, *End Sars protests: The Nigerian women leading the fight for change*, 1 december 2020; Premium Times, *#EndSARS: Lawyers, activists condemn Nigerian govt for freezing accounts of protesters*, 7 november 2020.

⁵⁰⁵ Nigeria, *Constitution of the Federal Republic of Nigeria*, 1999.

voor de positie van religieuze groepen, deserteurs, leden van de LHBT-gemeenschap, vrouwen en minderjarigen.

3.4.1 *Religieuze groepen*

Er was sprake van de discriminatie van en overheidsgeweld tegen andersdenkenden en religieuze minderheden in (delen van) Nigeria. In sommige gevallen zaten de autoriteiten achter deze acties en in sommige gevallen betrof het niet-statelijke actoren. Deze sectie gaat dieper in op 1) geweld door de autoriteiten tegen leden van de sjiitische IMN-beweging, 2) geweld door niet-statelijke actoren tegen christenen in het noordoosten van Nigeria en de Middle Belt en 3) de strafrechtelijke vervolging van christenen, moslims en atheïsten voor godslastering of andere religieuze delicten door shariarechtbanken in het noorden van Nigeria.

Geweld door de autoriteiten tegen de Islamic Movement of Nigeria (IMN)

Leden van IMN, een beweging van sjiitische moslims die vreedzaam streeft naar de stichting van een islamitische republiek naar het voorbeeld van de revolutie in Iran,⁵⁰⁶ zijn ook gedurende deze verslagperiode het slachtoffer geworden van geweld door de politie en het leger.⁵⁰⁷ Nadat de IMN in oktober 2016 verboden werd door de autoriteiten van de staat Kaduna, heeft de federale overheid in juli 2019 de groep ook landelijk verboden op basis van een rechterlijk vonnis.⁵⁰⁸ HRW beschreef deze ontwikkeling als een inbreuk op het recht op godsdienstvrijheid en bekritiseerde de Nigeriaanse autoriteiten ook voor het niet strafrechtelijk vervolgen van degenen die verantwoordelijk zijn voor het doden van honderden sjiitische demonstranten sinds 2015.⁵⁰⁹ De leider van IMN, sjeik El-Zakzaky, zit vast sinds 2015 en gedurende de verslagperiode waren er vele protesten in Abuja voor zijn vrijlating door IMN-aanhangers. Deze leidden tot meerdere incidenten waarbij veiligheidstroepen met (dodelijk) geweld tegen IMN-leden optraden.⁵¹⁰ IMN-leden zijn ook gestorven aan verwondingen nadat zij in hechtenis genomen waren en/of gedurende weken opgesloten waren zonder contact met de buitenwereld.⁵¹¹ De autoriteiten gaven in minstens één geval aan dat geweld door het leger tegen IMN-leden werd uitgelokt door gewelddadig gedrag van de IMN-demonstranten. Een reconstructie door *The New York Times* op basis van videomateriaal van dodelijk geweld tegen IMN-aanhangers door het leger tijdens een demonstratie in Abuja in oktober 2018 toonde echter aan dat dit toen niet het geval was en dat het leger uit eigen beweging de wapens opnam tegen vreedzame IMN-demonstranten.⁵¹²

De situatie van christenen in het noordoosten van Nigeria en de Middle Belt

Zoals reeds beschreven in hoofdstuk één hebben gedurende de verslagperiode verschillende internationale en lokale mensenrechtenorganisaties en christelijke belangenorganisaties ernstige zorgen geuit over geweld tegen christenen door Boko

⁵⁰⁶ BBC, *Islamic Movement in Nigeria: The Iranian-inspired Shia group*, 5 augustus 2019.

⁵⁰⁷ Het vorige ambtsbericht bevat een meer uitgebreide beschrijving van de ontstaansgeschiedenis en de filosofie van IMN. Zie: Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 77, juni 2018.

⁵⁰⁸ Human Rights Watch, *Nigeria: Court Bans Shia Group*, 30 juli 2019.

⁵⁰⁹ Human Rights Watch, *Nigeria: Court Bans Shia Group*, 30 juli 2019.

⁵¹⁰ In het einde van oktober 2018 doodden veiligheidstroepen in totaal zes volgers van de IMN beweging tijdens protesten voor de vrijlating van Sjeik El Zakzaky, de opgesloten leider van IMN, in Abuja. Zie: Human Rights Watch, *Nigeria: End Impunity For Killings of Shia*, 12 december 2018; In juli 2019 doodden veiligheidstroepen elf IMN-demonstranten en een journalist gedurende een IMN demonstratie in Abuja. Tientallen andere demonstranten raakten gewond en/of werden gearresteerd. Zie: Amnesty International, *Nigeria: Authorities must end deadly crackdown on Shi'a protesters*, 22 juli 2019; In maart 2020 vielen er twee gewonden ten gevolge van geweld (traangas en kogels) door veiligheidstroepen tegen IMN aanhangers tijdens een demonstratie voor de vrijlating van Sjeik El Zakzaky in Abuja. Zie: Human Rights Watch, *Nigerian Security Forces to Enforce Social Distancing*, 26 maart 2020.

⁵¹¹ Amnesty International, *Nigeria: Authorities must investigate deaths in police custody of three IMN protesters*, 5 augustus 2019.

⁵¹² The New York Times, *Nigeria Says Soldiers Who Killed Marchers Were Provoked. Video Shows Otherwise*, 17 december 2018.

Haram en Fulani-herders.⁵¹³ Deze sectie gaat in op de aard en schaal van dit geweld.

Geweld in de Middle Belt en religieuze achtergrond

Zoals omschreven in sectie 1.2.3 woedt in de Middle Belt een conflict tussen herders en boeren dat in de eerste plaats wordt gedreven door schaarste en botsende aanspraken op land. Omdat de verdeling tussen herders en boeren tot op een bepaalde hoogte samenvalt met religieuze verdelingslijnen, werd en wordt dit conflict door lokale actoren aan beide kanten van het conflict (in toenemende mate) als een religieus conflict geschetst.⁵¹⁴ Sommige internationale (christelijke) belangenorganisaties in Europa en de Verenigde Staten hebben met name zorgen geuit over de positie van christenen. Deze neiging om het conflict in religieuze termen te kenschetsen, wordt door verschillende bronnen, inclusief de ambassadeur van het Vaticaan in Nigeria, echter sterk in twijfel getrokken.⁵¹⁵ Zoals reeds werd opgemerkt in hoofdstuk één, bestaan er geen betrouwbare cijfers over het aantal slachtoffers ten gevolge van geweld tussen herders en boeren in de Middle Belt.⁵¹⁶ Bronnen bevestigen echter dat er vele slachtoffers zijn gevallen onder zowel islamitische als christelijke gemeenschappen in de Middle Belt.⁵¹⁷ Er is geen sprake van een geweldscampagne tegen christenen of moslims van staatswege. Geweld tegen christenen wordt niet meer getolereerd dan tegen moslims en er is ook geen sprake van beleidsmatige marginalisatie van christenen door de overheid.⁵¹⁸ De overheid is echter ook niet in staat gebleken om adequaat op het geweld te reageren en er sprake van een algeheel gebrek aan aansprakelijkheid voor alle vormen van geweld door alle daders.⁵¹⁹ Als er sprake is van spanning tussen groepen met verschillende religieuze achtergronden in de Middle Belt, lopen zowel christenen als moslims vaak meer risico om het slachtoffer te worden van geweld en ontheemding als zij de (religieuze) minderheid vormen in een bepaald gebied, aldus verschillende vertrouwelijke bronnen.⁵²⁰

Boko Haram-geweld tegen christenen en moslims

Christenen werden ook gedurende deze verslagperiode regelmatig het slachtoffer van Boko Haram-geweld in het noordoosten van Nigeria. Boko Haram-geweld was echter niet alleen gericht tegen christenen, in de praktijk werden meer moslims in het noordoosten van Nigeria – waar het merendeel van de bevolking moslim is – het slachtoffer van dergelijk geweld (voor meer details over dergelijk geweld, zie sectie 1.2.2 en 4.1.1).⁵²¹ JAS gebruikte gedurende de hele verslagperiode geweld tegen zowel moslims als christenen. ISWAP richtte tot medio-2020 haar geweld vooral tegen christenen (en medewerkers van de overheid en internationale ngo's),⁵²² maar heeft sindsdien ook steeds vaker slachtoffers onder de moslimbevolking

⁵¹³ All-Party Parliamentary Group for International Freedom of Religion or Belief, *Nigeria: Unfolding Genocide? An Inquiry by the UK All-Party Parliamentary Group for International Freedom of Religion or Belief*, juli 2020; Diaspoint, *1,421 Christians Hacked To Death In Nigeria By Jihadists In 7 Months Of 2020*, 8 augustus 2020; International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, 26 juli 2018.

⁵¹⁴ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

⁵¹⁵ US Department of State, *2019 Report on International Religious Freedom: Nigeria*, 2020; Vatican News, Nigeria, *il nunzio: la violenza nel Paese non è solo di matrice religiosa*, augustus 2018; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, ABJ, 26 juni 2018.

⁵¹⁶ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁵¹⁷ Open Doors telde tussen 2018 en de eerste helft van 2020 ruim 1800 christelijke doden ten gevolge van dit conflict. Cijfers over moslimslachtoffers zijn schaarser en alle cijfers over dit conflict lijden onder een gebrek aan betrouwbaarheid door gebrekkige monitoring van het conflict. Deze cijfers hebben betrekking op incidenten in zowel de noord-centraal zone en de staat Kaduna in de noordwest zone van Nigeria. Open Doors telde negen aanvallen in de staat Plateau in de Noord-Centraal zone en acht aanvallen in Kaduna in de eerste helft van 2020. Open Doors geeft tevens aan dat 24 christenen stierven ten gevolge van geweld door bandieten. Open Doors, *Fulani-geweld in Nigeria blijft doorgaan*, 5 augustus 2020.

⁵¹⁸ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, 26 juli 2018.

⁵¹⁹ Vertrouwelijke bron, 26 juni 2018; International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, 26 juli 2018;

⁵²⁰ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

⁵²¹ Vertrouwelijke bron, 28 juli 2020.

⁵²² Barron's, *Nigeria Attacks Spark Fears Of Bloodier Jihadist Strategy*, 18 juni 2020; CFR, *ISWA's Recent Attacks Could Signal a New, Deadlier Approach in Nigeria*, 19 juni 2020.

gemaakt (zie sectie 1.2.2). Boko Haram-geweld tegen christenen richtte zich op christelijke individuen, kerken en leiders.⁵²³ Op 26 december 2019 publiceerde ISWAP een video waarin zij elf christenen vermoordde.⁵²⁴ Een voice-over gaf aan dat de video een 'boodschap aan christenen wereldwijd' was en dat de executies een wraakexercitie betroffen voor het doden van twee ISWAP-leiders. Ook in 2020 pleegde Boko Haram een aanslag op een christelijk dorp in het noordoosten van Nigeria tijdens de kerstdagen.⁵²⁵ Een voorganger van de *Ekklesiyar Yan'uwā a Nigeria* (EYN, *Church of the Brethren in Nigeria*), de grootste christelijke kerk in het noordoosten van Nigeria, gaf aan dat Boko Haram in de eerste helft van 2020 vijftig aanvallen op christelijke gemeenschappen in deze regio had gepleegd.⁵²⁶

Strafrechtelijke vervolging voor godslastering en andere religieuze delicten door shariarechtbanken

De Nigeriaanse Grondwet verbiedt de nationale overheid en overheden op statelijk niveau om een staatsgodsdienst te introduceren. Desalniettemin gelden gewoonterecht en islamitisch recht naast het federale recht, dat op het Engelse *common law system* is gebaseerd, als rechtsbronnen Nigeria. Op strafrechtelijk vlak voerden de overheden van twaalf noordelijke deelstaten twee decennia geleden op de sharia gebaseerde wetgeving in, in de vorm van *Shari'ah Penal Codes* en *Shari'ah Codes of Procedure*.⁵²⁷ Sommige artikelen in deze wetgeving (hierna: islamistische wetgeving⁵²⁸) botsen met fundamentele rechten die worden gegarandeerd door de Nigeriaanse Grondwet. Verschillende hooggerechtshoven op statelijk niveau en het federale hof van beroep hebben daarom sinds 2002 in uitspraken gesteld dat de Grondwet het verbiedt om strafzaken – in tegenstelling tot civiele zaken – in hoger beroep voor te leggen aan een *Shari'ah Court of Appeal* (shariahof van beroep, hierna wordt naar deze rechtbanken verwezen als shariarechtbanken).⁵²⁹ Vóór de verslagperiode waren er aanwijzingen dat dit voorschrift niet werd geëerbiedigd in zes noordelijke staten.⁵³⁰ Volgens recent onderzoek naar de toepassing van islamistische wetgeving in drie noordelijke staten werd in Kano en Sokoto geen gebruik gemaakt van shariarechtbanken bij hoger beroep in strafzaken, maar gebeurde dit in Zamfara soms wel.⁵³¹ Ook gedurende deze verslagperiode werden zowel moslims, humanisten als atheïsten het slachtoffer van strafrechtelijke vervolging voor godslastering en andere religieuze delicten door shariarechtbanken in eerste aanleg op basis van islamistische wetgeving. De volgende alinea's gaan in meer detail in op een aantal van deze zaken.

Strafrechtelijke vervolging voor godslastering

Moslims in het noorden van Nigeria werden het slachtoffer van strafrechtelijke vervolging voor godslastering onder islamistische wetgeving. Deze wetgeving legt de doodstraf op in het geval van godslastering en belediging van God en/of de profeet. In augustus 2020 werd de zanger Yahaya Aminu Sharif schuldig bevonden aan godslastering voor het prijzen van een sjeik van de soefistische Tijaniya-broederschap en kreeg hiervoor de doodstraf van een shariarechtbank.⁵³² Sharif

⁵²³ Amnesty International, "We dried our tears": Addressing the toll on children of northeast Nigeria's conflict, 2020: 25; BBC, *Islamic State in Nigeria 'beheads Christian hostages'*, 27 december 2019.

⁵²⁴ The New York Times, *ISIS Affiliate in Nigeria Releases a Video Showing 11 Executions*, 27 december 2019.

⁵²⁵ CNN, *Boko Haram kills at least seven in Christmas Eve attack in Nigeria, local official says*, 25 december 2020.

⁵²⁶ CSW, *Over fifty attacks in six months by Boko Haram go unreported*, 3 juli 2020.

⁵²⁷ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.

⁵²⁸ Voor deze benaming is gekozen, omdat het wetgeving betreft die niet noodzakelijkerwijze een weerspiegeling is van de sharia/islam, maar die het product is van pogingen om waarden en normen van de islam toe te passen op de inrichting van politiek en maatschappij.

⁵²⁹ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, pagina 12, december 2019.

⁵³⁰ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, pagina 12, december 2019.

⁵³¹ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, pagina 12, december 2019.

⁵³² BizWatch Nigeria, *Muslim Cleric Warns Muslim Lawyers against Defending Convicted Kano Musician*, 7 september 2020; De Volkskrant, *Nigeriaanse zanger vanwege blasfemie ter dood veroordeeld*, 10 augustus 2020.

ging in hoger beroep bij het statelijk hooggerechtshof van Kano, dat op 25 januari 2021 oordeelde tegen het opleggen van de doodstraf aan Sharif en de shariarechtbank (in eerste aanleg) opdroeg om Sharif opnieuw te berechten.⁵³³ De doodstraffen die door shariarechtbanken werden opgelegd voor deze verslagperiode werden niet uitgevoerd. Dit is het geval, omdat veroordelingen voor godslastering door een shariarechtbank in hoger beroep dus voorgelegd dienen te worden aan een regulier hof van beroep. Daarnaast dienen alle doodstraffen – onder islamistische wetgeving en het reguliere strafrecht – ondertekend te worden door de gouverneur van de staat waarin de doodstraf is uitgesproken.⁵³⁴ Volgens de BBC is een door een shariarechtbank opgelegde doodstraf slechts één keer ten uitvoer gebracht in Nigeria sinds de invoering van islamistische wetgeving. Dit betrof een zaak uit 2002 waarbij een man een vrouw en twee kinderen vermoord had. Volgens de *United States Commission on International Religious Freedom* (USCIRF) is er nooit een doodstraf ten uitvoer gelegd voor een misdaad waar wel de doodstraf op staat onder islamistische wetgeving, maar niet onder het reguliere strafrecht in Nigeria.⁵³⁵ De laatste keer dat de doodstraf werd opgelegd voor godslastering - vóór de veroordeling van Sharif in 2020 - was in 2016 toen Abdulazeez Inyass ter dood veroordeeld werd in Kano. In zijn geval werd deze doodstraf nietig verklaard door een statelijk hooggerechtshof.⁵³⁶ Desalniettemin zat hij nog altijd vast in augustus 2020 volgens de BBC.⁵³⁷

In september 2020 werd de dertienjarige jongen Omar Farouq tot tien jaar celstraf veroordeeld voor het beledigen van God tijdens een ruzie met zijn vriendje.⁵³⁸ Ook in deze laatste zaak besloot het hooggerechtshof op 26 november 2020 om de uitspraak in hoger beroep uit te stellen tot een nog nader te bepalen datum. In april 2020 werd Mubarak Bala, het hoofd van de Humanistische Stichting van Nigeria, gearresteerd in de staat Kaduna en overgeleverd aan de politie van de staat Kano nadat een groep islamitische juristen hem beschuldigd had van het beledigen van de Profeet Mohamed op zijn persoonlijke Facebookpagina.⁵³⁹ Na zijn arrestatie bleef de verblijfplaats van Bala lang onbekend.⁵⁴⁰ In oktober 2020 werd hem echter een onderhoud met zijn advocaat toegestaan volgens de ngo *Humanists International*.⁵⁴¹ Zijn advocaten hebben een rechtszaak aangespannen bij het federale hooggerechtshof in Abuja om zijn arrestatie en opsluiting aan te vechten. Deze zaak werd gehoord op 19 oktober 2020 en op 21 december 2020 gelastte het hooggerechtshof van Abuja onmiddellijke vrijlating.⁵⁴² Om te voorkomen dat Bala het slachtoffer zal worden van geweld door boze menigtes na zijn vrijlating, werd begin 2021 gezocht naar een geschikte locatie om hem vrij te laten. Op 22 februari 2021 gaf Humanists International aan dat Bala nog niet was vrijgelaten.⁵⁴³

Naast godslastering, legden shariarechtbanken ook straffen op voor andere religieuze delicten. In mei 2019 werd een man in de staat Kano gestraft met zweepslagen voor het eten van een mango tijdens de vastenmaand Ramadan.⁵⁴⁴

⁵³³ Premium Times, *Blasphemy: Kano musician freed of death penalty appeals against retrial*, 25 januari 2021.

⁵³⁴ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.

⁵³⁵ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, pagina 12, december 2019.

⁵³⁶ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, pagina 9, december 2019.

⁵³⁷ BBC, *Nigerian singer sentenced to death for blasphemy in Kano state*, 10 augustus 2020.

⁵³⁸ NOS, *Tien jaar cel voor 13-jarige Nigeriaan wegens godslastering*, 17 september 2020.

⁵³⁹ United States Commission on International Religious Freedom, *Mubarak Bala*, laatst geraadpleegd op 24 november 2020.

⁵⁴⁰ The New York Times, *Outspoken Atheist, Arrested in Nigeria for Blasphemy, Hasn't Been Seen Since*, 25 augustus 2020.

⁵⁴¹ Humanists International, *Mubarak Bala meets with lawyer*, 7 oktober 2020.

⁵⁴² Atheist Alliance International, *Mubarak Bala: Best News for 24 Weeks*, 19 oktober 2020; Humanists International, *Mubarak Bala must be released, says Abuja High Court*, 21 december 2020.

⁵⁴³ Humanists International, *Mubarak Bala: The 300 Day Campaign*, 22 februari 2021.

⁵⁴⁴ US Department of State, *Nigeria 2019 Human Rights Report*, pagina 7, 2020.

Islamitisch recht en christenen

Islamitisch strafrecht zoals gecodificeerd is in de Shari'ah Penal en Criminal Procedure Codes in Noord-Nigeria is niet van toepassing op christenen. Volgens USCIRF wordt dit gebod nageleefd.⁵⁴⁵ In het geval van civiele zaken tussen christenen en moslims mogen christenen kiezen of ze deze voor willen leggen aan een shariarechtbank of een reguliere rechtbank. In de praktijk kiezen christenen soms voor een shariarechtbank, omdat deze als efficiënter en minder corrupt worden ervaren dan de reguliere rechtspraak.⁵⁴⁶ Terwijl er in het verleden volgens USDoS meldingen waren van christenen die gedwongen werden om geschillen voor te leggen aan shariarechtbanken in civiele zaken,⁵⁴⁷ maakten USDoS- en USCIRF-rapporten geen meldingen van dergelijke gevallen gedurende de afgelopen jaren.⁵⁴⁸

3.4.2

Op de persoon gericht geweld door cults

Hoofdstuk 1 ging in op cults en de invloed van confrontaties tussen cults op de algehele veiligheidssituatie in Nigeria en met name het zuiden van het land (zie sectie 1.2.5). Hierbij vielen vooral doden onder cult-leden, maar stierven ook onschuldige burgers als *collateral damage*. Cults maakten zich ook schuldig aan op de persoon gerichte bedreigingen en geweld tegen afvallige leden en (onschuldige) burgers. Vaak ging dit geweld gepaard met het gebruik van religieuze eden (juju) om de desbetreffende individuen onder controle te houden.⁵⁴⁹ Deze sectie gaat in op de vraag in hoeverre cults navolging geven aan het verbreken van een rituele eed of andere afspraak via (niet-bovennatuurlijke) gewelddadige represailles.

Op de persoon gericht geweld tegen afvallige cult-leden

Toetreding tot een cult gaat gepaard met initiatierituelen waarin het aspirant-lid trouw zwoert aan de cult, deelneemt aan rituelen en in sommige gevallen ook onderworpen wordt aan fysiek geweld.⁵⁵⁰ Bronnen gaven aan dat inlijvingen gepaard kunnen gaan met mishandeling, marteling, verkrachting, alcohol- en/of drugsmisbruik.⁵⁵¹ Vrouwen die lid wilden worden van een cult werden soms ook aan groepsverkrachtingen onderworpen.⁵⁵² Het doel van het gebruik van rituele eden tijdens de initiatie is om loyaliteit aan de cult te garanderen. In een rapportage uit juli 2018 gaf een jong lid van een cult in de Niger Delta aan dat hij zijn cult niet durfde te verlaten uit angst voor de gevolgen van het verbreken van zijn eed.⁵⁵³ Sommige andere bronnen gaven ook aan aanwijzingen te hebben dat het zeer moeilijk is om een cult te verlaten.⁵⁵⁴

Er bestaat minder inzicht in de vraag in hoeverre het verlaten van een cult daadwerkelijk gepaard gaat met gewelddadige represailles. Eén vertrouwelijke bron gaf aan dat er gevallen bekend zijn van geweld tegen cult-leden die hun cults wilden verlaten. Deze bron merkte echter op dat het risico om aan represailles onderworpen te worden vooral gold voor hooggeplaatste afvallige cultleden. Deze

⁵⁴⁵ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.

⁵⁴⁶ USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.

⁵⁴⁷ US Department of State, 2014 Report on International Religious Freedom – Nigeria, 2015; US Department of State, *Nigeria 2016 Report on International Religious Freedom*, pagina 9, 2017.

⁵⁴⁸ US Department of State, *Nigeria 2018 Report on International Religious Freedom*, 2019; US Department of State, *Nigeria 2019 Report on International Religious Freedom*, 2020; USCIRF, *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.

⁵⁴⁹ ICWA, *Thriving cults are harming young people in Nigeria*, 23 juli 2018.

⁵⁵⁰ Lavaud-Legendre & Plessard, *Groupes cultist et traite des êtres humains du Nigéria vers l'Europe*, pagina 22-23, 2019.

⁵⁵¹ ICWA, *Thriving cults are harming young people in Nigeria*, 23 juli 2018.

⁵⁵² ICWA, *Thriving cults are harming young people in Nigeria*, 23 juli 2018; Chronicle, *Girl, 19, sleeps with 10 men in Edo in cult initiation*, 17 juli 2020.

⁵⁵³ ICWA, *Thriving cults are harming young people in Nigeria*, 23 juli 2018

⁵⁵⁴ EASO, European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, pagina 119, november 2018. BBC, *Nigeria's campus cults: Buccaneers, Black Axe and other feared groups*, 2 juni 2020.

personen vormen een risico vanwege hun inzicht in het functioneren van de cult. Zij zouden uit de school kunnen klappen over deze activiteiten tegen derden en/of zich bij een rivaliserende cult kunnen aansluiten volgens deze bron.⁵⁵⁵ Twee recente artikelen gaven ook aan dat afvallige cultleden in sommige gevallen mishandeld of zelfs gedood zijn,⁵⁵⁶ maar beide bronnen gaven geen concrete voorbeelden van dergelijke gevallen. Literatuuronderzoek voor dit ambtsbericht leidde ook niet tot de identificatie van specifieke voorbeelden van dergelijke incidenten gedurende de verslagperiode.⁵⁵⁷ Een andere bron gaf aan dat hoewel cult-leden de cult nooit helemaal officieel kunnen verlaten, het in grote steden mogelijk is een nieuw leven onder de radar op te bouwen.⁵⁵⁸ De reeds aangehaalde vertrouwelijke bron gaf aan dat het voor laaggeplaatsten inderdaad mogelijk is om de cult de rug toe te keren zonder aan represailles onderworpen te worden, maar dat dit niet altijd het geval is.⁵⁵⁹ Het is niet bekend in hoeverre de autoriteiten optraden tegen represailles tegen afvallige cultleden.

Op de persoon gericht geweld tegen derden door cults

Volgens verschillende vertrouwelijke bronnen gebruikten cults ook een combinatie van juju en andere vormen van dwang om externe individuen onder controle te houden voor criminele doeleinden.⁵⁶⁰ Het bekendste voorbeeld hiervan zijn slachtoffers van mensenhandel (zie sectie 6.2), maar vertrouwelijke bronnen gaven aan ook op de hoogte te zijn van andere Nigerianen die represailles door cults vreesden. Onderzoek voor dit ambtsbericht leidde niet tot verder inzicht in de mate waarin cults juju gebruikten bij het onder controle houden van andere individuen en in hoeverre deze individuen werden onderworpen aan gewelddadige represailles indien zij zich aan de controle van de cult probeerden te onttrekken. Een vertrouwelijke bron gaf aan op de hoogte te zijn van een geval waarbij een jongen vluchtte voor een cult vanwege de schulden die zijn vader bij deze cult had. Nadat de vader vermoord was, probeerde de cult deze schulden op de jongen te verhalen.⁵⁶¹ Deze bron gaf ook aan op de hoogte te zijn van gevallen waarbij vrouwen en kinderen ondergedoken zaten, omdat hun echtgenoten en/of vaders op de vlucht waren geslagen voor cults.⁵⁶² Een andere vertrouwelijke bron gaf aan dat cults die betrokken zijn bij de smokkel van (mannelijke) migranten, deze migranten onderweg dwongen om aan compromitterende activiteiten deel te nemen. Deze compromitterende activiteiten bestonden volgens deze bron uit het gedwongen mishandelen van anderen of zelf onderworpen worden aan seksueel geweld. Deze acties werden dan gefilmd met als doel de gehoorzaamheid van deze migranten te garanderen. Deze bron gaf ook aan gehoord te hebben over gevallen waarbij mensensmokkelaars op de reis naar Libië momenten inlasten waarbij hun handlangers zich voordeden als autoriteiten om te testen of migranten zich inderdaad aan hun afspraken met de smokkelaars hielden en hun niet zouden verlinken bij de autoriteiten in geval van ondervraging.⁵⁶³ Het is niet bekend in hoeverre de autoriteiten optraden tegen dergelijk geweld (straffeloosheid is een algemeen probleem in Nigeria, voor meer informatie over het functioneren van de Nigeriaanse politie in het geval van aangiftes van geweld, zie sectie 3.1.2).

3.4.3

Deserteurs

Onderzoek voor dit ambtsbericht leverde geen voorbeelden op waarin deserteurs werden gestraft met gevangenschap of zwaardere straffen gedurende deze

⁵⁵⁵ Vertrouwelijke bron, 27 november 2020.

⁵⁵⁶ ICWA, *Thriving cults are harming young people in Nigeria*, 23 juli 2018; BBC, *Nigeria's campus cults: Buccaneers, Black Axe and other feared groups*, 2 juni 2020.

⁵⁵⁷ Het leidde tot de identificatie van een incident waarbij een afvallig cult-lid gelynacht werd door twintig andere cult-leden, nadat hij zich publiekelijk van de cult had afgekeerd. Harpers Magazine, *The Black Axe: How a pan-African freedom movement lost its way*, september 2019.

⁵⁵⁸ Harpers Magazine, *The Black Axe: How a pan-African freedom movement lost its way*, september 2019.

⁵⁵⁹ Vertrouwelijke bron, 27 november 2020.

⁵⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020; Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

⁵⁶¹ Vertrouwelijke bron, 25 november 2020.

⁵⁶² Vertrouwelijke bron, 25 november 2020.

⁵⁶³ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020.

verslagperiode. Wel was er sprake van ontslagen vanwege ongeoorloofde afwezigheid. Het moreel binnen het Nigeriaanse leger is laag,⁵⁶⁴ en gevallen van ongeoorloofde afwezigheid en desertie kwamen verschillende keren voor gedurende de verslagperiode.⁵⁶⁵ Volgens artikel 59 en 60 van de Armed Forces Act staat zowel op ongeoorloofde afwezigheid als op desertie maximaal twee jaar gevangenisstraf.⁵⁶⁶ In sommige gevallen werd er strafrechtelijke vervolging ingezet tegen militairen die hun post ontvlucht waren. In oktober 2019 werden 22 militairen gezocht verklaard na het ontvluchten van een Boko Haram-aanval in Gubio (Borno).⁵⁶⁷ In november 2019 werd een militaire rechtbank opgericht in het noordoosten van Nigeria om zeventig militairen te vervolgen voor verschillende daden die van 'lafheid' getuigden, inclusief desertie.⁵⁶⁸ Literatuuronderzoek bood geen inzicht in de straf die werd opgelegd aan deze soldaten. De bestraffing voor ongeoorloofde afwezigheid, bestond in de praktijk uit ontslag.⁵⁶⁹

3.4.4

LHBTI

In Nigeria is het huwelijk tussen leden van dezelfde sekse verboden en criminaliseren zowel nationale als islamitische strafwetgeving seks tussen individuen van dezelfde sekse. Ook genieten leden van de LHBTI-gemeenschap geen juridische bescherming tegen discriminatie. Verschillende onderzoeken gaven echter aan dat de maatschappelijke houding tegenover LHBTI-individen licht verbeterd is gedurende de afgelopen jaren. Er was weinig ruimte voor LHBTI's om hun seksuele geaardheid of genderidentiteit te uiten, ondanks dat ngo's en de bredere gemeenschap een aantal *safe spaces* hebben gecreëerd in grote steden. Verschillende bronnen gaven aan dat de socio-economische situatie van LHBTI-individen in grote mate bepaalt in hoeverre zij zich staande kunnen houden in de Nigeriaanse samenleving. De volgende secties gaan in meer detail in op de situatie van LHBTI-individen en zal zover mogelijk onderscheid maken tussen verschillende subgroepen.

Criminalisering van homoseksualiteit

Zoals werd beschreven in het vorige ambtsbericht worden de rechten van de LHBTI-gemeenschap in Nigeria op verschillende manieren ingeperkt. Het Wetboek van Strafrecht stelt geslachtsgemeenschap tussen twee mannen strafbaar⁵⁷⁰ evenals 'ongepaste' handelingen tussen twee mannen.⁵⁷¹ Daarnaast is sinds 2014 de *Same Sex Marriage Prohibition Act* (SSMPA) van kracht. Op grond van deze wet is een huwelijk of samenlevingsovereenkomst tussen twee personen van hetzelfde geslacht verboden en wordt de voltrekking en de getuigenis daarvan strafbaar gesteld. Daarnaast verbiedt deze wet het bezoeken van gayclubs en het publiekelijk uiting geven aan een amoureuze relatie tussen twee personen van hetzelfde geslacht.⁵⁷² Islamistische wetgeving die van kracht is in het noorden van Nigeria verbiedt seksuele handelingen tussen individuen van hetzelfde geslacht zowel bij mannen als vrouwen.⁵⁷³

⁵⁶⁴ Vertrouwelijke bron, 28 februari 2020; Premium Times, *EXCLUSIVE: Boko Haram War: Nigerian Army suspends voluntary retirement of soldiers*, 5 april 2020. Premium Times, *Nigerian Army faces morale crisis as 356 soldiers exit over "loss of interest"*, 11 juli 2020.

⁵⁶⁵ Premium Times, *Nigerian Army faces morale crisis as 356 soldiers exit over "loss of interest"*, 11 juli 2020; Sahara Reporters, *Nigerian Army Dismisses 300 Soldiers For Desertion, Absence Without Leave*, 31 juli 2020; Onuoha, F et al, Counterinsurgency operations of the Nigerian military and Boko Haram insurgency: expounding the viscid manacle, Security Journal, pagina 401-226, februari 2020.

⁵⁶⁶ Nigeria, *Armed Forces Act*, artikel 60.

⁵⁶⁷ Premium Times, *Nigerian Army Declares 22 Soldiers Wanted for 'Running' from Boko Haram*, 3 oktober 2019.

⁵⁶⁸ Premium Times, *Nigeria Army to Court Martial 70 Soldiers*, 7 november 2019.

⁵⁶⁹ The Punch, *Metale attack: Army dismisses eight soldiers accused of desertion*, 14 juli 2019; Sahara Reporters, *Nigerian Army Dismisses 300 Soldiers For Desertion, Absence Without Leave*, 31 juli 2020; Premium Times, *Nigerian Army removes commander who complained of Boko Haram attack on troops*, 31 maart 2020.

⁵⁷⁰ Nigeria, *Criminal Code Act*, Artikel 214.

⁵⁷¹ Nigeria, *Criminal Code Act*, Artikel 217.

⁵⁷² Nigeria, *Same Sex Marriage Prohibition Act*, 2014.

⁵⁷³ The Human Dignity Trust, *Nigeria*, laatst geraadpleegd 23 december 2020.

De maatschappelijke houding jegens LHBTI-individuen

De maatschappelijke houding jegens LHBTI-individuen bleef overwegend negatief, maar er was sprake van een verbetering ten opzichte van een aantal jaar geleden. In een wereldwijde survey van het *Pew Research Centre* over de sociale houding tegenover homoseksualiteit was 91% van de Nigeriaanse ondervraagden van mening dat homoseksualiteit niet geaccepteerd dient te worden.⁵⁷⁴ Zeven procent van de ondervraagden gaf aan dat homoseksualiteit wel geaccepteerd dient te worden. Dit was zes procent meer dan in 2013.⁵⁷⁵ Een vergelijking tussen tweejaarlijkse perceptieonderzoeken van *The Initiative for Equal Rights (TIER)*, een Nigeriaanse ngo die opkomt voor de belangen van de LHBTI-gemeenschap,⁵⁷⁶ uit 2015, 2017 en 2019 bevestigt deze trend. In 2019 gaf 60% van de ondervraagden aan dat zij een LHBTI-familieelid niet zouden accepteren. In 2017 was dit 83%. Met betrekking tot de SSMPA gaf 75% van de ondervraagden uit 2019 aan dat ze deze wetgeving steunden. In 2017 was dit 90% en in 2015 87%. In 2019 gaf 74% van de ondervraagden aan voorstander te zijn van een gevangenisstraf van veertien jaar voor het hebben van homoseksuele relaties. In 2017 was dit 91% en in 2015 87%.⁵⁷⁷ Religieuze achtergrond is geen bepalende factor m.b.t. de mate waarin Nigerianen homoseksualiteit wel of niet accepteren. Onderzoek gaf aan dat acceptatie van LHBTI's zeer laag is onder zowel christenen (6%) als moslims (8%) in Nigeria.⁵⁷⁸ Volgens de TIER-survey uit 2019 is in het zuidwesten de acceptatie van homoseksuele familieleden het laagst en steun voor de SSMPA het hoogst.⁵⁷⁹

Uitkomsten TIER-perceptiesurvey 2017 en 2019

	2015	2017	2019
% respondenten dat een LHBTI-familieelid niet zou accepteren	87%	83%	60%
% respondenten dat voorstander was van gevangenisstraf van 14 jaar voor het hebben van homoseksuele relaties	87%	91%	74%
% respondenten dat de SSMPA steunt	87%	90%	75%

Een stijging van het aantal meldingen van mensenrechtenschendingen en ernstige gevallen van discriminatie door autoriteiten en medeburgers

TIER registreerde 330 incidenten waarbij de rechten van 397 LHBTI's (of individuen die voor LHBTI's werden aangezien) werden geschonden in 2019.⁵⁸⁰ Dit betrof een stijging van het aantal gemelde incidenten ten opzichte van de voorgaande twee verslagperiodes. Tussen december 2016 en november 2017 meldde TIER 210 incidenten.⁵⁸¹ Tussen december 2017 en november 2018 werden er 213 incidenten

⁵⁷⁴ Pew Research Center, *The Global Divide on Homosexuality Persists*, pagina 7, 25 juni 2020. Het Pew Research Center is een onafhankelijke Amerikaanse denktank en opinieonderzoeksbureau gevestigd in Washington D.C.. Het levert informatie over sociale kwesties, publieke opinie en demografische trends die de Verenigde Staten en de wereld vormen. Het heeft een eigen website, te weten: <https://www.pewresearch.org/>.

⁵⁷⁵ Pew Research Center, *The Global Divide on Homosexuality Persists*, pagina 18, 25 juni 2020.

⁵⁷⁶ TIER heeft een eigen website, te weten: <https://theinitiativeforequalrights.org/>.

⁵⁷⁷ The Initiative for Equal Rights, *Social Perception Survey on Lesbian, Gay, Bi-Sexual and Transgender Persons Rights in Nigeria*, juni 2019; The Initiative for Equal Rights, *Social Perception Survey on Lesbian, Gay, Bi-Sexual and Transgender Persons Rights in Nigeria*, mei 2015; The Initiative for Equal Rights, *Social Perception Survey on Lesbian, Gay, Bi-Sexual and Transgender Persons Rights in Nigeria*, januari 2017.

⁵⁷⁸ Pew Research Center, *The Global Divide on Homosexuality Persists*, pagina 15, 25 juni 2020.

⁵⁷⁹ The Initiative for Equal Rights, *Social Perception Survey on Lesbian, Gay, Bi-Sexual and Transgender Persons Rights in Nigeria*, pagina 14, juni 2019.

⁵⁸⁰ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 15, december 2019.

⁵⁸¹ The Initiative for Equal Rights, *2017 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity Expression in Nigeria*, pagina v, december 2017.

gerapporteerd.⁵⁸² TIER identificeerde ook een stijging in het aantal meldingen van georganiseerde aanvallen op LHBTI's en gevallen waarin er sprake was van voorbedachte rade.⁵⁸³ In 2019 beschreef TIER incidenten waarbij zowel mannen als vrouwen onderworpen werden aan ernstige, gewelddadige mensenrechtenschendingen zoals mishandeling, marteling en verkrachting. De meest gemelde vorm van agressie tegen LHBTI-individueen was chantage en afpersing.⁵⁸⁴

Homoseksuele en biseksuele mannen het vaakst het slachtoffer van discriminatie en geweld in de publieke ruimte

Verschillende bronnen impliceerden dat mannen die zich identificeren als LHBTI het meest worden gestigmatiseerd en het vaakst het slachtoffer worden van geweld. Cijfers van TIER tonen aan dat de meeste meldingen van geweld tegen LHBTI-individueen gedurende de verslagperiode van homoseksuele mannen kwamen: Van de 397 slachtoffers die zich in 2019 bij TIER meldden, waren er 344 man en 53 vrouw.⁵⁸⁵

Onderdrukking van lesbische en biseksuele vrouwen binnen de familie

Bronnen die werden geïnterviewd door de IRBC en Zwitserse immigratiedienst gaven aan dat lesbische en biseksuele vrouwen meer geaccepteerd werden door de Nigeriaanse samenleving dan homoseksuele en biseksuele mannen. Verschillende (andere) bronnen gaven echter aan dat dit een gevolg is van hun onderdrukking binnen de familie. Volgens deze bronnen worden lesbische vrouwen minder vaak gediscrimineerd of het slachtoffer van geweld, omdat ze überhaupt niet de kans krijgen hun geardeerdheid te uiten.⁵⁸⁶ Volgens verschillende bronnen is er veel druk op lesbische en biseksuele vrouwen om zich 'te bekeren'. Veel lesbiennes gaan daarom een heteroseksueel huwelijk aan.⁵⁸⁷

Onzichtbaarheid transgender individuen

Transgenders en interseksuelen blijven de minst zichtbare categorieën van LHBTI-individueen in het dagelijks leven in Nigeria. Dit was de conclusie van *Lifos*, de Zweedse migratiedienst, na een onderzoeksmisje in 2014⁵⁸⁸ en Nigeriaanse activisten stelden dat dit nog altijd het geval was gedurende de verslagperiode.⁵⁸⁹ Een LHBTI-activist stelde in oktober 2020 dat Nigeria nog niet echt 'een vocabulaire' had om over transgenders te praten.⁵⁹⁰ Een Nigeriaanse transgender die woonachtig is in het Verenigd Koninkrijk stelde dat het bijna onmogelijk is om openlijk als transgender te leven in Nigeria.⁵⁹¹ Met betrekking tot discriminatie van transgenders stelde een andere bron ook dat de afkeuring van met name transgender vrouwen

⁵⁸² The Initiative for Equal Rights, *2018 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina vi, december 2018.

⁵⁸³ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 15, december 2019.

⁵⁸⁴ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 17, december 2019.

⁵⁸⁵ Dit is een trend. Door de jaren heen heeft TIER altijd aanzienlijk meer meldingen over mannelijke dan vrouwelijke slachtoffers ontvangen. TIER stelde dat dit in zekere mate het gevolg is van onderrapportage van mensenrechtenschendingen tegen vrouwen.

⁵⁸⁶ WHER, *About us*, ongedateerd. <https://whernigeria.org/>; The Guardian, *Blackmail, prejudice and persecution: gay rights in Nigeria*, 30 maart 2018.

⁵⁸⁷ Access to Good Health Initiative en anderen, *Human Rights Situation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) Persons and Sexual Rights in Nigeria: Report presented to the UN Human Rights Committee 126th Session*, juli 2019; The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, december 2019.

⁵⁸⁸ Swedish Migration Agency, *Lifos, Nigeria: Den kulturella kontexten för hbt-personer*, pagina 5-6, 18 december 2014.

⁵⁸⁹ Gal-dem, *Who is Bobrisky, Nigeria's controversial transgender social media queen?*, 3 januari 2020; OpenDemocracy, *Young, trans Nigerians: 'people need to see that we exist'*, 30 april 2018; PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020.

⁵⁹⁰ PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020.

⁵⁹¹ OpenDemocracy, *Young, trans Nigerians: 'people need to see that we exist'*, 30 april 2018.

(vrouwen die het mannelijk geslacht hadden bij geboorte) samenhangt met de algehele afkeuring van 'vrouwelijke mannen'.⁵⁹² Er zijn een aantal transgender beroemdheden in Nigeria zoals de transgender vrouwen Bobrisky en Miss SaHHara. Deze individuen hebben veel volgers op social media en zijn tegelijkertijd zeer populair en zeer omstreden.⁵⁹³ Miss SaHHara is als tiener naar het Verenigd Koninkrijk gevlucht nadat zij onderworpen werd aan bedreigingen en mishandeling door zowel medeburgers als de autoriteiten.⁵⁹⁴

Gebrek aan informatie over interseksuelen

De overgrote meerderheid van de bronnen die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht bood geen specifiek inzicht in de situatie van interseksuelen. Dit wekt de suggestie dat dit een vrij onzichtbare categorie is, zelfs voor onderzoekers en organisaties die zich inzetten voor LHBTI's in Nigeria. Een video over interseksuelen individuen in Nigeria door de BBC gaf aan dat deze individuen zich onbegrepen voelen en discriminatie ervaren door familieleden en andere leden van de samenleving wanneer zij (op latere leeftijd) besluiten een andere genderidentiteit aan te nemen dan die ze bij geboorte toegewezen kregen.⁵⁹⁵

Afwijken van traditionele gendernormen vergroot het risico om slachtoffer te worden van geweld en discriminatie

Voor alle LHBTI-individen geldt dat stigmatisering, onderdrukking en het risico op geweld toenemen wanneer zij zich niet aan traditionele gendernormen conformeren in hun uiterlijke presentatie.⁵⁹⁶ Transgender individuen, *femme*⁵⁹⁷ mannen en *butch*⁵⁹⁸ lesbiennes liepen volgens Nigeriaanse LHBTI-activisten een verhoogd risico om het slachtoffer te worden van politiegeweld.⁵⁹⁹ Volgens andere bronnen worden deze personen ook het meest gediscrimineerd wanneer ze toegang zoeken tot verschillende overheidsdiensten en werk.⁶⁰⁰

De invloed van socio-economische status op de situatie van LHBT-individen

De socio-economische situatie van LHBTI-individen beïnvloedt in sterke mate hun positie in de samenleving.⁶⁰¹ Voor economisch onafhankelijke individuen is het gemakkelijker om uit te komen voor hun geaardheid binnen de familie en ook binnen de bredere gemeenschap. Bronnen gaven aan dat wanneer LHBTI-individen de broodwinners zijn voor hun families, de familie minder geneigd zal zijn om hen slecht te behandelen of zich negatief over hen uit te laten.⁶⁰² Welvarende LHBTI's en LHBTI's die het Engels beheersen hebben volgens een andere vrouwelijke bron ook meer toegang tot de LHBTI-gemeenschap en initiatieven die erop gericht zijn LHBTI's te steunen. Dit is onder meer het geval omdat projecten en voorlichting die gericht zijn op LHBTI's (tot voor kort) vaak in het Engels werden uitgevoerd.⁶⁰³

⁵⁹² Gal-dem, *Who is Bobrisky, Nigeria's controversial transgender social media queen?*, 3 januari 2020.

⁵⁹³ Gal-dem, *Who is Bobrisky, Nigeria's controversial transgender social media queen?*, 3 januari 2020

⁵⁹⁴ OpenDemocracy, *Young, trans Nigerians: 'people need to see that we exist'*, 30 april 2018.

⁵⁹⁵ BBC, *Dis na wetin intersex pipo dey suffer for Nigeria*, 30 september 2019.

⁵⁹⁶ IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019; Michael Amalumilo, Executive Director Access to Good Health Initiative, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020; IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019.

⁵⁹⁷ Mannen die zich 'vrouwelijk' presenteren.

⁵⁹⁸ Lesbiennes die zich 'mannelijk' presenteren.

⁵⁹⁹ PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020; iD, *How Nigeria's queer youth are fighting to #EndSARS*, 15 oktober 2020. Zie ook: The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 15, december 2019.

⁶⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁰¹ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Nwachukwu Fabulous Stanley, Executive Director, Men's Health Support Initiative (MHSI), Owerri, 30.04.2020, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁶⁰² Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Nwachukwu Fabulous Stanley, Executive Director, Men's Health Support Initiative (MHSI), Owerri, 30.04.2020, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020

⁶⁰³ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

Desalniettemin zijn rijkdom en status geen garantie voor veiligheid voor LHBTI-individueen; berichtgeving in de media laat zien dat welvarende LHBTI's ook het slachtoffer zijn geworden van geweld.⁶⁰⁴

Mensenrechtenschendingen door overheidsfunctionarissen

Het aantal meldingen van mensenrechtenschendingen tegen LHBTI's waarbij overheidsfunctionarissen betrokken waren steeg gedurende de verslagperiode volgens cijfers van TIER. Zoals reeds opgemerkt, registreerde TIER 330 incidenten tegen LHBTI's in 2019.⁶⁰⁵ In eenenzeventig gevallen traden overheidsfunctionarissen op als daders en in elf gevallen betrof het een combinatie van burgers en overheidsactoren.⁶⁰⁶ Tussen december 2016 en november 2017 traden overheidsfunctionarissen in 32 van de 210 gevallen op als daders.⁶⁰⁷ Tussen december 2017 en november 2018 was dit het geval bij 46 incidenten.⁶⁰⁸ In 2019 waren overheidsactoren met name verantwoordelijk voor inbreuken op de persoonlijke levenssfeer, willekeurige arrestaties en buitengerechtelijke detentie.⁶⁰⁹ Voorbeelden hiervan worden besproken in de volgende alinea's over strafrechtelijke vervolging van LHBTI's.⁶¹⁰

Het politieonderzoek naar overtredingen onder de SSMPA

Er is geen eenduidige procedure voor politieonderzoeken en strafvorderlijke onderzoeken naar overtredingen onder de SSMPA. Met betrekking tot het bewijs dat ten grondslag lag aan arrestaties, stelde TIER dat arrestaties vaak gebaseerd waren op: informatie die illegaal verkregen was door het innemen van telefoons van vermeende LHBTI-individueen,⁶¹¹ subjectief bewijs zoals de observatie dat een mannelijke arrestant 'vrouwelijke trekjes' had;⁶¹² meldingen van familieleden of burens.⁶¹³ Een rapport over de mensenrechtensituatie voor LHBTI's in Nigeria tussen 2016 en 2019 stelde dat arrestaties vaak plaatsvonden tijdens feestjes van groepen mannen thuis of in hotels.⁶¹⁴ Een overzicht van de *Human Dignity Trust* van arrestaties die plaats hebben gevonden sinds de inwerkingtreding van de SSMPA in 2014 gaf aan dat deze arrestaties werden gemaakt op basis van zowel de SSMPA als andere nationale en lokale religieuze (sharia)wetgeving die homoseksualiteit verbiedt.

Arrestaties van LHBTI's

Autoriteiten voeren een actief arrestatiebeleid uit tegen LHBTI's: Er was sprake van tientallen arrestaties van LHBTI's gedurende de verslagperiode. TIER telde dertig

⁶⁰⁴ CNN, *Opinion: Nigeria is a cold-blooded country for gay men -- I have the scars to prove it*, 17 april 2019

⁶⁰⁵ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 15, december 2019.

⁶⁰⁶ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 7, december 2019.

⁶⁰⁷ The Initiative for Equal Rights, *2017 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity Expression in Nigeria*, pagina v, december 2017.

⁶⁰⁸ The Initiative for Equal Rights, *2018 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina vi, december 2018.

⁶⁰⁹ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 18, december 2019.

⁶¹⁰ Reuters, *A police raid, viral videos and the broken lives of Nigerian gay law suspects*, 24 februari 2020; The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Segun, Story of Andy, Story of Wealth.

⁶¹¹ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 19-20, december 2019; Michael Amalumilo, Executive Director Access to Good Health Initiative, geciteerd in: Staatssekretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁶¹² Equal Eyes, *Nigeria: Discussion on Police Brutality Against LGBT+ Persons*, 20 oktober 2020; PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020.

⁶¹³ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, december 2019:

⁶¹⁴ Access to Good Health Initiative en anderen, *Human Rights Situation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) Persons and Sexual Rights in Nigeria: Report presented to the UN Human Rights Committee 126th Session*, juli 2019.

arrestaties/opsluitingen van LHBTI's in 2018 en drieëndertig van zulke gevallen in 2019. Verschillende bronnen die in april 2020 werden geïnterviewd door het Zwitserse *Staatssekretariat für Migration* gaven aan dat er ook in 2020 verschillende arrestaties hadden plaatsgevonden.⁶¹⁵ Er was sprake van verschillende massa-arrestaties van (vermeende) LHBTI-individueen tijdens bijeenkomsten/feesten in hotels.⁶¹⁶ Getuigenissen van LHBTI-individueen geven aan dat deze arrestaties gepaard konden gaan met intimidatie, vernedering en geweld.⁶¹⁷ Een vaak voorkomende praktijk tijdens arrestaties was het filmen en uitzenden van video's van arrestanten terwijl ze door de politie aan het publiek gepresenteerd werden als homoseksuelen.⁶¹⁸ In sommige gevallen gingen arrestaties en detentie gepaard met ernstige mensenrechtenschendingen zoals mishandeling en marteling.⁶¹⁹ Sommige LHBTI-individueen die in hechtenis genomen werden, ervoeren inhumane behandeling zoals mishandeling, slaapdeprivatie en onhygiënische praktijken die het risico op hiv-besmetting met zich meebrachten.⁶²⁰

Afpersing van LHBTI-arrestanten

Arrestanten werden in de meeste gevallen weer vrijgelaten op voorwaarde dat ze grote afkoopsommen betaalden aan de agenten die hen gearresteerd hadden.⁶²¹ Vrijwel alle bronnen die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht stelden dat afpersing van LHBTI-individueen door agenten een zeer veel voorkomend verschijnsel is in Nigeria.⁶²² Een vertrouwelijke bron gaf aan dat indien arrestanten deze afkoopsom zelf niet konden opbrengen, Nigeriaanse LHBTI-belangenorganisaties deze bedragen vaak voor hun rekening namen.⁶²³ Deze organisaties hebben juridische helpdesks opgezet die proberen in de gaten te houden wanneer individuen gearresteerd worden zodat zij hen bij kunnen staan indien nodig.⁶²⁴ Ondanks deze inspanningen om LHBTI's vrij te kopen, rapporteerden media en belangenorganisaties over verschillende gevallen waarbij LHBTI-individueen enkele weken in hechtenis doorbrachten,⁶²⁵ in soms zeer erbarmelijke omstandigheden (zie vorige alinea). Er was één rapport in mei 2018 van een homoseksuele man die op dat moment negen maanden in de gevangenis had doorgebracht op beschuldiging

⁶¹⁵ Staatssekretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁶¹⁶ Reuters, *A police raid, viral videos and the broken lives of Nigerian gay law suspects*, 24 februari 2020; Mamba Online, *Nigeria | Police arrest dozens of party-goers "accused" of homosexuality*, 12 juni 2018.

⁶¹⁷ Reuters, *A police raid, viral videos and the broken lives of Nigerian gay law suspects*, 24 februari 2020; PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020. Metro, *I've been beaten up, spat on and abducted by the police, all for being gay in Nigeria* 14 juli 2020; Vogue, *Why #ENDSARS Is Also A Defining Moment For Nigeria's Queer Community*, 22 oktober 2020.

⁶¹⁸ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, december 2019: 16; Reuters, *A police raid, viral videos and the broken lives of Nigerian gay law suspects*, 24 februari 2020; The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Smart.

⁶¹⁹ The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Segun & Story of Wealth. Metro, *I've been beaten up, spat on and abducted by the police, all for being gay in Nigeria* 14 juli 2020.

⁶²⁰ The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Segun & Story of Wealth

⁶²¹ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, december 2019: 20; Staatssekretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶²² Nwankwo Francis Casmir, Gender Focal Person Society for Human Health Care Intervention (SHCI), Onitsha, 22.04.2020, geciteerd in: Staatssekretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020; The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Segun, Story of Andy, Story of Wealth.

⁶²³ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶²⁴ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶²⁵ Infomigrants, *Arrested for being gay in Nigeria: 'My community is threatening to kill me if I return home'*, 7 januari 2019; The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Segun; Reuters, *A police raid, viral videos and the broken lives of Nigerian gay law suspects*, 24 februari 2020.

van homoseksuele activiteiten.⁶²⁶ Volgens de ngo *Erasing 76 Crimes* is het onmogelijk om een compleet overzicht op te stellen van Nigeriaanse LHBTI's die momenteel in hechtenis verkeren, omdat berichtgeving in de media niet consequent bijhoudt wie opgepakt en vrijgelaten wordt.⁶²⁷

Eerste rechtszaak onder de SSMPA

Er hebben nog geen veroordelingen plaatsgevonden onder de SSMPA sinds de inwerkingtreding van deze wet in 2014. Gedurende deze verslagperiode werden LHBTI's voor het eerst voor de rechter gebracht op basis van deze wet. De zaak werd uiteindelijk 'geschrapt' (*struck out*).⁶²⁸ In december 2019 werden 47 mannen terechtgesteld onder de SSMPA voor het tonen van affectie voor een persoon van hetzelfde geslacht in de publieke ruimte; een vergrijp waar tien jaar celstraf op staat.⁶²⁹ De mannen behoorden tot de 57 individuen die werden opgepakt tijdens een politie-inval in een hotel in een arme wijk van Lagos in 2018.⁶³⁰ In eerste instantie werden de mannen voor een rechter geleid op verdenking van samenzwering, lidmaatschap van een geheime cult en deelname aan een illegale bijeenkomst. Ze werden in hechtenis genomen in afwachting van de vervulling van hun borgtochtvoorwaarden (tweehonderdduizend naira per persoon)⁶³¹ en vervolgens aangeklaagd op grond van de SSMPA voor het deelnemen aan een initiatie voor de toetreding tot een gay club.⁶³² De eerste zitting vond plaats in december 2019. Nadat de zaak herhaaldelijk verdaagd werd, omdat de getuigen voor de aanklagers niet kwamen opdagen,⁶³³ werd de zaak in oktober 2020 geschrapt door het hooggerechtshof in Lagos vanwege onzorgvuldig handelen door het openbaar ministerie. Omdat de zaak geschrapt is – en dus niet verworpen – kunnen de mannen echter wel opnieuw gearresteerd en aangeklaagd worden op basis van dezelfde beschuldiging.⁶³⁴ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat het gebrek aan terechtstellingen onder de SSMPA in grote mate te danken is aan het feit dat LHBTI-belangenorganisaties de meeste individuen die zijn opgepakt onder de SSMPA gedurende de afgelopen jaren hebben 'vrijgekocht'.⁶³⁵

Strafrechtelijke vervolging van LHBTI-individuen onder islamistische wetgeving

Op basis van de islamistische wetgeving die van toepassing is in noordelijke staten van Nigeria staat er dood door steniging op 'sodomie' tussen mannen.⁶³⁶ Er staan zweepslagen of gevangenisstraf op seksuele handelingen tussen vrouwen.⁶³⁷ Het EASO-rapport over kwetsbare groepen in Nigeria uit 2018 stelde echter dat veroordelingen zeldzaam waren en dat er geen executies plaats hebben gevonden.⁶³⁸ De bronnen die werden geraadpleegd voor dit rapport maakten ook geen melding van de toepassing van de doodstraf door shariarechtbanken voor deelname aan homoseksuele activiteiten gedurende de verslagperiode. Er vonden

⁶²⁶ Erasing 76 Crimes, *Nigeria: Man facing homosexuality charges languishes in prison*, 10 mei 2018.

⁶²⁷ Erasing 76 Crimes, *100s are in prison for being gay*, laatst geraadpleegd op 11 maart 2021.

⁶²⁸ Onder het common law-stelsel kan een rechter in een strafzaak definitief beëindigen (*to dismiss a case*) of te schrappen met de mogelijkheid om de zaak later te heropenen (*to strike out a case*).

⁶²⁹ The Guardian, *First men go on trial under Nigeria's anti-homosexuality laws*, 11 december 2019.

⁶³⁰ The Guardian, *First men go on trial under Nigeria's anti-homosexuality laws*, 11 december 2019.

⁶³¹ Op 26 november 2020 had 200.000 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 444,96 euro.

⁶³² The Initiative for Equal Rights, *A Timeline of the 'Egbeda 57' Case*, geraadpleegd op 4 januari 2021. <https://theinitiativeforequalrights.org/acquit57/>

⁶³³ Reuters, *Nigerian court adjourns case of 47 men charged under homosexuality law*, 11 februari 2020; Vanguard, *Lagos homosexuality trial suffers more delays*, 3 maart 2020.

⁶³⁴ Al Jazeera, *Nigerian judge throws out homosexuality case against 47 men*, 27 oktober 2020; Human Dignity Trust, *Court's striking out of case against 47 Nigerian men facing homosexuality charges is welcome, but verdict should have been a dismissal*, 30 oktober 2020.

⁶³⁵ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶³⁶ The Human Rights Law Service, *Nigeria: The Death Penalty – Joint Stakeholder Report for the United Nations Periodic Review*, ongedateerd.

⁶³⁷ The Human Dignity Trust, Nigeria, laatst geraadpleegd 23 december 2020.

⁶³⁸ EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, pagina 67, november 2018. De doodstraf is niet uitgevoerd in Nigeria sinds 2016. Zie sectie: 3.2.3. van dit ambtsbericht.

wel arrestaties van (vermeende) LHBTI-individueen plaats door de hisbah en lichtere veroordelingen door shariarechtbanken.⁶³⁹

Invloed van geaardheid op bestraffing in het geval van commune delicten

De bronnen die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht,⁶⁴⁰ inclusief de TIER-rapporten over geweld tegen LHBTI-individueen, bevatte geen specifieke informatie over gevallen waarbij de geaardheid of genderidentiteit van een individu geresulteerd had in zwaardere bestraffing voor commune delicten. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat mannen die zich schuldig maken aan pedofilie vaak worden beschuldigd van homoseksualiteit.⁶⁴¹

Mensenrechtenschendingen door onbekenden

In 2019 betrof het merendeel van de daders (248 individuen) van de 330 gevallen van geweld en andere vormen van mensenrechtenschendingen tegen LHBTI's die werden gerapporteerd door TIER medeburgers, inclusief familieleden, bekenden en vreemden. Met betrekking tot geweld tegen LHBTI's door vreemden gaf een vertrouwelijke bron aan dat LHBTI-belangenorganisaties medeburgers en met name agressieve menigtes als een van de grootste dreigingen voor de veiligheid van LHBTI-individueen beschouwen, omdat het geweld gemakkelijk uit de hand kan lopen.⁶⁴² Volgens getuigenissen werden homoseksuele mannen het slachtoffer van aanvallen en verkrachtingen door onbekende belagers.⁶⁴³ Gedurende de verslagperiode werden LHBTI's ook via datingapps zoals Tinder naar nepafspraakjes gelokt, waar ze vervolgens aan mishandeling of verkrachting werden onderworpen.⁶⁴⁴ Transgender individuen en interseksuele Nigerianen waren ook kwetsbaar voor excessief geweld door medeburgers volgens getuigenissen in verschillende rapporten.⁶⁴⁵ Sommige traditionele leiders keurden homoseksualiteit publiekelijk af en moedigden in sommige gevallen geweld tegen LHBTI's aan. In de staat Edo hebben traditionele leiders LHBTI's en homohuwelijken vervloekt om 'de snelle spreiding van homoseksualiteit in de regio tegen te gaan'. De traditionele leiders hebben ook een nachtelijke tocht door de buurt gemaakt met de politie om (vermeende) homoseksuelen op te sporen.⁶⁴⁶

Mensenrechtenschendingen door bekenden en familie

Ook bekenden (inclusief familieleden) maakten zich schuldig aan mensenrechtenschendingen tegen LHBTI's. Zo waren er voorbeelden van gevallen waarbij LHBTI-individueen werden bedreigd en afgeperst door burens en huisgenoten wanneer deze achter hun geaardheid kwamen.⁶⁴⁷ In veel gevallen waren

⁶³⁹ Human Rights Watch, *Human Rights Watch Country Profiles: Sexual Orientation and Gender Identity – Nigeria*, laatst bijgewerkt 22 juni 2020; PinkNews, *Nigerian university graduates arrested for simply being gay in heinous Sharia law police raid*, 7 januari 2020.

⁶⁴⁰ O.a. Human Rights Watch, *Human Rights Watch Country Profiles: Sexual Orientation and Gender Identity – Nigeria*, laatst bijgewerkt 22 juni 2020; Access to Good Health Initiative en anderen, *Human Rights Situation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) Persons and Sexual Rights in Nigeria: Report presented to the UN Human Rights Committee 126th Session*, pagina 20, juli 2019; Staatssekretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁶⁴¹ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁴² Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Niger Delta Weekly, *Highlighting Vigilantism and Mob Violence in Imo State*, 2-8 augustus 2020.

⁶⁴³ CNN, *Opinion: Nigeria is a cold-blooded country for gay men -- I have the scars to prove it*, 17 april 2019; PIND Foundation, *Niger Delta Weekly Conflict Update for August 02-08, 2020*.

⁶⁴⁴ Thomson Reuters Foundation, *Blackmailed with nudes, Nigerian lesbians find safety outside the closet*, 6 september 2020; The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 19, 22, december 2019.

⁶⁴⁵ Access to Good Health Initiative en anderen, *Human Rights Situation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) Persons and Sexual Rights in Nigeria: Report presented to the UN Human Rights Committee 126th Session*, pagina 20, juli 2019; The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 21, december 2019; BBC, *Dis na wetin intersex pipo dey suffer for Nigeria*, 30 september 2019.

⁶⁴⁶ Leadership, *Traditional rulers flay homosexuality, gay marriages*, 27 January 2018.

⁶⁴⁷ The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Edet & Story of Ifechukwu.

familieleden de dader van geweld tegen LHBTI-individen.⁶⁴⁸ Bronnen gaven aan dat lesbiennes in het bijzonder het risico liepen onderworpen te worden aan 'corrigerende' verkrachting.⁶⁴⁹ Zowel LHBTI-mannen als -vrouwen werden door familieleden mishandeld en/of gedwongen om conversietherapie te ondergaan. Dit soort 'therapieën' konden een zeer gewelddadig karakter aannemen. Gedurende de verslagperiode publiceerden lokale ngo's en internationale media getuigenissen van Nigeriaanse deelnemers aan conversietherapie die onderworpen waren aan verschillende vormen van mishandeling zoals zweepslagen, verkrachting, het gieten van olie in de vagina en het breken van flessen op het hoofd.⁶⁵⁰

Zeer beperkte bescherming van LHBTI-individen door de autoriteiten

De autoriteiten traden zelden op tegen ernstige schendingen van de mensenrechten van LHBTI's. LHBTI's die het slachtoffer zijn geworden van een schending van hun rechten deden zelden aangifte tegen de daders en zochten ook maar zelden bescherming van de autoriteiten.⁶⁵¹ LHBTI-slachtoffers vreesden verdere stigmatisering of afpersing en arrestatie.⁶⁵² Deze vrees werd in de hand gewerkt door publieke afkeuring van homoseksualiteit door gezagsdragers.⁶⁵³ Desalniettemin gaf een vertrouwelijke bron aan op de hoogte te zijn van gevallen waarbij LHBTI-individen zich met succes tot de politie hadden gewend voor *ad-hoc* bescherming wanneer zij werden aangevallen door woedende menigtes in Lagos. Deze individuen mochten 's nachts in het politiebureau verblijven, maar werden de volgende dag wel gedwongen om afkoopsommen te betalen om weer vrijgelaten te worden.⁶⁵⁴ Een andere vertrouwelijke bron gaf aan dat er sommige 'goede' individuele agenten bestaan die wel bescherming bieden aan LHBTI's in geval van gevaar, maar dat op structureel niveau de politie hierin tekortschiet.⁶⁵⁵

Toegang tot basisvoorzieningen voor LHBTI-individen

Discriminatie van LHBTI-individen door zowel de autoriteiten als de maatschappij maakt dat zij obstakels ervaren bij de toegang tot verschillende basisvoorzieningen. De volgende alinea's gaan dieper in op de toegang van LHBTI's in Nigeria tot documenten, medische zorg, onderdak, een inkomen en onderwijs.

Toegang tot documenten: Er was geen informatie beschikbaar over discriminatie van LHBTI-individen bij het aanvragen van een nationale ID-kaart, paspoort of andere documenten. Eén vertrouwelijke bron gaf aan dat aangezien transgenders niet worden erkend, het onmogelijk is om hun geslacht te wijzigen op identiteitsdocumenten.⁶⁵⁶ Een andere vertrouwelijke bron gaf echter aan dat als een transgender individu nog nooit een ID-document heeft gehad voor zijn of haar transitie, het mogelijk is om een ID-document aan te vragen met zijn/haar nieuwe geslacht (voor meer informatie over de procedures voor het aanvragen van identiteitsdocumenten zie hoofdstuk 2). Deze bron was op de hoogte van tenminste één individu die erin geslaagd was om een paspoort aan te vragen waarin haar geslacht als vrouw werd aangegeven, terwijl zij als man geboren was. Dit was

⁶⁴⁸ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 25, december 2019.

⁶⁴⁹ Access to Good Health Initiative en anderen, *Human Rights Situation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) Persons and Sexual Rights in Nigeria: Report presented to the UN Human Rights Committee 126th Session*, pagina 13, juli 2019.

⁶⁵⁰ BBC, *Gay in Nigeria: 'Everybody sees me as an abomination'*, 30 december 2019; The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Edet & Story of Ashley.

⁶⁵¹ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 18, december 2019.

⁶⁵² Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁵³ In 2019 publiceerde een prominente vrouwelijke politieagent uit Lagos bijvoorbeeld een statement op haar persoonlijke Instagram-account met 125.000 volgers waarin ze LHBTI's waarschuwde dat ze de keuze hadden het land te verlaten of onderworpen te worden aan strafrechtelijke vervolging. CNN, *Nigerian police officer tells gays: Leave country or face prosecution*, 23 januari 2019.

⁶⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁵⁵ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁵⁶ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

echter niet het gevolg van wetgeving of beleid, maar van de fraudegevoeligheid van het Nigeriaanse systeem voor de afgifte van identiteitsdocumenten (zie hoofdstuk 2) en het feit dat de ambtenaren die het document afgaven niet op de hoogte waren van het feit dat deze individu een transitie had ondergaan.⁶⁵⁷

Medische zorg: Bronnen gaven aan dat het voorkomt dat gezondheidsprofessionals LHBTI-individen discrimineren en dat LHBTI-individen de gezondheidszorg soms mijden uit angst voor stigmatisering. Discriminatie kwam met name voor in rurale zones en/of wanneer er sprake was van seksuele en reproductieve gezondheidsklachten.⁶⁵⁸ Dit geldt voor alle categorieën LHBTI-individen.⁶⁵⁹ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat transgender en intersekuelen de grootste barrières ervaren bij het gebruiken van gezondheidszorg, omdat het voor deze individuen het lastigst is om hun 'afwijkende' seksuele geaardheid/genderidentiteit te verbergen voor dokters en verpleegkundigen (indien ze dat willen).⁶⁶⁰

Een bron gaf aan dat in steden de situatie van LHBTI-individen aanzienlijk verbeterd is met betrekking tot de toegang tot gezondheidszorg ten opzichte van vijf jaar geleden.⁶⁶¹ Deze bron en andere bronnen bevestigden dat in veel steden in Nigeria er zowel reguliere aanbieders van gezondheidszorg als (LHBTI-)organisaties buiten de reguliere gezondheidszorg die medische zorg bieden aan LHBTI's.⁶⁶² Een toenemend besef onder professionals in de gezondheidszorg dat het noodzakelijk is om LHBTI-inclusieve gezondheidszorg aan te bieden - wil men de verspreiding van hiv tegengaan - heeft hieraan bijgedragen.⁶⁶³ Initiatieven van internationale actoren die projecten op het gebied van gezondheidszorg in Nigeria steunen, hebben ook een positieve invloed gehad. Zo zijn er volgens Michael Amalumilo, de directeur van het *Access to Good Health Initiative (AGHI)*,⁶⁶⁴ dankzij het *Global Fund*⁶⁶⁵ faciliteiten die LHBTI-inclusieve gezondheidszorg bieden aan hiv-positieve individuen in elke staat van Nigeria.⁶⁶⁶

De associatie van homoseksualiteit met hiv blijft desalniettemin een belangrijke reden voor de stigmatisering van homoseksuele mannen binnen de gezondheidszorg en daarbuiten. Onderzoek toonde aan dat hiv-positieve individuen in Nigeria over het algemeen stigma ervaren. Voor homoseksuele mannen verergerde hun seksuele

⁶⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁵⁸ Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020; Bisi Alimi Foundation, *Not Dancing to Their Music: The Effects of Homophobia, Biphobia and Transphobia on the Lives of LGBTQ People in Nigeria*, 2017; IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019; Al Jazeera, *Coronavirus heightens anxiety among LGBTQ Nigerians with HIV*, 4 mei 2020.

⁶⁵⁹ Makanjuola en Folayan, *On being gay in Nigeria: Discrimination, mental health distress, and coping*, 2018; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁶¹ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁶² Een rapportage van *Al Jazeera* van mei 2020 geeft echter aan dat de sociale paniek rondom COVID-19, het sluiten van de landsgrenzen en strenge handhaving van een algehele lockdown zorgen hebben aangewakkerd over toegang tot medicatie onder homoseksuele mannen die hiv-positief zijn. Dit artikel geeft echter ook aan dat de organisaties die hiv-medicatie aan homoseksuele mannen verstrekken nog voldoende voorraad hebben en alternatieve manieren gevonden hebben om hun cliëntèle van deze medicatie te voorzien. *Al Jazeera*, *Coronavirus heightens anxiety among LGBTQ Nigerians with HIV*, 4 mei 2020.

⁶⁶³ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁶⁴ AGHI is een Nigeriaanse NGO die zich inzet voor het verbeteren van de mensenrechten en met name de seksuele en reproductieve rechten van 'key affected populations'. AGHI heeft een eigen website, te weten: <https://www.whereloveisacrime.org/?project=abc>.

⁶⁶⁵ Het Global Fund, oftewel het Wereldfonds voor de bestrijding van hiv/aids, tuberculose en malaria, is een internationale organisatie met als doel 'het einde van de epidemieën van aids, tuberculose en malaria te versnellen'. De organisatie is een publiek-private samenwerking en werd in 2002 opgericht door Bill en Melinda Gates, Kofi Annan, Jeffrey Sachs en Amir Attaran. Het Global Fund heeft een eigen website, te weten: <https://www.theglobalfund.org/en/>

⁶⁶⁶ Michael Amalumilo, Executive Director Access to Good Health Initiative (AGHI), Enugu, 22.04.2022, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

oriëntatie dit gevoel van gestigmatiseerd te zijn.⁶⁶⁷ De criminalisering van homoseksualiteit in Nigeria – en andere landen - vergrootte inderdaad het risico op hiv-besmetting onder homoseksuele mannen. Een studie met 8113 homoseksuele mannen in tien landen in Sub-Sahara Afrika, waaronder Nigeria, toonde na correctie voor factoren als leeftijd en opleidingsniveau, dat homoseksuele mannen in landen met criminalisering van homoseksuele activiteiten 2,21 keer meer kans hadden op hiv, terwijl mannen in landen met ernstige criminalisering 4,65 keer meer kans hadden op hiv.⁶⁶⁸ Volgens de onderzoekers betreft dit duidelijk bewijs dat dat criminalisering van seksuele activiteit van hetzelfde geslacht consequent wordt geassocieerd met een verhoogd risico op hiv onder mannen die seks hebben met mannen in landen in Sub-Sahara Afrika.

Inkomen: Er bestaat weinig onderzoek over de ervaringen van Nigeriaanse LHBTI's op de werkvloer, maar er zijn gevallen bekend van discriminatie tegen LHBTI's die niet aan traditionele gendernormen voldoen. Een vertrouwelijke bron stelde dat met name LHBTI's die zich niet aan traditionele gendernormen houden gediscrimineerd worden tijdens sollicitaties.⁶⁶⁹ De IRBC gaf aan dat LHBTI's ook regelmatig ontslagen werden nadat hun seksuele geaardheid bekend was geworden en dat sommige bedrijven (homoseksuele) mannen aan hiv-testen onderwierpen tijdens de sollicitatieprocedure of nadat zij al waren aangenomen. Deze praktijken kwamen met name voor in het midden- en kleinbedrijf.⁶⁷⁰ (Vermeende) LHBT-individueen verloren ook hun banen of - indien zij zelfstandige ondernemers waren – cliënten, nadat hun identiteit openbaar gemaakt werd door de politie.⁶⁷¹

Onderwijs: LHBTI-scholieren en -studenten zijn het slachtoffer geworden van pesten en uitsluiting van onderwijsinstellingen,⁶⁷² maar volgens een vertrouwelijke bron is de academische wereld een iets veiligere omgeving voor LHBTI dan veel andere plekken in Nigeria.⁶⁷³ Volgens een vertrouwelijke bron zijn er gevallen bekend van LHBTI-studenten die van school gestuurd zijn vanwege hun geaardheid.⁶⁷⁴

Onderdak: LHBTI's ervaren ook moeilijkheden bij het vinden en behouden van onderdak.⁶⁷⁵ Een VN-rapport haalde voorbeelden aan van gevallen waarin zowel huisbazen als burens/andere leden van de gemeenschap LHBTI's hebben aangevallen in hun woningen of met (zwaar) geweld uit hun woning gezet hebben.⁶⁷⁶ TIER rapporteerde elf gevallen van gedwongen uithuiszetting in haar rapport over schendingen van de rechten van LHBTI's in Nigeria gedurende 2019.⁶⁷⁷ TIER kreeg

⁶⁶⁷ Odimegwu en anderen, 'HIV-Stigma in Nigeria: Review of Research Studies, Policies, and Programmes', *Aids Research and Treatment*, 2017.

⁶⁶⁸ Aidsmap, *MSM living in African countries that criminalise gay sex are at a much higher risk of getting HIV*, 5 juli 2020.

⁶⁶⁹ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020. Zie ook: The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 25, december 2019.

⁶⁷⁰ IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019.

⁶⁷¹ Reuters, *A police raid, viral videos and the broken lives of Nigerian gay law suspects*, 24 februari 2020.

⁶⁷² The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, december 2019: 19; PinkNews, *Nigerian university graduates arrested for simply being gay in heinous Sharia law police raid*, 7 januari 2020; The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Edet & Story of Ifechukwu; BBC, *Being intersex in Nigeria: I wanted to kill myself*, 6 juni 2018; Okanlawon, *Homophobia in Nigerian schools and universities: Victimization, Mental Health Issues, Resilience of the LGBT Students and support from Straight Allies. A Literature review*, 2020.

⁶⁷³ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁷⁴ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁷⁵ Office of the High Commissioner for Human Rights, *Visit to the Republic of Nigeria by Ms. Leilani Farha, Special Rapporteur on adequate housing as a component of the right to an adequate standard of living, and on the right to non-discrimination in this context: end of mission statement*, 23 september 2019.

⁶⁷⁶ Office of the High Commissioner for Human Rights, *Visit to the Republic of Nigeria by Ms. Leilani Farha, Special Rapporteur on adequate housing as a component of the right to an adequate standard of living, and on the right to non-discrimination in this context: end of mission statement*, 23 september 2019.

⁶⁷⁷ The Initiative for Equal Rights, *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 15, december 2019.

melding van dertien dergelijke gevallen in 2018.⁶⁷⁸ Het betrof uitzettingen door zowel huisbazen als familieleden.⁶⁷⁹ Behalve dat LHBTI-personen uit huis werden gezet, gaf een vertrouwelijke bron aan dat het ook moeilijk is voor LHBTI-individueen, en met name lesbiennes boven de 35, om een huis te vinden, omdat huisbazen verwachten dat een vrouw dan getrouwd is met een man.⁶⁸⁰

Media en LHBTI

De Nigeriaanse media dragen bij aan de stigmatisering van de LHBTI-gemeenschap en brengen LHBTI-individueen in gevaar door ze bijvoorbeeld openlijk in beeld te brengen in rapportages van arrestaties.⁶⁸¹ Een LHBTI-activist identificeerde een reeks van Nigeriaanse nieuwsoutlets die Desalniettemin was er ook sprake van meer zichtbaarheid van LHBTI-individueen op sociale media, in films en boeken.⁶⁸²

Maatschappelijke organisaties die opkomen voor de rechten van LHBTI's

De SSMPA stelt lidmaatschap van een LHBTI-organisatie strafbaar met tien jaar gevangenisstraf.⁶⁸³ Desalniettemin is het aantal LHBTI-organisaties in Nigeria verder uitgebreid gedurende deze verslagperiode. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat deze organisaties weten hoe ze binnen het wettelijk kader kunnen functioneren.⁶⁸⁴ Desalniettemin was er sprake van ten minste één geval waarbij het kantoor van een organisatie werd gesloten tijdens de verslagperiode.⁶⁸⁵ Onderzoek voor dit ambtsbericht identificeerde minstens vijftien actieve organisaties. Alle organisaties die in het vorige ambtsbericht genoemd werden waren nog steeds actief.⁶⁸⁶ Volgens het overzicht van de website '*Where Love is a Crime*' waren er organisaties actief in alle geopolitieke zones van Nigeria behalve de noordoost zone waar de veiligheidssituatie en de positie van ngo's over het algemeen zeer precair is door het Boko Haram-conflict (zie sectie 1.2.2).⁶⁸⁷ Het betreft de volgende organisaties:

- Zuidwest zone: *The Initiative for Equal Rights* (TIER), *House of Rainbow Fellowship* (HoRF)
- Zuid-zuid zone: *Queer Alliance* (QA), *Initiative for Improved Male Health* (IMH), *Initiative for Advancement of Humanity* (IAH)
- Zuidoost zone: *Access to Good Health Initiative* (AGHI)
- Noord-centraal zone: *Women's Health and Equal Rights Initiative* (WHER), *International Centre for Advocacy on Rights to Health* (ICARH)
- Noordwest zone: *Advocates for Grass root Empowerment* (AGE)

Andere organisaties die werden genoemd in rapporten die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht waren: *Dynamic Initiative for Healthcare and Human Rights* (DIHHR), *Synergia*, *Hope Alive Health Awareness Initiative* (HAHAI), *Initiative for Sexual Reproductive Health and Rights Awareness* (ISRHRA), *Society for Human Health Care Intervention* (SHCI), *Men's Health Support Initiative* (MHSI), *Improved*

⁶⁷⁸ The Initiative for Equal Rights, *2018 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, pagina 5, december 2018.

⁶⁷⁹ The Initiative for Equal Rights, *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019: Story of Ashley & Story of Ifechukwu.

⁶⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁸¹ Mamba Online, *Nigeria | Police parade 57 arrested at so-called 'gay initiation'*, 28 augustus 2018. Voorbeelden van media die dit hebben gedaan, zijn Naij TV (zie: https://m.facebook.com/legitngnews/videos/1106503449525994/?refsrc=http%3A%2Fwww.google.com%2F&_rdr); FLIP TV <https://www.youtube.com/watch?v=sttR-dKIaG8>; Core TV NEWS <https://www.youtube.com/watch?v=XTgrmTrPpeI>; TV 360 <https://www.youtube.com/watch?v=5rstCq2YQZI>).

⁶⁸² The Conversation, *How young, queer Nigerians use Twitter to shape identity and fight homophobia*, 13 oktober 2020.

⁶⁸³ Nigeria, *Same Sex Marriage Prohibition Act*, 2014.

⁶⁸⁴ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁸⁵ Michael Amalumilo, Executive Director Access to Good Health Initiative (AGHI), Enugu, 22.04.2022, geciteerd in: Staatssekretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁶⁸⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 53, juni 2018.

⁶⁸⁷ *Where Love is a Crime*, *Organisations*, laatst geraadpleegd op 26 november 2020. <https://www.whereloveisacrime.org/organisations/>

Youth Health Initiative (IYHI), NoStringsNG, SAFE HQUSE, Bisi Alimi Foundation (gevestigd in het Verenigd Koninkrijk) Dit is geen uitputtend overzicht en het is mogelijk dat er nog meer organisaties actief zijn.

Activiteiten van LHBTI-organisaties

Net als gedurende de vorige verslagperiode boden deze organisaties juridische ondersteuning en diensten op het gebied van gezondheidszorg aan LHBTI's.⁶⁸⁸ Deze organisaties deden ook onderzoek naar mensenrechtenschendingen, gaven voorlichting over homoseksualiteit aan non-LHBTI-gemeenschappen, gaven (online) veiligheidstrainingen aan LHBTI's, beheerden LHBTI-mediaplatformen, boden psychosociale steun aan LHBTI's en bemiddelden tussen LHBTI's en hun families.⁶⁸⁹

Safe houses

LHBTI-organisaties houden zich ook bezig met het runnen van noodopvang (*safe houses*) voor LHBTI's die zijn uitgezet door hun families.⁶⁹⁰ Voorbeelden van *safe houses* zijn *The House of Allure* voor transgender-individueen in Lagos,⁶⁹¹ en *SAFE HQUSE* voor tijdelijke opvang van LHBTI-demonstranten tijdens de #EndSARS-protesten.⁶⁹² De opvang en diensten die deze faciliteiten bieden verschillen evenals de duur van een mogelijk verblijf. Bronnen hebben echter vraagtekens gezet bij de daadwerkelijke toegankelijkheid en capaciteit van sommige van deze initiatieven. Een LHBTI-activist gaf aan dat de meeste *safe houses* in Lagos niet gemakkelijk toegankelijk zijn voor LHBTI-jongeren, omdat ze geen werkend telefoonnummer hebben en/of niet op e-mails reageren.⁶⁹³

Geografische verschillen met betrekking tot de situatie van LHBTI's en plaatsen waar LHBTI's hun geaardheid in enige mate openlijk kunnen uiten

Zoals reeds opgemerkt lopen LHBTI's in Nigeria risico op vervolging in zowel de publieke ruimte als hun eigen huis.⁶⁹⁴ Bronnen gaven aan dat LHBTI's meer gevaar lopen om het slachtoffer van geweld, discriminatie en uitsluiting te worden op het platteland waar het klimaat over het algemeen conservatiever is.⁶⁹⁵ Ook gaven bronnen aan dat LHBTI's in het noorden van Nigeria extra belemmeringen ervaren, omdat zowel islamistische wetgeving als federale wetgeving homoseksuele gedragingen strafbaar stellen.⁶⁹⁶ Een vertrouwelijke bron uit Noord-Nigeria gaf aan dat met name de activiteiten van de *hisbah*, welke onder meer toeziet op het tegengaan van homoseksualiteit in de publieke ruimte en oppakken van (vermeende) LHBTI's, een grote bedreiging vormden voor LHBTI's in deze regio.⁶⁹⁷ In het zuiden worden LHBTI's echter ook door de politie, boze menigtes en vigilante groepen bedreigd.⁶⁹⁸ In het zuiden zijn er meer grote steden waar LHBTI's iets meer ruimte genieten om hun geaardheid uit te oefenen.⁶⁹⁹ Een bron gaf aan dat in

⁶⁸⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 53, juni 2018.

⁶⁸⁹ Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁶⁹⁰ EASO, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, November 2018; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020; Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁶⁹¹ Dazed, *Sabelo Mlangeni's moving photos of life inside a Nigerian queer safe house*, 29 september 2020.

⁶⁹² Dazed, *Sabelo Mlangeni's moving photos of life inside a Nigerian queer safe house*, 29 september 2020.

⁶⁹³ Xtra, *How Nigeria's COVID-19 lockdown affected queer folks*, 20 mei 2020.

⁶⁹⁴ UN Human Rights Council, *Report of the Special Rapporteur on adequate housing as a component of the right to an adequate standard of living, and on the right to non-discrimination in this context*, januari 2020: 14.

⁶⁹⁵ IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019: sectie 9.1; Nwachukwu Fabulous Stanley, Executive Director, Men's Health Support Initiative (MHSI), Owerri, 30.04.2020, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁶⁹⁶ IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019.

⁶⁹⁷ Vertrouwelijke bron, 16 december 2020.

⁶⁹⁸ Niger Delta Weekly, *Highlighting Vigilantism and Mob Violence in Imo State*, 2-8 augustus 2020.

⁶⁹⁹ IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019: sectie 9.1; Nwachukwu Fabulous Stanley, Executive Director, Men's Health Support Initiative (MHSI), Owerri, 30.04.2020, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

Victoria Island, een welvarende wijk in Lagos, het mogelijk is voor twee mannen om hand-in-hand te lopen, maar dat dit in de meeste andere plekken in Nigeria niet het geval is.⁷⁰⁰ Verschillende bronnen gaven echter aan dat LHBTI's ook in steden werden gediscrimineerd als ze openlijk hun geaardheid toonden. De arrestaties van LHBTI's tijdens besloten bijeenkomsten in Lagos - wat een van de meer tolerante steden voor LHBTI's in Nigeria zou zijn - illustreerden dat er ook risico's bestaan voor LHBTI-individen in steden.⁷⁰¹ LHBTI-individen profileerden zich in sommige gevallen als openlijk *queer* tijdens de #EndSARS-protesten, maar hier gold ook dat dit intimidatie, dreigementen en geweld van mededemonstranten uitlokte.⁷⁰²

Heropening gay clubs

Volgens verschillende bronnen bestaan er in grote steden in Nigeria enkele plekken waar LHBTI's met inachtneming van voorzorgsmaatregelen hun geaardheid konden uiten.⁷⁰³ Daarnaast is er gedurende de verslagperiode ten minste één gay club in Lagos heropend die besloten had de deuren te sluiten na de invoering van de SSMPA.⁷⁰⁴ Er waren ook een aantal homovriendelijke bars in Abuja, Lagos en Owerri.⁷⁰⁵ Volgens een LHBTI-activist was het mogelijk voor LHBTI's om zich in zekere mate vrijelijk te uiten in dergelijke bars (in zijn eigen woorden: 'voor zeventig procent').⁷⁰⁶ Sociale evenementen vonden echter vooral plaats in het geheim en werden meestal georganiseerd via *social media* in gehuurde locaties zoals AirBnB's of hotels.⁷⁰⁷ Vanwege het risico op politieaanvallen maakten de organisatoren vaak gebruik van strenge protocollen voor het toelaten van gasten.⁷⁰⁸

3.4.5

Vrouwen

Discriminatie van en gendergerelateerd geweld tegen vrouwen zijn een veelvoorkomend en wijdverbreid fenomeen in Nigeria en ook deze verslagperiode lieten de autoriteiten grotendeels na om vrouwen bescherming te bieden tegen deze vormen van geweld. De verslagperiode werd echter ook gekenmerkt door een toegenomen bewustzijn rondom dit thema en inspanningen gericht op het verbeteren van de bescherming van vrouwen tegen gendergerelateerd geweld.⁷⁰⁹ Zo riepen alle 36 staten in 2020 de noodtoestand uit vanwege een golf van verkrachtingen en gendergerelateerd geweld.⁷¹⁰ De volgende secties gaan dieper in op de maatschappelijke positie van alleenstaande vrouwen, het voorkomen van gendergerelateerd geweld in Nigeria, de reactie van de autoriteiten en de mogelijkheden die er bestaan voor vrouwen om dit type geweld te ontvluchten.

Discriminatie van alleenstaande vrouwen

Verschillende bronnen gaven aan dat vrouwen boven een bepaalde leeftijd die niet gehuwd zijn worden gestigmatiseerd, omdat zij niet voldoen aan de sociale norm die

⁷⁰⁰ Michael Amalumilo, Executive Director Access to Good Health Initiative (AGHI0, Enugu, 22.04.2022, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁷⁰¹ Nwankwo Francis Casmir, Gender Focal Person Society for Human Health Care Intervention (SHCI), Onitsha, 22.04.2020, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁷⁰² PinkNews, *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit - and it's nothing new*, 21 juli 2020.

⁷⁰³ Nwachukwu Fabulous Stanley, Executive Director, Men's Health Support Initiative (MHSI), Owerri, 30.04.2020, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020

⁷⁰⁴ Huck, *Inside Lagos's underground queer clubbing scene*, 2 mei 2020.

⁷⁰⁵ IRBC, *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019; Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁷⁰⁶ Nwachukwu Fabulous Stanley, Executive Director, Men's Health Support Initiative (MHSI), Owerri, 30.04.2020, geciteerd in: Staatssecretariat für Migration - Bern, *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

⁷⁰⁷ iD, *Nigeria's queer history told by those who lived through it*, 29 juli 2020.

⁷⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁷⁰⁹ People's Dispatch, *Massive protests against gender-based violence in Nigeria force government to take measures*, 13 juni 2020.

⁷¹⁰ VOA News, *All 36 Nigerian Governors Declare State of Emergency Over Rapes and Violence*, 10 juni 2020.

voorschrijft dat vrouwen dienen te trouwen en een gezin dienen te stichten. Dat de druk om te trouwen groot is voor jonge vrouwen in Nigeria, blijkt uit het feit dat 44% van de Nigeriaanse vrouwen voor hun achttiende gehuwd zijn en 18% voordat ze vijftien worden (voor meer informatie over kindhuwelijken zie sectie 3.4.8).⁷¹¹ Deze observatie wordt verder onderschreven door het feit dat er een aanzienlijk verschil bestaat tussen het percentage mannen en percentage vrouwen tussen de 15-49 jaar dat nooit getrouwd is geweest. Bij mannen lag dit percentage op 42% en bij vrouwen op 25% volgens de NDHS uit 2018.⁷¹² Alleenstaande vrouwen ervoeren verschillende vormen van discriminatie gedurende de verslagperiode en werden vaker het slachtoffer van geweld dan getrouwde vrouwen aldus de NDHS uit 2018. Van de alleenstaande, nooit-getrouwde vrouwen gaf 36% aan ooit het slachtoffer te zijn geweest van geweld, terwijl dit percentage op 28% lag onder getrouwde vrouwen.⁷¹³ Een specifieke vorm van discriminatie tegen alleenstaande vrouwen betrof het weigeren van woonruimte door verhuurders in Lagos.⁷¹⁴

Alleenstaande moeders en 'babyfabrieken'

Alleenstaande moeders, die nooit gehuwd zijn, lopen een extra hoog risico op sociale uitsluiting, exploitatie en armoede.⁷¹⁵ Volgens een vertrouwelijke bron worden alleenstaande moeders nog altijd als een sociaal-ongewenst fenomeen gezien wat de bereidheid van hun families en wijdere gemeenschap om hen te helpen, negatief beïnvloedt. Deze bron gaf ook aan dat er veel armoede bestaat onder alleenstaande moeders, omdat er geen sociaal vangnet is.⁷¹⁶ Alleenstaande moeders die willen werken en een baan kunnen vinden, werden volgens deze bron vaak belemmerd in hun streven een inkomen te verdienen door het gebrek aan kinderopvang.⁷¹⁷ Deze verslagperiode ging er in de media veel aandacht uit naar een van de excessen die voortkomt uit de marginalisatie van alleenstaande zwangere vrouwen en alleenstaande moeders: 'babyfabrieken'.⁷¹⁸ Dit zijn centra waar pasgeboren baby's van alleenstaande jonge moeders worden verhandeld. In sommige gevallen gebeurde dit met medeweten van de moeders,⁷¹⁹ maar er waren ook gevallen waarbij moeders onder een vals voorwendsel naar deze centra gelokt werden om vervolgens gedwongen te worden om hun baby's af te staan.⁷²⁰

Gescheiden vrouwen

Ook gescheiden vrouwen ervaren stigma. De *Organisation for Economic Co-operation and Development* (OECD) stelde in 2019 dat dit het geval is ongeacht de reden voor de scheiding en dat dit het sterkst het geval is in het oosten van het land.⁷²¹ Gescheiden vrouwen in Nigeria liepen een hogere kans om het slachtoffer geweest te zijn van fysiek geweld dan getrouwde vrouwen volgens NDHS-data uit 2018.⁷²² Daarnaast werden zij onderworpen aan een reeks van discriminatoire praktijken. In moslimgemeenschappen is dit gedeeltelijk het gevolg van toepassing van islamitische jurisprudentie. Hoewel het Burgerlijk Wetboek mannen en vrouwen

⁷¹¹ Girls Not Brides, *Nigeria*, laatst geraadpleegd 2 december 2020.

⁷¹² National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 79, oktober 2019.

⁷¹³ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, oktober 2019.

⁷¹⁴ BBC, *Why single Nigerian women battle to rent homes*, 14 augustus 2018.

⁷¹⁵ Ojima Adejoh en anderen, *Single Motherhood: Experiences of Never Married Women in Lagos*, Nigeria, 2019; Amakor, *Unmarried Young Mothers in South-Eastern Nigeria: Attitudes and Experiences*, PhD thesis Aston University, 2018.

⁷¹⁶ Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷¹⁷ Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷¹⁸ The Guardian, *'I had no choice': the desperate Nigerian women who sell their babies*, 6 mei 2020; CNN, *19 pregnant teens and women rescued from suspected baby traffickers in Nigeria, police say*, 30 september 2019.

⁷¹⁹ The Guardian, *'I had no choice': the desperate Nigerian women who sell their babies*, 6 mei 2020.

⁷²⁰ CNN, *19 pregnant teens and women rescued from suspected baby traffickers in Nigeria, police say*, 30 september 2019.

⁷²¹ OECD, *SIGI: Nigeria*, 2019. De Social Institutions and Gender Index (SIGI) van het OECD Development Centre meet discriminatie van vrouwen in sociale instellingen in 180 landen. Door rekening te houden met wetten, sociale normen en praktijken, legt de SIGI de onderliggende drijfveren van genderongelijkheid vast met als doel de gegevens te verstrekken die nodig zijn voor transformatieve beleidsverandering. Meer informatie over de OECD SIGI kan gevonden worden op: <https://www.genderindex.org/>.

⁷²² National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 429, oktober 2019.

beiden het recht geeft om een echtscheiding aan te vragen, hebben moslimvrouwen onder het islamitisch recht dat wordt toegepast in Noord-Nigeria niet dezelfde mogelijkheid. Mannen kunnen vrouwen eenzijdig verstoten door het uitspreken van de *talaq* (scheiding) zonder dat hier een rechter bij aanwezig hoeft te zijn. De scheiding is dan religieus geldig na een wachtperiode van drie maanden van het uitspreken van de *talaq* en de vrouw behoudt de bruidsschat. In beginsel kunnen vrouwen alleen scheiden via de rechter door middel van de *khul*- of *tafriq*-route. Bij een *tafriq*-scheiding dient de vrouw te bewijzen aan de rechter dat de man niet heeft voldaan aan huwelijkse verplichtingen. Aangezien dit vaak moeilijk te bewijzen is,⁷²³ vragen vrouwen de *khul*-scheiding aan. Bij een *khul*-scheiding verliest de vrouw recht op alimentatie en de bruidsprijs (wat de bruidegom moet betalen voor zijn bruid).⁷²⁴ Wat betreft het gezag over jonge kinderen, wordt onder islamitische jurisprudentie de zorg voor de kinderen (*hadana*) over het algemeen toegewezen aan de vrouw. De vader houdt het juridische gezag en is verantwoordelijk voor het levensonderhoud en de scholing van de kinderen.⁷²⁵

Weduwen

Weduwen worden onderworpen aan discriminatoire praktijken in zowel het zuiden als het noorden van Nigeria en liepen in vergelijking met gescheiden, getrouwde en alleenstaande vrouwen de meeste kans om het slachtoffer te worden van fysiek en seksueel geweld aldus de NDHS.⁷²⁶ 49% van de Nigeriaanse weduwen tussen de 15 en 49 jaar gaf aan fysiek geweld ervaren te hebben tegenover 28% van de getrouwde vrouwen in die leeftijdscategorie.⁷²⁷ Vijftien procent van de weduwen had seksueel geweld ervaren, terwijl dit percentage op acht en negen procent lag onder gescheiden en getrouwde vrouwen. Kinderloze weduwen waren extra kwetsbaar voor dergelijke incidenten volgens academisch onderzoek.⁷²⁸ Dit hangt samen met het feit dat kinderloosheid als verdacht wordt gezien en met hekserij wordt geassocieerd. Daarnaast kunnen kinderloze weduwen niet op (economische) steun van hun (volwassen) kinderen rekenen.⁷²⁹

Ondervoeding en onterving van weduwen

De erfpraktijk in Nigeria is een van de belangrijkste oorzaken van de kwetsbare positie van weduwen in het algemeen.⁷³⁰ In 2017 sprak het *Committee on the Elimination of Discrimination against Women* (CEDAW) zorg uit over het feit dat erfrecht nog altijd voornamelijk gebaseerd is op een systeem waar erfenissen voorbehouden zijn aan mannelijke nazaten.⁷³¹ Dit beeld wordt bevestigd door de Wereldbank, die stelde dat wetgeving rondom landeigendom evenals het gewoonterrecht dat wordt toegepast in sommige staten vrouwen uitsluit van het hebben van eigendom. De Wereldbank geeft aan dat in Zuidoost-Nigeria het recht van een weduwe om land te bezitten of te gebruiken niet is verzekerd, en dat familieleden gewoonlijk beslag leggen op de eigendommen van de weduwen.⁷³² Hoewel weduwen overal in Nigeria kwetsbaar zijn, lijken er verschillen te bestaan tussen de behandeling van weduwen in islamitische en christelijke gemeenschappen. Onderzoek van de Wereldbank gaf aan dat christelijke weduwen – die door hun

⁷²³ Baobab for Women's Human Rights Legal Literacy Series, *Divorce- The Dissolution of a Marriage in Muslim Personal Laws in Nigeria*, ongedateerd.

⁷²⁴ Baobab for Women's Human Rights Legal Literacy Series, *Divorce- The Dissolution of a Marriage in Muslim Personal Laws in Nigeria*, ongedateerd.

⁷²⁵ Hon. Justice Mohamed Lawal Omar, Cam Shari'a Court Of Appeal, Katsina State, *Custody And Guardianship Of Children: Shari'a Perspective*, 2019.

⁷²⁶ World Bank Group, *Nutrition, Religion, and Widowhood in Nigeria*, August 2018.

⁷²⁷ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 429, oktober 2019.

⁷²⁸ Ugwu en anderen, *Narratives of childless widows: exploring the lived experiences and well-being of childless widows in rural Nigeria*, 2020.

⁷²⁹ Ugwu en anderen, *Narratives of childless widows: exploring the lived experiences and well-being of childless widows in rural Nigeria*, 2020.

⁷³⁰ Vanguard, *Nigeria: Ugly Stories of How Widows Are Maltreated in Igboland*, 21 oktober 2020; World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, pagina 14, 2019.

⁷³¹ CEDAW, *Concluding observations on the combined seventh and eighth periodic reports of Nigeria*, juli 2017.

⁷³² World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, pagina 14, 2019.

gemarginaliseerde positie minder te eten hebben - meer kampten met ondergewicht dan islamitische weduwen ook nadat er gecontroleerd wordt voor andere factoren. Dit is opmerkelijk omdat alleenstaande en getrouwde christelijke vrouwen minder kampten met ondergewicht dan islamitische vrouwen.⁷³³ Het onderzoek gaf ook aan dat christelijke weduwen aanzienlijk minder erfden en vaker onterfd werden dan moslimweduwen en dat zij ook vaker het slachtoffer werden van uitsluiting en mishandeling door schoonfamilie na het wegvallen van hun echtgenoot.⁷³⁴

Rouwrituelen

Net als gedurende de vorige verslagperiode werden weduwen gedurende deze verslagperiode onderworpen aan verschillende rouwrituelen met soms schadelijke consequenties in zowel het noorden als het zuiden van Nigeria.⁷³⁵ Het vorige ambtsbericht gaf aan dat in het noordoosten van Nigeria weduwen na de dood van hun echtgenoot worden kaalgeschoren en voor een jaar in hun sociale omgang worden beperkt. Het ambtsbericht gaf verder aan dat in het zuiden van Nigeria weduwen verschillende rituelen moeten ondergaan om te bewijzen dat ze niet schuldig waren aan de dood van hun man.⁷³⁶ Weduwen die weigeren aan deze praktijken deel te nemen lopen het risico buitengesloten te worden door de familie van hun echtgenoot. De *Violence against Persons (Prohibition) Act (VAPP)* uit 2015 bevat een artikel dat deze praktijken strafbaar stelt. In de praktijk werden familieleden die weduwen mishandelden echter zelden gearresteerd of vervolgd.⁷³⁷

Geweld tegen vrouwen

Geweld tegen vrouwen is wijdverspreid in Nigeria en het meest recente bevolkingsonderzoek uit 2018 laat zien dat het voorkomen van dit geweld is gestegen ten opzichte van het vorige bevolkingsonderzoek uit 2013.⁷³⁸ Volgens de NDHS uit 2018 heeft 31% van de Nigeriaanse vrouwen tussen de 15-49 jaar fysiek geweld en 9% seksueel geweld ervaren. Dit percentage lag op 28% in 2008 en 2013.⁷³⁹ 36% van de respondenten die ooit getrouwd zijn geweest gaf aan het slachtoffer van huiselijk geweld geweest te zijn. Dit is een hoger percentage dan gemeten werd in 2008 (31%) en 2013 (25%).⁷⁴⁰ Getrouwde en ooit-getrouwde vrouwen wezen het vaakst hun echtgenoot aan als de dader van fysiek geweld (58%). Nooit-getrouwde vrouwen wezen hun moeders of stiefmoeders het vaakst aan als de dader (36%). Het percentage vrouwen dat fysiek geweld heeft ervaren was het hoogst in de zuid-zuid zone (46%) en het laagst in de noordwest zone (12%). Met betrekking tot seksueel geweld lag het percentage vrouwen dat dergelijk geweld heeft ervaren het hoogste in het noordoosten. In de staat Gombe heeft 45% van de vrouwen dergelijk geweld ervaren.⁷⁴¹

De Violence against Persons (Prohibition) Act (VAPP)

In 2015 nam Nigeria de VAPP aan om meer adequaat op geweld tegen vrouwen te reageren. De VAPP stelt verkrachting en andere vormen van seksueel, fysiek en psychologisch geweld en schadelijke traditionele gebruiken strafbaar en verplicht de overheid om bescherming en diensten te bieden aan slachtoffers, inclusief: medische, psychologische, sociale en juridische bijstand door gespecialiseerde dienstverleners en overheidsinstanties, gerechtelijke beschermingsmaatregelen voor slachtoffers, een register van zedendelinquenten en een speciaal fonds voor juridische bijstand voor slachtoffers.⁷⁴² De VAPP is federale wetgeving die

⁷³³ World Bank Group, *Nutrition, Religion, and Widowhood in Nigeria*, pagina 43-49, augustus 2018.

⁷³⁴ World Bank Group, *Nutrition, Religion, and Widowhood in Nigeria*, pagina 50, augustus 2018.

⁷³⁵ CNN, *Her husband died. Then his family shaved her head and made her strip beside his grave*, 27 maart 2020; PassBlue, *Widows Lose Much More Than a Spouse: They Lose Their Dignity*, 17 juni 2019; Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷³⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 42, juni 2018.

⁷³⁷ CNN, *Her husband died. Then his family shaved her head and made her strip beside his grave*, 27 maart 2020.

⁷³⁸ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 429, oktober 2019.

⁷³⁹ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 429, oktober 2019.

⁷⁴⁰ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 429, oktober 2019.

⁷⁴¹ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 429, oktober 2019.

⁷⁴² Nigeria, *Violence against Persons Prohibition Act*, 2015.

vooral nog alleen in FCT (Abuja) en een gedeelte van de zesendertig staten is aangenomen. Dit betekent dat met name in het noorden van Nigeria slachtoffers van geweld tegen vrouwen niet op de VAPP kunnen terugvallen. Volgens de online *VAPP tracker* hadden in november 2020 zeventien staten wetgeving aangenomen om de VAPP te implementeren, namelijk: Abia, Kwara, Akwa Ibom, Bauchi, Kaduna, Anambra, Oyo, Benue, Ebonyi, Edo, Ekiti, Enugu, Osun, Ogun, Cross River, Lagos en Plateau.⁷⁴³

Zeer lage aangiftebereidheid onder vrouwelijke slachtoffers van geweld

De NDHS uit 2018 geeft aan dat een beperkt percentage van de vrouwelijke slachtoffers van geweld hulp zoekt om een halt toe te roepen aan het geweld (32%). 55% van de slachtoffers gaf aan er nog nooit met iemand over gesproken te hebben. Het percentage vrouwen dat hulp zocht is met één procent gestegen ten opzichte van 2013. De meeste vrouwen die hulp zochten, deden dat bij hun eigen familie of de familie van hun echtgenoot of partner. Een half procent van de vrouwen die fysiek geweld ervaren hebben, gaf aan hulp gezocht te hebben bij de politie. Van de vrouwen die het slachtoffer zijn geworden van seksueel geweld gaf 7,4% aan naar de politie gestapt te zijn.⁷⁴⁴

Strafrechtelijke vervolging van daders van geweld tegen vrouwen

Ook wanneer slachtoffers wel aangifte deden van gendergerelateerd geweld, bleef de strafrechtelijke vervolging van daders over het algemeen uit.⁷⁴⁵ CEDAW stelde in 2017 al dat er geen 'handhavingprocedure' bestond voor de VAPP.⁷⁴⁶ In een aantal verschillende staten zijn speciale centra (*sexual assault referral centers*) opgezet, waar de ministeries van Justitie, Gezondheid en Vrouwenzaken hun krachten gebundeld hebben om beter op gendergerelateerd geweld te reageren. Bronnen gaven aan dat eind 2020 er ongeveer dertig van dergelijke centra in zeventien Nigeriaanse staten en FCT geopend hadden.⁷⁴⁷ Deze centra bieden gezondheidszorg, juridische bijstand, psychische hulpverlening en fysieke bescherming.⁷⁴⁸ De Wereldbank gaf in 2019 echter aan dat politie en justitie in het algemeen niet in staat zijn om adequaat op aangiftes van geweld tegen vrouwen te reageren.⁷⁴⁹ Ondanks dat er genderdesks zijn opgericht in de meeste commissariaten van Nigeria, is er weinig vooruitgang geboekt op het gebied van de behandeling van aanklachten van geweld tegen vrouwen, omdat het de meeste desks aan middelen ontbreekt,⁷⁵⁰ en/of omdat ook de medewerkers van deze desks niet de benodigde expertise hebben om adequaat op aangiftes van gendergerelateerd geweld te reageren aldus een vertrouwelijke bron.⁷⁵¹ In veel politiestations in rurale en semi-stedelijke zones is er ook een gebrek aan vrouwelijke agenten tot wie slachtoffers zich kunnen wenden.⁷⁵² Specifiek met betrekking tot partnergeweld gaven

⁷⁴³ Partners West Africa – Nigeria, *VAPP Tracker*, laatst geraadpleegd 26 november 2020. Zie: <https://www.partnersnigeria.org/vapp-tracker/>. Er zijn een aantal staten die de VAPP gedurende deze verslagperiode hebben aangenomen. Abia en Kwara hebben de VAPP meest recentelijk aangenomen, in oktober 2020. Akwa Ibom en Bauchi deden dit in juni en juli 2020, Enugu in mei 2019 en Kaduna in december 2018. Ynaija.com, *Akwa Ibom just signed the VAPP Act into law, what does this mean?*, 23 juni 2020; News Diary, *Bauchi Assembly passes VAPP bill*, 30 juni 2020.

⁷⁴⁴ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 456, oktober 2019.

⁷⁴⁵ Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷⁴⁶ CEDAW, *Concluding observations on the combined seventh and eighth periodic reports of Nigeria*, pagina 8, juli 2017.

⁷⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 13 december 2020; Justice-Security Nigeria, *Awyetu sexual assault referral centre established in Abuja*, november 2020.

⁷⁴⁸ World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, 2019.

⁷⁴⁹ World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, 2019; Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷⁵⁰ IRBC, *Nigeria: Domestic violence, including legislation; protection and support services offered to victims (2016-November 2019)*, 14 november 2019; Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷⁵¹ Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷⁵² World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, pagina 9-10, 2019.

verschillende bronnen aan dat veel agenten van mening zijn dat dit een zaak tussen man en vrouw is waar de politie zich niet mee in dient te laten.⁷⁵³

Zeer weinig aanklachten van huiselijk geweld of geweld tegen vrouwen komen voor de rechter. Als de politie zaken voor het gerecht brengt, bestaan er volgens een IRBC-rapport uit 2019 een reeks obstakels die effectieve berechting van de daders onmogelijk maken: vrouwelijke slachtoffers zijn niet op de hoogte van hun rechten; in gevallen van huiselijk geweld dwingt de familie slachtoffers vaak om aangiftes in te trekken en procederen is duur. Deze obstakels zijn nog groter voor vrouwen op het platteland die vaak minder goed op de hoogte zijn van hun rechten en verder weg wonen van rechtbanken (die in steden gevestigd zijn). Hoewel er initiatieven voor gratis rechtsbijstand voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen zijn,⁷⁵⁴ voldeden deze niet volgens de IRBC.⁷⁵⁵

(Seksueel) geweld tegen vrouwen door politieagenten

In 2019 en 2020 waren er verschillende gevallen waarbij politieagenten beschuldigd werden van het gebruik van (seksueel) geweld tegen vrouwen. In enkele gevallen werden de verantwoordelijke agenten strafrechtelijk vervolgd. In 2019 stelden vrouwelijke demonstranten in Abuja dat ze waren verkracht door politieagenten nadat ze gearresteerd waren. Ze zeiden dat de agenten hen beschuldigden van prostitutie. De politie kondigde een onderzoek naar de beschuldigingen aan, waarvan de uitkomst niet bekend is.⁷⁵⁶ In januari 2020 werd een vrouwelijke advocaat die een slachtoffer van verkrachting bijstond tijdens het doen van aangifte aangevallen door agenten in de staat Enugu. Enkele dagen na de aangifte deed de politie een inval in het kantoor van het *Women's Aid Collective*, een vrouwenrechtenorganisatie waaraan de advocaat verbonden was.⁷⁵⁷ In mei 2020 werden twee politieagenten gearresteerd voor het doden van een zestienjarig meisje in Lagos, nadat er een Twitterstorm was losgebarsten waarin Nigerianen gerechtigheid eisten voor de nabestaanden van het slachtoffer.⁷⁵⁸ In juli 2020 werd een politieagent gearresteerd in de staat Rivers voor het verkrachten van een vrouw bij een checkpoint, omdat zij geen mondkapje droeg om de verspreiding van COVID-19 te voorkomen.⁷⁵⁹

Conflict-gerelateerd seksueel geweld

Zoals reeds opgemerkt in hoofdstuk één wordt het conflict met Boko Haram in het noordoosten van Nigeria gekenmerkt door het gebruik van grootschalig seksueel geweld tegen vrouwen en kinderen.⁷⁶⁰ In 2019 documenteerde de VN 826 aantijgingen van seksueel geweld in de context van het Boko Haram-conflict.⁷⁶¹ In 88% van deze gevallen was de dader een lid van een niet-statelijke gewapende groep zoals één van de Boko Haram-facties of de CJTF (zie sectie 1.2.2). In twaalf procent van de gevallen betrof het veiligheidstroepen.⁷⁶² In kampen voor ontheemden hebben de CJTF en veiligheidstroepen seks gehad met vrouwen in ruil

⁷⁵³ World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, pagina 31, 2019; Australia, *DFAT Country of Information Report – Nigeria*, pagina 22, 2018.

⁷⁵⁴ Zo werkt *The International Federation of Women Lawyers* samen met het Ministerie van Justitie om vrouwen van dergelijke steun te voorzien. In Lagos biedt een *Sexual and Domestic Violence Response Team* dat wordt gesteund door de staat medische, psychologische en sociale steun aan slachtoffers. In Lagos hebben slachtoffers ook toegang tot gratis rechtsbijstand door het *Office of the Public Defence*.

⁷⁵⁵ IRBC, *Nigeria: Domestic violence, including legislation; protection and support services offered to victims (2016–November 2019)*, 14 november 2019.

⁷⁵⁶ BBC, *#WeAreTired: Nigerian women speak out over wave of violence*, 4 juni 2020; CNN, *Nigerian police arrested 65 women in a raid. Some of the women say officers raped them*, 13 mei 2019.

⁷⁵⁷ Human Rights Watch, *Nigeria: Lawyer Says Police Assaulted Her*, 6 februari 2020.

⁷⁵⁸ The Punch, *Two cops arrested as Nigerians demand justice for slain Lagos girl*, 30 mei 2020.

⁷⁵⁹ The Guardian Nigeria, *Police officer abducts, rapes woman for not wearing face mask*, 30 juli 2020.

⁷⁶⁰ The New York Times, *They Fled Boko Haram, Only to Be Raped by Nigeria's Security Forces*, 8 december 2017.

⁷⁶¹ De VN stelt dat dit waarschijnlijk een lager aantal is dan het eigenlijke aantal incidenten van seksueel geweld dat heeft plaatsgevonden ten gevolge van onderrapportage.

⁷⁶² United Nations Security Council, *Conflict-related sexual violence: Report of the Secretary-General*, 3 juni 2020.

voor voedsel volgens Amnesty International.⁷⁶³ Zoals reeds werd besproken in sectie 3.2.2 stelde Amnesty International in 2018 dat de Nigeriaanse autoriteiten niet voldoende moeite hebben gedaan om gerechtigheid te zoeken voor de slachtoffers van de ernstige mensenrechtenschendingen, inclusief seksueel geweld, die plaats hebben gevonden in de context van het Boko Haram-conflict.⁷⁶⁴

Opvangcentra voor vrouwelijke slachtoffers van geweld

Verschillende bronnen gaven aan dat hoewel er opvangmogelijkheden voor vrouwelijke slachtoffers van gendergerelateerd geweld bestaan, deze faciliteiten niet toereikend waren. In 2017 stelde CEDAW dat er niet voldoende informatie beschikbaar was over opvangmogelijkheden voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld,⁷⁶⁵ dit gold nog steeds in 2020. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat er in de meeste staten wel 'een soort van' opvangcentrum is en een tweede vertrouwelijke bron gaf aan dat sommige staten meerdere opvangcentra telden.⁷⁶⁶ Een derde vertrouwelijke bron gaf echter aan dat er beduidend minder opvangmogelijkheden waren voor vrouwen in het noorden dan voor vrouwen in het zuiden.⁷⁶⁷ In het algemeen stelden bronnen dat de opvangmogelijkheden ontoereikend waren om bescherming te bieden aan het hoge aantal slachtoffers van gendergerelateerd geweld in Nigeria.⁷⁶⁸

Opvangcentra die door de staat gerund werden, werden stevig bekritiseerd door verschillende bronnen.⁷⁶⁹ De wet schrijft voor dat de autoriteiten in elke staat op zijn minst een opvangcentrum voor slachtoffers van huiselijk geweld dienen aan te bieden. De Wereldbank gaf echter aan dat hoewel deze opvangcentra wel bestaan, zij in verschillende staten niet functioneel waren. Er was bijvoorbeeld geen gas, water en licht of de faciliteiten waren te vies om in gebruik te nemen.⁷⁷⁰ Deze observaties bevestigden de conclusies van DFAT aangaande opvangcentra voor slachtoffers van huiselijk geweld uit 2018.⁷⁷¹ Op basis van informatie van de ngo *Women's Rights and Health Project* (WRAHP) stelde een IRBC-rapport uit 2020 verder dat slachtoffers soms moesten betalen om van de opvangtehuizen van de regering gebruik te kunnen maken en dat ze vaak maar twee weken mochten blijven.⁷⁷² Een vertrouwelijke bron gaf aan dat er vanuit de overheid een inspanning gaande was om opvang van slachtoffers van verschillende vormen van gendergerelateerd geweld te integreren in de – beter uitgeruste - opvangcentra voor slachtoffers van mensenhandel (zie secties 6.3 en 6.4).⁷⁷³ Andere bronnen gaven echter aan dat de omstandigheden in deze opvangcentra ook verre van toereikend zijn.⁷⁷⁴

Ngo's verzorgden het merendeel van de opvang van slachtoffers van gendergerelateerd geweld. Voorbeelden van dergelijke initiatieven zijn de centra van *The Value Female Network* in Osogbo (de staat Osun) en van de *The Women's Helping Hand Initiative* in Lagos. Verschillende bronnen gaven aan dat sommige van

⁷⁶³ Amnesty International, *'They Betrayed Us' Women Who Survived Boko Haram Raped, Starved And Detained In Nigeria*, 2018: 52.

⁷⁶⁴ United Nations Security Council, *Conflict-related sexual violence: Report of the Secretary-General*, 3 juni 2020.

⁷⁶⁵ CEDAW, *Concluding observations on the combined seventh and eighth periodic reports of Nigeria*, juli 2017: 8.

⁷⁶⁶ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁷⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁷⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁷⁶⁹ World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, pagina 31, 2019; Australia, DFAT Country Information Report Nigeria, pagina 22, 9 maart 2018.

⁷⁷⁰ World Bank Group, *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, pagina 31, 2019.

⁷⁷¹ Australia, DFAT Country Information Report Nigeria, pagina 22, 9 maart 2018.

⁷⁷² IRBC, *Nigeria: Domestic violence, including legislation; protection and support services offered to victims (2016-November 2019)*, 14 november 2019.

⁷⁷³ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁷⁷⁴ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September) by Maria Grazia Giammarino, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018; Vertrouwelijke bron, september 2020.

deze opvangcentra kampen met een gebrek aan middelen en een gebrek aan plek en dat vrouwen daarom – als ze er al terecht kunnen – vaak maar voor korte tijd kunnen blijven.⁷⁷⁵

Opvang door familie

Slachtoffers van gendergerelateerd geweld kunnen zich (elders in het land) bij familie vestigen indien er geen andere opvangmogelijkheden zijn. De situatie van het slachtoffer wordt dan bepaald door de welvaart van haar familie, de kwaliteit van haar relatie met de familieleden die haar onderdak bieden en de mate waarin zij in haar eigen levensonderhoud en dat van haar eventuele kinderen kan voorzien.⁷⁷⁶

3.4.6

FGM

Female Genital Multilation/Cutting (FGM/C, hierna FGM) is een diepgeworteld cultureel verschijnsel dat in Nigeria wordt toegepast door vrijwel alle religieuze en etnische groepen in zowel het noorden als het zuiden van Nigeria,⁷⁷⁷ ondanks dat deze praktijk strafbaar is gesteld. Deze sectie gaat in op recente ontwikkelingen op het gebied van FGM.

Een afname van het percentage besneden vrouwen

Het laatste bevolkingsonderzoek gaf aan dat er sprake was van een daling van het aantal vrouwen dat aan FGM onderworpen was tussen 2013 en 2018. De NDHS uit 2018 stelde dat 20% van de Nigeriaanse vrouwen tussen de 15 en 49 jaar besneden is.⁷⁷⁸ In 2013 lag dat percentage nog op 25%.⁷⁷⁹ De NDHS uit 2018 gaf ook aan dat het percentage besneden vrouwen tussen de 15 en 19 aanzienlijk lager lag dan het percentage besneden vrouwen tussen de 44 en 49 jaar: respectievelijk 14% en 31%. Aangezien de meeste vrouwen in Nigeria op jonge leeftijd besneden worden, duidt dit ook op een daling van het aantal gevallen van FGM. De NDHS uit 2018 vroeg ook aan moeders met dochters of hun dochters (nul tot veertien jaar) besneden waren. 81% van de moeders gaf aan dat dit niet het geval was. UNICEF stelde in 2018 echter dat naar verwachting nog steeds tien miljoen Nigeriaanse meisjes besneden zullen worden voor 2030.⁷⁸⁰

Verskillende types FGM

De *World Health Organization* (WHO)⁷⁸¹ onderscheidt drie hoofd types genitale verminking en een vierde verzamelcategorie van andere vormen van verminking die al dan niet in combinatie met de andere types verminking kunnen worden toegebracht.

- Type I clitoridectomie: De clitorishoed (de huidplooi die de clitoris beschermt) wordt weggesneden, en vaak wordt de clitoris zelf ook gedeeltelijk of volledig weggesneden.
- Type II excisie: Gedeeltelijke of volledige verwijdering van de clitoris en de kleine schaamlippen, met of zonder excisie, of verwijdering, van de grote schaamlippen.
- Type III infibulatie: Vernauwing en bedekking van de opening van de vagina door te snijden en de kleine en/of grote schaamlippen aan elkaar te hechten, met of zonder verwijdering van de clitoris.
- Type IV: alle andere vormen van verminking van de vrouwelijke geslachtsorganen voor niet-medische doeleinden, zoals een punctie, een perforatie, een incisie of verbranding.

⁷⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁷⁷⁶ Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁷⁷⁷ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; 28 Too Many, *Nigeria: The Law and FGM*, pagina 11, juni 2018.

⁷⁷⁸ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 466, oktober 2019.

⁷⁷⁹ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 466, oktober 2019.

⁷⁸⁰ UNFPA en UNICEF, *Putting it all together: a case study from Nigeria*, 2018.

⁷⁸¹ De WHO staat in het Nederlands bekend als de Wereldgezondheidsorganisatie.

Type II, excisie, kwam het meeste voor in Nigeria.⁷⁸² Volgens de NDHS uit 2018 wist echter een groot deel van de respondenten die FGM hadden ondergaan niet welk type het betrof (44%). Een vertrouwelijke bron stelde dat dit mede wordt veroorzaakt door het feit dat in de praktijk de afbakening tussen verschillende types FGM niet zo duidelijk is, omdat besnijders zich niet aan de categorisering van de WHO houden en veel gevallen van FGM dus kenmerken van meerdere categorieën vertonen.⁷⁸³ 41% van de besneden respondenten gaf aan dat het type II, excisie, betrof. Type I, clitoridectomie, werd in tien procent van de gevallen gemeld en type III, infibulatie, in zes procent van de gevallen. In het bevolkingsonderzoek van 2018 werd ook gevraagd naar het gebruik van andere vormen van FGM zoals *angurya*,⁷⁸⁴ *gishiri*,⁷⁸⁵ en het inbrengen van corroderende substanties of kruiden om bloedingen in de vagina te veroorzaken (type IV). Veertig procent van de besneden respondenten stelde aan *angurya* onderworpen te zijn, terwijl er bij dertien procent *gishiri* was toegepast en bij zeven procent vernauwende substanties waren ingebracht.⁷⁸⁶

Een vergelijking tussen de cijfers over de prevalentie van verschillende types FGM uit de nationale bevolkingsonderzoeken uit 2013 en 2018, laat zien dat met name het percentage vrouwen dat niet op de hoogte is van het toegepaste type FGM gestegen is.

Prevalentie van verschillende types FGM bij besneden vrouwen tussen de 15 en 49 jaar in 2013 en 2018

	2013	2018
Type I	5,8%	10%
Type II	62%	41%
Type III	6,3%	6%
Onbekend	26,3%	44%

Type II bleef echter de meest voorkomende vorm van FGM in Nigeria en het percentage vrouwen dat onderworpen werd aan de zwaarste vorm van FGM (type III: infibulatie) bleef ook ongeveer gelijk. Van de respondenten met dochters (nul tot veertien jaar) gaf vier procent aan type III (infibulatie) bij hun dochters te hebben toegepast, wat erop duidt dat deze praktijk aan het afnemen is.⁷⁸⁷

De besnijders

Volgens de NDHS uit 2018 was 82% van de besneden meisjes tussen de nul en veertien jaar besneden door een traditionele besnijder. Dit percentage lag op 76% voor vrouwen tussen de 15 en 49 jaar. Traditionele vroedvrouwen waren verantwoordelijk voor acht procent van de besnijdenissen bij beide categorieën. Zorgprofessionals waren verantwoordelijk voor zeven procent van de besnijdenissen bij meisjes en negen procent van de besnijdenissen bij vrouwen.⁷⁸⁸ Bronnen die werden geïnterviewd voor dit onderzoek stelden dat zij niet op de hoogte waren van gevallen waarin meisjes of vrouwen gedwongen zijn om nadat ze besneden waren zelf besnijderster te worden.⁷⁸⁹

FGM per regio

FGM komt in alle geografische zones van Nigeria voor, maar er bestaan regionale verschillen. Volgens de NDHS uit 2018 kwam FGM het vaakst voor in de zuidwest (30%) en zuidoost (35%) zones van Nigeria. Het werd het minst uitgeoefend in de

⁷⁸² National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 479, oktober 2019.

⁷⁸³ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁷⁸⁴ Het weghalen van weefsel rond de opening van de vagina.

⁷⁸⁵ Het maken van inkepingen in de vaginawand.

⁷⁸⁶ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 479, oktober 2019.

⁷⁸⁷ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 479, oktober 2019.

⁷⁸⁸ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 469, oktober 2019

⁷⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

noordoost zone (6%). De staten met het hoogste percentage vrouwen die FGM ondergaan hebben, zijn: Ebonyi, Ekiti en Imo. In deze staten was tussen de 51% en 62% van de vrouwen tussen de 15 en 49 jaar besneden. Deze staten werden gevolgd door: Kaduna, Kwara, Ondo en Osun. Hier was tussen de 38 en 50% van deze vrouwen besneden. In Adamawa en Gombe lag het percentage het laagst: minder dan één procent van de vrouwen aldaar is het slachtoffer geworden van genitale verminking.⁷⁹⁰

FGM in de stad en op het platteland

In steden was het percentage vrouwen tussen de 15 en 49 jaar dat besneden was hoger dan op het platteland. In steden lag dit percentage op 24,2% terwijl dit op het platteland 15,6% was.⁷⁹¹ Echter, omdat de meeste vrouwen op zeer jonge leeftijd besneden worden, kan het zijn dat zij besneden zijn toen zij nog op het platteland woonden en dat zij pas later naar de stad verhuisd zijn. Het percentage meisjes onder de veertien jaar oud dat besneden was, lag in 2018 ongeveer gelijk in de stad en op het platteland. Een expert op het gebied van FGM in het zuiden van Nigeria gaf aan dat meisjes en vrouwen op het platteland een groter risico lopen om besneden te worden vanwege de druk van de gemeenschap.⁷⁹²

FGM onder verschillende bevolkingsgroepen

Het percentage besneden vrouwen loopt uiteen tussen verschillende bevolkingsgroepen.⁷⁹³ Besnijdenis komt het meest voor bij de Yoruba (35%) en het minst bij de Tiv en Igala (1%).⁷⁹⁴ Andere bevolkingsgroepen waarbij FGM vaak voorkwam waren de Igbo (30,7%) en Hausa (19,7%).⁷⁹⁵ Bij de Ekoi, Fulani en Ibibio lag het percentage rond de tien procent en bij de Ijaw/Izon en Kanuri/Berberi iets boven de vijf procent. Bij de Yoruba en Igbo werd het vaakst type II FGM toegepast. 61,9% van de besneden Hausa-respondenten gaf aan niet te weten wat voor type FGM zij had ondergaan of weigerde deze informatie te delen. 23,4% van de besneden Hausa-respondenten gaf aan dat het type II betrof. Bij alle bevolkingsgroepen kwam type II het meeste voor, behalve bij de Kanuri/Berberi.⁷⁹⁶ Daar werd type I het vaakst toegepast.⁷⁹⁷ Bij Fulani- en Hausa-vrouwen werd het vaakst angurya toepast. 73,8% van de besneden Fulani-respondenten en 83,3% van de besneden Hausa-respondenten stelden hieraan onderworpen te zijn.⁷⁹⁸ Type III kwam relatief het vaakst voor onder de Ijaw,⁷⁹⁹ welke voornamelijk in de staten Ondo, Bayelsa, Delta, Edo, Akwa Ibom en Rivers wonen. 26,5% van de besneden Ijaw vrouwen stelde type III ondergaan te hebben.⁸⁰⁰ Zij werden gevolgd door Igbo-vrouwen (12,2%) en Ibibio-vrouwen (11,7%).⁸⁰¹

⁷⁹⁰ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 467, oktober 2019.

⁷⁹¹ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 473, oktober 2019.

⁷⁹² Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁷⁹³ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, oktober 2019. Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁷⁹⁴ De Yoruba zijn een van de grootste bevolkingsgroepen van West-Afrika. Het gebied waar het merendeel van de Yoruba gevestigd is, staat bekend als Yorubaland. In Nigeria vallen de staten Oyo, Osun, Ogun, Kwara, Ondo, Ekiti, Lagos en delen van Kogi binnen deze zonen. De Yoruba maken 15,5% uit van de Nigeriaanse bevolking. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ni.html>

⁷⁹⁵ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 473, oktober 2019.

⁷⁹⁶ De Kanuri, ook wel Kanouri, Beriberi of Kanowri genoemd, zijn een bevolkingsgroep in West- en Centraal-Afrika. De Kanuri leven in de buurt van het Tsjaadmeer, zoals in de staat Borno in het noordoosten van Nigeria, in Niger, in Tsjaad en in Kameroen. De Kanuri maken 2,4% uit van de Nigeriaanse bevolking.

⁷⁹⁷ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 473, oktober 2019. Omdat het totaal aantal besneden Kanuri/Berberi respondenten slechts 35 was, zijn deze percentages niet gewogen.

⁷⁹⁸ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 475, oktober 2019.

⁷⁹⁹ De Ijaw zijn een vissersvok uit de Niger Delta. Ze maken 1,8% van de Nigeriaanse bevolking uit.

⁸⁰⁰ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, oktober 2019: 473.

⁸⁰¹ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, oktober 2019: 473.

Uit de NDHS-onderzoeken bleek niet dat er bevolkingsgroepen in Nigeria zijn waarbij honderd procent van de meisjes/vrouwen besneden werd. Vertrouwelijke bronnen bevestigden dit beeld.⁸⁰²

De overgrote meerderheid van besnijdenissen vond plaats voor het vijfde levensjaar
De meeste Nigeriaanse vrouwen die besneden zijn, werden besneden voordat ze vijf werden. Dit percentage lag echter hoger in het islamitische noorden dan in het christelijke zuiden van het land. De NDHS van 2018 gaf aan dat 85% van de besneden vrouwen tussen 15 en 49 jaar deze procedure ondergaan had voor de leeftijd van vijf jaar. De kans dat FGM plaats had gevonden voor de leeftijd van vijf jaar was groter bij vrouwen onder de 25 jaar. 91% van de besneden vrouwen onder de 25 gaf aan dat de besnijdenis had plaatsgevonden voor de vijfde verjaardag, terwijl dit percentage op 79% lag bij vrouwen boven de 45 jaar.⁸⁰³ Met betrekking tot de leeftijd waarop vrouwen besneden worden, bestonden er verschillen tussen christelijke en moslimvrouwen. In negen van de tien gevallen hadden besneden moslimvrouwen de procedure ondergaan voor de leeftijd van vijf jaar. Dit percentage lag op 77% in het geval van besneden christelijke vrouwen. Het percentage vrouwen dat besneden werd voordat ze de vijf jaar bereikten was het hoogst in de noordwest zone (97%) en het laagst in de zuid-zuid zone (59%). In de zuid-zuid zone werd een kwart (24%) van de besneden vrouwen tussen de 15 en 49 jaar pas op vijftienjarige leeftijd of later aan FGM onderworpen.⁸⁰⁴

De ouders als belangrijkste beslissers in geval van FGM bij meisjes

In het geval van jonge meisjes bepalen de ouders in het merendeel van de gevallen of hun dochters wel of niet besneden zullen worden.⁸⁰⁵ Bronnen die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht hadden uiteenlopende visies op de vraag of vaders of moeders meer invloed hadden op de beslissing om een dochter wel of niet te besnijden. Verschillende vertrouwelijke bronnen benadrukten dat de moeder een bepalende rol hebben bij de keuze voor FGM bij minderjarige dochters.⁸⁰⁶ Er bestaat ook een sterk verband tussen de vraag of een moeder wel of niet besneden is en de kans dat een dochter besneden zal worden. De NDHS uit 2018 gaf aan dat dochters van moeders die zelf besneden waren een grotere kans liepen ook besneden te worden. 56% van de dochters tussen de nul en veertien jaar oud waarvan de moeder besneden was, was zelf ook besneden. Dit percentage lag op zeventien procent voor meisjes waarvan de moeder niet besneden was.⁸⁰⁷ Er bestond een correlatie tussen het opleidingsniveau van de moeder en de kans dat een meisje besneden werd: dochters van moeders die na de middelbare school hadden doorgeleerd liepen een lager risico om besneden te worden dan dochters van moeders die geen verdere scholing hadden gehad. Onderwijs beïnvloedde ook de houding van vrouwen tegenover het voortbestaan van FGM: Hoe minder onderwijs een vrouw genoten had, hoe groter de kans dat zij het voortbestaan van FGM steunde. Dit gold ook met betrekking tot welvaart. Hoe minder welvarend een vrouw was, hoe groter de kans dat zij het voortzetten van FGM steunde.⁸⁰⁸

Er waren meerdere bronnen die aangaven dat vaders in plaats van moeders een bepalende rol speelden bij deze keuze.⁸⁰⁹ Op basis van veertig interviews met

⁸⁰² Vertrouwelijke bron, 30 september 2020. Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

⁸⁰³ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 473, oktober 2019.

⁸⁰⁴ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 468, oktober 2019.

⁸⁰⁵ Population Council, *Understanding Medicalisation of FGM/C: A Qualitative Study of Parents and Health Workers in Nigeria*, januari 2018; Cappa, Thomson en Murray, *Understanding the association between parental attitudes and the practice of female genital mutilation among daughters*, PLoS ONE, 2020;

⁸⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 23 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020. De inzichten van deze bronnen komen overeen met inzichten uit statistische analyse van NDHS-data uit 2013. Cappa, Thomson en Murray, *Understanding the association between parental attitudes and the practice of female genital mutilation among daughters*, PLoS ONE, 2020.

⁸⁰⁷ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 483, oktober 2019.

⁸⁰⁸ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 468, oktober 2019.

⁸⁰⁹ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Population Council, *Understanding Medicalisation of FGM/C: A Qualitative Study of Parents and Health Workers in Nigeria*, pagina 14, 16, 17, januari 2018.

ouders en gezondheidsprofessionals uit vier staten, concludeerde de *Population Council* dat hoewel moeders verantwoordelijk waren voor het organiseren van de besnijdenis, vaders een doorslaggevende rol speelden bij de besluitvorming omtrent besnijdenis.⁸¹⁰ Volgens dit onderzoek lieten moeders hun dochters geen FGM ondergaan zonder toestemming van de vader.⁸¹¹ Eén vertrouwelijke bron bevestigde deze observatie.⁸¹² Deze bron stelde ook dat dat als een vader wel wil dat zijn dochter FGM ondergaat, maar de moeder niet, de dochter hoogstwaarschijnlijk toch besneden zal worden.

De invloed van grootmoeders op de keuze voor FGM

Verschillende bronnen amsbericht gaven echter aan dat er gevallen waren waarbij jonge meisjes werden besneden zonder instemming van de ouders op instigatie van grootmoeders. Vertrouwelijke bronnen gaven aan op de hoogte te zijn van gevallen waarbij grootmoeders een beslissende rol speelden bij het besluit om een meisje te laten besnijden door druk uit te oefenen op moeders en vaders om hun dochters te laten besnijden.⁸¹³ Eén vertrouwelijke bron was op de hoogte van een concreet voorbeeld uit 2019 waarbij een stiefgrootmoeder in Borno haar twee kleindochters had laten besnijden nadat de moeder gestorven was.⁸¹⁴ Deze bron schatte ook dat in het zuidoosten van Nigeria in ongeveer één op de vijftien gevallen de familie of wijdere gemeenschap bepaalde of een meisje besneden zou worden. Volgens deze bron was dit het geval wanneer ouders zelf (financieel) niet in staat waren om voor hun kinderen te zorgen en zodoende in de praktijk de zeggenschap over hun kinderen verloren hadden.⁸¹⁵ De negatieve invloed die grootmoeders kunnen hebben op de kans dat hun kleindochters worden besneden werd ook erkend door Emmanuel Abah, de directeur van van de *National Orientation Agency* (NOA) in Ebonyi in een artikel van *Business Day* uit 2020.⁸¹⁶ Het onderzoek van de Population Council uit 2018 refereerde ook naar de grote invloed van grootmoeders op besluitneming rond FGM en haalde een voorbeeld aan waarin een grootmoeder haar kleindochter meenam om besneden te worden tegen de wil van de moeder in.⁸¹⁷

De invloed van traditionele en religieuze leiders op FGM

Er bestaat geen uitgebreid onderzoek naar de perspectieven van Nigeriaanse religieuze leiders op FGM. Gedurende de verslagperiode werden wel enkele initiatieven bekend gemaakt waarbij zowel christelijke als islamitische religieuze leiders opstonden tegen FGM in bijvoorbeeld de staten Imo en Enugu en Kwara.⁸¹⁸

Geen specifieke leeftijdsgrens voor FGM

NDHS-data lieten zien dat FGM op latere leeftijd ook voorkomt in Nigeria en met name in het zuiden van het land. De eerste menstruatie/verschijnselen van de puberteit, de aanloop naar het huwelijk en tijdens de zwangerschap/bevalling zijn de belangrijkste aanleidingen voor FGM bij tieners en volwassen vrouwen.⁸¹⁹ Er was

⁸¹⁰ Population Council, *Understanding Medicalisation of FGM/C: A Qualitative Study of Parents and Health Workers in Nigeria*, pagina 14, 16, 17, januari 2018.

⁸¹¹ Population Council, *Understanding Medicalisation of FGM/C: A Qualitative Study of Parents and Health Workers in Nigeria*, pagina 16, januari 2018.

⁸¹² Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸¹³ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸¹⁴ Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁸¹⁵ Vertrouwelijke bron, 23 november 2020. Statistisch onderzoek op basis van NDHS-data uit 2013 gaf aan dat bij acht procent van de koppels die beide tegen FGM waren dochters toch besneden werden door de inmenging van andere familieleden. Cappa, Thomson en Murray, *Understanding the association between parental attitudes and the practice of female genital mutilation among daughters*, PLoS ONE, 2020.

⁸¹⁶ National Orientation Agencies zijn verantwoordelijk voor het communiceren van overheidsbeleid in Nigeria. Zij hebben een eigen website, te weten: <https://www.noa.gov.ng/>. Business Day, *Female genital mutilation practice drops significantly in Ebonyi*, 25 augustus 2020.

⁸¹⁷ Population Council, *Understanding Medicalisation of FGM/C: A Qualitative Study of Parents and Health Workers in Nigeria*, pagina 16, 2018.

⁸¹⁸ Business Day, *Female genital mutilation practice drops significantly in Ebonyi*, 25 augustus 2020; Market Watch, *FGM - Religious Leaders Support Unicef's Effort in Imo*, 20 augustus 2020; Daily Nigerian, *Islam forbids female genital mutilation, other harmful practices to human body* – Cleric, 7 juli 2020.

⁸¹⁹ Atibinye Dotimi, *Lived Experiences of Women from the Odi community in Nigeria of Female Genital Mutilation: Doctoral Dissertation Walden University College of Health Sciences*, pagina 48, 2016. Vertrouwelijke bron, 30

geen informatie beschikbaar over een leeftijdsgrens voor de toepassing van FGM in Nigeria in de publicaties die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht. Vertrouwelijke bronnen stelden ook niet op de hoogte te zijn van een specifieke maximumleeftijd waarop FGM voor het laatst plaats kan vinden, maar gaven aan dat zwangerschap/bevalling het laatst mogelijke moment is waarop vrouwen besneden worden in Nigeria.⁸²⁰

FGM in aanloop naar het huwelijk

FGM met het doel om een huwelijk te faciliteren, vindt met name plaats in het zuiden van Nigeria.⁸²¹ Verschillende bronnen stelden dat er een wijdverbreid geloof heerst dat besnijdenis vrouwen minder losbandig maakt en zodoende betere echtgenotes.⁸²² Het kan worden geïnstigeerd door de familie van het meisje om de zoektocht naar een geschikte echtgenoot te vergemakkelijken, maar kan ook op verzoek van de familie van de toekomstige echtgenoot gedaan worden. Volgens een vertrouwelijke bron kwam dit laatste verschijnsel veel voor in Ebonyi.⁸²³ Een andere vertrouwelijke bron stelde dat het ondergaan van FGM ook een voorwaarde is om te trouwen onder sommige bevolkingsgroepen in Calabar,⁸²⁴ zoals de Efik en Ibibio. Daar worden vrouwen besneden tijdens de periode voorafgaand aan het huwelijk, die zij doorbrengen in de zogenaamde 'fattening room'. Vrouwen worden daar opgesloten om aan te komen.⁸²⁵

FGM tijdens de zwangerschap en bevalling

FGM komt ook voor tijdens de zwangerschap en bevalling volgens verschillende vertrouwelijke bronnen.⁸²⁶ In het zuiden gaat het vooral om FGM tijdens de zwangerschap, terwijl in het noorden *yankan gishiri* (het maken van inkepingen in de vaginawand) wordt toegepast tijdens de bevalling.⁸²⁷ Onderzoek voor dit ambtsbericht vond geen aanwijzingen voor het voorkomen van besnijdenis na de bevalling. Volgens een vertrouwelijke bron liggen er ook verschillende oorzaken achter de toepassing van FGM tijdens zwangerschap/bevalling in het noorden en zuiden van Nigeria. In het zuiden wordt FGM volgens vertrouwelijke bronnen met name toegepast om de (mannelijke) baby te beschermen tegen de 'kwade invloed' van de clitoris tijdens de bevalling.⁸²⁸ In het noorden passen besnijders *yankan gishiri* toe voor en tijdens bevallingen om de geboorte te bespoedigen en vergemakkelijken.⁸²⁹ In werkelijkheid is dit niet het geval en kan de toepassing van *yankan gishiri* leiden tot ernstige complicaties zoals obstetrische fistels die algehele incontinentie kunnen veroorzaken.⁸³⁰ Volgens een vertrouwelijke bron was het

september 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

⁸²⁰ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸²¹ Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸²² Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

⁸²³ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸²⁴ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸²⁵ Voor meer achtergrondinformatie over fattening rooms, zie: World Pulse, *Bride Confinement, Fattening and Circumcision: A Cultural Practice in Nigeria*, 2016.

⁸²⁶ Vertrouwelijke bron, 23 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸²⁷ VOA News, *Nigerian Health Workers Blame Cultural Practices for Fistula Epidemic*, 29 mei 2018; Olikemi Bello en anderen, Nigeria, a high burden state of obstetric fistula: a contextual analysis of key drivers, *The Pan African Medical Journal*, 2020.

⁸²⁸ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020. De inzichten van deze vertrouwelijke bronnen bevestigen inzichten uit ouder academisch onderzoek naar FGM en zwangerschappen in Nigeria. Deze publicaties gaven aan dat in het zuiden van Nigeria deze praktijk voorkwam in de Niger Delta onder de Odi- en Urhobo-bevolkingsgroepen. Bamgbose, *Legal & Cultural Approaches to Sexual Matters in Africa: The Cry of the Adolescent Girl*, University of Miami International and Comparative Law Review. Vol. 10, No. 2, 2001-2002; Kolawole en Van de Kwaak, *A Review of Determinants of Female Genital Mutilation in Nigeria*, Journal of Medicine and Medical Sciences, december 2010; Atibinye Dotimi, *Lived Experiences of Women from the Odi community in Nigeria of Female Genital Mutilation: Doctoral Dissertation Walden University College of Health Sciences*, 2016; Yola, *Yankan Gishiri (Salt Cut)*, International Journal of Obstetric Trauma, 2011

⁸²⁹ VOA, *Nigerian Health Workers Blame Cultural Practices for Fistula Epidemic*, 29 mei 2018.

⁸³⁰ Obstetrische fistels zijn open verbindingen tussen de blaas en het geboortekanaal of de endeldarm en het geboortekanaal. Deze aandoening leidt tot volledige incontinentie: een vrouw lekt dan 24 uur per dag. VOA, *Nigerian Health Workers Blame Cultural Practices for Fistula Epidemic*, 29 mei 2018.

gebruik van deze praktijk mede een gevolg van het gebrek aan professionele vroedvrouwen en gezondheidszorg in deze regio.⁸³¹

Geen van de publicaties die werden geraadpleegd voor dit rapport maakte melding van gevallen waarbij vrouwen tijdens een tweede of derde bevalling opnieuw aan FGM werden onderworpen. Vertrouwelijke bronnen gaven aan niet op de hoogte te zijn van een dergelijke praktijk.⁸³² Yankan gishiri zou in theorie kunnen worden herhaald bij opeenvolgende bevallingen. Het was niet bekend of dit in de praktijk voorkwam. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat vrouwen die reeds infibulatie (de zwaarste vorm van besnijdenis) ondergaan hadden, voor bevallingen opengeknipt dienden te worden om daarna weer opnieuw 'nauwer' gemaakt te worden.⁸³³ In dergelijke gevallen is het inknippen noodzakelijk om het kind überhaupt geboren te kunnen laten worden.

Verzet tegen en onttrekking aan FGM

Deze sectie gaat in op de vraag of tieners, volwassen vrouwen en moeders zichzelf of hun kinderen aan FGM kunnen onttrekken als zij het risico lopen om besneden te worden. Vertrouwelijke bronnen gaven aan dat hoewel er een mogelijkheid bestaat om FGM te weigeren, dit kan leiden tot uitstoting en er een gebrek is aan (financiële) steun en opvangmogelijkheden in dergelijke gevallen.⁸³⁴

Volgens vertrouwelijke bronnen kunnen volwassen vrouwen die absoluut niet besneden willen worden, niet gedwongen worden om besneden te worden.⁸³⁵ Anti-FGM campagnes in Nigeria zetten dan ook sterk in op het aanmoedigen van (jonge) vrouwen om nee te zeggen tegen besnijdenis.⁸³⁶ Er waren geen cijfers bekend over het aantal vrouwen die zich gedurende de verslagperiode succesvol aan besnijdenis onttrokken hebben. Het literatuuronderzoek dat ten grondslag ligt aan dit ambtsbericht identificeerde slechts enkele publicaties waarin melding werd gemaakt van succesvolle vluchtpogingen binnen Nigeria en deze betroffen allen gevallen van voor de verslagperiode.⁸³⁷ Het is aannemelijk dat vrouwen die FGM ontvlucht zijn en in Nigeria gebleven zijn, terughoudend zijn met het delen van hun verhalen. Er zijn evenmin cijfers bekend over het aantal gevallen waarin meisjes/vrouwen hebben geprobeerd te vluchten, maar hierin niet geslaagd zijn. Ook hier geldt hoogstwaarschijnlijk dat slachtoffers terughoudend zijn met het delen van details over hun (mislukte) vluchtpogingen. Twee vertrouwelijke bronnen bevestigden echter dat dergelijke gevallen voorkwamen.⁸³⁸ Een bron gaf aan dat meisjes soms onderschept worden.⁸³⁹ Een andere bron gaf aan dat vrouwen soms terugkeren naar hun gemeenschappen, omdat ze zich economisch niet staande kunnen houden.⁸⁴⁰ Bij terugkeer worden ze dan gedwongen alsnog FGM te ondergaan.⁸⁴¹

Risico op uitstoting

Er bestaan uiteenlopende visies over de mate waarin een weigering om FGM te ondergaan, kan leiden tot uitstoting door de familie/wijdere gemeenschap. Op basis van de beschikbare informatie kan worden gesteld dat afstoting voorkomt, maar dat niet alle vrouwen die FGM weigeren te ondergaan, worden uitgestoten. Verschillende vertrouwelijke bronnen stelden dat met name voor tienermeisjes de sociale druk om

⁸³¹ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸³² Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

⁸³³ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸³⁴ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸³⁵ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

⁸³⁶ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸³⁷ UNFPA en UNICEF beschreven in 2017 een geval van drie tieners in de Izzi-gemeenschap in de staat Ebonyi die erin geslaagd waren zich aan besnijdenis te onttrekken door te vluchten naar een Anglicaanse kerk nadat ze geïnformeerd waren over hun op handen zijnde besnijdenis. De kerk wist met de hulp van UNICEF de ouders te overtuigen niet tot besnijdenis over te gaan. UNFPA en UNICEF, *How to transform a social norm: Reflections on Phase II of the UNFPA-UNICEF Joint Programme on Female Genital Mutilation*, pagina 19-20, 2017.

⁸³⁸ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸³⁹ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁴⁰ Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁸⁴¹ Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

zich te laten besnijden hoog is en dat tienermeisjes die er wel in slagen hun ouders te overtuigen om hen niet te laten besnijden het risico lopen slachtoffer te worden van pesterijen en sociale uitsluiting.⁸⁴² Een vertrouwelijke bron gaf aan dat dit risico op stigmatisering de reden is dat sommige tienermeisjes in het zuiden van Nigeria er zelf op staan om besneden te worden.⁸⁴³ Deze bron stelde ook dat in gemeenschappen waar het merendeel van de vrouwen besneden is, het besluit om geen besnijdenis te ondergaan er ook voor kan zorgen dat een meisje geen huwelijkskandidaat kan vinden binnen de gemeenschap. Volgens deze bron leidt dat in gemeenschappen waar het als prestigieus/belangrijk wordt gezien om binnen dezelfde gemeenschap te huwen, tot hoge druk op jonge vrouwen om zich toch te laten besnijden.⁸⁴⁴ Echter, UNFPA/UNICEF-onderzoek naar FGM in Ebonyi, Ekiti, Imo, Osun en Oyo toonde aan dat er geen of weinig (sociale) consequenties waren voor meisjes die niet waren besneden.⁸⁴⁵ Het is niet duidelijk of deze observatie meisjes betreft, die zich actief tegen besnijdenis hebben verzet of meisjes waarvan de ouders/familie sowieso niet van plan waren hun dochters te besnijden. Eén vertrouwelijke bron stelde met betrekking tot deze vraag dat over het algemeen in het zuidwesten van Nigeria geen ernstige consequenties verbonden zijn aan een weigering om besneden te worden.⁸⁴⁶ Deze bron bevestigde echter dat in sommige gemeenschappen – waar de traditie nog sterk aanwezig is – het onmogelijk zal zijn voor een meisje om een echtgenoot te vinden en dat er wel gevallen waren van tienermeisjes die uiteindelijk toch gedwongen werden om besneden te worden.⁸⁴⁷

Gebrek aan (financiële) steun en opvangmogelijkheden voor vrouwen die FGM proberen te ontvluchten

De meeste vrouwen die niet besneden willen worden of hun dochters willen behoeden voor besnijdenis vluchten vanuit hun plattelandsgemeenschappen naar de stad.⁸⁴⁸ Volgens bronnen zouden vrouwen hier in principe zelf een nieuw leven kunnen proberen op te zetten of zich bij vrienden of familie vestigen die tegen FGM zijn.⁸⁴⁹ Aangezien het merendeel van Nigeriaanse vrouwen niet besneden is, het merendeel van de Nigerianen volgens de NDHS tegen FGM is, en er relatief weinig sociale controle is in steden, is het aannemelijk dat hun status als onbesneden vrouw niet bekend zal worden en/of niet voor problemen zal zorgen. Vertrouwelijke bronnen gaven echter aan dat in de praktijk het vaak lastig is voor vrouwen om zich staande te houden in steden, omdat er weinig plekken zijn waar zij kunnen aankloppen voor verschillende soorten hulp zoals juridische bijstand, psychosociale bijstand, economische bijstand en (nood)opvang.⁸⁵⁰ Gezien het gebrek aan hulp voor vrouwen die FGM proberen te ontvluchten, hangt de kans op succes bij een vluchtpoging volgens verschillende vertrouwelijke bronnen dus af van de mate waarin een meisje/vrouw financieel onafhankelijk was bij vertrek en de mate waarin zij de benodigde vaardigheden heeft om in haar eigen inkomen te voorzien wanneer zij eenmaal in de stad is.⁸⁵¹

Noodopvang

Vrouwen die FGM proberen te ontvluchten kunnen terecht bij een aantal gespecialiseerde ngo's en opvangtehuizen voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld voor (nood)opvang, maar deze hulp is over het algemeen niet toereikend. Er bestaat geen gecentraliseerd online overzicht van dergelijke diensten in Nigeria. Het is daarom lastig om op basis van de beschikbare (online) informatie een beeld te krijgen van het aantal organisaties dat dergelijke hulp biedt aan slachtoffers, de aard van hun activiteiten en de geografische spreiding van deze organisaties. De

⁸⁴² Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

⁸⁴³ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸⁴⁴ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁴⁵ UNFPA en UNICEF, *Putting it all together: a case study from Nigeria*, pagina 10, 2018.

⁸⁴⁶ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁸⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁸⁵¹ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

ngo's die genoemd werden door vertrouwelijke bronnen zijn: *Girl Power Initiative (GPI)* in Cross River, *Campaign against FGM (CAGeM)*, *Child Adolescent and Family Survival Organization- Women's Right Action Group (CAFSO-WRAG)*, *Women Environmental Programme* in Anambra, *Kick Against Genital Mutilation (KAGM)* in Kwara, *The Value Female Network (VFN)* in Osun, *Family Succour* in Ebonyi, *Upliftment Foundation* in Ebonyi.⁸⁵² In ten minste twee Nigeriaanse staten, Osun en Ekiti, zijn *hotlines* opgezet door ngo's, waar vrouwen die het risico lopen om besneden te worden of vrouwen die besneden zijn, hulp kunnen zoeken.⁸⁵³ De vertrouwelijke bronnen gaven aan dat de ngo's vrouwen konden doorverwijzen naar hun eigen opvangcentra of door de staat geleide opvangcentra voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld. Zoals sectie 3.4.5 aangaf, zijn deze opvangmogelijkheden voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld over het algemeen ontoereikend. Eén vertrouwelijke bron gaf aan dat er in de praktijk daarom maar zeer weinig steun is voor vrouwen en meisjes die FGM proberen te ontvluchten.⁸⁵⁴ Twee andere vertrouwelijke bronnen gaven aan dat voor de meeste vrouwen die FGM proberen te ontvluchten het leven er niet beter op wordt als ze eenmaal in de stad zijn. Zij gaven ook aan dat er een groot risico bestaat dat deze vrouwen zullen eindigen in de prostitutie of als slachtoffer van mensenhandel.⁸⁵⁵

Andere activiteiten gericht op het tegengaan van FGM door de autoriteiten, internationale organisaties en lokale ngo's

Andere anti-FGM-activiteiten door ngo's in Nigeria zijn voornamelijk gericht op het bieden van gezondheidszorg aan slachtoffers en het geven van voorlichting over FGM.⁸⁵⁶ Daarnaast zijn er ook organisaties actief die gratis rechtsbijstand bieden aan slachtoffers van gendergerelateerd geweld, inclusief FGM.⁸⁵⁷ De Nigeriaanse regering ontwikkelde haar eerste *National Policy and Plan of Action for the Elimination of Female Genital Mutilation in Nigeria* voor de periode 2013 – 2017.⁸⁵⁸ Dit plan werd herzien in 2018 en in 2019 kondigde de WHO de publicatie van een nieuw nationaal actieplan aan voor de periode 2020-2024.⁸⁵⁹ Internationale actoren zoals UNICEF en UNFPA financieren het merendeel van de anti-FGM-activiteiten in Nigeria. Zij hebben het afgelopen decennium voornamelijk geïnvesteerd in het tegengaan van FGM in de staten Ebonyi, Ekiti, Imo, Osun en Oyo via gezondheidszorg en het vergroten van het bewustzijn rondom de onwenselijkheid van FGM.⁸⁶⁰

Situatie bij terugkeer van vrouwen die naar het buitenland gevlucht zijn

Er was geen informatie beschikbaar over de lotgevallen van onbesneden meisjes en vrouwen die na afwijzing van de asielaanvraag teruggekeerd waren naar Nigeria. Aangezien de leeftijden waarop vrouwen besneden worden uiteenlopen, is het lastig om te beoordelen of een vrouw geen of minder risico loopt wanneer zij de 'gangbare leeftijd waarop besneden wordt' bij terugkeer ondertussen gepasseerd zal zijn.

Aangiftes tegen en strafrechtelijke vervolging van daders van FGM

De VAPP stelt FGM strafbaar (voor meer details over de VAPP zie sectie 3.4.5). Zoals opgemerkt in sectie 3.4.5 was deze federale wet in november 2020 in FCT en zeventien van de zesendertig staten aangenomen. Het is dus mogelijk om aangifte

⁸⁵² Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁸⁵³ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸⁵⁵ Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020.

⁸⁵⁶ UNPFA en UNICEF, *PERFORMANCE ANALYSIS FOR PHASE II: UNFPA-UNICEF: Joint Programme on Female Genital Mutilation: Accelerating Change*, pagina 84-86, 2018.

⁸⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 27 oktober 2020.

⁸⁵⁸ Nigeria, *National Policy and Plan of Action for the Elimination of Female Genital Mutilation in Nigeria (2013-2017)*.

⁸⁵⁹ World Health Organization Nigeria, *WHO and partners harmonize Government efforts to stop medicalization of Female Genital Mutilation*, 11 december 2019.

⁸⁶⁰ UNPFA en UNICEF, *PERFORMANCE ANALYSIS FOR PHASE II: UNFPA-UNICEF: Joint Programme on Female Genital Mutilation: Accelerating Change*, pagina 84-86, 2018.

te doen tegen FGM.⁸⁶¹ Volgens een DFAT-rapport uit 2018 was er sprake van een stijging in het aantal klachten bij de politie en NHRC en een vertrouwelijke bron bevestigde dat de aangiftebereid onder slachtoffers gestegen was dankzij voorlichtingscampagnes.⁸⁶² Verschillende bronnen gaven echter ook aan dat deze aangiftes zelden in behandeling worden genomen en de drempel om aangifte te doen hoog blijft voor slachtoffers.⁸⁶³ Deze bronnen gaven ook aan dat de reactie van de politie op deze aangiftes ontoereikend bleef. Zo stelde DFAT dat het 'extreem moeilijk' blijft voor vrouwen en meisjes om adequate bescherming tegen FGM te krijgen: de sterke steun voor deze praktijk binnen bepaalde gemeenschappen en de 'traditionele houding' van de politie zorgen ervoor dat deze praktijk waarschijnlijk zal blijven bestaan, aldus DFAT.⁸⁶⁴ De traditionel houding bestaat uit een weigering van de politie om zich in zaken te mengen die – volgens de politie – binnen de familiesfeer vallen. Een vertrouwelijke bron bevestigde dat de politie niet weet hoe zij met FGM-zaken om dient te gaan en dat het mogelijk is voor daders om de politie om te kopen.⁸⁶⁵ De ngo *28 Too Many* gaf aan op de hoogte zijn van gevallen waarbij individuen die aangifte trachtten te doen, werden weggestuurd door de politie, omdat agenten van mening waren dat FGM een familieaangelegenheid is, waar de politie zich beter buiten kan houden.⁸⁶⁶ Een vertrouwelijke bron bevestigde de aanwezigheid van deze houding onder politieagenten.⁸⁶⁷ Buiten dat de politie veelal niet adequaat op aangiftes reageert, blijft de aangiftebereid onder slachtoffers en hun families ook laag. De opdrachtgevers van FGM zijn over het algemeen familieleden/naasten. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat veel slachtoffers afzien van het doen van aangifte om goede relaties met hun familie, echtgenoot en/of schoonfamilie te bewaren.⁸⁶⁸

Er was geen sprake van de strafrechtelijke vervolging of veroordeling van daders van FGM gedurende de verslagperiode.⁸⁶⁹ Er zijn verschillende oorzaken voor het gebrek aan strafrechtelijke vervolging zoals het lage aantal aangiftes en het feit dat de VAPP niet in alle staten van Nigeria aangenomen is en FGM daarom niet overal strafbaar gesteld is. Een publicatie uit 2019 maakte bijvoorbeeld melding van een geval waarin aangifte werd gedaan tegen een besnijder uit de staat Kwara die zijn diensten gratis aanbood via een advertentie op Facebook. De politie heeft de man echter niet gearresteerd omdat FGM toen nog niet strafbaar was gesteld in deze staat.⁸⁷⁰ Ook in gevallen waar er wel aangifte was gedaan en FGM strafbaar was, vonden er geen rechtszaken plaats. Een vertrouwelijke bron stelde dat er sprake was van een 'zwakke schakel' tussen aangifte/arrestatie, onderzoek en strafrechtelijke vervolging.⁸⁷¹

3.4.7

Bloed- en erekwesties

Het vorige ambtsbericht stelde dat er geen aanwijzingen gevonden zijn dat bloed- en eerwraak in Nigeria voorkomt.⁸⁷² Ook gedurende het onderzoek voor dit ambtsbericht werden er geen aanwijzingen voor dergelijke praktijken gevonden.

⁸⁶¹ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁶² Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 21, 9 maart 2018; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁶³ Buiten dat de politie niet adequaat op aangiftes reageert blijft de aangiftebereid onder slachtoffer en hun families vaak laag, omdat de daders van FGM over het algemeen familieleden/naasten betreffen. Een gebrek aan kennis over anti-FGM-wetgeving verminderen ook de kans op vervolging van daders.

⁸⁶⁴ Australia, *DFAT Country Information Report Nigeria*, pagina 21, 9 maart 2018.

⁸⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁶⁶ *28 Too Many, Nigeria: The Law and FGM*, pagina 6, juni 2018.

⁸⁶⁷ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020.

⁸⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁸⁶⁹ Vertrouwelijke bron, 30 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 september 2020; Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020

⁸⁷⁰ Impakter, *Female Genital Mutilation in Nigeria: Combative Legislation and the Issue's Impact on the Economic Growth of Women*, 25 juni 2019; MailOnline, *Charity worker sparks fury with graphic images of young girl being subjected to female genital mutilation posted on Facebook to 'advertise' free circumcisions*, 10 januari 2018.

⁸⁷¹ Vertrouwelijke bron, 23 oktober 2020.

⁸⁷² Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 39, juni 2018.

3.4.8

Minderjarigen

Deze sectie gaat in op de situatie van (alleenstaande) minderjarigen in Nigeria met een focus op opvangmogelijkheden voor deze groep.

Leeftijd voor meerderjarigheid

Artikel 277 van de *Child's Rights Act* uit 2003 stelt dat men op achttienjarige leeftijd meerderjarigheid bereikt.⁸⁷³ Op deze leeftijd mag een persoon bijvoorbeeld stemmen en zijn rijbewijs halen. Niet alle staten hebben deze wet echter geïmplementeerd. In andere wetgeving zoals de *Criminal Procedure Act* wordt een persoon van zeventien als volwassen beschouwd.⁸⁷⁴ Zoals het vorige ambtsbericht opmerkte, maakt de gebrekkige geboorteregistratie het lastig om meerderjarigheid vast te stellen. Uit het laatste bevolkingsonderzoek uit 2018 bleek dat slechts 43% van de kinderen onder de vijf jaar geregistreerd was bij de civiele autoriteiten (zie sectie 2.2.3 voor meer informatie over de aanvraag van geboorteaktes).⁸⁷⁵

Handelingsbekwaamheid

Volgens Artikel 18 van de *Child's Rights Act* kunnen kinderen in principe geen overeenkomsten sluiten.⁸⁷⁶ Een uitzondering hierop betreft de aanschaf van primaire levensbehoeften. Een minderjarige kan ook een contract aangaan voor een stage of voor het verlenen van diensten, mits dit contract het belang van het kind dient.⁸⁷⁷

Kindhuwelijken

Zoals het vorige ambtsbericht aangaf is vooral de leeftijd waarop men kan trouwen in Nigeria een controversieel onderwerp. De *Marriage Act* uit 1990 stelt de wettelijke huwelijksleeftijd op 21 jaar voor zowel mannen als vrouwen. Hier kan echter vanaf gezien worden in geval van schriftelijke toestemming van een ouder of voogd. Artikel 21 van de *Child's Rights Act* stelt dat een minderjarige geen geldig huwelijk kan sluiten. Artikel 23 stelt kindhuwelijken strafbaar.⁸⁷⁸ Desalniettemin was volgens de laatste NDHS uit 2018 was 43% van de vrouwen tussen de 20 en 49 jaar getrouwd voor achttienjarige leeftijd en 8% voor vijftienjarige leeftijd. Kindhuwelijken komen het vaakst voor in het noordwesten en noordoosten van het land, waar deze percentages dus hoger liggen.⁸⁷⁹ In november 2019 hadden elf noordelijke staten de *Child's Rights Act* nog niet geratificeerd. In deze staten wordt de wettelijke huwelijksleeftijd gereguleerd door lokale wetgeving of islamitische jurisprudentie, welke het inzetten van de puberteit aanhoudt als moment waarop een meisje in het huwelijk kan treden.⁸⁸⁰ De druk om (vroeg) te trouwen hangt samen met de kwetsbare sociaaleconomische positie van veel families.⁸⁸¹

Leerplicht

Volgens de *Universal Basic Education Act* (2004) geldt er een leerplicht vanaf de basisschool (zes tot twaalf jaar) tot het einde van *junior secondary school* (twaalf tot vijftien jaar).⁸⁸² Gedurende deze periode is onderwijs gratis. Het meest recente bevolkingsonderzoek van de NDHS wijst echter uit dat slechts 61% van de kinderen tussen de zes en twaalf jaar onderwijs volgt. Voor leerplichtige jongens ligt dit op 62% en voor leerplichtige meisjes op 59%.⁸⁸³ In het noordoosten van het land ligt het percentage van leerplichtige kinderen die onderwijs volgen het laagst (46%).⁸⁸⁴

⁸⁷³ Nigeria, *Child's Right Act*, 2003.

⁸⁷⁴ Nigeria, *Criminal Procedure Act*, 1999.

⁸⁷⁵ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 18, oktober 2019.

⁸⁷⁶ Nigeria, *Child's Right Act*, 2003, Artikel 18; Vertrouwelijke bron, 1 december 2020

⁸⁷⁷ Nigeria, *Child's Right Act*, 2003.

⁸⁷⁸ Nigeria, *Child's Rights Act*, 2003, Artikel 23.

⁸⁷⁹ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, oktober 2019.

⁸⁸⁰ Girls Not Brides, *Nigeria*, geraadpleegd 2 december 2020; The Conversation, *Why the Child's Rights Act still doesn't apply throughout Nigeria*, 24 september 2020.

⁸⁸¹ VOA News, *Bride Price Custom Honored in Nigeria, Despite Concerns*, 30 november 2019.

⁸⁸² Nigeria, *Compulsory, Free Universal Basic Education Act*, 2004, Artikel 2.

⁸⁸³ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 19, oktober 2019.

⁸⁸⁴ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 19, oktober 2019.

Dit percentage lag historisch al laag, maar is volgens academisch onderzoek verder gedaald door de effecten van het Boko Haram-conflict.⁸⁸⁵

Opvang alleenstaande minderjarigen

Het laatste bevolkingsonderzoek laat zien dat zes procent van de Nigeriaanse kinderen onder de achttien wees is of een van zijn/haar ouders verloren heeft. Een hoger percentage kinderen, acht procent, woont echter zonder beide biologische ouders. In de leeftijdscategorie 15-17 jaar was dit 20,2% van de ondervraagden.⁸⁸⁶ Het vorige ambtsbericht gaf aan dat de opvang van weeskinderen vooral een zaak van de uitgebreide familie is.⁸⁸⁷ Voor kinderen voor wie deze opvangmogelijkheid niet bestaat, bieden zowel de overheid als ngo's en religieuze organisaties opvangmogelijkheden aan. Bronnen die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht gaven aan dat dit nog steeds het geval is,⁸⁸⁸ maar dat er verschillen bestaan tussen stedelijke en rurale gebieden en het christelijke zuiden en islamitische noorden van Nigeria wat betreft de opvang van weeskinderen.⁸⁸⁹ Deze zullen in meer detail besproken worden in de volgende alinea's.

Geografische verschillen met betrekking tot de opvang van weeskinderen

Volgens een vertrouwelijke bron is er dankzij het gemeenschapsleven op het platteland een sterker vangnet en meer ondersteuning aan wezen en kwetsbare kinderen in rurale dan in de stedelijke gebieden. De kans dat familieleden de zorg voor wezen op zich zullen nemen is daarom groter op het platteland. In steden, waar individuen van verschillende achtergronden samenleven, is de kans dat er familieleden zijn die de zorg voor wezen op zich zullen nemen vrij beperkt. In deze gevallen kunnen weeskinderen worden teruggestuurd naar de dorpen waar hun ouders vandaan komen, als er gewillige familieleden zijn om ze op te nemen. Als dit niet het geval is, kunnen ze terecht komen in weeshuizen, die zich voornamelijk in de stedelijke gebieden bevinden.⁸⁹⁰

Volgens dezelfde bron bestaat er ook een groot verschil tussen de situatie in het noorden en zuiden van Nigeria m.b.t. de opvang van weeskinderen. In het overwegend islamitische noorden bestaat het systeem van *almajiri*-kostscholen.⁸⁹¹ Dit is een netwerk van islamitische kostscholen waar kinderen, meestal jongens van ongeveer vier tot achttien jaar oud, aan koraneducatie deel kunnen nemen. Deze leraren hebben soms wel honderden kinderen onder hun hoede en over het algemeen geen of niet voldoende middelen om voor deze kinderen te zorgen. Daarom moeten de meeste van de kinderen die *almajiri*-scholen bezoeken bedelen of andere vormen van kinderarbeid verrichten om in hun eigen levensonderhoud te kunnen voorzien en de school te onderhouden.⁸⁹² Dit *almajiri*-systeem bestaat nauwelijks in het zuiden van het land. Wezen en kwetsbare kinderen in het zuiden komen dus over het algemeen terecht bij leden van de uitgebreide familie, in weeshuizen of op straat.⁸⁹³

⁸⁸⁵ Bertoni and others, 'Education is forbidden: The effect of the Boko Haram conflict on education in North-East Nigeria', *Journal of Development Economics*, 2019.

⁸⁸⁶ National Population Commission, *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, pagina 17, oktober 2019.

⁸⁸⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 55, juni 2018. Dit begrip staat in het Nederlands ook wel bekend als 'grootfamilie' en in het Engels als *extended family*.

⁸⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020. Het betreft vier vertrouwelijke rapporten over de situatie in weeshuizen in Lagos, Gombe, Plateau en Cross River die allen op 30 juni gepubliceerd zijn door dezelfde organisatie. Hierna zal naar ieder van deze rapporten gerefereerd worden als 'vertrouwelijke bron, 30 juni 2020'.

⁸⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020; BBC, *Coronavirus in Nigeria: The child beggars at the heart of the outbreak*, 15 mei 2020.

⁸⁹⁰ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020; BBC, *Coronavirus in Nigeria: The child beggars at the heart of the outbreak*, 15 mei 2020.

⁸⁹¹ Business Day, *How Sokoto children are abandoned by their parents and extorted by their guardians*, 24 maart 2020.

⁸⁹² Vertrouwelijke bron, 1 december 2020; BBC, *Coronavirus in Nigeria: The child beggars at the heart of the outbreak*, 15 mei 2020.

⁸⁹³ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020; This Day, *Nigeria: NGO Feeds About 1,400 Street Children in Lagos Communities*, 21 juni 2020.

Opvang bij familie

Weeskinderen die worden opgenomen bij hun familie, lopen het risico om onderworpen te worden aan verschillende vormen van uitbuiting en kindermishandeling, maar er bestaat geen inzicht in de mate waarin dit voorkomt. Volgens een vertrouwelijke bron hangt de situatie van kinderen die worden opgenomen door hun uitgebreide familie af van de intentie waarmee de familieleden het kind opneemt en de socio-economische posities van de familie. Veel familieleden zullen kinderen opnemen uit altruïstische motieven,⁸⁹⁴ maar er zijn ook gevallen waarbij families wezen opnemen met als doel hen in te zetten als huishoudelijke hulp of als onbetaalde kracht in bijvoorbeeld een familiebedrijfje.⁸⁹⁵ De reeds aangehaalde vertrouwelijke bron stelde dat weeskinderen die worden opgenomen door hun familie aan de volgende vormen van mishandeling en uitbuiting kunnen worden onderworpen: Ontzegging van toegang tot onderwijs, onvoldoende voeding, huiselijk geweld, seksuele uitbuiting en misbruik, kinderarbeid. Zelfs wanneer de familie goede intenties heeft, kan armoede ervoor zorgen dat de familie niet in staat is om aanverwante weeskinderen in hun basisbehoeftes te voorzien. Opvang bij de familie is aan geen enkele vorm van toezicht door de overheid onderhevig en er is ook geen sprake van financiële steun van de staat aan families die minderjarige familieleden opvangen.⁸⁹⁶

Aanwezigheid en capaciteit opvangtehuizen

Voor alleenstaande kinderen die niet terecht kunnen bij hun familie bestaan er opvangtehuizen die worden gerund door de staat of particuliere organisaties. Jongens en meisjes van verschillende leeftijdsgroepen kunnen hier terecht.⁸⁹⁷ Volgens een vertrouwelijke bron bestaat er geen uniform register van alle weeshuizen in het hele land.⁸⁹⁸ Registratie en vergunningverlening voor dergelijke huizen worden uitgevoerd door de respectieve deelstaatregeringen via hun *Ministry of Women Affairs and Social Development* (MWASD). Recent onderzoek naar de omstandigheden in weeshuizen in vier Nigeriaanse staten (Cross River, Lagos, Gombe en Plateau) wekte de suggestie dat er aanzienlijk meer opvangtehuizen in het zuiden van Nigeria zijn en dat particuliere organisaties de opvang van het merendeel van de alleenstaande minderjarigen in Nigeria voor hun rekening nemen.⁸⁹⁹ Elke locatie waar onderzoek werd gedaan in het kader van deze studie (Cross River, Lagos, Gombe en Plateau) had één opvanglocatie voor alleenstaande kinderen die door het statelijke MWASD werd gerund, maar in Gombe was deze locatie niet in gebruik.⁹⁰⁰ In de andere staten was er sprake van onvoldoende capaciteit in deze locaties. Daardoor werden in Lagos, Gombe en Plateau justitiële jeugdinstellingen gebruikt voor de opvang van non-delinquente minderjarigen.⁹⁰¹

Het is niet mogelijk om een compleet overzicht te geven van particuliere organisaties die zich bezig houden met de opvang van alleenstaande kinderen in Nigeria. Hieronder volgt een (incomplete) selectie van organisaties die in actief zijn op het gebied van steun en zorg voor alleenstaande minderjarigen in bovengenoemde staten:⁹⁰²

Cross River:

- Jesus Cares Outreach
- Gapolunya Foundation Charity Children's Home

⁸⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁸⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020. Dit fenomeen waarbij (rijkere) familieleden aanverwante kinderen opnemen om ze vervolgens uit te buiten werd ook genoemd door een andere vertrouwelijke bron in de context van een interview over mensenhandel: Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁸⁹⁶ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁸⁹⁷ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020.

⁸⁹⁸ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020.

⁸⁹⁹ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹⁰⁰ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹⁰¹ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹⁰² Deze weeshuizen werden geïdentificeerd door een vertrouwelijke bron. Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

- Passion Universal Organisation
- Vessel of Mercy Shelter
- Hope for Street Children
- Blessed Hope and Faith Foster Family
- Mother Elizabeth Redeemed Home
- Society for Youth Development and Rescue Initiative

Lagos:

- Don Bosco Boys Street Children Home
- Motherless Babies Home Lekki
- Bales of Mercy Children's Home Kosofe
- Bab el Salam Ikeja
- Love Home
- Living Fountain Orphanage Victoria Island

Gombe:

- Christian new convert and orphans foundation (CNECOF) Gombe
- Bubba Isa Home
- Hamza Hassan Home

Plateau:

- Zawan Orphanage
- Kingdom Kids Home
- Kids with a Vision
- CLAPAI
- JOFIN
- House of Recap
- Binta Home
- Rafiki Foundation
- Pentecostal Christian Home
- Abbah Father Home
- Grace Garden
- Bazer Home
- Simji Girl Child
- Our Lady
- Anwatal Faidah Orphanage⁹⁰³

Omstandigheden in opvangtehuizen

Het voorgaande ambtsbericht gaf aan dat de omstandigheden in opvangtehuizen en de kwaliteit van opvangfaciliteiten voor verwaarloosde kinderen en wezen varieerde van sober tot slecht. Een vertrouwelijke bron bevestigde dat de situatie in de meeste weeshuizen in Nigeria nog altijd 'verschrikkelijk' is met een gebrek aan basisvoorzieningen en meerdere gevallen van mishandeling en uitbuiting van wezen.⁹⁰⁴ Het reeds aangehaalde onderzoek naar de kwaliteit van weeshuizen in Lagos, Cross River, Plateau en Gombe toonde aan dat de kwaliteit van opvang sterk uiteen loopt per locatie.⁹⁰⁵ Volgens dit onderzoek is de opvang in particuliere locaties over het algemeen beter dan in opvangtehuizen die worden geleid door de staat.⁹⁰⁶ Het onderzoek identificeerde verschillende particuliere opvangtehuizen welke het lukte om in de basisbehoeften van kinderen te voorzien. Voorbeelden van dergelijke opvangtehuizen in de staat Cross River zijn: Blessed Hope and Faith Foster Family, Gapolunya Children's Residential Home, Mother Elizabeth Redeemed Home, Society

⁹⁰³ Dit is het enige islamitische weeshuis in Plateau. De andere weeshuizen zijn christelijk.

⁹⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 1 december 2020.

⁹⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

for Youth Development and Rescue Initiative.⁹⁰⁷ Voorbeelden van dergelijke opvangthuizen in de staat Lagos zijn: Don Bosco Boys Street Children Home, Motherless Babies Home Lekki, Bales of Mercy Children's Home Kosofe.⁹⁰⁸

Ondanks dat dit onderzoek aangaf dat sommige particuliere opvangthuizen aan de minimumstandaarden voor opvang van alleenstaande kinderen voldeden, gaf het ook aan dat zowel de particuliere opvangthuizen als de opvangthuizen onder beheer van de MWASD met een tekort aan middelen kampten en grotendeels afhankelijk waren van liefdadigheid.⁹⁰⁹ In sommige locaties leidde dit tot een gebrek aan basisvoorzieningen zoals een eigen bed voor elk kind, voldoende voedsel en schoon sanitair.⁹¹⁰ Ook was er niet altijd sprake van toegang tot medische zorg en onderwijs.⁹¹¹

Corrupte adoptiepraktijken

Behalve dat de kwaliteit van de opvang in veel weeshuizen in Nigeria niet toereikend is, rapporteerden de Nigeriaanse media over weeshuizen die zich schuldig maakten aan corrupte adoptiepraktijken.⁹¹² Het reeds aangehaalde onderzoek naar de kwaliteit van de opvang van alleenstaande minderjarigen stelde dat in het geval van particuliere opvang van kinderen in Nigeria, er altijd een risico bestaat dat het in feite een onderneming in plaats van een opvanghuis betreft. Volgens dit rapport kunnen kwaadwillende individuen een opvanghuis opzetten als een manier om in hun eigen levensonderhoud te voorzien.⁹¹³

Toezicht op opvangthuizen

In 2007 publiceerde het MWASD nationale richtlijnen ten aanzien van de behandeling/opvang van weeskinderen en kwetsbare kinderen.⁹¹⁴ In dit document worden autoriteiten op lokaal niveau aangewezen als de instituties die de primaire verantwoordelijkheid dragen voor het toezien op het welzijn van weeskinderen. In de praktijk zijn zowel de politie als *Commissioners for Women/Gender Affairs* op statelijk niveau verantwoordelijk voor inspecties en het sluiten van faciliteiten indien er wantoestanden geconstateerd worden.⁹¹⁵ Gedurende de verslagperiode zijn verschillende faciliteiten gesloten.

Straatkinderen

Het was niet mogelijk om precieze cijfers over het aantal straatkinderen in Nigeria te vinden, maar verschillende bronnen spreken van grote aantallen straatkinderen in met name grote steden.⁹¹⁶

⁹⁰⁷ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹⁰⁸ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹⁰⁹ Zie bijvoorbeeld: Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020; Nigeria Health Watch, *A Different Kind of Charity; Empowering Orphanages to Fight Malnutrition in the FCT*, 16 april 2019.

⁹¹⁰ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹¹¹ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020.

⁹¹² The Sun, *Kano police rescue 27 children from alleged illegal orphanage home, attest proprietor*, 17 januari 2020; Modupe Onayemi, *The significance of malpractice claims in the management of child adoption demands in Southwest Nigeria*, Criminology and Criminal Justice, 2019; The Guardian Nigeria, *Delta warns against sharp practices as two orphanages get approvals*, 22 februari 2019; Pulse, *Orphanage where girl child is sold for N1.7m shut down in Edo*, 14 maart 2020.

⁹¹³ Vertrouwelijke bron, 30 juni 2020

⁹¹⁴ Federal Ministry of Women Affairs and Development, *National Guidelines and Standards of Practice on Orphans and Vulnerable Children*, 2007; The iPHub, *Legal Arrangements For Children Without Parents Or Guardians In Nigeria*, 24 april 2017.

⁹¹⁵ Vanguard, *Edo govt shuts down orphanage over poor facilities, neglect*, 24 april 2020; The Nigerian Voice, *Borno State Commissioner Inspects Blind Centers, Orphanage, IDPs Children and Remand Homes in Maiduguri*, 4 oktober 2019.

⁹¹⁶ This Day, *Nigeria: NGO Feeds About 1,400 Street Children in Lagos Communities*, 21 juni 2020; Vertrouwelijke bron, 1 december 2020.

4 Vluchtelingen en ontheemden

De instabiele veiligheidssituatie in Nigeria en omliggende landen heeft geleid tot aanhoudende vluchtelingen- en ontheemdenstromen in en rondom Nigeria. In februari 2021 telde de VN meer dan 2,9 miljoen ontheemden in Nigeria,⁹¹⁷ en meer dan driehonderdduizend Nigeriaanse vluchtelingen in de buurlanden Tsjaad, Niger en Kameroen.⁹¹⁸ Gedurende de verslagperiode steeg ook het aantal politieke vluchtelingen uit Kameroen die momenteel in Nigeria verblijven tot zestigduizend vluchtelingen.⁹¹⁹ In totaal waren er in februari 2021 meer dan 66.000 vluchtelingen in Nigeria.⁹²⁰ Er was echter ook sprake van terugkeer naar de woonplaats of het land van herkomst van bovengenoemde groepen.⁹²¹ De volgende alinea's gaan in meer detail in op de ontwikkelingen rondom en de situatie van ontheemden en vluchtelingen in Nigeria.

4.1 Binnenlandse ontheemden

De gewelddadigheden van Boko Haram in Noordoost-Nigeria zijn de belangrijkste oorzaak voor de bijna 2,7 miljoen ontheemden die Nigeria telde aan het einde van deze verslagperiode.⁹²² Er is echter ook sprake van ontheemding ten gevolge van geweld tussen Fulani en Hausa en bendegeweld in het noordwesten van Nigeria en geweld tussen verschillende bevolkingsgroepen in de Middle Belt. Door een gebrek aan monitoring bestaat er weinig inzicht in het aantal ontheemden en hun levensomstandigheden in deze laatste regio. Het aantal nieuwe ontheemden ten gevolge van bovengenoemde conflicten nam wel af sinds eind 2019 toen het aantal verplaatsingen hoger lag. Data laat zien dat terwijl er in 2019 248.000 nieuwe verplaatsingen plaatsvonden ten gevolge van conflicten,⁹²³ er in de eerste helft van 2020 sprake was van 32.000 van dergelijke verplaatsingen.⁹²⁴ Er was gedurende de verslagperiode ook sprake van ontheemding en gevolge van overstromingen in verschillende delen van het land. In de eerste helft van 2020 werden bijvoorbeeld de staten Adamawa, Akwa Ibom, Benue, Borno, Delta, Lagos, Kano en Kebbi hierdoor getroffen.⁹²⁵ De volgende alinea's gaan dieper in op de situatie van ontheemden in verschillende delen van Nigeria op basis van data van het UNHCR, het *International Displacement Monitoring Centre* (IDMC), de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en andere humanitaire organisaties.

4.1.1 De situatie van ontheemden in Noordoost-Nigeria

Het Boko Haram-conflict is de belangrijkste oorzaak van ontheemding in Nigeria.⁹²⁶ In februari waren er meer dan 2,9 miljoen individuen uit Nigeria, Tsjaad, Niger en Kameroen ontheemd ten gevolge van dit conflict.⁹²⁷ In Nigeria hebben deze

⁹¹⁷ UNHCR, *Operational Portal Refugee Situations – Nigeria*, laatst bijgewerkt 28 februari 2021.

⁹¹⁸ UNHCR, *Nigeria Situation*, laatst bijgewerkt 28 februari 2021.

⁹¹⁹ UNHCR, *Operational Portal Regional Response – Nigeria Situation*, laatst bijgewerkt 31 oktober 2020; UNHCR, *Nigeria, Cameroon Refugees Situation - Overall Refugee Population Coverage July 2020*.

⁹²⁰ UNHCR, *Operational Portal – Nigeria*, laatst bijgewerkt 28 februari 2021. Andere vluchtelingen in Nigeria zijn afkomstig uit: Syrië, DRC, CAR, Mali, Ivoorkust, Tsjaad en Sudan. Uit geen van deze landen waren er meer dan duizend vluchtelingen in Nigeria in november 2020 volgens de UNHCR.

⁹²¹ UNHCR, *North East Nigeria – Protection Monitoring Report July-August 2020*; UNHCR, *Nigerian Spontaneous Refugee Returnees Situation Dashboard*, september 2020.

⁹²² IDMC, *"ONCE THE ROAD IS SAFE": Displacement and return in north-eastern Nigeria*, augustus 2019.

⁹²³ Het Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC) is gevestigd in Genève en richt zich op het verzamelen en analyseren van gegevens over ontheemding. Het IDMC heeft een eigen website, te weten: <https://www.internal-displacement.org/>. Het IDMC telt het aantal verplaatsingen in plaats van het aantal individuen. Dit betekent dat het totaal aantal individuen dat in 2019 ontheemd raakte lager kan liggen dan 248.000, omdat een enkel individu meerdere verplaatsingen kan maken in dezelfde verslagperiode.

⁹²⁴ IDMC, *Country Information: Nigeria*, geraadpleegd op 30 november 2020.

⁹²⁵ IDMC, *INTERNAL DISPLACEMENT 2020: MID-YEAR UPDATE*, pagina 14, ongedateerd.

⁹²⁶ IDMC, *"ONCE THE ROAD IS SAFE": Displacement and return in north-eastern Nigeria*, augustus 2019.

⁹²⁷ UNHCR, *Nigeria Situation*, laatst bijgewerkt 28 februari 2021.

ontheemden zich verspreid over dertien staten.⁹²⁸ De meerderheid van de ontheemden, ongeveer 1,9 miljoen individuen, bevond zich in augustus 2020 in het noordoosten van Nigeria (Adamawa, Yobe en Borno),⁹²⁹ waarvan het grootste deel, 1,5 miljoen individuen, zich in de staat Borno ophield.⁹³⁰ Van de 248.000 verplaatsingen die het IDMC in 2019 registreerde vonden er zo'n 105.000 plaats in het noordoosten van Nigeria.⁹³¹ Veel van deze ontheemden zijn al ontheemd sinds 2014/2015.⁹³² Daarnaast is zo'n 40% van de huidige ontheemden in deze regio meerdere keren het slachtoffer geworden van ontheemding.⁹³³ De meeste ontheemden in Borno houden zich op rondom de hoofdstad Maiduguri. Er zijn 32 officiële, door de overheid geleide ontheemdenkampen in deze staat. Van deze officiële ontheemdenkampen bevonden zich er zestien rondom Maiduguri. De overige zestien zijn verspreid over andere delen van Borno. Deze officiële ontheemdenkampen hebben niet voldoende capaciteit om iedereen op te vangen. Eind 2019 waren er ook ongeveer tweehonderd informele kampen in Borno waar ngo's proberen humanitaire ondersteuning te bieden aan ontheemden.⁹³⁴ Het merendeel (54%) van de ontheemden in Borno verblijft buiten kampen, bij familie, vrienden of in gastgemeenschappen.⁹³⁵

Leefomstandigheden van ontheemden in Noordoost-Nigeria

De omstandigheden in zowel officiële (door de overheid geleide) ontheemdenkampen als informele ontheemdenkampen in Borno zijn zorgwekkend volgens verschillende bronnen.⁹³⁶ In september 2020 stelde onderzoek dat er in 51 kampen in Borno sprake was van een gebrek aan voldoende leefruimte voor de aanwezige ontheemden.⁹³⁷ In oktober 2019 hadden meer dan vierhonderdduizend ontheemden geen adequaat onderdak. Daarvan leefden er 34.000 in de openlucht.⁹³⁸ Ondervoeding kwam veel voor en er was een gebrek aan schoon (drink)water in veel kampen.⁹³⁹ Daarnaast gaven verschillende bronnen aan dat er veel gevallen van malaria waren gedurende de regenseizoenen en dat er ook sprake was van uitbraken van cholera en de mazelen gedurende de verslagperiode.⁹⁴⁰ Gedurende deze periode werd de situatie in ontheemdenkampen in Borno verergerd door natuurrampen zoals overstromingen.⁹⁴¹ Er was een gebrek aan basisvoorzieningen zoals onderwijs en gezondheidszorg in zowel de officiële als informele kampen.⁹⁴² Ter illustratie: in 2019 stelde IDMC dat er één school met twaalf klaslokalen was in het officiële ontheemdenkamp *Teachers Village* in Maiduguri. *Teachers Village* bood op dat moment huisvesting aan 22.000 individuen.⁹⁴³

In het noordoosten van Nigeria zijn in vergelijking met het noordwesten of de noord-centraal zone van Nigeria redelijk veel humanitaire actoren aanwezig om hulp te bieden aan ontheemden en andere kwetsbare groepen. Desalniettemin toonden

⁹²⁸ UNHCR, *Operational Portal Regional Response – Nigeria Situation*, laatst bijgewerkt 31 oktober 2020.

⁹²⁹ UNHCR, *North East Nigeria – Protection Monitoring Report July-August 2020*.

⁹³⁰ IDMC, *Country Information: Nigeria*, laatst geraadpleegd 30 november 2020.

⁹³¹ IDMC, *Country Information: Nigeria*, laatst geraadpleegd 30 november 2020.

⁹³² IDMC, *Country Information: Nigeria*, laatst geraadpleegd 30 november 2020.

⁹³³ IOM, *DTM Nigeria Round 26*, januari 2019.

⁹³⁴ IDMC, *North-east Nigeria: A massive internal displacement crisis*, december 2019.

⁹³⁵ UNHCR, *North East Nigeria – Protection Monitoring Report July-August 2020*.

⁹³⁶ AD, 'Gebrek aan aandacht voor Nigeria is schokkend', 2 december 2019; Norwegian Refugee Council, Boko Haram conflict causing misery to millions 10 years on, 23 juli 2019; IDMC, "ONCE THE ROAD IS SAFE": *Displacement and return in north-eastern Nigeria*, augustus 2019.

⁹³⁷ Health Sector Nigeria, *COVID-19 Situation Update: North East Nigeria*, 13 september 2020.

⁹³⁸ IDMC, *GRID 2020: Global Report on Internal Displacement*, pagina 18, april 2020.

⁹³⁹ MSF, *Borno state: In the face of the COVID-19 pandemic, malaria, malnutrition and water-borne diseases will not relent.*, 3 april 2020.

⁹⁴⁰ Norwegian Refugee Council, Boko Haram conflict causing misery to millions 10 years on, 23 juli 2019; MSF, "I have not seen such high numbers of measles cases", 17 mei 2019; OCHA, *Humanitarian Needs Overview Nigeria: Humanitarian Programme Cycle 2020*, pagina 19, december 2019.

⁹⁴¹ IDMC, *GRID 2020: Global Report on Internal Displacement*, pagina 18, april 2020.

⁹⁴² Norwegian Refugee Council, Boko Haram conflict causing misery to millions 10 years on, 23 juli 2019.

⁹⁴³ IDMC, *North-east Nigeria: A massive internal displacement crisis*, december 2019.

UNHCR-data aan dat gedurende de eerste helft van 2020 minder dan een vijfde van de 5,4 miljoen personen die in nood zijn in Borno, Adamawa en Yobe bereikt werden.⁹⁴⁴ Naar schatting zijn achthonderdduizend personen in deze regio onbereikbaar voor humanitaire actoren vanwege onveiligheid door Boko Haram.⁹⁴⁵

Schendingen van de mensenrechten van ontheemden in Noordoost-Nigeria

Gedurende de verslagperiode werd gerapporteerd dat ontheemden het slachtoffer werden van mensenrechtenschendingen en andere vormen van geweld. Verschillende bronnen gaven aan dat met name vrouwen in ontheemdenkampen in Borno werden onderworpen aan seksueel geweld, inclusief verkrachtingen en seksuele uitbuiting.⁹⁴⁶ Minderjarige ontheemde meisjes liepen een verhoogd risico om uitgehuwelijkt te worden door familieleden of geronseld door mensenhandelaren.⁹⁴⁷ Volgens onderzoek door de VN eindigden deze meisjes onder andere in situaties van seksuele uitbuiting.⁹⁴⁸ Volgens dit onderzoek kwam het merendeel van de slachtoffers in Nigeria zelf of buurlanden terecht. Twee kampen (Farm Centre en Madinatu) dienden als een vertrekpunt voor mensenhandel richting Noord-Afrika en de Golf-regio.⁹⁴⁹ Bewoners van ontheemdenkampen en met name kinderen liepen over het algemeen een grote kans om het slachtoffer te worden van uitbuiting/gedwongen arbeid in bijvoorbeeld de bouw of landbouw.⁹⁵⁰

Weinig sprake van duurzame terugkeer van ontheemden in Noordoost-Nigeria

Een analyse van IOM-data door het IDMC laat zien dat er in 2019 641.000 ontheemden terugkeerden naar hun eigen gemeenschappen in de staat Borno, 783.000 in Adamawa en 133.000 in Yobe. 225.000 van deze individuen keerden echter terug naar een situatie van ernstige instabiliteit en onveiligheid. Het UNHCR schat dat van 97% van de Nigeriaanse ontheemden die terugkeerden naar Noordoost-Nigeria tussen januari en maart 2019, hun huizen verwoest waren.⁹⁵¹ In 2019 concludeerde IOM dat 63% van de teruggekeerde ontheemden in Borno in tijdelijke, geïmproviseerde onderkomens woonde.⁹⁵² Veel ontheemden die terugkeerden uit Maiduguri, slaagden er niet in om naar hun eigen dorpen terug te keren, omdat het nog altijd te gevaarlijk was. In plaats daarvan bleven zij hangen in de dichtstbijzijnde stedelijke centra.⁹⁵³ In oktober 2020 kondigde de *National Commission for Refugees, Migrants and IDPs* (NCFRMI) aan dat zij de status van 350.000 ontheemden in Borno zou gaan controleren ter voorbereiding op de duurzame terugkeer van deze groep.⁹⁵⁴ Experts hebben de haalbaarheid van deze doelstelling in twijfel getrokken gezien de instabiele veiligheidssituatie in het noordoosten van Nigeria.⁹⁵⁵ Gedurende de verslagperiode zijn (al dan niet

⁹⁴⁴ UNHCR, *Protection Monthly Update: January-June 2020*, ongedateerd.

⁹⁴⁵ ACAPS, *Nigeria: Boko Haram*, geraadpleegd op 30 november 2020.

⁹⁴⁶ UNHCR, *UNHCR Nigeria: SGBV 2019 Annual Report*, 20 mei 2020.

⁹⁴⁷ UNHCR, *Assessment of Trafficking Risks in Internally Displaced Persons Camps in North-East Nigeria*, april 2020; Vertrouwelijke bron, 26 oktober 2020.

⁹⁴⁸ UNHCR, *Assessment of Trafficking Risks in Internally Displaced Persons Camps in North-East Nigeria*, pagina 11, april 2020.

⁹⁴⁹ UNHCR, *Assessment of Trafficking Risks in Internally Displaced Persons Camps in North-East Nigeria*, pagina 14, april 2020.

⁹⁵⁰ UNHCR, *Assessment of Trafficking Risks in Internally Displaced Persons Camps in North-East Nigeria*, pagina 9, april 2020.

⁹⁵¹ UNHCR, *Nigeria: Refugee Returnees, Situation Dashboard*, 2019.

⁹⁵² IOM, *DTM Nigeria: Round 26*, januari 2019.

⁹⁵³ IOM, *DTM Nigeria: Round 26*, pagina 22, januari 2019; IDMC, "ONCE THE ROAD IS SAFE": *Displacement and return in north-eastern Nigeria*, augustus 2019.

⁹⁵⁴ FCT Alert News Magazine, *Govt Begins Verification of 350,000 IDPs for Empowerment*, oktober 2020; Premium Times, *Boko Haram: Borno moves to return IDPs to 'liberated' communities*, 6 oktober 2020.

⁹⁵⁵ ACAPS, *Humanitarian Perspectives: Highlights from 2019 - Risks in 2020*, pagina 9, december 2019; Reuters, *Islamic State fills the void in Nigeria as soldiers retreat to 'super camps'*, 16 september 2019; Security Praxis, *Nigeria's Super-Camps Strategy: early gains, disappointing outcomes*, 26 juni 2020; AD, 'Gebrek aan aandacht voor Nigeria is schokkend', 2 december 2019; Carnegie Endowment, *Stabilizing Northeast Nigeria After Boko Haram*, 3 mei 2019.

gedwongen) teruggekeerde ontheemden het slachtoffer geworden van aanvallen en ontvoeringen door Boko Haram.⁹⁵⁶

4.1.2

De situatie van ontheemden in de Middle Belt

Er is minder informatie beschikbaar over de situatie van ontheemden in de Middle Belt-regio dan over ontheemden in het noordoosten.⁹⁵⁷ Dit komt ten dele door de beperkte aanwezigheid van internationale humanitaire actoren in de regio. Desalniettemin bevestigen verschillende bronnen dat er sprake was van aanzienlijke golven van ontheemding gedurende de verslagperiode. Volgens het IDMC leidde geweld in de noordwest en noord-centraal zones van Nigeria tot 88,000 verplaatsingen in 2019.⁹⁵⁸ Geweld tussen herders en boeren leidde tot nog eens 55,000 ontheemdingen in de noord-centraal zone. Dit lijkt een afname van het aantal gevallen van ontheemding dat plaatsvond in de eerste helft van 2018, toen volgens schattingen tussen de drie- en vijfhonderdduizend bewoners uit de Middle Belt-regio op de vlucht sloegen.⁹⁵⁹ De volgende alinea's gaan in meer detail in op de situatie in de Middle Belt en de volgende sectie zal de situatie in het noordwesten bespreken.

Inzicht in de aantallen, profielen en locaties van ontheemden in de Middle Belt

Bronnen geven aan dat Benue en Plateau het zwaarst getroffen zijn door ontheemding ten gevolge van het conflict tussen verschillende bevolkingsgroepen in de Middle Belt-regio.⁹⁶⁰ Volgens IOM-data waren er afgerond 160.000 ontheemden in Benue, 96.000 in Plateau en 20.000 in Nasarawa in oktober 2019.⁹⁶¹ In september 2020 gaf MSF aan dat het aantal ontheemden in de officiële en informele kampen waar MSF actief is gedurende de eerste helft van 2020 verdubbeld is.⁹⁶² Een vertrouwelijke bron gaf echter aan dat het totaal aantal ontheemden in de Middle Belt-regio wel was afgenomen sinds 2018.⁹⁶³ De profielen van ontheemden in de noord-centraal regio verschillen per staat. Volgens een vertrouwelijke bron zijn er in Benue voornamelijk ontheemde Tiv-boeren. Nasarawa gaf onderdak aan veel Fulani-ontheemden, die deels vanwege de handhaving van de anti-open grazing law in Benue naar de buurstaat werden verdreven (voor meer informatie over deze wetgeving, zie sectie 1.2.3). In Plateau was er gedurende de verslagperiode veel sprake van interne ontheemding van zowel boeren als Fulani's: Berom-boeren uit de Barakin Ladi en Riyom LGA's zijn verdreven door Fulani naar andere delen van Plateau, evenals Irigwe-boeren uit de Bassa en Bokkos LGA's. Deze ontheemden namen enkele gebieden over waar de Fulani zich gevestigd hadden. Fulani namen op hun beurt enkele inheemse Berom-dorpen in Plateau in beslag.⁹⁶⁴ Ontheemden kunnen zich vaak ergens anders binnen dezelfde staat of in een aangrenzende staat vestigen. Een vertrouwelijke bron gaf aan, dat omdat landeigendom een cruciale rol speelt in het conflict tussen herders en boeren, ontheemden zich alleen kunnen vestigen op grond van individuen die tot dezelfde etnische groep behoren wanneer ze niet in een van de officiële, door de overheid geleide ontheemdenkampen terecht kunnen en/of willen.⁹⁶⁵

⁹⁵⁶ Garda World, *Nigeria: Suspected militants abduct hundreds of residents in Kukawa (Borno State) August 18*, 19 augustus 2020; Premium Times, *Why we're relocating IDPs to Baga despite attacks – Borno Attorney-General*, 14 oktober 2020.

⁹⁵⁷ IDMC, *Internal Displacement 2020: Mid-Year Update*, pagina 14, ongedateerd.

⁹⁵⁸ IDMC bood geen inzicht in ontheemding in de Middle Belt-regio op zichzelf.

⁹⁵⁹ International Crisis Group, *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence*, pagina 12, 26 juli 2018; Premium Times, *Surviving after Attacks: Sad tales of displaced Benue women*, 4 oktober 2020.

⁹⁶⁰ Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020; MSF, *When I think about going home, I remind myself that a live dog is better than a dead lion*, 1 september 2020.

⁹⁶¹ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019.

⁹⁶² MSF, *When I think about going home, I remind myself that a live dog is better than a dead lion*, 1 september 2020.

⁹⁶³ Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

⁹⁶⁴ Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁹⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

Ontheemding is soms langdurig in de Middle Belt-regio. Er is een zekere mate van terugkeer van ontheemden naar hun eigen gemeenschappen, maar er zijn ook gevallen waarin ontheemden geïntegreerd raken in gastgemeenschappen.⁹⁶⁶ Gevallen van langdurige ontheemding vindt men bijvoorbeeld onder Fulani uit Plateau. Onder deze groep vond op grote schaal ontheemding plaats uit met name de Barkin Ladi, Riyom, Jos South, Irigwe en Bassa LGA's ten gevolge van gewelddadigheden in 2001 en 2010. Deze Fulani vluchtten naar de staten Bauchi en Kaduna en zijn daar nog altijd. Berichten in de media en in publicaties van hulporganisaties geven ook aan dat veel ontheemde (Tiv-)boeren in de staat Benue al sinds 2015 ontheemd zijn en er weinig uitzicht is op terugkeer.⁹⁶⁷

Leefomstandigheden van ontheemden in de Middle Belt: voedselonzekerheid en afwezigheid internationale humanitaire actoren

Net als in het noordoosten van het land zijn er in de Middle Belt van Nigeria zowel officiële ontheemdenkampen als informele kampen/nederzettingen binnen gastgemeenschappen in andere dorpen of in steden. IOM-onderzoek geeft aan dat 75% van de ontheemden in de Middle Belt en noordwest zone in informele kampen/nederzettingen woont. De levensomstandigheden in zowel de officiële als informele kampen waren zorgwekkend gedurende de verslagperiode. Volgens MSF was er sprake van slechte hygiëne en een gebrek aan onderdak, voedsel, gezondheidszorg en onderwijs in de meeste kampen.⁹⁶⁸

IOM concludeerde in oktober 2019 dat in Plateau en Nasarawa er in respectievelijk 30% en 16% van de ontheemdenkampen dringend behoefte was aan voedsel.⁹⁶⁹ In Benue was dit het geval in 55% van de officiële en informele kampen die werden onderzocht door IOM.⁹⁷⁰ Dit heeft te maken met het feit dat de meeste ontheemden in Benue boeren zijn. Velen onder hen keerden overdag terug naar hun grond om voor hun gewassen te zorgen, om 's avonds uit veiligheidsoverwegingen in de ontheemdenkampen te verblijven. MSF gaf echter aan dat sinds 2019 het ook overdag te gevaarlijk is geworden om voor gewassen te zorgen.⁹⁷¹ Dit betekent dat het moeilijker is geworden voor ontheemden om in hun eigen voedsel te voorzien. Omdat veel internationale humanitaire organisaties uit de Middle Belt vertrokken zijn in 2019, was er ook geen sprake van voldoende ondersteuning uit deze hoek.

Seksueel geweld tegen vrouwelijke ontheemden

Volgens een rapportage in de *Premium Times* zijn vrouwelijke ontheemden in Benue het slachtoffer geworden van seksueel geweld door beveiligers en ander personeel in ontheemdenkampen.⁹⁷² Daarnaast worstelen veel vrouwelijke ontheemden met de economische consequenties van het verlies van hun echtgenoten, die in de meeste gevallen de broodwinners van het gezin waren.⁹⁷³ Dit heeft gedurende de verslagperiode ook geleid tot seksuele exploitatie van vrouwelijke ontheemden in Benue in ruil voor voedsel en andere eerste levensbehoeften.⁹⁷⁴

Kritiek op de rol van de autoriteiten bij het managen van de ontheemden crisis in de Middle Belt

⁹⁶⁶ Premium Times, *Surviving after Attacks: Sad tales of displaced Benue women*, 4 oktober 2020.

⁹⁶⁷ MSF, "When I think about going home, I remind myself that a live dog is better than a dead lion", 1 september 2020; Premium Times, *Surviving after Attacks: Sad tales of displaced Benue women*, 4 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 24 september 2020.

⁹⁶⁸ MSF, "When I think about going home, I remind myself that a live dog is better than a dead lion", 1 september 2020.

⁹⁶⁹ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, pagina 10, oktober 2019.

⁹⁷⁰ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, pagina 10, oktober 2019.

⁹⁷¹ MSF, "When I think about going home, I remind myself that a live dog is better than a dead lion", 1 september 2020.

⁹⁷² Premium Times, *Surviving after Attacks: Sad tales of displaced Benue women*, 4 oktober 2020

⁹⁷³ Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

⁹⁷⁴ Premium Times, *Surviving after Attacks: Sad tales of displaced Benue women*, 4 oktober 2020.

Gedurende de verslagperiode was er kritiek op het gebrek aan financiële steun van de Nigeriaanse federale overheid voor ontheemden in Benue.⁹⁷⁵ Er was ook kritiek op de activiteiten van het *State Emergency Management Agency* (SEMA) van de staat Benue, dat verantwoordelijk is voor het besturen van ontheemdenkampen en distribueren van levensmiddelen. Zo waren er aantijgingen dat het SEMA bedorven voedsel zou hebben uitgedeeld aan ontheemden en dat het voedsel zou hebben achtergehouden dat ter beschikking was gesteld aan het SEMA om uit te delen aan kwetsbare groepen tijdens de COVID-19 crisis.⁹⁷⁶ Het SEMA ontkende beide aantijgingen.⁹⁷⁷

4.1.3

De situatie van ontheemden in Noordwest-Nigeria

In het noordwesten van Nigeria zijn Zamfara, Katsina, Sokoto en Kaduna het zwaarst getroffen door ontheemding. In oktober 2019 waren er volgens IOM rond de 260.000 ontheemden in Noordwest Nigeria: 65.000 ontheemden in Zamfara, 69.000 ontheemden in Katsina, 62.000 ontheemden in Kaduna, 44.000 ontheemden in Sokoto en 21.000 ontheemden in Kano.⁹⁷⁸ Daarnaast bevonden zich op dat moment 41.000 vluchtelingen uit deze regio zich in het buurland Niger.⁹⁷⁹ Gedurende de tweede helft van de verslagperiode is het aantal ontheemden in Zamfara, Katsina en Sokoto niet veel gedaald. In mei 2020 waren er 46.000 ontheemden in Sokoto, 69.000 ontheemden in Zamfara en 61.000 ontheemden in Katsina volgens UNHCR.⁹⁸⁰ Er bevonden zich op dat moment ongeveer 60.000 vluchtelingen uit deze regio's in Niger.⁹⁸¹

Volgens data uit 2019 lagen in Zamfara en Sokoto voornamelijk gewapende criminaliteit en ontvoeringen door bandieten ten grondslag aan de ontheemding, terwijl in Kaduna geweld tussen verschillende (etnische) gemeenschappen de belangrijkste oorzaak was achter ontheemding.⁹⁸² In Katsina lagen geweld tussen etnische groepen en natuurrampen ten grondslag aan het merendeel van de ontheemdingen.⁹⁸³ In augustus 2020 leidden overstromingen tot de ontheemding van vijftienduizend individuen in het noordwesten van Nigeria.⁹⁸⁴

Ondanks de hoge aantallen ontheemden, waren er in het noordwesten van Nigeria maar relatief weinig officiële ontheemdenkampen.⁹⁸⁵ Ontheemden hebben zich verspreid over bijna alle LGA's van deze regio.⁹⁸⁶ Er was echter wel sprake van concentraties van ontheemden in bepaalde LGA's. In de staat Zamfara woonden de meeste ontheemden in informele kampen in de LGA's Anka, Maradun en Tsafe. De kampen zijn onder andere opgericht in een onvoltooid paleis, verlaten overheidsgebouwen en basisscholen en zij bieden onderdak aan zowel Hausa- als Fulani-ontheemden.⁹⁸⁷ In de staat Katsina verbleven veel ontheemden in een informeel kamp bij een basisschool in de LGA Batsari.⁹⁸⁸ In Kaduna verbleven veel christelijke ontheemden in het ontheemdenkamp *Mercy* in Zonkwa in de Zangon Kataf LGA. Moslimontheemden uit Hausa- en Fulani-gemeenschappen verbleven

⁹⁷⁵ This Day, *FG Abandons Benue IDPs, Excludes State from N10bn Disaster Fund*, 8 maart 2020.

⁹⁷⁶ Vanguard, *Benue not hoarding CACOVID palliatives* — SEMA, 26 oktober 2020; The Punch, *Benue didn't give IDPs spoil beans* — SEMA, 29 april 2020.

⁹⁷⁷ Vanguard, *Benue not hoarding CACOVID palliatives* — SEMA, 26 oktober 2020; The Punch, *Benue didn't give IDPs spoil beans* — SEMA, 29 april 2020.

⁹⁷⁸ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019.

⁹⁷⁹ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, pagina 4, oktober 2019.

⁹⁸⁰ UNHCR, *Protection Monitoring Dashboard Katsina, Sokoto and Zamfara*, mei 2020.

⁹⁸¹ UNHCR, *Protection Monitoring Dashboard Katsina, Sokoto and Zamfara*, mei 2020.

⁹⁸² Oyenike, 'Internal Displacement in North West & North Central Nigeria', *Towards Data Science*, 6 januari 2020.

⁹⁸³ Oyenike, 'Internal Displacement in North West & North Central Nigeria', *Towards Data Science*, 6 januari 2020.

⁹⁸⁴ FloodList, *Nigeria – 4 Dead, 15,000 Displaced After Floods in North*, 11 augustus 2020.

⁹⁸⁵ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019.

⁹⁸⁶ Oyenike, 'Internal Displacement in North West & North Central Nigeria', *Towards Data Science*, 6 januari 2020.

⁹⁸⁷ Sahara Reporters, *Blood Thirsty Demons Of Zamfara (III): Displaced And Abandoned, The Story Of 30,000 Zamfarans*, 10 april 2019.

⁹⁸⁸ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019.

voornamelijk in het kamp *Mariri* in de Lere LGA en in het kamp *Ladduga* in de Kachia LGA volgens het Nigeriaanse dagblad *Daily Trust*.⁹⁸⁹

Leefomstandigheden van ontheemden in Noordwest-Nigeria: ernstige voedselonzekeerheid

De situatie voor ontheemden in het noordwesten van Nigeria was zeer slecht gedurende de verslagperiode.⁹⁹⁰ Het voornaamste probleem was voedselonzekeerheid.⁹⁹¹ In 2019 rapporteerden ontheemden in Noordwest-Nigeria een ernstig gebrek aan voedsel aan IOM en UNHCR.⁹⁹² IOM-data laten zien dat met name ontheemden die buiten ontheemdenkampen leefden – de meerderheid van de ontheemden in het noordwesten van Nigeria – slecht toegang hadden tot voldoende voedsel.⁹⁹³ In september 2019 gaf het *World Food Programme* (WFP)⁹⁹⁴ aan dat 70% van de ontheemden in Katsina, Zamfara en Sokoto geen toegang hadden tot voldoende voedsel.⁹⁹⁵ Met name in Zamfara en Sokoto leden er veel kinderen aan *Severe Acute Malnutrition* (SAM).⁹⁹⁶ Dit beperkt zich niet tot ontheemde kinderen. Hetzelfde WFP-rapport stelde dat SAM voorkwam bij 18% van de ontheemde kinderen in Sokoto en 31% van de ontheemde kinderen in Zamfara.⁹⁹⁷ Dit gebrek aan voedsel wordt mede veroorzaakt door het feit dat de meeste ontheemden in deze regio boeren zijn die door het geweld en de ontheemding hun gewassen niet meer konden verzorgen en oogsten. Naast voedselonzekeerheid identificeerden zowel IOM als UNHCR vele andere problemen in ontheemdenkampen in het noordwesten van Nigeria zoals hoge prevalentie van malaria, slechte hygiëne, geen toegang tot onderwijs en verschillende vormen van geweld tegen vrouwen en kinderen.⁹⁹⁸ In Sokoto en Katsina had meer dan de helft van de ontheemden geen toegang tot schoon drinkwater.⁹⁹⁹

Terugkeer van ontheemden in Zamfara en Katsina

In Zamfara en Katsina was er sprake van terugkeer van ontheemden naar hun eigen gemeenschappen gedurende de tweede helft van de verslagperiode. Deze terugkeer vond plaats mede door druk van de statelijke overheden.¹⁰⁰⁰ Verschillende Nigeriaanse dagbladen stelden dat het SEMA van Zamfara in juni 2020 aangaf dat er 25.000 ontheemden waren teruggekeerd naar hun eigen gemeenschappen na de onderhandelingen tussen de overheid en bandieten.¹⁰⁰¹ In Katsina verbood de gouverneur ngo's om nog langer humanitaire hulp aan te bieden in ontheemdenkampen en riep hij de ontheemden zelf op om terug te keren naar huis

⁹⁸⁹ Daily Trust, *In Southern Kaduna IDP Camps, Atyab, Fulani, Hausa Shed Tears*, 22 augustus 2020.

⁹⁹⁰ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019; Daily Trust, *In Southern Kaduna IDP Camps, Atyab, Fulani, Hausa Shed Tears*, 22 augustus 2020; UNHCR & NCRMFI, *Joint Protection Assessment Mission to Northwest Nigeria: 25 July – 4 August 2019*, ongedateerd.

⁹⁹¹ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019; UNHCR & NCRMFI, *Joint Protection Assessment Mission to Northwest Nigeria: 25 July – 4 August 2019*, 9 september 2019.

⁹⁹² IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019; UNHCR & NCRMFI, *Joint Protection Assessment Mission to Northwest Nigeria: 25 July – 4 August 2019*, 9 september 2019.

⁹⁹³ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019

⁹⁹⁴ In het Nederlands bekend als het Wereldvoedselprogramma.

⁹⁹⁵ WFP, *Rapid Food Security and Nutrition Assessment among Internally Displaced Households in Katsina, Sokoto and Zamfara States of Nigeria*, september 2019.

⁹⁹⁶ In het Nederlands bekend als 'ernstige acute ondervoeding'. Vanguard, *Cruel blow to Sokoto malnourished children*, 10 mei 2020.

⁹⁹⁷ WFP, *Rapid Food Security and Nutrition Assessment among Internally Displaced Households in Katsina, Sokoto and Zamfara States of Nigeria*, september 2019.

⁹⁹⁸ IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019; UNHCR & NCRMFI, *Joint Protection Assessment Mission to Northwest Nigeria: 25 July – 4 August 2019*, 9 september 2019.

⁹⁹⁹ WFP, *Rapid Food Security and Nutrition Assessment among Internally Displaced Households in Katsina, Sokoto and Zamfara States of Nigeria*, september 2019.

¹⁰⁰⁰ European Commission, *Humanitarian Implementation Plan (HIP) Central Africa*, 9 juli 2020; Daily Trust, *Katsina IDPs Languish In Camps, Returning Home Impossible Now*, 30 mei 2020.

¹⁰⁰¹ The Punch, *25,000 IDPs return home in Zamfara –Emergency Agency*, 30 augustus 2019.

in augustus 2020.¹⁰⁰² In Kaduna bleef het geweldsniveau hoog in 2020 en was er weinig sprake van terugkeer.¹⁰⁰³

4.2 Vluchtelingen uit Kameroen in Nigeria

Net als gedurende de vorige verslagperiode was de grootste groep vluchtelingen in Nigeria afkomstig uit Kameroen. Het betreft met name Engelstalige Kameroense vluchtelingen die zijn gevlucht vanwege het conflict tussen Engelstalige separatisten en de (voornamelijk Franstalige) Kameroense overheid dat sinds 2016 woedt.¹⁰⁰⁴ In maart 2018 kende de Nigeriaanse regering *prima facie* een tijdelijke beschermingsstatus (*temporary protection status* – TPS) toe aan Kameroense onderdanen die asiel zoeken in Nigeria voor een eerste periode van twee jaar. Deze TPS is op 23 juni 2020 met twee jaar verlengd.¹⁰⁰⁵ Kameroense vluchtelingen kunnen in principe ook asiel aanvragen in Nigeria door een individuele procedure voor een vluchtelingenstatus op grond van het VN-Vluchtelingenverdrag te doorlopen. De Nigeriaanse overheid heeft besloten dat in principe alle Kameroense vluchtelingen via het TPS-stelsel asiel dienen aan te vragen, behalve de Kameroense vluchtelingen die zich in steden bevinden (ongeveer 0,8% van het totale aantal Kameroense vluchtelingen in Nigeria).¹⁰⁰⁶ Het aantal Kameroense vluchtelingen in Nigeria steeg ten opzichte van de vorige verslagperiode. Terwijl er in het midden van 2018 ongeveer dertigduizend vluchtelingen uit Kameroen in Nigeria waren, klom dat aantal naar meer dan zestigduizend begin 2021.¹⁰⁰⁷ Deze stijging kan toe worden geschreven aan het feit dat in februari 2020 ongeveer achtduizend individuen naar Nigeria vluchtten uit angst voor verkiezingsgerelateerd geweld in aanloop naar de Kameroense verkiezingen.¹⁰⁰⁸ De Kameroense vluchtelingen in Nigeria zijn verblijven voornamelijk in de grensstaten Akwa Ibom, Cross River, Benue en Taraba.¹⁰⁰⁹ Ongeveer de helft van deze vluchtelingen woonde in vier speciaal hiervoor aangewezen UNHCR-kampen.¹⁰¹⁰ De rest woonde verspreid over Nigeriaanse gastgemeenschappen in deze staten.

4.2.1 Identiteitsdocumenten voor (Kameroense) vluchtelingen

De Nigeriaanse autoriteiten werkten samen met UNHCR en verschillende internationale ngo's om de Kameroense vluchtelingen te registreren en van een identiteitskaart te voorzien en zodoende hun toegang tot (internationale) humanitaire steun en verschillende overheidsdiensten zoals gezondheidszorg te faciliteren. In januari 2021 waren 63.000 Kameroense vluchtelingen geregistreerd bij de UNHCR.¹⁰¹¹ De registratie van vluchtelingen wordt gezamenlijk uitgevoerd door de federale regering van Nigeria via NCFRMI en UNHCR met behulp van een UNHCR-registratietool, de *ProGres-database*. Na registratie ontvangen Kameroense vluchtelingen de volgende documenten:

- Een attestbrief waarin de registratie wordt bevestigd;
- Een kennisgeving van erkenning of afwijzing van de status;
- Een identiteitskaart voor vluchtelingen indien de status wordt toegekend;
- En een *Convention Travel Document* (CTD) indien het een individuele aanvraag onder het Vluchtelingenverdrag betreft.

¹⁰⁰² Vanguard, *Nigeria: Masari Bans NGOs From IDP Camps in Katsina*, 12 augustus 2020.

¹⁰⁰³ Daily Trust, *Nigeria: We Need Govt's Intervention - Survivors of Southern Kaduna Crisis*, 19 juli 2020; The Cable, *Conflict in a Pandemic (II): The deserted villages of Southern Kaduna where only the brave dare reside*, 6 oktober 2020.

¹⁰⁰⁴ NOS, *Inwoners bezorgd: Kameroen staat op punt van uitbarsten*, 18 maart 2017.

¹⁰⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2021; UNHCR, *Cameroonian refugee situation, Nigeria: 1-15 June 2018*, juni 2018.

¹⁰⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 26 januari 2021.

¹⁰⁰⁷ UNHCR, *More Cameroonian refugees flee to Nigeria, bringing total arrivals close to 60,000 mark*, 13 februari 2020; UNHCR, *Cameroon Refugees Overview*, laatst bijgewerkt 28 februari 2021.

¹⁰⁰⁸ rfi, *More Cameroonians enter Nigeria to flee violence*, 13 februari 2020; UNHCR, *More Cameroonian refugees flee to Nigeria, bringing total arrivals close to 60,000 mark*, 13 februari 2020.

¹⁰⁰⁹ UNHCR, *Cameroon Refugees Overview*, juli 2020.

¹⁰¹⁰ UNHCR, *Cameroon Refugees Overview*, juli 2020.

¹⁰¹¹ UNHCR, *Cameroonian Refugees in Nigeria*, pagina 1, januari 2021.

Wanneer een asielaanvraag wordt ingewilligd, ontvangt de aanvrager een kennisgeving van toekenning van de vluchtelingenstatus door de federale regering van Nigeria via NCFRMI via een brief. Als de aanvraag wordt afgewezen, ontvangt de aanvrager een afwijzingsbericht waarin de aanvrager wordt geïnformeerd over het recht op beroep. Alle erkende vluchtelingen van 14 jaar en ouder krijgen een identiteitskaart. Bij erkenning van een individuele vluchtelingenstatus heeft de aanvrager recht op een identiteitskaart voor vluchtelingen die vier jaar geldig is. Kameroeners die niet de procedure voor individuele vluchtelingenstatus hebben doorlopen voor erkenning op grond van het Verdrag van 1951 ontvangen een identiteitskaart die twee jaar geldig is. De afgifte van het CTD, een ICAO-conform biometrisch reisdocument voor vluchtelingen met een individuele vluchtelingenstatus, begon in 2019 door de *Nigerian Immigration Service (NIS)* in samenwerking met de NCFRMI. Met een CTD kunnen vluchtelingen een visum aanvragen voor internationale reizen. De meeste Kameroense vluchtelingen komen niet in aanmerking voor een CTD, omdat ze een status onder de TPS hebben. Net als alle legale ingezetenen in Nigeria zijn vluchtelingen verplicht om zich te registreren voor het National Identity Number (NIN) dat wordt uitgegeven door de National Identity Management Commission (NIMC) (zie hoofdstuk 2).¹⁰¹²

Geldigheidsduur documenten

De attestbrief (afgegeven onmiddellijk na registratie) is meestal voor drie maanden geldig, maar kan worden verlengd totdat er een definitieve beslissing over de aanvraag is genomen. De kennisgeving van erkenning van de status is geldig zolang de status voortduurt, terwijl de kennisgeving van afwijzing geldig is totdat de individuele omstandigheid van de aanvrager verandert of het besluit tot afwijzing van de aanvraag in hoger beroep wordt herzien. De vluchtelingenidentiteitskaart kan om de vier jaar worden verlengd voor vluchtelingen met volledige status en na achttien maanden voor vluchtelingen met TPS. Het CTD kan om de vier jaar worden verlengd. Het NIN is levenslang geldig.¹⁰¹³

4.2.2

De situatie van Kameroense vluchtelingen: ondervoeding, gendergerelateerd geweld en onveiligheid door cults

Kameroense vluchtelingen die zijn erkend in het kader van het Verdrag van 1951 of onder het OAU-verdrag, met name via de TPS, genieten in wezen dezelfde toegang tot humanitaire hulp/Nigeriaanse diensten (bijv. onderwijs, huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg) als Nigeriaanse burgers. UNHCR geeft een maandelijkse toelage aan geregistreeerde vluchtelingen om voedsel en andere eerste levensbehoeften te kopen en biedt onderwijs aan minderjarige vluchtelingen.¹⁰¹⁴ Een vertrouwelijke bron gaf echter aan dat de slechte economische situatie in Nigeria ervoor zorgt dat het veiligstellen van werk een uitdaging blijft voor de meeste staatsburgers, en meer nog voor vluchtelingen en asielzoekers.¹⁰¹⁵ Met name de vluchtelingen die gevestigd zijn in 47 verafgelegen, moeilijk bereikbare gemeenschappen op de grens tussen Nigeria en Kameroen hebben het economisch moeilijk.¹⁰¹⁶ Ondervoeding bij vrouwen en kinderen was een probleem, evenals toegang tot onderwijs en gezondheidszorg. Daarnaast was er ook sprake van verschillende vormen van seksueel en gendergerelateerd geweld,¹⁰¹⁷ zoals handel in minderjarigen, kindhuwelijken, huiselijk geweld en seks in ruil voor eerste levensbehoeften.¹⁰¹⁸ Volgens dit onderzoek leefden vluchtelingen uit Kameroen en Nigeriaanse gastgemeenschappen grotendeels vreedzaam naast elkaar. Beide

¹⁰¹² Vertrouwelijke bron, 6 januari 2021.

¹⁰¹³ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2021.

¹⁰¹⁴ Al Jazeera, *Cameroon refugees struggle to cope with life of need in Nigeria*, 8 maart 2020.

¹⁰¹⁵ Vertrouwelijke bron, 6 januari 2021.

¹⁰¹⁶ UNHCR, *Displaced Cameroonians struggle in Nigeria*, 15 mei 2019; Al Jazeera, *Cameroon refugees struggle to cope with life of need in Nigeria*, 8 maart 2020; MSF, *Cameroonian refugees in Nigeria*, 25 januari 2019.

¹⁰¹⁷ UNHCR, *Cameroonian Refugees Situation SGBV Mid-Year Report: januari – juni 2020*, 21 september 2020.

¹⁰¹⁸ UNHCR, *Cameroon Refugees Overview*, pagina 2, juni 2020.

groepen rapporteerden wel regelmatig het slachtoffer te worden van cult gerelateerd geweld en georganiseerde criminaliteit.¹⁰¹⁹

4.2.3 *Uitgestelde terugkeer door verkiezingsgeweld in Kameroen*

In januari 2020 zijn er enkele Kameroense vluchtelingen teruggekeerd nadat de Kameroense autoriteiten een overeenkomst hadden gesloten met de Nigeriaanse overheid om de terugkeer van zeventienhonderd Kameroense vluchtelingen te faciliteren.¹⁰²⁰ Deze overeenkomst kon echter niet geheel ten uitvoer worden gebracht door de escalatie van het geweld in Kameroen in aanloop naar de verkiezingen.¹⁰²¹

4.3 **Nigeriaanse vluchtelingen in de regio**

De instabiliteit in het noordwesten en noordoosten van Nigeria heeft geleid tot vluchtelingenstromen naar de buurlanden Niger, Tsjaad en Kameroen. In februari 2021 waren er 306,400 Nigeriaanse vluchtelingen in deze buurlanden, afgerond 172.000 in Niger, 118.000 in Kameroen en 16.000 in Tsjaad.¹⁰²²

4.3.1 *Zorgwekkende humanitaire en veiligheidssituatie voor Nigeriaanse vluchtelingen in Niger*

In Niger hebben veel Nigerianen uit Noordoost-Nigeria die Boko Haram zijn ontvlucht zich gevestigd in Diffa. Zowel de humanitaire als veiligheidssituatie in Diffa zijn zorgelijk.¹⁰²³ De meerderheid van de ontheemden in Diffa woont in 140 informele kampementen aan de zijkant van de belangrijkste weg in de regio. Daarnaast is er een UNHCR-kamp bij Sayam Forage. Voor eerste levensbehoeften zijn ontheemden in Diffa bijna geheel afhankelijk van internationale humanitaire actoren. In februari 2020 werden de biometrische gegevens van 204.359 individuen die woonachtig waren in Diffa geregistreerd. Dat was op dat moment 78% van de gehele bevolking daar.¹⁰²⁴ Er woonden op dat moment 120.619 Nigeriaanse vluchtelingen in Diffa. Er is sprake van een bepaalde mate van terugkeer van Nigeriaanse vluchtelingen uit Diffa, maar de aanhoudende humanitaire crisis in Noordoost-Nigeria maakt duurzame terugkeer naar hun eigen gemeenschappen vaak onmogelijk (zie secties 1.2.2 en 4.1.1).

Niger vangt ook Nigerianen op die bendegevoel in het noordwesten van Nigeria ontvlucht zijn. De meeste Nigeriaanse vluchtelingen uit Zamfara, Sokoto, Kano en Katsina bevonden zich in Maradi.¹⁰²⁵ Zo vluchtten er in april en mei 2020 ongeveer 30.000 Nigerianen naar Maradi.¹⁰²⁶ 90% van deze individuen zijn vrouwen en kinderen.¹⁰²⁷ Op dat moment bevonden zich er ongeveer zestigduizend Nigeriaanse vluchtelingen in Maradi. In oktober was UNHCR erin geslaagd 41.538 Nigeriaanse vluchtelingen te registreren.¹⁰²⁸ Er was dringend behoefte aan voedsel, onderdak en schoon water in Maradi.¹⁰²⁹ De situatie in deze regio is dynamisch met veel terugkeer en nieuwe ontheemding.¹⁰³⁰

¹⁰¹⁹ UNHCR, *Cameroon Refugees Overview*, pagina 5, juni 2020.

¹⁰²⁰ VOA News, *Cameroon Receives First Returning Asylum-Seekers, Ex-Separatists from Nigeria*, 2 januari 2020.

¹⁰²¹ ACAPS, *Nigeria: Cameroonian Refugees in Nigeria*, geraadpleegd op 30 november 2020.

¹⁰²² UNHCR, *Nigeria Situation*, geraadpleegd op 12 maart 2021.

¹⁰²³ MSF, *Violence, humanitarian needs and fear mount in Diffa*, 4 april 2019; TIME, *Boko Haram Refugees Find Safety in Niger. But How Long Can the Country Remain a Safe Haven in the Sahel?*, 30 januari 2020.

¹⁰²⁴ UNHCR, *Fact Sheet Diffa Region: Looking Beyond the Emergency toward Development*, februari 2020.

¹⁰²⁵ UNHCR, *Nigeria violence sees 23,000 refugees flee into Niger in last month alone*, 12 mei 2020.

¹⁰²⁶ UNHCR, *More than 30,000 refugees flee violence in northwestern Nigeria in last two months alone*, 26 juni 2020.

¹⁰²⁷ UNHCR, *More than 30,000 refugees flee violence in northwestern Nigeria in last two months alone*, 26 juni 2020.

¹⁰²⁸ UNHCR, *Fact Sheet Maradi Niger: A New Relocation Campaign Will Start in Maradi*, oktober 2020.

¹⁰²⁹ UNHCR, *Brutal attacks in Nigeria force thousands of women and children into Niger's Maradi region*, 25 juni 2020.

¹⁰³⁰ ACAPS, *Niger: Nigerian Refugees*, geraadpleegd op 30 november 2020.

4.3.2

Uitzetting van Nigeriaanse vluchtelingen in Kameroen

Zoals reeds werd beschreven in het vorige ambtsbericht lopen Nigeriaanse vluchtelingen in Kameroen het risico om gedwongen uitgezet te worden.¹⁰³¹ De Kameroense autoriteiten zetten deze praktijk voort gedurende de huidige verslagperiode. Gedurende 2018 werden er ongeveer tienduizend Nigerianen gedwongen uitgezet en in de eerste maanden van 2019 werden negenduizend Nigeriaanse vluchtelingen die enkele dagen daarvoor Boko Haram-aanvallen op het dorp Rann ontvlucht waren ook weer direct uitgezet.¹⁰³² Sindsdien 2019 zijn er geen nieuwe berichten geweest van massa-uitzettingen van Nigeriaanse vluchtelingen uit Kameroen. De meeste Nigeriaanse vluchtelingen in Kameroen verblijven in Minawao of Goura. Zowel de veiligheidssituatie als de humanitaire situatie zijn zorgelijk in deze regio. Zo waren er aanslagen op ontheemdenkampen in Kameroen gedurende de verslagperiode.¹⁰³³ Er is behoefte aan onderdak en schoon water. Er is een gebrek aan sanitaire faciliteiten en onderwijs.¹⁰³⁴

4.3.3

Stabilisatie van situatie Nigeriaanse vluchtelingen in Tsjaad

In december 2018 vertrokken ongeveer zesduizend Nigeriaanse vluchtelingen – voornamelijk vrouwen en kinderen – via het Tsjaadmeer naar Ngouboua in Tsjaad op twintig kilometer van de grens. Tsjaad ving op dat moment al rond de elfduizend Nigeriaanse vluchtelingen op in een kamp bij Dar-es-Salaam (niet te verwarren met de hoofdstad van Tanzania). Het nieuwe cohort vluchtelingen is daar ook heen verplaatst begin 2019, omdat de regio bij de grens te onveilig is.¹⁰³⁵ In oktober 2020 waren er nog ongeveer vijftienduizend Nigeriaanse vluchtelingen in Tsjaad. In augustus 2020 gaf MSF aan dat de humanitaire situatie op de oevers van het Tsjaadmeer in Tsjaad stabiel was geworden.¹⁰³⁶

¹⁰³¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, juni 2018.

¹⁰³² Foreign Policy, *Cameroon Used to Welcome Refugees. Now It Forcibly Expels Them.*, 12 februari 2019.

¹⁰³³ UNHCR, *UNHCR outraged by attack on camp hosting displaced people in Cameroon, at least 18 people killed*, 4 augustus 2020.

¹⁰³⁴ OCHA, *Lake Chad Basin: Crisis Update*, juni 2019.

¹⁰³⁵ VOA News, *Thousands of Nigerian Refugees Flee to Chad for Safety*, 23 januari 2019.

¹⁰³⁶ MSF, *Over 10 million people heavily dependent on aid for survival*, 2020.

5 Terugkeer

Jaarlijks keren er vele migranten terug naar Nigeria. Er bestaan verschillende programma's om terugkeerders naar Nigeria te ondersteunen bij de reis naar en (economische) re-integratie in Nigeria. Het land waarin de terugkeerder is gevestigd voor zijn terugkeer naar Nigeria en de vraag of hij/zij wel of niet meewerkt met de terugkeer bepalen van welk programma hij/zij gebruik kan maken. Nigeriaanse terugkeerders die in Nederland gevestigd zijn, komen in aanmerking voor twee programma's. Vrijwillige terugkeerders kunnen gebruik maken van het vrijwillige terugkeer programma van IOM Nederland.¹⁰³⁷ Dit programma begeleidt terugkeerders in aanloop naar vertrek, organiseert de reis en verzorgt re-integratiesteun na terugkeer in Nigeria. Tussen 2018 en 2020 keerden ongeveer 130 Nigerianen vanuit Nederland terug naar Nigeria.¹⁰³⁸ Iets minder dan honderd individuen maakten gebruik van het programma voor vrijwillige terugkeer van IOM.¹⁰³⁹ Gedwongen terugkeerders vanuit Nederland komen niet voor dit IOM-programma in aanmerking, maar kunnen na aankomst in Nigeria wel gebruik maken van re-integratiesteun die wordt geboden door het *European Return and Reintegration Network* (ERRIN) in het kader van hun *joint reintegration programmes*.¹⁰⁴⁰

Veruit de grootste groep terugkeerders naar Nigeria gedurende deze verslagperiode vertrok echter vanuit Libië of Niger onder begeleiding van IOM in het kader van humanitaire evacuatie.¹⁰⁴¹ Tussen 2017 en december 2020 – toen het programma afliep – zijn er meer dan 17.000 Nigerianen teruggekeerd uit deze twee landen.¹⁰⁴² Aangezien over deze groep de meeste informatie beschikbaar is, zullen hun ervaringen ook worden besproken in dit hoofdstuk. In deze bespreking van de situatie van terugkeerders na hun aankomst in Nigeria zullen de volgende alinea's waar noodzakelijk zoveel mogelijk onderscheid trachten te maken tussen de ervaringen van vrijwillige en gedwongen terugkeerders en terugkeerders vanuit Nederland/Europa en Libië/Niger.

5.1 Ontvangst op het vliegveld door de autoriteiten

Er zijn geen aanwijzingen voor het voorkomen van stelselmatige problemen tussen terugkeerders (vrijwillige en gedwongen) en autoriteiten bij aankomst in Nigeria.

Ontvangst vrijwillige terugkeerders

Vrijwillige terugkeerders (vanuit Nederland en vanuit Libië/Niger) worden bijgestaan door IOM bij aankomst. Terugkeerders uit Libië/Niger kwamen in grote groepen tegelijk. IOM stond de Nigeriaanse autoriteiten bij, bij de ontvangst van deze terugkeerders. IOM trof – indien nodig – ook voorzieningen voor de opvang van deze terugkeerders gedurende hun eerste nacht in Nigeria en keerde 90 euro 'zakgeld' uit.¹⁰⁴³ Volgens verschillende bronnen ervoeren vrijwillige terugkeerders geen problemen met de autoriteiten op het vliegveld. Eén vertrouwelijke bron gaf aan getuige geweest te zijn van denigrerende opmerkingen door overheidsbeambten op

¹⁰³⁷ Voor meer informatie, zie: <https://iom-nederland.nl/en/voluntary-return>.

¹⁰³⁸ Vertrouwelijke bron, 9 maart 2021.

¹⁰³⁹ IOM Nederland, *Excel file with statistics voluntary return 2016-2020*, geraadpleegd januari 2021. Het merendeel van deze terugkeerders waren mannen, maar er zaten ook vrouwen bij inclusief enkele slachtoffers van mensenhandel (niet meer dan twee à drie per jaar).

¹⁰⁴⁰ Voor meer informatie, zie: <https://returnnetwork.eu/what-we-do-joint-reintegration-programmes/>.

¹⁰⁴¹ EU-IOM, *Biannual Reintegration Report #3*, juli 2020.

¹⁰⁴² Zie: <https://migrationjointinitiative.org/>, laatst geraadpleegd 21 januari 2021.

¹⁰⁴³ Vertrouwelijke Bron, 12 november 2020; Vertrouwelijke bron, 4 november 2020; The New Humanitarian, *Nigerians returned from Europe face stigma and growing hardship*, 28 juli 2020; Deutsche Welle, *Nigerian returnees face poverty and destitution back home*, 2 februari 2018; De Correspondent, *Dit is grensbewaking anno 2018: creëer onderweg een hel, zodat migranten massaal terug naar huis willen*, 21 augustus 2018.

het vliegveld tegen vrouwelijke terugkeerders die onderdeel uitmaakten van een terugkeervlucht uit Libië of Niger.¹⁰⁴⁴

Ontvangst gedwongen terugkeerders

Bij gedwongen terugkeer kan er sprake zijn van steun bij de ontvangst op het vliegveld door ERRIN-partners.¹⁰⁴⁵ De bronnen die werden geraadpleegd voor dit ambtsbericht beschreven echter alleen de aankomst van gedwongen terugkeerders voor wie geen steun beschikbaar was bij aankomst. Het is niet duidelijk of deze terugkeerders uit Nederland of andere (Europese) landen kwamen. De meeste geraadpleegde bronnen, maakten geen melding van problemen tussen de migranten en autoriteiten bij aankomst.¹⁰⁴⁶ Wel gaf een vertrouwelijke bron aan dat de aankomst van gedwongen terugkeerders vaak minder goed georganiseerd verliep dan die van vrijwillige terugkeerders.¹⁰⁴⁷ Eén vertrouwelijke bron gaf aan op de hoogte te zijn van gevallen waarbij immigratiebeambten het paspoort of de identiteitsdocumenten van gedwongen terugkeerders afpakten op het vliegveld.¹⁰⁴⁸ Een andere vertrouwelijke bron gaf aan op de hoogte te zijn van een geval waarbij immigratiebeambten een gedwongen terugkeerder dwongen om geld te betalen door te dreigen hem anders op te sluiten in de gevangenis.¹⁰⁴⁹ Volgens een vertrouwelijke bron was het gebrek aan opvang op de dag van aankomst voor gedwongen terugkeerders het voornaamste probleem voor deze groep terugkeerders.¹⁰⁵⁰ Volgens bronnen boden de Nigeriaanse autoriteiten in de praktijk geen steun aan deze individuen bij aankomst,¹⁰⁵¹ ondanks dat de Nigeriaanse autoriteiten via de NCFRMI, het agentschap voor vluchtelingen- en migrantenzaken, verantwoordelijk is voor het begeleiden van de terugkeer en re-integratie van zowel gedwongen als vrijwillige terugkeerders. Bronnen rapporteerden verschillende gevallen waarbij gedwongen terugkeerders geen plek hadden om te overnachten.¹⁰⁵² Een vertrouwelijke bron gaf aan dat (gedwongen) terugkeerders zonder sociaal vangnet/financiële middelen regelmatig op straat eindigen en dat kerken/priesters een belangrijke rol spelen bij de opvang van deze categorie individuen, maar dat ook deze actoren niet systematisch hulp bieden aan deze groep.¹⁰⁵³

5.2 Hervestiging in een andere stad of regio

Bronnen gaven aan dat veel terugkeerders zich bij terugkeer in een andere regio willen vestigen en dat vaak ook doen.¹⁰⁵⁴ Volgens deze bronnen voelen vrijwillige terugkeerders vaak schaamte voor het feit dat ze met lege handen terugkeren en willen ze eerst geld verdienen voor zij hun families/gemeenschappen weer onder ogen te komen.¹⁰⁵⁵ Zoals hoofdstuk één al aangaf, zijn er in principe geen belemmeringen voor hervestiging in een andere regio in Nigeria, behalve financiële en culturele obstakels. Voor alle terugkeerders is het hebben van een sociaal netwerk en onderdak in de stad waar ze zich willen vestigen een belangrijke

¹⁰⁴⁴ Vertrouwelijke bron, 7 december 2020.

¹⁰⁴⁵ Voor meer informatie, zie: <https://returnnetwork.eu/what-we-do-joint-reintegration-programmes/>.

¹⁰⁴⁶ Trouw, *Verlost uit de Libische horror, terug in Nigeria. En dan?*, 31 mei 2018; De Correspondent, *Dit is grensbewaking anno 2018: creëer onderweg een hel, zodat migranten massaal terug naar huis willen*, 21 augustus 2018; EuroNews, *Abused in Libya and forced into prostitution back home: the nightmare of trying to reach Europe*, 21 juni 2020; Vertrouwelijke bron, 4 november 2020.

¹⁰⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020.

¹⁰⁴⁸ Vertrouwelijke Bron, 12 november 2020.

¹⁰⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 7 december 2020.

¹⁰⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 7 december 2020.

¹⁰⁵¹ Vertrouwelijke bron, 4 november 2020.

¹⁰⁵² Vertrouwelijke bron, 7 december 2020; The New Humanitarian, *Nigerians returned from Europe face stigma and growing hardship*, 28 juli 2020

¹⁰⁵³ Vertrouwelijke bron, 7 december 2020.

¹⁰⁵⁴ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020; Vertrouwelijke bron, 7 december 2020. Zie ook: Trouw, *Verlost uit de Libische horror, terug in Nigeria. En dan?*, 31 mei 2018.

¹⁰⁵⁵ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020; Vertrouwelijke bron, 7 december 2020. Zie ook: Trouw, *Verlost uit de Libische horror, terug in Nigeria. En dan?*, 31 mei 2018.

voorwaarde voor succesvolle hervestiging (zie sectie 5.5).¹⁰⁵⁶ IOM helpt sommige vrijwillige terugkeerders die het re-integratieprogramma doorlopen met huisvesting door bijvoorbeeld huur te betalen.¹⁰⁵⁷

5.3 Re-integratie vrijwillige terugkeerders

Deze sectie gaat in op de vraag in hoeverre vrijwillige terugkeerders zich zelfstandig staande kunnen houden na terugkeer in Nigeria. Het geeft inzicht in de re-integratiesteun die beschikbaar is voor vrijwillige terugkeerders en (voor zoverre cijfers beschikbaar zijn) in de resultaten van deze steun. Zoals reeds opgemerkt komen vrijwillige terugkeerders uit Nederland in aanmerking voor re-integratiesteun door IOM, evenals vrijwillige Nigeriaanse terugkeerders uit Libië of Niger die terugkeren in het kader van het EU-IOM Joint Initiative. De steun die beide categorieën vrijwillige terugkeerders ontvangen is niet precies hetzelfde van aard. Er bestaan echter wel overeenkomsten. Daarnaast is er meer informatie beschikbaar over de resultaten van het EU-IOM Joint Initiative, omdat zowel IOM als externe partijen hebben geprobeerd de impact van het EU-IOM Joint Initiative op terugkeerders te meten. Inzichten over de mate waarin vrijwillige Nigeriaanse terugkeerders erin slagen om zichzelf (op economisch vlak) staande te houden na terugkeer in Nigeria zijn daarom gebaseerd op de ervaringen van deze groep terugkeerders. Er zijn tegenstrijdige geluiden over hun situatie na terugkeer in Nigeria.

5.3.1 *De aard van de steun bij (economische) re-integratie voor vrijwillige terugkeerders uit Nederland*

Steun voor vrijwillige terugkeerders vanuit Nederland via IOM bestond in december 2020 uit een bedrag van 1800 euro voor meerderjarige terugkeerders en 2800 euro voor minderjarige terugkeerders die terugkeren met of zonder familie. Dit bedrag dient gebruikt te worden voor een opleiding en/of het opzetten van een bedrijfje op basis van een re-integratieplan dat is samengesteld met een IOM-adviseur in Nederland. Terugkeerders kunnen een gedeelte van dit bedrag, 300 euro, als contant geld opvragen bij vertrek vanaf Schiphol. De rest wordt in Nigeria door IOM uitgekeerd in de vorm van goederen en diensten. Indien nodig kunnen terugkeerders een gedeelte van dit bedrag gebruiken voor het betalen van huisvesting.¹⁰⁵⁸

5.3.2 *De aard van de steun bij (economische) re-integratie voor vrijwillige terugkeerders uit Libië en Niger*

Het EU-IOM Joint Initiative voor terugkeerders uit Libië en Niger bestaat uit vijf fases, waarvan de laatste fase steun bij re-integratie is. De exacte aard van de steun waar een terugkeerder recht op heeft, hangt af van het profiel van de terugkeerder. In het kader van het EU-IOM Joint Initiative hebben alle terugkeerders recht op informatie en advies door een maatschappelijk werker die een re-integratieplan opstelt met de teruggekeerde migrant. Op basis van dit advies wijst IOM de terugkeerders door naar bestaande trainingen en diensten van de overheid en ngo's.¹⁰⁵⁹ Deze initiatieven hebben als doel om de migranten klaar te stomen voor de arbeidsmarkt of het opzetten van een eigen onderneming.¹⁰⁶⁰ Een gedeelte van de terugkeerders komt in aanmerking voor extra steun bij re-integratie. Op economisch vlak bestaat additionele steun of uit startkapitaal voor het opzetten van

¹⁰⁵⁶ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020.

¹⁰⁵⁷ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020.

¹⁰⁵⁸ Voor meer informatie, zie: <https://iom-nederland.nl/en/voluntary-return/what-is-reintegration-assistance>.

¹⁰⁵⁹ Voorbeelden van partners die getraind zijn door IOM om dergelijke training en diensten aan te bieden zijn: National Directorate of Employment, Small and Medium Enterprises Development Agency of Nigeria, Industrial Training Fund, Edo State Task Force, Committee for Support of Dignity of Women en Lift Above Poverty Organization. Zie: EU-IOM, *Biannual Reintegration Report #1*, pagina 39, maart 2019.

¹⁰⁶⁰ IOM, *Nigerian Returnees Learn the Ropes of Business Development at Home*, 31 augustus 2018.

een bedrijfje,¹⁰⁶¹ of uit de integratie in een grootschaliger ontwikkelingsproject in gemeenschappen waar veel terugkeerders vandaan komen.¹⁰⁶² Kwetsbare terugkeerders, zoals slachtoffers van mensenhandel of terugkeerders met medische of psychische problemen, krijgen voorrang bij het verdelen van deze extra steun,¹⁰⁶³ evenals terugkeerders uit gemeenschappen waar veel terugkeerders vandaan komen. Andere terugkeerders kunnen echter ook in aanmerking komen voor steun bij en startkapitaal voor het opzetten van een bedrijfje. Of dit daadwerkelijk het geval is, wordt bepaald door lokale selectiecomités op basis van het *business plan* dat wordt overlegd door de terugkeerders.¹⁰⁶⁴ Criteria zoals duurzaamheid en waarschijnlijke impact van het project zijn hierbij leidend.

5.3.3

Effect van re-integratiesteun op vrijwillige terugkeerders uit Libië en Niger

Een aanzienlijk deel van de terugkeerders viel uit tijdens het re-integratietraject van EU-IOM en de inzichten over de impact van re-integratiesteun liepen uiteen.

Uitval

Tussen 1 april 2017 en eind januari 2020 begon IOM het hierboven omschreven traject met 11991 terugkeerders. Van deze groep hadden 4367 terugkeerders het proces in januari 2020 voltooid.¹⁰⁶⁵ Artikelen in internationale media en academisch onderzoek gaven aan dat terugkeerders afvielen door bureaucratische obstakels en/of de kosten die gepaard gingen met deelname aan het IOM-traject. Terugkeerders konden bijvoorbeeld de kosten voor vervoer naar de locaties voor trainingen/begeleidingssessies niet betalen.¹⁰⁶⁶

Geen eenduidig beeld met betrekking tot de duurzaamheid van de re-integratie van terugkeerders

Ook met betrekking tot de impact van het programma op terugkeerders die het wel voltooiden lopen de meningen uiteen. In recente kwantitatieve evaluaties van IOM met 610 Nigeriaanse terugkeerders gaf 85% van de respondenten aan zeer tevreden of tevreden met de steun te zijn.¹⁰⁶⁷ 77% van de respondenten gaf aan dat de re-integratiesteun aan al hun behoeftes of een groot gedeelte van hun behoeftes voldeed.¹⁰⁶⁸ Volgens IOM-data lukte het merendeel van de Nigeriaanse terugkeerders die hun programma doorliepen het ook om duurzaam te re-integreren op economisch, psychosociaal en sociaal vlak.¹⁰⁶⁹ Verschillende andere bronnen betwistten dit beeld en gaven aan dat ook participanten die extra steun kregen het vaak ook niet lukte om op een duurzame wijze economisch zelfstandig te worden.¹⁰⁷⁰ Een bron gaf aan dat de focus van IOM op het opzetten van bedrijfjes in groepsverband de effectiviteit van re-integratiesteun niet ten goede kwam, omdat gemotiveerde terugkeerders werden benadeeld door ongemotiveerde groepsgenoten.¹⁰⁷¹ Specifiek met betrekking tot minderjarige terugkeerders, toonde onderzoek door het *Harvard FXB Center for Health and Human Rights* dat 41,6% van de respondenten die IOM-steun hadden ontvangen ontevreden was met de

¹⁰⁶¹ De Correspondent, *What happens to migrants who are sent back? I spent a year following 12 people to find out*, 9 januari 2020.

¹⁰⁶² IOM, *Farmers, Private Sector and Returnees Join Forces to Launch Pineapple Factory, Foster Reintegration in Nigeria*, 21 februari 2020.

¹⁰⁶³ EU-IOM, *Biannual Reintegration Report #1*, pagina 5-6, maart 2019.

¹⁰⁶⁴ EU-IOM, *Biannual Reintegration Report #1*, pagina 28, maart 2019.

¹⁰⁶⁵ EU-IOM, *Biannual Reintegration Report #3*, pagina 24, juli 2020.

¹⁰⁶⁶ De Correspondent, *What happens to migrants who are sent back? I spent a year following 12 people to find out*, 9 januari 2020; Medico International & Brot fur die Welt, *Emergency returns by IOM from Libya and Niger*, juli 2020.

¹⁰⁶⁷ EU-IOM, *Biannual Reintegration Report #3*, pagina 42, juli 2020.

¹⁰⁶⁸ EU-IOM, *Biannual Reintegration Report #3*, pagina 43, juli 2020.

¹⁰⁶⁹ EU IOM, *Biannual Reintegration Report #3*, pagina 44, juli 2020; IOM, *Farmers, Private Sector and Returnees Join Forces to Launch Pineapple Factory, Foster Reintegration in Nigeria*, 21 februari 2020.

¹⁰⁷⁰ De Correspondent, *Zo ziet het leven van 12 teruggekeerde migranten in Nigeria eruit (gefotografeerd door hen zelf)*, 29 augustus 2019; Human Rights Watch, *"You Pray for Death": Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹⁰⁷¹ De Correspondent, *What happens to migrants who are sent back? I spent a year following 12 people to find out*, 9 januari 2020.

steun die zij hadden gekregen. 18,8% gaf aan geen mening te hebben en 39,6% gaf aan tevreden of zeer tevreden te zijn. Dit onderzoek gaf aan dat 61,3% van hun respondenten er niet in geslaagd was werk te vinden na terugkeer en dat 16,8% er alleen voor een korte periode in geslaagd was om te werken. 98,3% van deze respondenten gaf aan ook geen opleiding te doen.¹⁰⁷²

5.4 Re-integratie gedwongen terugkeerders

Er bestaat minder inzicht in de situatie van gedwongen terugkeerders en de mate waarin zij zich zelfstandig staande kunnen houden na terugkeer. Bronnen zijn het erover eens dat voor deze groep minder steun beschikbaar is dan voor vrijwillige terugkeerders.¹⁰⁷³ Zoals reeds opgemerkt kwamen gedwongen terugkeerders vanuit Nederland tussen augustus 2018 en mei 2020 in aanmerking voor re-integratiesteun via het ERRIN-programma. Volgens de website van ERRIN bestaat deze steun uit goederen en/of diensten. De Nigeriaanse ngo Idia Renaissance geeft het volgende type steun bij aankomst in Nigeria:

- Ophalen vanaf de luchthaven of ontvangst op de plaats van aankomst;
- Hulp bij het verder reizen in het binnenland;
- Tijdelijke accommodatie (maximaal zeven dagen);
- Verwijzingen voor spoedeisende medische zorg;
- Andere basisbenodigdheden;

Vervolgens kunnen terugkeerders in overleg met Idia Renaissance kiezen uit verschillende types begeleiding/steun (binnen een vooraf vastgesteld budget voor re-integratiesteun):

- Sociale, juridische en medische ondersteuning;
- Ondersteuning van huisvesting op langere termijn;
- Scholing en taaltraining;
- Hulp bij het zoeken van een baan;
- Technische en beroepsopleiding;
- Hulp bij het opstarten van een bedrijf;
- Hulp op maat voor kwetsbare groepen.¹⁰⁷⁴

Een vertrouwelijke bron gaf aan dat de gedwongen terugkeerders waar zij mee in aanraking waren geweest, niet altijd de weg naar dergelijke steun gevonden hadden.¹⁰⁷⁵ Dit is mogelijk het gevolg van het feit dat de gedwongen terugkeerders waar zij mee in contact waren, niet in aanmerking kwamen voor of geen gebruik gemaakt hadden van het ERRIN-programma. ERRIN-steun wordt alleen geboden aan terugkeerders die voorheen gevestigd waren in de landen die het ERRIN-programma in Nigeria financieren.¹⁰⁷⁶ Deze landen voeren een check uit om te bepalen of de (gedwongen) terugkeerder aan de criteria voldoet om in aanmerking te komen voor ERRIN-steun.¹⁰⁷⁷ Terugkeerders die niet binnen de reikwijdte van internationale re-integratieprogramma's vallen, kunnen volgens bronnen in de praktijk op vrijwel geen (financiële) steun bij re-integratie rekenen, omdat de

¹⁰⁷² Harvard FXB Center for Health and Human Rights, *Returning Home? The Reintegration Challenges Facing Child and Youth Returnees from Libya to Nigeria*, 2019.

¹⁰⁷³ Medico International & Brot fur die Welt, *Emergency returns by IOM from Libya and Niger*, juli 2020; The New Humanitarian, *Nigerians returned from Europe face stigma and growing hardship*, 28 juli 2020.

¹⁰⁷⁴ Voor meer informatie, zie: https://returnnetwork.eu/wp-content/uploads/2019/05/ERRIN-Country-Leaflet_Nigeria-v.6.pdf.

¹⁰⁷⁵ Vertrouwelijke bron, 7 december 2020.

¹⁰⁷⁶ Voor een lijst van deelnemende landen aan ERRIN, zie: <https://returnnetwork.eu/about-errin/>. In januari 2021 maakten België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Nederland, Oostenrijk, Zweden en het Verenigd Koninkrijk gebruik van ERRIN in Nigeria. Niet alle landen gebruikten ERRIN alleen voor gedwongen terugkeerders. Sommige landen maakten ook gebruik van ERRIN in Nigeria om vrijwillige terugkeerders te ondersteunen.

¹⁰⁷⁷ Zie: https://returnnetwork.eu/wp-content/uploads/2019/05/ERRIN-Country-Leaflet_Nigeria-v.6.pdf.

Nigeriaanse autoriteiten zelf in de praktijk geen programma's hebben om terugkeerders te helpen.¹⁰⁷⁸

5.5 Factoren die kunnen bijdragen aan re-integratie

Bronnen identificeerden een aantal factoren die invloed hebben op de mate waarop terugkeerders erin slagen om succesvol te re-integreren of zich staande te houden wanneer het ze niet lukt een duurzame bron van inkomsten te vinden. Deze factoren zijn: 1) het hebben van familie en/of een sterk sociaal netwerk binnen Nigeria,¹⁰⁷⁹ 2) het ontvangen van *remittances* van familie buiten Nigeria,¹⁰⁸⁰ en 3) het hebben van investeringen/land.¹⁰⁸¹ Onderzoek laat zien dat in de praktijk de meeste terugkeerders vaak in een meer precaire economische situatie verkeerden bij terugkeer in Nigeria, dan voordat ze vertrokken ze veel (spaar)geld in hun reis geïnvesteerd hadden, een baan of bedrijfje hadden verlaten en/of omdat hun sociale netwerken verzwakt waren tijdens hun afwezigheid.¹⁰⁸²

5.6 Opvang alleenstaande minderjarige terugkeerders

Er bestaan verschillende opvangopties voor alleenstaande minderjarige terugkeerders afhankelijk van hun geslacht en de vraag of ze tot een kwetsbare groep behoren. In het algemeen kunnen alleenstaande minderjarigen terecht in weeshuizen in Nigeria (zie sectie 3.4.8). Minderjarige vrouwelijke en mannelijke slachtoffers van mensenhandel kunnen terecht in speciale faciliteiten of opvanglocaties van ngo's. Minderjarige mannelijke slachtoffers van mensenhandel hebben een eigen vleugel in deze locaties. Een vertrouwelijke bron merkte op dat meer dan negentig procent van de slachtoffers in deze opvanglocaties vrouwen en meisjes waren.¹⁰⁸³ Bronnen hebben ook kritiek geuit op het feit dat minderjarige en meerderjarige (vrouwelijke) slachtoffers in dezelfde NAPTIP-faciliteiten worden opgevangen.¹⁰⁸⁴ Sinds deze verslagperiode zijn er ook twee opvanglocaties voor (meerderjarige) mannelijke slachtoffers van mensenhandel in Lagos en de staat Edo (voor meer details over de opvang van meerderjarige mannelijke slachtoffers van mensenhandel, zie sectie 6.3.6). Het is niet bekend of deze locaties ook opvang bieden aan minderjarige mannelijke slachtoffers.

¹⁰⁷⁸ 90,8% van minderjarige terugkeerders die meededen aan een Harvard-onderzoek naar de ervaringen van deze groep bij terugkeer in Nigeria gaf aan geen overheidssteun ontvangen te hebben. Harvard FXB Center for Health and Human Rights, *Returning Home? The Reintegration Challenges Facing Child and Youth Returnees from Libya to Nigeria*, pagina 33, 2019.

¹⁰⁷⁹ Medico International & Brot fur die Welt, *Emergency returns by IOM from Libya and Niger*, juli 2020; Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 29 oktober 2020.

¹⁰⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 7 december 2020.

¹⁰⁸¹ Medico International & Brot fur die Welt, *Emergency returns by IOM from Libya and Niger*, juli 2020. Zie ook: De Correspondent, *Maak kennis met de mensen achter de 'migratiestroom'. Deze vrouw overleefde 12 jaar als illegale sekkslaaf*, 13 april 2019.

¹⁰⁸² Medico International & Brot fur die Welt, *Emergency returns by IOM from Libya and Niger*, juli 2020.

¹⁰⁸³ Vertrouwelijke bron, 13 november 2020.

¹⁰⁸⁴ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September)* by Maria Grazia Giammarinaro, *UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018; Vertrouwelijke bron, september 2020.

6 Mensenhandel

Dit hoofdstuk gaat in op de situatie van Nigeriaanse slachtoffers met een focus op de omstandigheden die zij aantreffen na terugkeer in hun land van herkomst. Na een korte omschrijving van de profielen van verschillende categorieën van slachtoffers zal er met name aandacht worden besteed aan vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel uit het zuiden van Nigeria. Daarbij wordt dieper ingegaan op het risico op represailles bij terugkeer, de beschikbare opvangmogelijkheden, de strafrechtelijke vervolging van mensenhandelaren en de maatschappelijke houding jegens prostitutie in het algemeen en teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel in het bijzonder.

6.1 Profielen van slachtoffers van mensenhandel

Nigeria is een herkomst-, transit- en bestemmingsland voor slachtoffers van mensenhandel.¹⁰⁸⁵ De Nigeriaanse nationaliteit kwam het vaakst voor onder slachtoffers van mensenhandel in Nederland in 2019 volgens de Nationaal Rapporteur Mensenhandel.¹⁰⁸⁶ Door Europese maatregelen gericht op het tegengaan van migratie via de Middellandse Zee en instabiliteit in Libië – het belangrijkste vertrekpunt voor de overtocht over de Middellandse Zee voor Nigeriaanse migranten – is het aantal nieuwe Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel die in Europa gearriveerd zijn sinds 2018 wel sterk gedaald.¹⁰⁸⁷

Er zijn verschillende categorieën van slachtoffers van mensenhandel uit Nigeria. In Nederland en de EU is de belangrijkste groep van Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel vrouwelijke slachtoffers uit het zuiden van Nigeria die worden uitgebuit in de seksindustrie. Daarnaast was er in Nederland gedurende de verslagperiode sprake van een groei van het aantal (minderjarige) mannelijke slachtoffers van mensenhandel, zij het in lagere aantallen dan de eerste categorie slachtoffers.¹⁰⁸⁸ Andere categorieën van Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel zijn onder andere (minderjarige) (ontheemde) vrouwen uit het noorden van Nigeria die worden verhandeld als huishoudelijke hulp of prostituee naar met name omliggende islamitische landen en het Midden Oosten,¹⁰⁸⁹ en minderjarigen die binnen Nigeria worden uitgebuit als huishoudelijke hulp.¹⁰⁹⁰ Er zijn ook – in zeer beperkte mate – Nigeriaanse slachtoffers van orgaanhandel.¹⁰⁹¹ Gezien de focus van dit hoofdstuk op de situatie van slachtoffers bij terugkeer uit Europa in Nigeria, zullen de volgende secties alleen op de situatie van Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel die worden uitgebuit in de Europese seksindustrie en mannelijke Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel in Europa focussen.

¹⁰⁸⁵ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, pagina 381-382, 2020; Frontex, *Risk Analysis for 2018*, pagina 36, februari 2018. Frontex is een agentschap van de Europese Unie dat zich toespitst op de samenwerking van de lidstaten van de EU ten opzichte van de gezamenlijke Europese buitengrens. Frontex heeft een eigen website, te weten: <https://frontex.europa.eu/>.

¹⁰⁸⁶ Nationaal Rapporteur Mensenhandel, *Slachtoffermonitor Mensenhandel 2015-2019*, 2020.

¹⁰⁸⁷ BBC, Migrant crisis: Illegal entries to EU at lowest level in five years, 4 januari 2019.

¹⁰⁸⁸ Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹⁰⁸⁹ Vertrouwelijke bron, december 2020. Het betreft meisjes en vrouwen die zijn gerekruteerd uit ontheemdenkampen in het noordoosten van Nigeria onder het voorwendsel van een 'legitieme' baan in Europa om vervolgens gedwongen te worden als prostituee te werken in Niger, Noord-Afrika, de Golfregio en soms Europa. Over deze groep slachtoffers is minder bekend dan over de vrouwen die afkomstig zijn uit het Zuiden van Nigeria. De UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children deed een oproep om meer onderzoek te doen naar deze doelgroep in de verklaring die zij publiceerde na afloop van haar bezoek aan Nigeria in september 2018. Zie: Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September)* by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children, 10 september 2018.

¹⁰⁹⁰ NAPTIP, *2019 Data Analysis*, 2019.

¹⁰⁹¹ NAPTIP, *2019 Data Analysis*, 2019.

6.1.1

Vrouwelijke slachtoffers uit het zuiden van Nigeria

Frontex stelde in 2018 dat het merendeel van de Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel dat Europa bereikte vrouwen en minderjarige meisjes uit het zuiden van Nigeria waren,¹⁰⁹² die naar Europa zijn gebracht voor seksuele exploitatie.¹⁰⁹³ De meeste van deze vrouwen zijn afkomstig uit arme gemeenschappen in met name de zuidelijke staten van Nigeria.¹⁰⁹⁴

Sommige van deze vrouwen werden naar Europa gelokt met het vooruitzicht op een betaalde baan als oppas, kapster of huishoudelijke hulp.¹⁰⁹⁵ Gedurende de laatste vijf à tien jaar is het echter besef gerezen (onder academici en beleidsmakers) dat veel vrouwen uit het zuiden van Nigeria op de hoogte zijn van het feit dat zij in de seksindustrie zullen eindigen en dat zij vaak zijn aangespoord (of gedwongen) door achterblijvende familieleden om te gaan.¹⁰⁹⁶ Hun verblijf in Europa wordt gezien als een manier waarop zij hun naasten aan de armoede kunnen onttrekken.¹⁰⁹⁷ De meeste van deze slachtoffers – of zij op de hoogte zijn van het feit dat ze als prostituee tewerkgesteld zullen worden of niet – wisten echter niet, dat eenmaal in Europa zij de eerste jaren vrijwel niets terug zouden zien van het geld dat zij verdienen door middel van prostitutie en onderschatten de mate en aard van de uitbuiting. Bij aankomst worden zij op de hoogte gebracht van het feit dat al hun inkomsten gebruikt zullen worden voor het terugbetalen van de kosten die gemaakt zijn voor hun overtocht naar Europa; bedragen die exponentieel hoger liggen dan de daadwerkelijke kosten voor hun reis en/of wat de vrouwen bij vertrek uit Nigeria dachten hun mensenhandelaren verschuldigd te zullen zijn.¹⁰⁹⁸ Zowel de route naar als het verblijf in Europa ging voor het merendeel van deze vrouwen gepaard met ernstige vormen van misbruik en mensenrechtenschendingen.¹⁰⁹⁹ Na het afbetalen van hun schulden eindigen veel van deze vrouwen zelf als '*madames*', oftewel de in Europa gevestigde uitbuiters die de seksuele exploitatie van Nigeriaanse meisjes overzien als ze eenmaal aangekomen zijn op de plaats van bestemming. Het werken als madame biedt (voormalige) slachtoffers de kans om zelf geld te verdienen en in het levensonderhoud van familieleden in Nigeria te voorzien.¹¹⁰⁰ Daarnaast lijkt dit werk vaak de enige mogelijkheid om inkomen te vergaren voor slachtoffers van mensenhandel die illegaal in Europa verkeren en geen andere werkervaring/netwerken hebben.

6.1.2

Mannelijke slachtoffers van mensenhandel

Nigeriaanse mannen worden ook het slachtoffer van mensenhandel in Europa. Verschillende recente onderzoeken stelden echter dat er een groot tekort is aan betrouwbare, kwalitatief hoogstaande informatie over de profielen en lotgevallen van deze groep.¹¹⁰¹ Een vertrouwelijke bron gaf wel aan dat het aandeel mannelijke Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel in Nederland gedurende de

¹⁰⁹² Frontex, *Risk Analysis for 2018*, februari 2018.

¹⁰⁹³ Nationaal Rapporteur Mensenhandel, *Slachtoffermonitor Mensenhandel 2015-2019*, pagina 30, 2020. Dit beeld kwam ook naar voren in ouder onderzoek, zie bijvoorbeeld: International Organization for Migration, *Human Trafficking Along the Central Mediterranean Route: Data, Stories and Information Collected by the International Organization for Migration*, pagina 13, 2017.

¹⁰⁹⁴ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, pagina 382, 2020.

¹⁰⁹⁵ Dit beeld komt vaak naar voren in individuele getuigenissen van vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel in de media en in rapporten van mensenrechtenorganisaties, bijvoorbeeld: Human Rights Watch, "*You Pray for Death*": *Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹⁰⁹⁶ Vertrouwelijke bron, 13 november 2020.

¹⁰⁹⁷ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, 2020; De Correspondent, *Maak kennis met de mensen achter de 'migratiestroom'*. Deze vrouw overleefde 12 jaar als illegale seksslaaf, 13 april 2019; De Correspondent, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018

¹⁰⁹⁸ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, 2020.

¹⁰⁹⁹ Human Rights Watch, "*You Pray for Death*": *Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹¹⁰⁰ The Guardian, *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020; InfoMigrants, *Tricked, trafficked and sold: How criminal gangs are bringing Nigerian women to Italy*, 25 januari 2019; Amnesty International, *Mafia, Madames und Mädchen*, november 2019.

¹¹⁰¹ University of Bedfordshire, *Vulnerability to Human Trafficking: A Study of Vietnam, Albania, Nigeria and the UK - Report of Shared Learning Event held in Lagos, Nigeria: 17-18 January 2018*, oktober 2018.

verslagperiode gestegen is.¹¹⁰² Meerderjarige Nigeriaanse mannen die Europa bereiken worden vaak geëxploiteerd in de landbouw in Zuid-Europa,¹¹⁰³ of worden ingelijfd in de activiteiten van de criminele bendes (cults), die hun overtocht naar Europa hebben mogelijk gemaakt.¹¹⁰⁴ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat in Nederland leden van deze laatste groep vooral eindigen als drugskoeriers.¹¹⁰⁵ Daarnaast gaven verschillende bronnen aan dat *football trafficking* van minderjarige Nigeriaanse jongens voorkwam tijdens de verslagperiode. Hierbij worden jongens naar Europa gelokt onder het voorwendsel van een carrière bij een professionele voetbalclub om uiteindelijk het slachtoffer van uitbuiting buiten de voetbalindustrie te worden.¹¹⁰⁶

Seksuele uitbuiting mannelijke slachtoffers van mensenhandel

In 2017 stelde EASO dat er geen aanwijzingen waren voor het bestaan van georganiseerde criminele prostitutienetwerken tussen Nigeria en Europa voor mannelijke prostituees.¹¹⁰⁷ Er was echter wel ouder en recenter (anekdotisch) bewijs over minderjarige Nigeriaanse mannen die naar Europa werden gehaald door mensenhandelaars voor seksuele exploitatie of die toen ze eenmaal in Europa waren in de seksuele exploitatie belandden.¹¹⁰⁸ Een vertrouwelijke bron gaf aan op de hoogte te zijn van twee gevallen waarbij minderjarige jongens samen met hun zusjes naar Europa gesmokkeld waren voor het doel van seksuele uitbuiting.¹¹⁰⁹ Een andere vertrouwelijke bron gaf ook aan op de hoogte te zijn van mannelijke Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel die gedurende de verslagperiode in Nederland seksueel geëxploiteerd werden.¹¹¹⁰

6.2 Risico van represailles

Deze sectie gaat in op de prevalentie van represailles tegen met name vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel uit het zuiden van Nigeria. Veel van deze slachtoffers vrezen represailles tegen henzelf of hun familieleden indien zij de seksuele uitbuiting ontvluchten zonder hun schuld af te betalen. Er bestaat echter geen eenduidig beeld van de schaal waarop en mate waarin slachtoffers daadwerkelijk aan represailles onderworpen werden bij terugkeer in Nigeria en er zijn weinig concrete gevallen waarin represailles hebben plaatsgevonden gedurende deze verslagperiode bekend. Verschillende bronnen gaven wel aan te hebben opgemerkt dat de houding van mensenhandelaren jegens slachtoffers die terugkeren naar Nigeria zonder hun schuld af te betalen is verhard.¹¹¹¹ Dit vertaalde zich in represailles tegen familieleden van slachtoffers en/of de *retrafficking* van teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel. Er was geen informatie beschikbaar over de prevalentie van represailles tegen mannelijke slachtoffers van mensenhandel.

¹¹⁰² Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹⁰³ TIME, 'It Was As if We Weren't Human.' *Inside the Modern Slave Trade Trapping African Migrants*, 14 maart 2019.

¹¹⁰⁴ Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹⁰⁵ Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹⁰⁶ Al Jazeera, *African footballers stranded around the world with crushed dreams*, 26 augustus 2019; Premium Times, *Football agents in Nigeria tasked on trafficking, other vices*, 13 november 2019.

¹¹⁰⁷ European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report: Nigeria Country Focus*, pagina 45, juni 2017.

¹¹⁰⁸ Nationaal Rapporteur Mensenhandel, *Slachtoffermonitor Mensenhandel 2015-2019*, pagina 19, 2020; The Children's Society, *Boys Don't Cry: Improving identification and disclosure of sexual exploitation of boys and young men trafficked to the UK*, pagina 53, 2016. Maatschappelijk werkers die werden geïnterviewd over minderjarige mannelijke slachtoffers van mensenhandel in het VK voor dit rapport, gaven aan regelmatig in aanraking te komen met minderjarige Nigeriaanse jongens die naar het VK waren gehaald voor een mengeling van huishoudelijke slavernij en seksuele exploitatie.

¹¹⁰⁹ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

¹¹¹⁰ Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹¹¹ De Correspondent, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018.

- 6.2.1 *Vrees voor (bovennatuurlijke) represailles*
 Onder veel vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel uit het zuiden van Nigeria is er sprake van een sterke vrees voor bovennatuurlijke represailles indien zij seksuele uitbuiting in Europa ontvluchten voordat zij hun schuld hebben afbetaald. Mensenhandelaren die vanuit deze regio opereren laten de meeste slachtoffers een eed van gehoorzaamheid (juju-ees) zweren onder het toezien van een voodoopriester voor vertrek. Slachtoffers vrezen dat wanneer zij deze eed verbreken door zich te onttrekken aan het gezag van madames/mensenhandelaren, dit zal resulteren in ernstige vormen van ongeluk.¹¹¹² Dankzij ingrijpen van de *Oba* (de traditioneel leider) van Benin¹¹¹³ in maart 2018 lijkt de invloed van deze spreuken op slachtoffers van mensenhandel uit de staat Edo echter afgenomen te zijn. Samen met vijfhonderd voodoopriesters heeft de *Oba* namelijk al deze juju-eden ongeldig verklaard. Verschillende bronnen gaven aan dat dit een positief effect heeft gehad op slachtoffers van mensenhandel uit de staat Edo binnen en buiten Nigeria.¹¹¹⁴ De invloedssfeer van de *Oba* van Benin strekt echter niet verder dan de staat Edo en sommige bronnen gaven aan dat mensenhandelaren overgegaan zijn tot het rekruteren van slachtoffers¹¹¹⁵ en gebruiken van voodoopriesters van buiten Benin City/Edo.¹¹¹⁶ Het aantal slachtoffers afkomstig uit de staten Delta en Anambra is de afgelopen jaren toegenomen.¹¹¹⁷
- 6.2.2 *Onduidelijkheid over de prevalentie van represailles tegen slachtoffers in de praktijk*
 Hoewel de vrees voor represailles onder slachtoffers van mensenhandel dus groot is, bestaat er minder inzicht in de schaal waarop (gewelddadige) represailles voorkomen in de praktijk. Ook de vertrouwelijke bronnen die werden geïnterviewd voor dit ambtsbericht spraken elkaar tegen m.b.t. deze vraag. Zij onderscheidden grofweg drie types represailles: (dodelijk) geweld en bedreigingen tegen teruggekeerde slachtoffers, (dodelijk) geweld en bedreigingen tegen familieleden van slachtoffers die zijn teruggekeerd of nog in Europa zijn, *re-trafficking* van teruggekeerde slachtoffers. De perspectieven van vertrouwelijke bronnen liepen het meest uiteen met betrekking tot de mate waarin slachtoffers zelf het slachtoffer worden van (dodelijk geweld). De meeste bronnen erkenden wel dat families van slachtoffers aan represailles waren onderworpen tijdens de verslagperiode. De meeste bronnen erkenden ook het risico van *re-trafficking* maar verschilden qua inzicht met betrekking tot de vraag of slachtoffers hiertoe gedwongen werden of uit eigen beweging besloten om weer naar Europa of andere bestemmingen af te reizen met als doel weer in de prostitutie aan de slag te gaan. De volgende alinea's gaan dieper in op elke categorie represailles.
- 6.2.3 *Een mogelijke verharding van de houding van mensenhandelaren: aanwijzingen voor bedreigingen en geweld tegen teruggekeerde slachtoffers*
 Naast dat slachtoffers van mensenhandel de consequenties van het verbreken van een juju-ees vrezen, toont onderzoek met Nigeriaanse slachtoffers (in Europa) aan, dat er ook veel angst bestaat voor de gewelddadige praktijken van de criminele netwerken/cults die mensenhandel vanuit Nigeria coördineren.¹¹¹⁸ Er bestaat minder

¹¹¹² De Correspondent, *Vijfhonderd voodoo-priesters en een vloek laten zien: met magie kun je mensenhandel bestrijden*, 26 september 2018; The Guardian, *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020; Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, pagina 65, juni 2018.

¹¹¹³ Benin of Benin City is een stad in de staat Edo in het zuiden van Nigeria die functioneert als het centrum van de Nigeriaanse mensenhandel naar Europa. Deze plaats dient niet verward te worden met het gelijknamige Afrikaanse land Benin.

¹¹¹⁴ De Correspondent, *Vijfhonderd voodoo-priesters en een vloek laten zien: met magie kun je mensenhandel bestrijden*, 26 september 2018; De Volkskrant, *Sarahs Europese droom eindigt in de tippelzone van Turijn*, 7 september 2020; Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020; The Guardian, *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020.

¹¹¹⁵ Reuters, *Nigerian sex traffickers fleeing hotspot for new havens, activists warn*, 3 juli 2019.

¹¹¹⁶ De Correspondent, *Vijfhonderd voodoo-priesters en een vloek laten zien: met magie kun je mensenhandel bestrijden*, 26 september 2018; The Guardian, *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020; Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020.

¹¹¹⁷ Vertrouwelijke bron, december 2020.

duidelijkheid over de mate waarin deze groepen inderdaad geweld gebruiken tegen vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel die terugkeren naar Nigeria zonder hun schuld af te betalen. Gedurende de verslagperiode signaleerden verschillende bronnen een verharding in de houding van mensenhandelaren jegens slachtoffers van mensenhandel die terugkeerden zonder hun schulden af te betalen.¹¹¹⁹ Een artikel in *De Correspondent* weet deze verharding aan het feit dat het verdienmodel van mensenhandelaren onder druk staat sinds het lastiger is geworden om vrouwen naar Europa te krijgen door de actievare rol van de Libische kustwacht bij het tegengaan van mensensmokkel.¹¹²⁰ Dit betekent dat het vanuit financieel oogpunt belangrijker is geworden voor mensenhandelaren om ervoor te zorgen dat vrouwen aan het werk blijven en hun schulden afbetalen aldus deze bron. Deze verharding in de houding van mensenhandelaren werd ook aangehaald door Daniel Atokolo, het hoofd van het NAPTIP-kantoor in Lagos, in een interview met *Deutsche Welle*.¹¹²¹ Verschillende bronnen geven aan te geloven dat deze ontwikkeling ten grondslag ligt aan een toename in geweld tegen en bedreiging van slachtoffers en hun families. Een aantal bronnen gaf op de hoogte te zijn van gevallen waarbij teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel waren bedreigd.¹¹²² Een vertrouwelijke bron gaf aan dat contacten binnen de Nigeriaanse politie stelden dat er sprake was van dodelijk geweld tegen vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel bij terugkeer in Nigeria gedurende de verslagperiode.¹¹²³ Echter, geen van de vertrouwelijke bronnen die werden geïnterviewd voor dit ambtsbericht konden dergelijke gevallen concretiseren door ze aan een datum/locatie te binden. Er waren ook vertrouwelijke bronnen die aangaven vrijwel nooit gevallen van represailles tegen slachtoffers zelf tegen te komen in de dagelijkse praktijk.¹¹²⁴ Mensenhandelaren blijven volgens een van deze bronnen liever buiten het vizier van justitie en het is efficiënter voor hen om een nieuw slachtoffer naar Europa te sturen dan om geweld te gebruiken tegen een teruggekeerd slachtoffer.¹¹²⁵

Wat betreft de redenen achter deze uiteenlopende inzichten over de prevalentie en aard van represailles tegen teruggekeerde slachtoffers, wekte de literatuur die werd geraadpleegd voor dit ambtsbericht de impressie dat er historisch gezien uiteenlopende inzichten bestaan op dit vlak.¹¹²⁶ Bovenstaande analyse van recente bronnen bevestigde dat er nog altijd een gebrek is aan betrouwbare cijfers over dit fenomeen en dat er weinig concrete gevallen van represailles worden gemeld in Nigeriaanse media. Sommige vertrouwelijke bronnen gaven aan dat dit het geval is, omdat vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel niet een nieuwswaardig onderwerp zijn in met name het zuiden van Nigeria.¹¹²⁷ Een van deze bronnen stelde dat dit ook het geval was, omdat zoveel mensen in het zuiden van Nigeria met mensenhandel verweven zijn en er dus weinig mensen zitten te wachten op meer aandacht voor dit onderwerp in de media.¹¹²⁸ Een bron die met slachtoffers van mensenhandel in Nigeria werkt, stelde dat na bedreiging of mishandeling de meeste slachtoffers bang zijn om hun verhalen met de media te delen uit angst voor

¹¹¹⁹ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020; *De Correspondent*, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018; *Deutsche Welle*, *How the 'Nigerian mafia' exploits African women in Europe*, 25 december 2019.

¹¹²⁰ *De Correspondent*, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018.

¹¹²¹ *Deutsche Welle*, *How the 'Nigerian mafia' exploits African women in Europe*, 25 december 2019.

¹¹²² *De Correspondent*, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018; Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹²³ Vertrouwelijke bron, 13 november 2020.

¹¹²⁴ Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹²⁵ Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020.

¹¹²⁶ Een rapport van de Finse Immigratiedienst uit 2015 bevatte ook zowel getuigenissen van Nigeriaanse experts op het gebied van mensenhandel die geloven dat het risico op represailles klein is, als getuigenissen van andere Nigeriaanse experts die denken dat het risico op represailles wel degelijk bestaat. Finnish Immigration Service, *Human Trafficking of Nigerian Women to Europe*, 2015.

¹¹²⁷ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

¹¹²⁸ Vertrouwelijke bron, 13 november 2020.

verdere represailles.¹¹²⁹ Een andere bron gaf aan dat onduidelijkheid over de vraag of slachtoffers van mensenhandel het slachtoffer worden van represailles mede voorkomt uit het feit dat Benin City over het algemeen een gevaarlijke plek voor vrouwen is. Volgens deze bron is het daarom niet altijd duidelijk of geweld tegen teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel een represaille betreft of een andere vorm van geweld.¹¹³⁰

6.2.4

Retrafficking

Bedreiging van en geweld tegen slachtoffers dient in veel gevallen het doel om vrouwen te dwingen hun schuld alsnog af te betalen via seksuele exploitatie. Volgens EASO was de belangrijkste vorm van represailles tegen slachtoffers van mensenhandel dan ook *retrafficking*: het dwingen van slachtoffers om weer in Europa of elders in de prostitutie aan de slag te gaan.¹¹³¹ Voor mensenhandelaren die voornamelijk geïnteresseerd zijn in het innen van 'de schuld' die nog openstaat, is dit de meest efficiënte vorm van genoegdoening in het geval van een 'ongehoorzaam slachtoffer' aldus verschillende vertrouwelijke bronnen.¹¹³² Een vertrouwelijke bron stelde dat van de tien vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel die gedwongen terugkeren naar de staat Edo er acht of negen weer opnieuw het slachtoffer van mensenhandel/seksuele uitbuiting zullen worden.¹¹³³ Een andere vertrouwelijke bron gaf aan regelmatig gebeld te worden door slachtoffers die na terugkeer vanuit Italië naar Nigeria, opnieuw in een situatie van seksuele uitbuiting geëindigd zijn in een ander land zoals bijvoorbeeld Israël of Rusland.¹¹³⁴ Ook verschillende online publicaties gaven aan dat *retrafficking* een veel voorkomend fenomeen is.¹¹³⁵ Bronnen stelden ook dat nu het lastiger is geworden om slachtoffers naar Europa te brengen, slachtoffers vaker tewerkgesteld worden in de seksindustrie in buurlanden zoals Ghana, in Libië of in Nigeria zelf.¹¹³⁶

Het was niet altijd duidelijk in hoeverre slachtoffers van *retrafficking* gedreven werden door geweld en bedreiging wanneer zij voor een tweede keer afreisden naar het buitenland om in de seksindustrie te eindigen. Zowel vertrouwelijke bronnen als artikelen in de media verwezen naar gevallen waarin vrouwen uit (financiële) wanhoop/schaamte om met lege handen teruggekomen te zijn, besloten om nogmaals naar Europa of een andere bestemming af te reizen met behulp van een mensenhandelaar.¹¹³⁷ Een bron gaf aan dat vrouwen die een (groot) gedeelte van hun schuld afbetaald hebben, terug naar Europa wilden om hun gehele schuld af te betalen om vervolgens voor hun eigen rekening te kunnen gaan werken.¹¹³⁸

6.2.5

Represailles tegen familieleden

Verschillende bronnen die werden geraadpleegd voor dit onderzoek gaven aan dat met name familieleden van slachtoffers het risico liepen om onderworpen te worden aan bedreigingen en geweld wanneer slachtoffers hun madame ontvlucht waren, maar nog wel in Europa verbleven.¹¹³⁹ Met betrekking tot deze categorie haalden bronnen ook recente concrete voorbeelden aan. In een rapportage over mensenhandel van *The Guardian* stelde een Italiaanse advocaat die is gespecialiseerd in het bijstaan van slachtoffers van mensenhandel, dat families van

¹¹²⁹ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹³⁰ Vertrouwelijke bron, 12 november 2020.

¹¹³¹ European Asylum Support Office, *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, november 2018.

¹¹³² Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

¹¹³³ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹³⁴ Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020.

¹¹³⁵ De Correspondent, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018; Human Rights Watch, *"You Pray for Death": Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹¹³⁶ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 13 november 2020; The New Humanitarian, *Nigerians returned from Europe face stigma and growing hardship*, 28 juli 2020.

¹¹³⁷ Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹³⁸ Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹³⁹ Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 10 november 2020; Vertrouwelijke bron, 13 november 2020; Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

verschillende van haar cliënten waren aangevallen.¹¹⁴⁰ Zij haalde ook een voorbeeld aan waarbij de moeder van een cliënt was vermoord door mensenhandelaren in Nigeria. Een recent Frans onderzoek benadrukte de rol van cultus bij het organiseren van mensenhandel en haalde getuigenissen aan van drie Nigeriaanse slachtoffers van mensenhandel (in Frankrijk) die aangaven dat hun familieleden in Nigeria bedreigd en/of mishandeld waren door cultleden.¹¹⁴¹ Een vertrouwelijke bron stelde op de hoogte te zijn van twee recente gevallen van geweld tegen familieleden. In het eerste geval hadden mensenhandelaren in Nigeria de vader vermoord van een slachtoffer in Italië. In het tweede geval hadden ze het ouderlijk huis in brand gezet van een ander slachtoffer die in Italië haar madame was ontvlucht.¹¹⁴² Een andere vertrouwelijke bron gaf aan dat in 2020 de broer vermoord was van een slachtoffer van mensenhandel dat in Denemarken verbleef.¹¹⁴³ Tenslotte was een derde vertrouwelijke bron op de hoogte van een geplande aanval tegen de familie van een slachtoffer van mensenhandel die verijdeld werd door politie rondom het huis van deze familie te stationeren.¹¹⁴⁴ Deze laatste bron stelde echter wel dat families relatief zelden aan represailles onderworpen werden, omdat zij vaak betrokken zijn bij het verhandelen van hun dochters en zij hun dochters dus vaak aanmoedigen om terug te gaan naar hun mensenhandelaren/madames in het geval van vluchtacties.¹¹⁴⁵

Bedreiging via kinderen

Er bestaan ook aanwijzingen dat mensenhandelaren de kinderen van slachtoffers van mensenhandel ontvoerden om ervoor te zorgen dat zij niet op de vlucht zouden slaan. Een artikel in *InfoMigrants* stelde dat veel Nigeriaanse vrouwen in Libië zwanger gemaakt worden door hun Libische en Nigeriaanse bewakers om hen gemakkelijker onder controle te kunnen houden zodra ze in Italië aankomen. Als de vrouwen proberen te 'rebelleren', dreigen de bewakers/mensenhandelaren hun kinderen kwaad te doen.¹¹⁴⁶ Een andere bron gaf ook aan op de hoogte te zijn van een geval waarbij het kind van een slachtoffer van mensenhandel ontvoerd werd, nadat zij haar madame in Italië ontvlucht was.¹¹⁴⁷

6.2.6

Represailles tegen (minderjarige) mannelijke slachtoffers van mensenhandel

Bronnen boden geen inzicht in het risico op represailles tegen (minderjarige) mannelijke slachtoffers van mensenhandel die terugkeren naar Nigeria. Een bron die werd geïnterviewd voor dit ambtsbericht, stelde dat het risico op represailles klein is voor volwassen Nigeriaanse mannen die terugkeren naar Nigeria vanuit Europa, omdat zij vaak hun overtocht vooraf betalen aan mensensmokkelaars.¹¹⁴⁸ Dit verschilt van de situatie van vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel voor wie mensenhandelaren de reis naar Europa voorschieten en van wie vervolgens verwacht wordt dat ze deze schuld terugbetalen door in de seksindustrie te werken. Een andere vertrouwelijke bron gaf aan van een paar gevallen gehoord te hebben waarbij mannen die teruggekeerd waren uit Libië onder druk werden gezet om smokkelaars voor de route Libië-Europa te betalen zelfs al hadden ze de geplande overtocht naar Europa niet gemaakt.¹¹⁴⁹ Mannen werden echter wel tijdens de reis –

¹¹⁴⁰ The Guardian, *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020.

¹¹⁴¹ Lavaud-Legendre & Plessard, *Groupes cultist et traite des êtres humains du Nigéria vers l'Europe*, pagina 36, 2019.

¹¹⁴² Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020.

¹¹⁴³ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020. Vertrouwelijke bron, 19 november 2020.

¹¹⁴⁴ Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020.

¹¹⁴⁵ Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 13 november 2020. Een dergelijke situatie werd ook geschetst in een artikel van *Trouw* uit mei 2018: *Trouw, Benin City loopt leeg: waarom de vrouwenhandel van Afrika naar Europa niet te stoppen is*, 25 mei 2018.

¹¹⁴⁶ InfoMigrants, *Tricked, trafficked and sold: How criminal gangs are bringing Nigerian women to Italy*, 25 januari 2019.

¹¹⁴⁷ Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020.

¹¹⁴⁸ Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020.

¹¹⁴⁹ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

met name in Libië - slachtoffer van mensenhandel/gedwongen slavernij,¹¹⁵⁰ ondanks dat ze dus eigenlijk vooraf voor hun reis betaald hadden en dus geen deal gemaakt hadden om door uitbuiting/onbetaald werk hun reis aan mensenhandelaren terug te betalen. Er was geen informatie beschikbaar over de mate waarin deze categorie individuen aan represailles werd onderworpen bij terugkeer in Nigeria.

6.3 Bescherming van slachtoffers van mensenhandel

Internationale organisaties en andere experts zijn het erover eens dat de Nigeriaanse overheden op nationaal en statelijk niveau – met name in de Staat Edo – erkennen dat mensenhandel een serieus probleem vormt.¹¹⁵¹ Desalniettemin stelden deze bronnen ook dat deze erkenning niet gepaard gaat met voldoende investering van voldoende middelen in het tegengaan van mensenhandel,¹¹⁵² en dat deze erkenning voornamelijk beperkt blijft tot mensenhandel die seksuele uitbuiting van vrouwen ten doel heeft.¹¹⁵³ Positieve ontwikkelingen gedurende deze verslagperiode waren inspanningen gericht op het ontwikkelen van een *National Action Plan against Human Trafficking*¹¹⁵⁴ en voorbereidingen voor de creatie van *state task forces on human trafficking* in alle staten van Nigeria.¹¹⁵⁵ Deze sectie gaat in op de bescherming van slachtoffers van mensenhandel door de Nigeriaanse autoriteiten en andere partijen met een focus op de bescherming van slachtoffers in opvanglocaties, bescherming van familieleden van slachtoffers en de strafrechtelijke vervolging van mensenhandelaren. De volgende sectie zal dan in meer detail ingaan op de sociale en maatschappelijke re-integratie van slachtoffers.

6.3.1 *Het wettelijk kader op het gebied van mensenhandel*

De Nigeriaanse Grondwet verbiedt slavernij en gedwongen arbeid en het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering verbieden ook verschillende gedragingen en acties die op mensenhandel duiden. Nigeria heeft sterke wetgeving om mensenhandel tegen te gaan, met name in vergelijking met andere West-Afrikaanse landen. In 2003 werd de *Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act (TIPLEAA)*, oftewel de *Anti-Trafficking Act*, aangenomen, welke een wettelijke basis vormt voor het bestrijden van mensenhandel in Nigeria.¹¹⁵⁶ Deze werd in 2015 herzien.¹¹⁵⁷ Daarnaast hebben verschillende staten zoals Edo hun eigen wetgeving aangenomen om mensenhandel te bestrijden.¹¹⁵⁸ De Anti-Trafficking Act voorziet in de creatie van NAPTIP, het agentschap belast met het coördineren van alle acties gericht op het uitbannen van mensenhandel. NAPTIP houdt zich bezig met preventie van mensenhandel, bescherming van slachtoffers van mensenhandel en het vervolgen van daders.¹¹⁵⁹

6.3.2 *Capaciteit opvangcentra slachtoffers van mensenhandel*

In december 2020 had NAPTIP tien opvanglocaties voor slachtoffers van mensenhandel bij het hoofdkwartier in Abuja en bij de negen *zonal command*-kantoren in Lagos, Benin, Uyo, Enugu, Kano, Sokoto, Maiduguri, Osun en

¹¹⁵⁰ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020; TIME, 'It Was As if We Weren't Human.' *Inside the Modern Slave Trade Trapping African Migrants*, 14 maart 2019.

¹¹⁵¹ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria, 2020*; Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September) by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018.

¹¹⁵² Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

¹¹⁵³ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria, 2020*; Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September) by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018.

¹¹⁵⁴ UNODC, *NAPTIP kick-off process to develop a new national action plan against human trafficking*, 23 November 2020; UNODC, *Strengthening the policy framework and response to human trafficking in Nigeria (2020 – 2021)*, 2020.

¹¹⁵⁵ UNODC, *Nigeria heeds global call, sets up State Task Force against human trafficking*, ongedateerd. Zie ook: <https://www.naptip.gov.ng/2020/10/>, geraadpleegd 1 december 2020.

¹¹⁵⁶ Nigeria, *Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act*, 2003.

¹¹⁵⁷ Nigeria, *Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act*, 2015.

¹¹⁵⁸ Pathfinders Justice Initiative, *Edo state human trafficking bill signed into law by governor Obaseki*, 2018.

¹¹⁵⁹ NAPTIP heeft haar eigen website, te weten: www.naptip.gov.ng.

Makurdi.¹¹⁶⁰ NAPTIP had plek voor in totaal 314 personen in 2020,¹¹⁶¹ maar benutte deze capaciteit niet ten volste.¹¹⁶² NAPTIP-opvanglocaties vangen slachtoffers op voor maximaal zes weken, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden:¹¹⁶³ extra kwetsbare slachtoffers en slachtoffers die meewerken aan de strafrechtelijke vervolging van mensenhandelaren mogen langer in NAPTIP-opvanglocaties blijven.¹¹⁶⁴ NAPTIP coördineert ook met ngo's die opvang bieden aan slachtoffers van mensenhandel. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat er in de staat Edo in totaal ongeveer honderd plekken beschikbaar zijn voor slachtoffers van mensenhandel. Volgens deze bron was dit voldoende, omdat er in geen van deze locaties sprake was van permanente opvang van slachtoffers en er dus de hele tijd plekken vrijkwamen.¹¹⁶⁵ De UN Special Rapporteur heeft echter zorg uitgesproken gedurende deze verslagperiode over het feit dat sommige NAPTIP-opvanglocaties slachtoffers van andere vormen van gendergerelateerd geweld opvangen. Dit vermindert de beschikbare plekken voor slachtoffers van mensenhandel. Daarnaast gaf zij aan de duur van de opvang te kort te vinden.¹¹⁶⁶

6.3.3

Aard en kwaliteit van de bescherming in NAPTIP-opvangcentra

De kwaliteit van NAPTIP-opvanglocaties voldoet niet aan internationale normen voor de opvang van slachtoffers van mensenhandel.¹¹⁶⁷ Bronnen gaven aan dat veel slachtoffers van mensenhandel weigeren om in NAPTIP-opvangcentra te verblijven, omdat de leefomstandigheden zo laag zijn.¹¹⁶⁸ NAPTIP-centra hanteren een gesloten beleid om te voorkomen dat slachtoffers nogmaals het slachtoffer worden van mensenhandel. Gedurende de zes weken dat slachtoffers in een NAPTIP-opvanglocatie zitten, mogen zij geen contact hebben met de buitenwereld, inclusief hun families. Het is niet duidelijk in hoeverre dit beleid slachtoffers daadwerkelijk beschermt tegen re-trafficking. Experts zoals de *UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children* stelden dat gesloten opvang een inbreuk vormt op de mensenrechten van slachtoffers van mensenhandel.¹¹⁶⁹ Verschillende bronnen hebben een reeks andere misstanden in NAPTIP-opvanglocaties blootgelegd.¹¹⁷⁰ Slachtoffers van mensenhandel in NAPTIP-opvanglocaties gaven ook aan dat zij geen contact mogen hebben met familie en niet wisten wanneer zij weer naar huis zouden mogen in interviews met HRW.¹¹⁷¹ De UN Special Rapporteur complimenteerde NAPTIP voor het managen van tien opvanglocaties voor slachtoffers van mensenhandel, maar heeft ook zorgen geuit over de gebrekkige middelen die NAPTIP tot zijn beschikking heeft om slachtoffers bij te staan, de korte duur (zes weken) van de opvang, en het feit dat NAPTIP de opvanglocaties ook gebruikt voor slachtoffers van andere vormen van

¹¹⁶⁰ NAPTIP, *Organizational Structure*, geraadpleegd 1 december 2020.

¹¹⁶¹ Vertrouwelijke bron, september 2020.

¹¹⁶² Vertrouwelijke bron, september 2020.

¹¹⁶³ EASO, *Country Guidance Nigeria*, pagina 95, februari 2019.

¹¹⁶⁴ Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, 2020.

¹¹⁶⁵ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹⁶⁶ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September) by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018.

¹¹⁶⁷ Human Rights Watch, *"You Pray for Death": Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019; Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September) by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018.

¹¹⁶⁸ Vertrouwelijke bron, 19 november 2020; Vertrouwelijke bron, september 2020.

¹¹⁶⁹ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September) by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

¹¹⁷⁰ Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, 2020; Human Rights Watch, *"You Pray for Death": Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹¹⁷¹ Human Rights Watch, *"You Pray for Death": Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

gendergerelateerd geweld – wat resulteert in minder opvangcapaciteit voor slachtoffers van mensenhandel.¹¹⁷²

- 6.3.4 *Aard en kwaliteit van de bescherming in andere opvangcentra*
Opvangcentra die worden gerund door ngo's hebben soms een open en soms een gesloten karakter.¹¹⁷³ Er waren meldingen over gevallen waarbij ngo-opvangcentra voedsel onthielden aan slachtoffers van mensenhandel als bestraffing voor ongehoorzaamheid.¹¹⁷⁴ Er waren signalen gedurende de verslagperiode dat slachtoffers hier niet volledig afgeschermd zijn van bedreigingen en het risico op re-trafficking. In een artikel voor *Trouw* werd een incident aangehaald waarbij familieleden hun dochter/zus uit een opvangtehuis kwamen ophalen om haar aan te sporen weer terug te gaan naar haar mensenhandelaar.¹¹⁷⁵ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat ngo-opvanglocaties niet heel moeilijk te identificeren zijn voor mensenhandelaren.¹¹⁷⁶ Hervestiging in een andere regio kan bijdragen aan het beschermen van slachtoffers tegen bedreigingen en re-trafficking. Een vertrouwelijke bron gaf aan dat hervestiging alleen een reële optie is als slachtoffers zich gesteund weten door een ngo, omdat als deze meisjes zich aan de invloedssfeer van hun familie proberen te onttrekken er geen sociaal vangnet bestaat om hen op te vangen.¹¹⁷⁷ Sommige ngo-opvangcentra bieden de mogelijkheid aan slachtoffers van mensenhandel om zich langdurig (tot één jaar) te vestigen in een andere regio van het land.¹¹⁷⁸
- 6.3.5 *Opvang van mannelijke slachtoffers van mensenhandel*
Bovenstaande opvangmogelijkheden bestaan alleen voor minderjarige en meerderjarige vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel en minderjarige mannelijke slachtoffers van mensenhandel. Zowel de UN Special Rapporteur als het USDoS-rapport uit 2020 stelden daarom dat er geen toereikende bescherming wordt geboden door NAPTIP of andere actoren aan meerderjarige mannelijke slachtoffers van mensenhandel. Gedurende deze verslagperiode zijn er twee opvangmogelijkheden voor mannelijke terugkeerders opgezet volgens een vertrouwelijke bron.¹¹⁷⁹ Het betreft opvangcentra in de stad Lagos en in de staat Edo. Beide locaties worden gerund door ngo's. De opvanglocatie in Lagos wordt gemanaged door *Patriotic Citizen Initiatives* (PCI) en in Edo door de *Society for the Empowerment of Young Persons* (SEYP).¹¹⁸⁰ Mannelijke slachtoffers van mensenhandel en andere teruggekeerde mannelijke migranten kunnen ook deelnemen aan de in hoofdstuk 4 besproken re-integratieprogramma's van IOM en ERRIN en zullen in sommige gevallen in aanmerking komen voor steun bij huisvestiging.
- 6.3.6 *Bescherming van slachtoffers buiten opvangcentra en de familieleden van slachtoffers van mensenhandel*
Verschillende bronnen benadrukten het belang van adequate bescherming van de slachtoffers van mensenhandel, nadat ze opvangcentra verlaten hebben en van de familieleden van slachtoffers van mensenhandel.¹¹⁸¹ Dit geldt met name voor familie

¹¹⁷² Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September)* by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children, 10 september 2018.

¹¹⁷³ Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, 2020.

¹¹⁷⁴ Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, pagina 12, 14, 2020; Human Rights Watch, "You Pray for Death": *Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, pagina 7, 27 augustus 2019

¹¹⁷⁵ Trouw, *Benin City loopt leeg: waarom de vrouwenhandel van Afrika naar Europa niet te stoppen is*, 25 mei 2018.

¹¹⁷⁶ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

¹¹⁷⁷ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹⁷⁸ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹⁷⁹ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹⁸⁰ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹⁸¹ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 10 november 2020; The Guardian, *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020.

van slachtoffers van mensenhandel die hun madames/mensenhandelaren ontvlucht zijn maar nog wel in Europa verkeren. Deze bescherming wordt nauwelijks geboden.¹¹⁸² Wanneer vrouwen opvangcentra verlaten, heeft NAPTIP niet voldoende capaciteit om zelf bescherming te bieden. Samenwerking met de lokale politie is in theorie mogelijk, maar komt in de praktijk weinig of niet voor, aldus een vertrouwelijke bron.¹¹⁸³ Zoals wordt belicht in de volgende sectie, werken corrupte agenten soms samen met mensenhandelaren. Eén vertrouwelijke bron gaf aan dat indien families niet betrokken zijn bij de uitbuiting van hun dochter/zus/nicht en zij daadwerkelijk bedreigd worden, de Nigeriaanse autoriteiten politie inzetten om de veiligheid van families te bewaken en zodoende wraakacties door mensenhandelaren te voorkomen. Deze bron gaf echter ook aan dat de lage capaciteit binnen de Nigeriaanse politie wel een obstakel vormt voor de inzet van deze remedie.¹¹⁸⁴ Daarnaast is dit type bescherming van tijdelijke aard, waardoor mensenhandelaren hun kans kunnen afwachten als ze inderdaad wraak willen nemen op familieleden.

6.3.7 *Ontoereikende strafrechtelijke vervolging van mensenhandelaren*

In theorie zou de strafrechtelijke vervolging van mensenhandelaren bij kunnen dragen aan de bescherming van slachtoffers van mensenhandel en hun families tegen represailles en re-trafficking. Gedurende de verslagperiode bleef het aantal veroordelingen laag.¹¹⁸⁵ Daarnaast bleven veroordelingen van hooggeplaatste figuren binnen netwerken van mensenhandelaren grotendeels uit.¹¹⁸⁶ NAPTIP-data toont dat van de 1076 zaken die NAPTIP ontving in 2018 er 206 volledig onderzocht werden. 75 zaken werden uiteindelijk voor het gerecht gebracht (inclusief een aantal zaken uit 2017). NAPTIP won 31 zaken en verloor er één. Dit resulteerde in de veroordeling van vijftig mensenhandelaren.¹¹⁸⁷ In 2019 werden er 203 zaken volledig onderzocht, 701 verdachten gearresteerd en in 18 zaken werden daders veroordeeld (25 individuen in totaal).¹¹⁸⁸ 20% van de 701 verdachten die gearresteerd werden, waren betrokken bij mensenhandel naar het buitenland. Volgens een vertrouwelijke bron betrof het overgrote deel van de veroordelingen op het gebied van mensenhandel in Nigeria laaggeplaatste criminelen en bleven de leiders van mensenhandel netwerken buiten schot.¹¹⁸⁹ Er waren enkele positieve ontwikkelingen op het gebied van strafrechtelijke vervolging gedurende de verslagperiode. In 2019 werden verschillende ambtenaren veroordeeld voor betrokkenheid bij mensenhandel. Zo werden in Sokoto drie mid-level en senior-level overheidsfunctionarissen veroordeeld onder de TIPLEAA en VAPP voor '*procurement for sexual exploitation*'. In Delta werden twee overheidsfunctionarissen veroordeeld voor een poging tot kinderhandel.¹¹⁹⁰ In november 2020 veroordeelde een Nigeriaanse rechter drie vrouwelijke mensenhandelaren tot tien en veertien jaar cel voor het seksueel uitbuiten van een Nigeriaanse vrouw in Rusland. De directeur-generaal van NAPTIP reageerde verheugd op deze veroordeling, omdat volgens haar er voorheen vooral sprake was van zeer lichte straffen.¹¹⁹¹

6.3.8 *Angst, corruptie en inefficiëntie als oorzaken voor beperkte strafrechtelijke vervolging*

De onwil van slachtoffers om te getuigen tegen hun mensenhandelaren, de betrokkenheid van overheidsfunctionarissen/politici bij mensenhandel en de inefficiëntie en capaciteitsgebrek van de opsporingsdiensten zijn de belangrijkste

¹¹⁸² Vertrouwelijke bron, september 2020.

¹¹⁸³ Vertrouwelijke bron, september 2020.

¹¹⁸⁴ Vertrouwelijke bron, 9 oktober 2020.

¹¹⁸⁵ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, pagina 379-379, 2020; Premium Times, *ANALYSIS: Despite successes, NAPTIP investigates, prosecutes only few reported trafficking cases*, 2 oktober 2019.

¹¹⁸⁶ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

¹¹⁸⁷ NAPTIP, *2018 4th Quarter Report*, pagina 2-6, 2018.

¹¹⁸⁸ NAPTIP, *2019 Data Analysis*, pagina 6, 2019.

¹¹⁸⁹ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020

¹¹⁹⁰ US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, pagina 379, 2020.

¹¹⁹¹ Reuters, *Nigeria convicts family of sex traffickers with rare jail sentence*, 17 november 2020.

oorzaken van het gebrek aan veroordelingen van mensenhandelaren. Volgens verschillende bronnen is het gebrek aan slachtoffers die willen getuigen tegen hun mensenhandelaren de belangrijkste reden waarom zo weinig mensenhandelaren worden veroordeeld.¹¹⁹² Deze onwil komt in de eerste plaats voort uit angst voor de effecten van juju of voor represailles door mensenhandelaren.¹¹⁹³ Verschillende bronnen geven aan dat er in Nigeria geen goed functionerend getuigenbeschermingsprogramma bestaat, wat ervoor zorgt dat slachtoffers er niet vanuit kunnen gaan dat zijzelf en hun families beschermd zullen worden indien zij meewerken aan strafrechtelijke vervolging.¹¹⁹⁴ Daarnaast bestaat er onder slachtoffers angst voor stigmatisering door de familie/wijdere gemeenschap indien slachtoffers openheid geven van zaken.¹¹⁹⁵ Slachtoffers zijn ook vaak niet bereid te getuigen omdat in veel gevallen hun familieleden bij de uitbuiting betrokken waren,¹¹⁹⁶ of omdat zij zichzelf niet als slachtoffer zien.¹¹⁹⁷ Corruptie is ook een belangrijke oorzaak voor het gebrek aan veroordelingen volgens verschillende bronnen.¹¹⁹⁸ Andere oorzaken voor de problemen die NAPTIP heeft op het gebied van rechtsvervolging van mensenhandelaren zijn een gebrek aan coördinatie tussen NAPTIP en politie en justitie, een gebrek aan capaciteit binnen NAPTIP en de lange doorlooptijd van zaken.¹¹⁹⁹

6.4 Sociale en maatschappelijke re-integratie

De volgende alinea's gaan in op de sociale en maatschappelijke re-integratie van slachtoffers van mensenhandel. Het zal daarbij eerst de maatschappelijke opvattingen ten opzichte van teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel en met name seksuele uitbuiting bespreken om vervolgens in te gaan op de initiatieven die bestaan om hen te steunen bij hun re-integratie in de maatschappij.

Economisch succes bepaalt de maatschappelijke positie van vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel bij terugkeer

Het is lastig om een eenduidig beeld te schetsen van de maatschappelijke opvattingen inzake vrouwen die zijn uitgebuit in de seksindustrie in Europa. Dit hangt samen met de grote culturele diversiteit in het land en de uiteenlopende profielen van slachtoffers van mensenhandel. Slachtoffers van seksuele uitbuiting in Europa lopen grote kans om gestigmatiseerd te worden bij terugkeer vanwege het stigma dat op prostitutie/sekswerk ligt in Nigeria.¹²⁰⁰ Desalniettemin laat onderzoek zien, dat slachtoffers van seksuele uitbuiting niet altijd aan stigma onderworpen worden en dat de mate waarin slachtoffers erin slagen om hun families van inkomen te voorzien, in grote mate bepaalt of dit wel of niet het geval is.¹²⁰¹ Als een

¹¹⁹² Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 10 november 2020; Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

¹¹⁹³ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹¹⁹⁴ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020; Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020.

¹¹⁹⁵ Vertrouwelijke bron, 28 oktober 2020.

¹¹⁹⁶ Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020.

¹¹⁹⁷ Voor een bespreking van dit fenomeen, zie: Plambech, 'God brought you home – deportation as moral governance in the lives of Nigerian sex worker migrants', *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 2017.

¹¹⁹⁸ Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020; US Department of State, *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, pagina 379, 2020; Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September)* by Maria Grazia Giammarinaro, *UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018; Premium Times, *ANALYSIS: Despite successes, NAPTIP investigates, prosecutes only few reported trafficking cases*, 2 oktober 2019.

¹¹⁹⁹ Office of the High Commissioner for Human Rights, *End of visit statement, Nigeria (3-10 September)* by Maria Grazia Giammarinaro, *UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children*, 10 september 2018; Vertrouwelijke bron, 21 oktober 2020. Het Nigeriaanse rechtssysteem wordt in het algemeen gekenmerkt door inefficiëntie en een hoge mate van corruptie.

¹²⁰⁰ BBC, *Coronavirus: How sex workers are surviving in Uganda and Nigeria*, 14 juni 2020.

¹²⁰¹ Academisch onderzoek met achtergebleven families uit Benin uit 2013 toont aan dat vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel die erin slagen geld terug te sturen bijdragen aan een verhoogde status van hun familie binnen de gemeenschap en ook zelf genieten van een verhoogde status binnen hun families. Meer recente bronnen bevestigen dat deze overwegingen nog altijd centraal staan in de maatschappelijke houding tegenover slachtoffers van mensenhandel. Voor het originele onderzoek, zie: Osezua, 'Changing Status of Women and the

slachtoffer van mensenhandel er (uiteindelijk) in slaagt om (veel) geld naar huis te sturen, is de kans aannemelijk dat het slachtoffer binnen haar familie op (meer) respect kan rekenen mede omdat haar familie dankzij de vergaarde rijkdom meer aanzien zal hebben binnen de bredere gemeenschap. Onderzoek en artikelen in de media laten zien dat wanneer slachtoffers van seksuele uitbuiting uit het zuiden van Nigeria erin slagen om geld te verdienen, de herkomst van deze nieuwe welvaart grotendeels wordt genegeerd.¹²⁰²

6.4.1 *Risico op stigmatisering en verstoting van teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel*

Als een slachtoffer er echter niet in slaagt om (genoeg) geld terug naar huis te sturen en/of vroegtijdig terugkeert, dan loopt zij het risico om gestigmatiseerd te worden voor het feit dat zij is uitgebuit in de seksindustrie.¹²⁰³ Daarnaast zijn er voorbeelden bekend van slachtoffers die werden verstoten door hun families of werden gedwongen om weer in de prostitutie aan de slag te gaan.¹²⁰⁴ Er is echter niet altijd sprake van een negatieve houding jegens 'onsuccesvolle' teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel. Een onderzoek naar de ervaringen van dertien slachtoffers van mensenhandel na terugkeer in Nigeria, gaf aan dat deze meisjes en vrouwen niet te maken hadden gekregen met stigmatisering of uitstoting door de gemeenschap na rehabilitatie ondergaan te hebben.¹²⁰⁵ De onderzoekers gaven aan dat dit mogelijk deels te danken was aan het feit dat de vrouwen hun re-integratietraject in een 'onopvallende' locatie hadden afgerond en in de metropool Lagos waren gebleven. In relatie tot de houding van de familie in het geval van een 'onsuccesvolle' terugkeer, gaf een bron aan dat het van de aard van de familie en de bestaande relatie tussen de familie en het slachtoffer afhangt, hoe de familie zal reageren bij terugkeer.¹²⁰⁶

6.4.2 *Stigmatisering mannelijke slachtoffers van mensenhandel en seksuele uitbuiting*

Er is minder bekend over de houding van gemeenschappen over teruggekeerde mannelijke slachtoffers van mensenhandel in het algemeen en seksuele exploitatie in het bijzonder.¹²⁰⁷ Er hangt een groot stigma rondom mannelijke prostituees onder meer door de associatie van prostitutie door mannen met homoseksualiteit.¹²⁰⁸ Mannelijke slachtoffers van mensenhandel die terugkeren naar Nigeria met lege handen, ervaren schaamte ongeacht of zij zijn uitgebuit in de seksindustrie of een andere sector.¹²⁰⁹ Dit is met name het geval, omdat de meeste Nigeriaanse mannen

Phenomenon Trafficking of Women for Transactional Sex in Nigeria: A Qualitative Analysis', *International Journal of Women's Studies*, pagina 14-29, 2013. Voor meer recente publicaties waarin deze dynamieken gesignaleerd worden zie: De Correspondent, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018; The New Humanitarian, *Nigerians returned from Europe face stigma and growing hardship*, 28 juli 2020; Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, pagina 1-19, 2020; Australian Government, DFAT Country of Information Report – Nigeria, paragraaf 3.54, 2018; EASO, *Country Guidance Nigeria*, February 2019.

¹²⁰² De Correspondent, *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018; De Correspondent, *Benin City zette al mijn denkbeelden over migratie op z'n kop*, 8 augustus 2018; The Guardian, *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020.

¹²⁰³ The New Humanitarian, *Nigerians returned from Europe face stigma and growing hardship*, 28 juli 2020; Osezua, 'Changing Status of Women and the Phenomenon Trafficking of Women for Transactional Sex in Nigeria: A Qualitative Analysis', *International Journal of Women's Studies*, pagina 14-19, 2013; Premium Times, *Trauma, Shame, Stigma: Nigerian returnees lament burdens of failed migration*, 3 december 2020.

¹²⁰⁴ Human Rights Watch, *"You Pray for Death": Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹²⁰⁵ Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, pagina 1-19, 2020.

¹²⁰⁶ Vertrouwelijke bron, 5 oktober 2020.

¹²⁰⁷ IFRA, *Trafficking for Sexual Exploitation: The Gender Gap*, 29 juli 2017.

¹²⁰⁸ IFRA, *Trafficking for Sexual Exploitation: The Gender Gap*, 29 juli 2017; Crowell en anderen, 'Access to healthcare, and HIV risks among men who sell sex to men in Nigeria', *Journal of the International AIDS Society*, 20, 2017.

¹²⁰⁹ Harvard FXB, *Returning Home? The Reintegration Challenges Facing Child and Youth Returnees from Libya to Nigeria*, pagina 27, 2019; De Correspondent, *Zo ziet het leven van 12 teruggekeerde migranten in Nigeria eruit (gefotografeerd door hen zelf)*, 29 augustus 2019; Premium Times, *Trauma, Shame, Stigma: Nigerian returnees lament burdens of failed migration*, 3 december 2020.

niet vertrekken als slachtoffer van mensenhandel. Dit betekent dat een smokkelaar vooraf betaald werd om de migrant naar Europa te smokkelen. Dit vergt dus vaak een enorme investering van de (gehele) familie van het slachtoffer. Als de migrant er dan niet in slaagt om geld te verdienen en/of slachtoffer wordt van mensenhandel, wordt dit gezien als een mislukking/bron van schaamte ongeacht de omstandigheden die hiertoe geleid hebben.¹²¹⁰ Daarbij komt dat terwijl de lotgevallen van vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel (algemeen) bekend zijn in met name Zuid-Nigeria, er minder bekendheid bestaat over het feit dat mannen ook het slachtoffer van mensenhandel kunnen worden.

6.4.3 *Ngo's hebben een leidende rol op het gebied van de economische re-integratie van slachtoffers van mensenhandel*

Zoals reeds werd beschreven in de sectie over bescherming organiseert NAPTIP in samenwerking met andere overheidsinstanties de opvang en rehabilitatie van slachtoffers van mensenhandel. Ngo's spelen een leidende rol bij de rehabilitatie en economische re-integratie van slachtoffers van mensenhandel. Zij bieden opvangen voor langere tijd (soms tot twee jaar),¹²¹¹ organiseren training die erop gericht is de arbeidsparticipatie van slachtoffers te verhogen, bieden psychosociale hulpverlening en bemiddelen tussen slachtoffers en hun families in geval van conflict. De kwaliteit van de opvang en training die wordt geboden door lokale ngo's loopt sterk uiteen en hangt in grote mate af van de hoeveelheid donorschubsidie die deze organisaties ontvangen.¹²¹² Ervaringen van slachtoffers op het gebied van scholing en training zijn zodoende ook divers.¹²¹³ HRW geeft echter aan dat veel trainingsprogramma's niet goed aansluiten op de vaardigheden die gevraagd worden op de arbeidsmarkt.¹²¹⁴ Sectie 5.3 ging in meer detail in op de kwaliteit van (economische) re-integratiesteun voor individuen die met of zonder hulp van IOM terugkeerden naar Nigeria.

6.4.4 *Re-integratie na het einde van de opvangtermijn*

Verschillende bronnen impliceren dat een minderheid van de teruggekeerde vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel er uiteindelijk in slaagt om zich zelfstandig financieel staande te houden op de langere termijn. Zo stelde HRW bijvoorbeeld dat van de zesenzeventig teruggekeerde vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel die het geïnterviewd had voor een rapport over terugkeer, vier erin geslaagd waren om hun eigen bedrijfje op te zetten.¹²¹⁵ Verschillende vrouwen die worden geciteerd in dit onderzoek gaven aan niet voldoende geld te hebben om voedsel voor zichzelf of hun kinderen te kopen. Ander onderzoek met dertien teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel gaf aan dat twee participanten een bedrijfje hadden opgezet, twee participanten een stabiele, goedbetaalde baan hadden gevonden en drie participanten bezig waren aan hoger onderwijs. De andere zes participanten hadden geen baan of irreguliere bijbaantjes.¹²¹⁶ Een vertrouwelijke bron gaf aan dat het voor de vrouwen die er niet in slagen een baan te vinden of een bedrijfje op te zetten, het zeer lastig zal zijn om zich zonder steun van hun families staande te houden.¹²¹⁷ Deze vrouwen lopen het risico om in de prostitutie te eindigen en/of opnieuw het slachtoffer te worden van mensenhandel.¹²¹⁸ Ngo's

¹²¹⁰ Harvard FXB, *Returning Home? The Reintegration Challenges Facing Child and Youth Returnees from Libya to Nigeria*, 2019.

¹²¹¹ Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, 2020.

¹²¹² Human Rights Watch, "You Pray for Death": *Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹²¹³ Human Rights Watch, *Witness: No Reprieve for Trafficking Survivors in Nigeria*, 27 augustus 2019; Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, pagina 1-19, 2020.

¹²¹⁴ Human Rights Watch, "You Pray for Death": *Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹²¹⁵ Human Rights Watch, "You Pray for Death": *Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019.

¹²¹⁶ Okoli en Idemudia, 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, 2020.

¹²¹⁷ Vertrouwelijke bron, 10 november 2020.

¹²¹⁸ EuroNews, *Abused in Libya and forced into prostitution back home: the nightmare of trying to reach Europe*, 21 juni 2020.

bieden daarom begeleiding en therapie aan zowel slachtoffers als hun familieleden met het doel de terugkeer van slachtoffers bij hun families te faciliteren. Het onderzoek voor dit ambtsbericht bood geen inzicht in het percentage teruggekeerde slachtoffers van mensenhandel dat uiteindelijk niet door hun families wordt ondersteund, en ook geen eigen bron van inkomsten heeft.

6.5 Risico van strafrechtelijke vervolging voor sekswerk/prostitutie

Deze sectie gaat in op de strafbaarstelling van vrouwelijke sekswerkers in Nigeria die dit beroep niet onder dwang uitvoeren. Nationale wetgeving stelt uitbuiting in de seksindustrie wel strafbaar,¹²¹⁹ maar sekswerk niet. Desondanks waren er wel pogingen van de autoriteiten gedurende de verslagperiode om sekswerkers in Nigeria strafrechtelijk te vervolgen op basis van lokale wetgeving.

6.5.1

Strafbaarstelling van seksuele exploitatie in nationale wetgeving

Het Nigeriaanse Wetboek van Strafrecht bevat een reeks van artikelen over prostitutie die het seksueel exploiteren van vrouwen en meisjes strafbaar stellen. De artikelen 223, 224 en 225, 225A en 225B stellen degenen die een vrouw aanzetten tot prostitutie en/of er voordeel uit halen (bijvoorbeeld door een pand aan een bordeelhouder te verhuren) strafbaar, waarbij de straf kan oplopen tot twee jaar gevangenisstraf.¹²²⁰ Artikel 14 van de Anti-Trafficking Act, 2015 stelt het het importeren naar en exporteren uit Nigeria van alle individuen met als doel uitbuiting, inclusief seksuele uitbuiting, strafbaar met vijf jaar gevangenisstraf en een boete van één miljoen naira.¹²²¹ Artikel 15 stelt seksuele en andere vormen van exploitatie binnen Nigeria strafbaar met vijf jaar gevangenisstraf en een boete van 500.000 naira.¹²²² Artikel 16 stelt het prostitueren van minderjarigen strafbaar met zeven jaar celstraf en een boete van één miljoen naira. Artikel 18 stipuleert dezelfde strafmaat voor het organiseren van een buitenlandse reis met als doel minder- of meerderjarige individuen aan te zetten tot prostitutie.¹²²³ Sekswerkers, d.w.z. vrouwen die vrijwillig dit beroep uitoefenen, zijn zelf niet strafbaar onder nationale wetgeving. Dit is ook het geval voor vrouwen die buiten Nigeria (vrijwillig) als sekswerker hebben gewerkt of die gedwongen seksueel zijn uitgebuit. Sekswerkers zijn wel strafbaar gesteld onder wetgeving op lokaal niveau. Zo is in de noordelijke staten sekswerk strafbaar onder islamistische wetgeving. Sekswerk is ook strafbaar gesteld in niet-religieuze lokale wetgeving. Zo stelt artikel 532 van de *Penal Code Act, Federal Capital of Abuja, 1990* 'het zich prostitueren' naast 'het bezoeken van prostituees' en 'het profiteren van prostitutie' strafbaar in FCT.¹²²⁴ De maximumstraf is twee jaar gevangenisstraf of een boete van 450 naira.¹²²⁵

6.5.2

Arrestatie en vrijspraak van (vermeende) sekswerkers

Ook gedurende deze verslagperiode hebben de Nigeriaanse autoriteiten en de religieuze politie in het noorden van Nigeria (op basis van lokale wetgeving) verschillende pogingen ondernomen hebben om (vermeende) sekswerkers op te pakken en strafrechtelijk te vervolgen.¹²²⁶ In december 2019 oordeelde het

¹²¹⁹ Nigeria Sex Workers Association, *SHADOW REPORT: On the situation of Sex Workers in Nigeria*, mei 2017.

¹²²⁰ Nigeria, *Criminal Code Act*, 1990.

¹²²¹ Nigeria, *Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act*, 2015. Op 26 november 2020 had 1.000.000 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 2224,80 euro.

¹²²² Nigeria, *Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act*, 2015. Op 26 november 2020 had 500.000 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 1112,40 euro.

¹²²³ Nigeria, *Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act*, 2015. Op 26 november 2020 had 200.000 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 444,96 euro.

¹²²⁴ Premium Times, *Arrest Of Women In Abuja: What Nigerian law says about prostitution*, 10 mei 2019.

¹²²⁵ Federal Capital of Abuja, *Penal Code Act*, 1990. Op 26 november 2020 had 450 naira volgens CoinMill, een wisselkoers convertor, dezelfde waarde als 1,01 euro.

¹²²⁶ Daily Post, *Kano: Sharia Police arrest 32 prostitutes*, 11 januari 2020; Daily Post, *Sex workers to be prosecuted in Maiduguri henceforth – Emir warns*, 12 november 2019; Premium Times, *Nigerian Court Rules against Arrest of Sex Workers*, 19 december 2019; The Guardian, *Women dressed 'provocatively' are being arrested in Nigeria. The law's still failing us*, 6 mei 2019; Abdulrauf Salihu en Adeniyi Fawole, 'Police Crackdowns, Human Rights

hooggerechtshof in Abuja dat sekswerk geen misdaad is in Nigeria. Het kwam tot dit vonnis in een zaak die was aangespannen tegen zestien vrouwen die waren gearresteerd op verdenking van prostitutie in de nachtclubs van Abuja.¹²²⁷ Onderzoek voor dit ambtsbericht vond geen aanwijzingen dat arrestaties van (vermeende) sekswerkers door de religieuze zedenpolitie in het noorden van Nigeria tijdens de verslagperiode tot veroordelingen door shariarechtbanken hebben geleid.

Abuses, and Sex Work Industry in Nigeria: Evidence From an Empirical Investigation', *International Criminal Justice Review*, 2020.

¹²²⁷ BBC, *Nigerian court rules that sex work is not a crime*, 20 december 2019.

7 Bijlagen

7.1 Geraadpleegde bronnen

Voor dit ambtsbericht is gebruik gemaakt van de volgende openbare rapporten en nieuwsartikelen:

Rapporten

28 Too Many:

- *Nigeria: The Law and FGM*, juni 2018.
[https://www.28toomany.org/static/media/uploads/Law%20Reports/nigeria_law_report_v1_\(june_2018\).pdf](https://www.28toomany.org/static/media/uploads/Law%20Reports/nigeria_law_report_v1_(june_2018).pdf)

Abdulrauf Salihu en Adeniyi Fawole:

- 'Police Crackdowns, Human Rights Abuses, and Sex Work Industry in Nigeria: Evidence From an Empirical Investigation', *International Criminal Justice Review*, 2020.

ACAPS:

- *Humanitarian Perspectives: Highlights from 2019 - Risks in 2020*, december 2019.
- https://www.acaps.org/sites/acaps/files/products/files/acaps_humanitarian_perspectives_2019-2020_0.pdf
- *Nigeria: Boko Haram*, laatst bezocht 5 november 2020.
<https://www.acaps.org/country/nigeria/crisis/boko-haram->
- *Nigeria: Cameroonian Refugees in Nigeria*, laatst bezocht 5 november 2020.
<https://www.acaps.org/country/nigeria/crisis/cameroonian-refugees-in-nigeria>
- *Niger: Nigerian Refugees*, laatst bezocht 5 november 2020.
<https://www.acaps.org/country/niger/crisis/nigerian-refugees>

Access to Good Health Initiative en anderen:

- *Human Rights Situation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) Persons and Sexual Rights in Nigeria: Report presented to the UN Human Rights Committee 126th Session*, juli 2019.
https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/NGA/INT_CCPR_CSS_NGA_35448_E.pdf

ACCORD:

- *NIGERIA, THIRD QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) - Updated 2nd edition*, 20 december 2018.
https://www.ecoi.net/en/file/local/2002467/2018q3Nigeria_en.pdf
- *NIGERIA, FOURTH QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020.
https://www.ecoi.net/en/file/local/2025324/2018q4Nigeria_en.pdf
- *Anfragebeantwortung zu Nigeria: Informationen zu den Kultgruppen Arobagu und Vikings (Aktivitäten insbesondere in Uromi); Zwangsrekrutierung seitens Kultgruppen und erzwungene Nachfolge; Staatlicher Schutz vor Kultgruppen; Informationen zur Lage hinsichtlich Aktivitäten von Kultgruppen in Uromi, im Bundesstaat Edo*, 26 april 2019.
<https://www.ecoi.net/de/dokument/2007435.html>

- *NIGERIA, FIRST HALFYEAR 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 19 december 2019. https://www.ecoi.net/en/file/local/2021740/2019h1Nigeria_en.pdf
- *NIGERIA, THIRD QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 25 februari 2020. https://www.ecoi.net/en/file/local/2025390/2019q3Nigeria_en.pdf
- *NIGERIA, FOURTH QUARTER 2019: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 23 juni 2020. https://www.ecoi.net/en/file/local/2032072/2019q4Nigeria_en.pdf
- *NIGERIA, FIRST QUARTER 2020: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 23 juni 2020. https://www.ecoi.net/en/file/local/2031991/2020q1Nigeria_en.pdf

ACLED:

- *Fulani Militias in Nigeria: Declining Violence Not a Sign of Lasting Peace*, 5 oktober 2018. <https://acleddata.com/2018/10/05/fulani-militias-in-nigeria-declining-violence-not-a-sign-of-lasting-peace/>
- *Regional Overview: Africa*, 23 april 2019. <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/acleddata.com-Regional%20Overview%20%20Africa%2023%20April%202019.pdf>
- *CDT Spotlight: Targeting Civilians and Demonstrators in Nigeria*, 19-25 April 2020. <https://acleddata.com/2020/04/30/cdt-spotlight-targeting-civilians-and-demonstrators-in-nigeria/>

Adeomi, Aliyu en Sabageh:

- *Eating Patterns, Dietary Diversity and the Nutritional Status of Children Residing in Orphanages in Southwestern Nigeria*, Journal of Nutrition and Health Sciences, 2019. <https://bettercarenetwork.org/sites/default/files/2019-11/ab5674be6d0c277dd981d8664e752573374f.pdf>

Agbede:

- *Correlates of intention to discontinue female genital mutilation in Osun State, Nigeria: Implication for women well-being*, Public Health Nursing, 2019. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/phn.12633>

Akinpelu:

- *Trends and Patterns of Fatalities Resulting from Cult Societies and Belief in Witchcraft in Nigeria (2006-2014)*, 2015. [https://www.ifra-nigeria.org/files/55/Nigeria-Watch-Project/54/AKINPELU-Babajide-\(2015\)-Trends-and-patterns-of-fatalities-resulting-from-cult-societies-and-belief-in-witchcraft-in-Nigeria-\(2006-2014\).pdf](https://www.ifra-nigeria.org/files/55/Nigeria-Watch-Project/54/AKINPELU-Babajide-(2015)-Trends-and-patterns-of-fatalities-resulting-from-cult-societies-and-belief-in-witchcraft-in-Nigeria-(2006-2014).pdf)

All-Party Parliamentary Group for International Freedom of Religion or Belief:

- *Nigeria: Unfolding Genocide? An Inquiry by the UK All-Party Parliamentary Group for International Freedom of Religion or Belief*, juli 2020. <https://appgfreedomofreligionorbelief.org/media/200615-Nigeria-Unfolding-Genocide-Report-of-the-APPG-for-ForB.pdf>

Amakor:

- *Unmarried Young Mothers in South-Eastern Nigeria: Attitudes and Experiences*, PhD thesis Aston University, 2018. https://publications.aston.ac.uk/id/eprint/39107/1/Amakor_G.O._2019_Redacted.pdf

American Association for the Advancement of Science:

- *Eyes on Nigeria: Gas Flaring*, 2011. <https://www.aaas.org/resources/eyes-nigeria-technical-report/gas-flaring>.

Amnesty International:

- *'They Betrayed Us' Women Who Survived Boko Haram Raped, Starved And Detained In Nigeria*, 2018. <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR4484152018ENGLISH.PDF>
- *Nigeria: Government failures fuel escalating conflict between farmers and herders as death toll nears 4,000*, 17 december 2018. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/12/nigeria-government-failures-fuel-escalating-conflict-between-farmers-and-herders-as-death-toll-nears-4000/>
- *Global Report Dead Sentences and Executions 2018*, 2019. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/04/death-penalty-dramatic-fall-in-global-execution/>
- *Nigeria: Satellite imagery shows charred remains of Rann after Boko Haram attack*, 18 januari 2019. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/01/nigeria-satellite-imagery-shows-charred-remains-of-rann-after-boko-haram-attack/>
- *Nigeria: Authorities must investigate deaths in police custody of three IMN protesters*, 5 augustus 2019. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/08/nigeria-authorities-must-investigate-deaths-in-police-custody-of-three-imn-protesters/>
- *Nigeria: Children and women face sexual violence in Borno prisons*, 29 april 2019. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/04/nigeria-children-and-women-face-sexual-violence-in-borno-prisons/>
- *Authorities must end deadly crackdown on Shi'a protesters*, 22 juli 2019. <https://www.amnesty.org.uk/press-releases/nigeria-authorities-must-end-deadly-crackdown-shia-protesters>
- *Mafia, Madames und Mädchen*, november 2019. <https://www.amnesty.de/informieren/amnestyjournal/nigeria-mafia-madames-und-maedchen>
- *Willingly Unable: ICC Preliminary Examination and Nigeria's Failure to Address Impunity for International Crimes*, 2 december 2019. <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR4414752019ENGLISH.PDF>
- *Nigeria: Rise in Cult Related killings in Rivers state*, 9 januari 2020. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/01/nigeria-rise-in-cult-related-killings-in-rivers-state/>
- *Nigeria: Military razes villages as Boko Haram attacks escalate*, 14 februari 2020. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/02/nigeria-military-razes-villages-as-boko-haram-attacks-escalate/>
- *Global Report Dead Sentences and Executions 2019*, 2020. <https://www.amnesty.nl/content/uploads/2020/04/Amnesty-Death-Sentences-and-Executions-2019-v3-WEB.pdf?x48668>
- *Nigeria: Time to End Impunity – Torture and other violations by Special Anti-Robbery Squad (SARS)*, 2020. <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR4495052020ENGLISH.PDF>
- *"We dried our tears": Addressing the toll on children of northeast Nigeria's conflict*, 2020. <https://www.amnesty.nl/content/uploads/2020/05/%E2%80%9CWE-DRIED-OUR-TEARS%E2%80%9D-AFR-44.2322.2020.pdf?x51062>.

Article 19:

- *Nigeria: COVID-19 response should not be used to violate the right to life and intimidate journalists*, 1 mei 2020.
<https://www.article19.org/resources/nigeria-covid-19-response-should-not-be-used-to-violate-the-right-to-life-and-intimidate-journalists/>

Atibinye Dotimi:

- *Lived Experiences of Women from the Odi community in Nigeria of Female Genital Mutilation: Doctoral Dissertation Walden University College of Health Sciences*: 2016.
<https://scholarworks.waldenu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3385&context=dissertations>

Australia:

- *DFAT Country Information Report Nigeria*, 9 maart 2018.
- *DFAT Country Information Report Nigeria*, 3 december 2020.

Bamgbose:

- *Legal & Cultural Approaches to Sexual Matters in Africa: The Cry of the Adolescent Girl*, University of Miami International and Comparative Law Review. Vol. 10, No. 2, 2001-2002.
<https://repository.law.miami.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1139&context=umiclr>

Bertoni and others:

- 'Education is forbidden: The effect of the Boko Haram conflict on education in North-East Nigeria', *Journal of Development Economics*, 2019.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0304387818302505>

Bisi Alimi Foundation:

- *Not Dancing to Their Music: The Effects of Homophobia, Biphobia and Transphobia on the Lives of LGBTQ People in Nigeria*, 2017.
<https://www.bisialimifoundation.org/site/bisialimifoundation/assets/pdf/not-dancing-to-their-music-main-copy.pdf>

Cappa, Thomson en Murray:

- *Understanding the association between parental attitudes and the practice of female genital mutilation among daughters*, PLoS ONE, 2020.
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0233344#pone.0233344.ref016>

Carnegie Endowment:

- *Stabilizing Northeast Nigeria After Boko Haram*, 3 mei 2019.
<https://carnegieendowment.org/2019/05/03/stabilizing-northeast-nigeria-after-boko-haram-pub-79042>

CEDAW:

- *Concluding observations on the combined seventh and eighth periodic reports of Nigeria*, juli 2017.
https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2fC%2fNGA%2fCO%2f7-8&Lang=en

Center for Strategic & International Studies:

- *Conduct Is the Key: Improving Civilian Protection in Nigeria*, 9 juli 2020.
<https://www.csis.org/analysis/conduct-key-improving-civilian-protection-nigeria>

Committee to Protect Journalists:

- 'An attempt to gag the media': *Journalists on Nigeria's proposed social media bill*, 1 april 2020. <https://cpj.org/2020/04/an-attempt-to-gag-the-media-journalists-on-nigeria/>
- *Nigerian journalist in hiding after police arrest and question 5 reporters about his whereabouts*, 9 juni 2020. <https://cpj.org/2020/06/nigerian-journalist-in-hiding-after-police-arrest-and-question-5-reporters-about-his-whereabouts/>

Council on Foreign Relations:

- *A Brewing Constitutional Crisis in Nigeria*, 31 januari 2019. <https://www.cfr.org/blog/brewing-constitutional-crisis-nigeria>
- *Military Failures Mount in Borno Against Boko Haram*, 13 februari 2020. <https://www.cfr.org/blog/military-failures-mount-borno-against-boko-haram>
- *After Lake Chad Offensive, April one of Deadliest Months in Boko Haram Conflict*, 12 mei 2020. <https://www.cfr.org/blog/after-lake-chad-offensive-april-one-deadliest-months-boko-haram-conflict>
- *ISWA's Recent Attacks Could Signal a New, Deadlier Approach in Nigeria*, 19 juni 2020. <https://www.cfr.org/blog/iswas-recent-attacks-could-signal-new-deadlier-approach-nigeria>
- *The Prospect of Local Policing Amid Security Breakdown in Nigeria*, 14 juli 2020. <https://www.cfr.org/blog/prospect-local-policing-amid-security-breakdown-nigeria>
- *Nigeria Security Tracker*, bijgewerkt op 1 augustus 2020. <https://www.cfr.org/nigeria/nigeria-security-tracker/p29483>
- *Niger Attack Demonstrates Islamic State in West Africa's Growing Reach*, 25 augustus 2020. <https://www.cfr.org/blog/niger-attack-demonstrates-islamic-state-west-africas-growing-reach>
- *Nigerian Demonstrations Becoming About More Than the Police*, 19 oktober 2020. <https://www.cfr.org/blog/nigerian-demonstrations-becoming-about-more-police>
- *What's Behind the Recent Student Abductions in Nigeria?*, 30 december 2020. <https://www.cfr.org/in-brief/whats-behind-recent-student-abductions-nigeria>

Crowell:

- 'Access to healthcare, and HIV risks among men who sell sex to men in Nigeria', *Journal of the International AIDS Society*, 2017.

CSW:

- *Over fifty attacks in six months by Boko Haram go unreported*, 3 juli 2020. <https://www.csw.org.uk/2020/07/03/press/4712/article.htm>

Danish National ID Centre:

- *Issuance and appearance of the Nigerian Birth Certificate*, 26 maart 2019. <https://www.nidc.dk/-/media/091C9440D890441F8BB47E087A7C3389.pdf>

Death Penalty Database:

- *Nigeria*, 24 mei 2019. <https://dpw.pointjupiter.co/country-search-post.cfm?country=Nigeria>

Erasing 76 Crimes:

- *Police and Nigerian chief vow action against anti-gay blackmail*, 12 maart 2018. <https://76crimes.com/2018/03/12/police-and-nigerian-chief-vow-action-against-anti-gay-blackmail/>
- *100s are in prison for being gay*, laatst bijgewerkt op 20 augustus 2020. <https://76crimes.com/12-in-prison-for-being-gay-13-more-awaiting-trial/>

EU-IOM:

- *Biannual Reintegration Report #1*, maart 2019
https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/sites/euetfa/files/eu-iom-ji_cartographie_reintegration_report.pdf
- *Biannual Reintegration Report #3*, juli 2020.
<https://migrationjointinitiative.org/sites/default/files/files/pdf/reintegration-report-3.pdf>

European Asylum Support Office:

- *Country of Origin Information Report: Nigeria Sex Trafficking of Women*, oktober 2015.
<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/BZ0415678ENN.pdf>
- *Country of Origin Information Report: Nigeria Country Focus*, juni 2017.
- *Country of Origin Information Report: Nigeria Security Situation*, november 2018.
https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2018_EASO_COI_Nigeria_SecuritySituation.pdf
- *Country of Origin Information Report Nigeria: Actors of Protection*, november 2018.
https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2018_EASO_COI_Nigeria_ActorsofProtection.pdf
- *Country of Origin Information Report Nigeria: Targeting of Individuals*, November 2018.
https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2018_EASO_COI_Nigeria_TargetingIndividuals.pdf
- *Country Guidance Nigeria*, februari 2019.
<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/Country-Guidance-Nigeria-2019.pdf>
- *Nigeria: Identification Documents Management System*, 24 januari 2019.

European Commission:

- *Humanitarian Implementation Plan (HIP) Central Africa*, 9 juli 2020.
https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/echo_af_bud_2020_92000_v5.pdf;

European Union Election Observation Mission:

- *Nigeria: General Elections 2019 Final Report*, juni 2019.
https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/nigeria_2019_eu_eom_final_report-web.pdf

European University Institute:

- *REPORT ON CITIZENSHIP LAW: NIGERIA*, pagina 16, juli 2020.
https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/67855/RSCAS_2020_12.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Federal Ministry of Women Affairs and Development:

- *National Guidelines and Standards of Practice on Orphans and Vulnerable Children*, 2007.
<https://bettercarenetwork.org/sites/default/files/attachments/National%20Guidelines%20and%20Standards%20of%20Practice%20on%20Orphans%20and%20Vulnerable%20Children.pdf>

fhi360:

- *Improving access to health care for Cameroonian refugees in Nigeria*, 17 februari 2020. <https://www.fhi360.org/news/improving-access-health-care-cameroonian-refugees-nigeria>;

Finnish Immigration Service:

- *Human Trafficking of Nigerian Women to Europe*, 2015.
https://migri.fi/documents/5202425/5914056/60332_Suuntaus_NigSuuntaus_HumanTraffickingfromNigeriaFINAL200415.pdf/8f310379-7101-447b-826c-5d34a12ab8ab/60332_Suuntaus_NigSuuntaus_HumanTraffickingfromNigeriaFINAL200415.pdf.pdf

FloodList:

- *Nigeria – 4 Dead, 15,000 Displaced After Floods in North*, 11 augustus 2020. <http://floodlist.com/africa/nigeria-floods-kaduna-katsina-sokoto-zamfra-august-2020>

Freedom House:

- *Democracy Under Lockdown: The Impact of COVID-19 on the Global Struggle for Freedom*, oktober 2020.
https://freedomhouse.org/sites/default/files/2020-10/COVID-19_Special_Report_Final_.pdf

Frontex:

- *Risk Analysis for 2018*, februari 2018.
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_for_2018.pdf

Garda World:

- *Nigeria: Suspected militants abduct hundreds of residents in Kukawa (Borno State) August 18*, 19 augustus 2020.
<https://www.garda.com/crisis24/news-alerts/370566/nigeria-suspected-militants-abduct-hundreds-of-residents-in-kukawa-borno-state-august-18>

Girls Not Brides:

- *Nigeria*, laatst geraadpleegd 2 december 2020.
<https://www.girlsnotbrides.org/child-marriage/nigeria/>

Global Voices:

- *Nigeria's digital ID scheme may benefit those 'with access'— but what about everyone else?*, 6 februari 2020.
<https://globalvoices.org/2020/02/06/nigerias-digital-id-scheme-may-benefit-those-with-access-but-what-about-everyone-else/>.

Harvard FXB:

- *Returning Home? The Reintegration Challenges Facing Child and Youth Returnees from Libya to Nigeria*, 2019. <https://cdn1.sph.harvard.edu/wp-content/uploads/sites/2464/2019/11/Harvard-FXB-Center-Returning-Home-FINAL.pdf>

Health Sector Nigeria:

- *COVID-19 Situation Update: North East Nigeria*, 13 september 2020.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/covid19_weekly_situation_update_-_13_september_ne_nigeria.pdf

Higaz, Adami:

- 'Rural insecurity on the Jos Plateau: Livelihoods, land & cattle amid religious reform & violent conflict', in: *Creed & Grievance: Muslim-Christian Relations & Conflict Resolution in Northern Nigeria*, pagina 269-307, 2018.

- 'Pastoralism and Islamic Practice in Fulbe Communities of northern Nigeria and Niger', in: *Transnational Islam: the circulation of religious ideas, actors and practices between Niger and Nigeria*, 2020.

HiiL:

- *Justice Needs and Satisfaction in Nigeria 2018*, 2018.
<https://www.hiil.org/wp-content/uploads/2018/07/HiiL-Nigeria-JNS-report-web.pdf>

Home Office:

- Country Policy and Information Note Nigeria: Biafran separatists, april 2020.
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/878655/NGA_-BIAFRAN_SEPARATISTS_-_CPIN_-_v1.0_April_2020_gov.uk.pdf

Hon. Justice Mohamed Lawal Omar, Cam Shari'a Court Of Appeal, Katsina State:

- *Custody And Guardianship Of Children: Shari'a Perspective*, 2019.

Human Dignity Trust:

- *Court's striking out of case against 47 Nigerian men facing homosexuality charges is welcome, but verdict should have been a dismissal*, 30 oktober 2020. <https://www.humandignitytrust.org/news/courts-striking-out-of-case-against-47-nigerian-men-facing-homosexuality-charges-is-welcome-but-verdict-should-have-been-a-dismissal/>

Human Rights Watch:

- *Nigeria: End Impunity For Killings of Shia*, 12 december 2018. <https://www.hrw.org/news/2018/12/12/nigeria-end-impunity-killings-shia>
- *Nigeria: Events of 2018*, 2019. <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/nigeria>
- *Nigeria: Events of 2019*, 2020. <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/nigeria>
- *Nigeria: Widespread Violence Ushers in President's New Term*, 10 juni 2019. <https://www.hrw.org/news/2019/06/10/nigeria-widespread-violence-ushers-presidents-new-term>
- *Nigeria: Court Bans Shia Group*, 30 juli 2019. <https://www.hrw.org/news/2019/07/30/nigeria-court-bans-shia-group>
- *"You Pray for Death": Trafficking of Women and Girls in Nigeria*, 27 augustus 2019. <https://www.hrw.org/report/2019/08/27/you-pray-death/trafficking-women-and-girls-nigeria>
- *Witness: No Reprieve for Trafficking Survivors in Nigeria*, 27 augustus 2019. <https://www.hrw.org/news/2019/08/27/witness-no-reprieve-trafficking-survivors-nigeria>
- *"They Didn't Know if I Was Alive or Dead": Military Detention of Children for Suspected Boko Haram Involvement in Northeast Nigeria*, 10 september 2019. <https://www.hrw.org/report/2019/09/10/they-didnt-know-if-i-was-alive-or-dead/military-detention-children-suspected-boko>
- *Nigeria: Lawyer Says Police Assaulted Her*, 6 februari 2020. <https://www.hrw.org/news/2020/02/06/nigeria-lawyer-says-police-assaulted-her>
- *Nigerian Security Forces to Enforce Social Distancing*, 26 maart 2020. <https://www.hrw.org/news/2020/03/26/nigerian-security-forces-enforce-social-distancing>
- *Human Rights Watch Country Profiles: Sexual Orientation and Gender Identity - Nigeria*, laatst bijgewerkt 22 juni 2020.

<https://www.hrw.org/video-photos/interactive/2020/06/22/human-rights-watch-country-profiles-sexual-orientation-and#nigeria>

- *Gruesome Boko Haram Killings in Northeast Nigeria*, 1 december 2020. <https://www.hrw.org/news/2020/12/01/gruesome-boko-haram-killings-northeast-nigeria>

ICC:

- *Statement of the Prosecutor, Fatou Bensouda, on the conclusion of the preliminary examination of the situation in Nigeria*, 11 december 2020. <https://www.icc-cpi.int/Pages/item.aspx?name=201211-prosecutor-statement>

ICWA:

- *Thriving cults are harming young people in Nigeria*, 23 juli 2018. <https://www.icwa.org/thriving-cults-are-harming-young-people-in-nigeria/>

IDMC:

- *"ONCE THE ROAD IS SAFE": Displacement and return in north-eastern Nigeria*, augustus 2019. <https://www.internal-displacement.org/sites/default/files/publications/documents/201908-nigeria-cross-border-report.pdf>
- *Country Information: Nigeria*, laatst bezocht 4 november 2020. <https://www.internal-displacement.org/countries/nigeria>
- *INTERNAL DISPLACEMENT 2020: MID-YEAR UPDATE*, ongedateerd. <https://www.internal-displacement.org/sites/default/files/publications/documents/2020%20Mid-year%20update.pdf>
- *North-east Nigeria: A massive internal displacement crisis*, december 2019. <https://storymaps.arcgis.com/stories/9467fc5b9acf4e008c327e05b0b22ddb>
- *GRID 2020: Global Report on Internal Displacement*, april 2020. <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2020-IDMC-GRID.pdf>

IFJ:

- *White Paper on Global Journalism*, 10 december 2020. [https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IFJ White Book compressed.pdf](https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IFJ%20White%20Book%20compressed.pdf)

IFRA:

- *Trafficking for Sexual Exploitation: The Gender Gap*, 29 juli 2017.
- *Nigeria, Contemporary Nigerian Cultist Groups: Demystifying the Invisibilities*, 2 maart 2019.

Immigration and Refugee Board of Canada:

- *Nigeria: Prevalence of fraudulent documents, including whether genuine documents can be obtained using false information; instances of visa application fraud; document verification practices at the Canadian visa office in Lagos (2016-August 2018)*, 28 augustus 2018. <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=457580&pls=1>
- *The Situation of Sexual and Gender Minorities in Nigeria (2014-2018)*, februari 2019. <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/research/Pages/situation-gender-minorities-nigeria.aspx>
- *Nigeria: Domestic violence, including legislation; protection and support services offered to victims (2016-November 2019)*, 14 november 2019. <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=457956&pls=1>
- *Nigeria: Documents issued by police during criminal investigations or in response to a complaint; procedures for an individual to obtain a copy of a*

police report within the country as well as from abroad; appearance of police reports, including whether there are uniform characteristics or variance across the country (2015-November 2019), 2019.

<https://www.justice.gov/eoir/page/file/1227166/download>

- *Ogboni society, including structure, rituals, ceremonies, and current status; membership and the consequences of refusing to join or trying to leave; relationship with police and judicial authorities (2017-April 2019), 20 juni 2019.* <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=457826>

Indigenous People of Biafra:

- *BIAFRA: ENFORCED DISAPPEARANCES IN BIAFRA – Briefing Paper, april 2020.* https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CED/Shared%20Documents/NGA/INT_CED_NGO_NGA_42234_E.pdf

Institute for Economics and Peace:

- *Global Terrorism Index 2019, November 2019.* <http://visionofhumanity.org/app/uploads/2019/11/GTI-2019web.pdf>

International Crisis Group:

- *Preventing Boko Haram Abductions of Schoolchildren in Nigeria, 12 April 2018.* https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/b137-preventing-boko-haram-abductions_0.pdf
- *Stopping Nigeria's Spiralling Farmer-Herder Violence, 26 juli 2018.* <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/262-stopping-nigerias-spiralling-farmer-herder-violence.pdf>
- *CrisisWatch: Nigeria, August 2018.* https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=28&date_range=custom&from month=07&from year=2018&to month=07&to year=2020
- *CrisisWatch: Nigeria, October 2018.* https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=28&date_range=custom&from month=10&from year=2018&to month=10&to year=2018
- *Nigeria's 2019 Elections: Six States to Watch, 21 December 2018.* <https://www.crisisgroup.org/africa/west-africa/nigeria/268-nigerias-2019-elections-six-states-watch>
- *CrisisWatch: Nigeria, March 2019.* https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=28&date_range=custom&from month=03&from year=2019&to month=03&to year=2019
- *CrisisWatch: Nigeria, November 2019.* https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=28&date_range=custom&from month=08&from year=2019&to month=12&to year=2019
- *Crisis Watch: Nigeria, December 2019.* https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=28&date_range=custom&from month=08&from year=2019&to month=12&to year=2019
- *CrisisWatch: Nigeria, February 2020.* https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=28&date_range=custom&from month=02&from year=2020&to month=02&to year=2020
- *Behind the Jihadist Attack in Chad, 6 april 2020.* <https://www.crisisgroup.org/africa/central-africa/chad/derriere-lattaque->

[jihadiste-au-tchad; https://reliefweb.int/report/chad/boko-haram-s-resurgence-chad](https://reliefweb.int/report/chad/boko-haram-s-resurgence-chad)

- *Violence in Nigeria's North West: Rolling Back the Mayhem*, 18 mei 2020. https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/288-violence-in-nigerias-north-west_0.pdf

Institute for Security Studies:

- *Factional Dynamics within Boko Haram*, juli 2018. <https://issafrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/2018-07-06-research-report-2.pdf>
- *Nigeria's growing insecurity offers expansion opportunities for Boko Haram*, 3 augustus 2020. <https://issafrica.org/iss-today/nigerias-growing-insecurity-offers-expansion-opportunities-for-boko-haram>

International Growth Centre:

- *The shadow pandemic: Gender-based violence and COVID-19*, 19 mei 2020. <https://www.theigc.org/blog/the-shadow-pandemic-gender-based-violence-and-covid-19/>

International Organization for Migration:

- *UN Migration Agency Issues Report on Arrivals of Sexually Exploited Migrants, Chiefly from Nigeria*, 21 juli 2017. <https://www.iom.int/news/un-migration-agency-issues-report-arrivals-sexually-exploited-migrants-chiefly-nigeria>
- *Human Trafficking Along the Central Mediterranean Route: Data, Stories and Information Collected by the International Organization for Migration*, 2017. https://italy.iom.int/sites/default/files/documents/IOM_report_trafficking_2017.pdf
- *DTM Nigeria Round XXII*, april 2018. <https://displacement.iom.int/reports/dtm-nigeria-round-xxii-report-april-2018?close=true>
- *DTM Nigeria: Round 26*, januari 2019. <https://displacement.iom.int/system/tdf/reports/Nigeria%20-%20DTM%20Round%2026%20Report%20%28January%202019%29.pdf?file=1&type=node&id=5334>
- International Organization for Migration IOM, *DTM Nigeria: North Central and North West Zones Round 2*, oktober 2019. <https://reliefweb.int/report/nigeria/iom-nigeria-displacement-tracking-matrix-north-central-and-north-west-zones-dtm-round>

Italian Institute of International Political Studies:

- *The Jihadi Proto-State in the Lake Chad Basin*, 19 maart 2020. <https://www.ispionline.it/en/pubblicazione/jihadi-proto-state-lake-chad-basin-25441>
- *Herders and Farmers in Nigeria: Coexistence, Conflict, and Insurgency*, 19 maart 2020. <https://www.ispionline.it/en/pubblicazione/herders-and-farmers-nigeria-coexistence-conflict-and-insurgency-25447>

Iwuoha:

- *Prevention of Sex Trafficking and Perspectives From Parents in Ogwa Community Edo State Nigeria*, PhD Thesis Walden University, 2020: 132. <https://scholarworks.waldenu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=10190&context=dissertations>

Jamestown Foundation:

- *Boko Haram Factionalization: Who are Islamic State in West Africa Province (ISWAP) Fighters in Niger and Chad?*, 14 juni 2019. <https://jamestown.org/program/boko-haram-factionalization-who-are-islamic-state-in-west-africa-province-iswap-fighters-in-niger-and-chad/>
- *Boko Haram's Expansionary Project in Northwestern Nigeria: Can Shekau Outflank Ansaru and Islamic State in West Africa Province?*, 28 juli 2020. <https://jamestown.org/program/boko-harams-expansionary-project-in-northwestern-nigeria-can-shekau-outflank-ansaru-and-islamic-state-in-west-africa-province/>

Kolawole en Van de Kwaak:

- *A Review of Determinants of Female Genital Mutilation in Nigeria*, Journal of Medicine and Medical Sciences, december 2010.

Lavaud-Legendre & Plessard :

- *Groupes cultist et traite des êtres humains du Nigéria vers l'Europe*, 2019. <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-02124584/document>

Law Care Nigeria:

- Procedure for Obtaining Certificate of Attestation of Birth and Birth Certificate from NPC, 22 oktober 2019. <https://lawcarenigeria.com/procedure-for-obtaining-certificate-of-attestation-of-birth-and-birth-certificate-from-npc/>

Legit:

- *How to get birth certificate Nigeria*, 2017. <https://www.legit.ng/1120989-how-birth-certificate-nigeria.html>
- *National Population Commission birth certificate obtaining guide*, 2018. <https://www.legit.ng/1151650-national-population-commission-birth-certificate-obtaining-guide.html>
- *Legit, Why I invited soldiers to Orlu, Governor Uzodinma finally speaks; tackles IPOB*, februari 2021. <https://www.legit.ng/1403753-why-i-invited-soldiers-orlu-governor-uzodinma-finally-speaks-tackles-ipob.html>

Makanjuola en Folayan:

- *On being gay in Nigeria: Discrimination, mental health distress, and coping*, 2018. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/19359705.2018.1482809?scroll=top&needAccess=true>

Ministerie van Buitenlandse Zaken:

- *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, oktober 2015.
- *Algemeen ambtsbericht Nigeria*, juni 2018.

Modupe Onayemi:

- *The significance of malpractice claims in the management of child adoption demands in Southwest Nigeria*, Criminology and Criminal Justice, 2019. <https://www.cogentoa.com/article/10.1080/23311886.2019.1696002>

Médecins Sans Frontières:

- *Cameroonian refugees in Nigeria*, 25 januari 2019. <https://www.msf.org/cameroonian-refugees-nigeria>
- *Violence, humanitarian needs and fear mount in Diffa*, 4 april 2019. <https://www.msf.org/violence-humanitarian-needs-and-fear-mount-diffa-niger;>
- *"I have not seen such high numbers of measles cases"*, 17 mei 2019. <https://www.msf.org/i-have-not-seen-such-high-numbers-measles-cases-nigeria;>

- *MSF concludes its activities in support to refugees from Cameroon and Nigerian host communities*, 9 december 2019. <https://www.msf.org.za/news-and-resources/latest-news/msf-concludes-its-activities-support-refugees-cameroon-and-nigerian>
- *Borno state: In the face of the COVID-19 pandemic, malaria, malnutrition and water-borne diseases will not relent.*, 3 april 2020. <https://www.doctorswithoutborders.ca/article/orno-state-face-covid-19-pandemic-malaria-malnutrition-and-water-borne-diseases-will-not>
- *"When I think about going home, I remind myself that a live dog is better than a dead lion"*, 1 september 2020. <https://www.msf.org/forgotten-farmer-herdsmen-conflict-middle-belt-states-nigeria>
- *Over 10 million people heavily dependent on aid for survival*, 2020. <https://www.msf.org/lake-chad-crisis-depth>

National Agency for the Prohibition of Trafficking in Persons:

- *2018 4th Quarter Report*, 2019. <https://www.naptip.gov.ng/wp-content/uploads/2019/07/4th-Quarter-2018-Analysis.pdf>
- *2019 Data Analysis*, 2020. <https://www.naptip.gov.ng/wp-content/uploads/2020/03/2019-Data-Analysis.pdf>

National Bureau of Statistics:

- *National Nutrition and Health Survey 2018*, juni 2018. <https://www.unicef.org/nigeria/media/2181/file/Nigeria-NNHS-2018.pdf>

National Human Rights Commission:

- National Human Rights Commission Press Release on COVID-19 Enforcement So Far Report on Incidents of Violation of Human Rights, 15 april 2020. <https://www.nigeriarights.gov.ng/nhrc-media/press-release/100-national-human-rights-commission-press-release-on-covid-19-enforcement-so-far-report-on-incidents-of-violation-of-human-rights.html>

National Identity Management Commission:

- *NIN Now Mandatory For Driver's License Application*, 20 april 2018. <https://www.nimc.gov.ng/nin-now-mandatory-for-drivers-license-application>
- *Diaspora*, geraadpleegd op 19 november 2020. [https://www.nimc.gov.ng/diaspora/#:~:text=In%202019%2C%20the%20National%20Identity,National%20Identification%20Numbers%20\(NIN\).](https://www.nimc.gov.ng/diaspora/#:~:text=In%202019%2C%20the%20National%20Identity,National%20Identification%20Numbers%20(NIN).)
- *NIMC Enrolment Centres*, geraadpleegd op 19 november 2020. <https://www.nimc.gov.ng/nimc-enrolment-centres/#diasp>
- *Enrolling Minors*, laatst geraadpleegd 21 september 2020. <https://www.nimc.gov.ng/how-to-enrol-minors/>
- *How to Enrol – Adults*, laatst geraadpleegd op 24 november 2020. <https://www.nimc.gov.ng/how-to-enrol-adults/>
- *NIMC, NIS to Commence Enforcement of NIN on the New Enhanced e-Passports*, 14 maart 2019. <https://www.nimc.gov.ng/nimc-nis-to-commence-enforcement-of-nin-on-the-new-enhanced-e-passports/>
- *About the e-ID Card*, laatst geraadpleegd op 19 november 2020. <https://www.nimc.gov.ng/the-e-id-card/>

National Population Commission Federal Republic of Nigeria:

- *Nigeria Demographic and Health Survey 2013*, juni 2014. <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR293/FR293.pdf>
- *Nigeria Demographic and Health Survey 2018*, oktober 2019. <https://www.dhsprogram.com/pubs/pdf/FR359/FR359.pdf>

National Immigration Service:

- *Commencement (Enhanced e-Passport)*, 31 januari 2019. <https://immigration.gov.ng/commencement-enhanced-epassport/>

Nigeria:

- *National Population Commission Act, 1988*
- *Criminal Code Act, 1990.*
- *Constitution of the Federal Republic of Nigeria, 1999.*
- *Armed Forces Act, 1999.*
- *Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act, 2003* (herzien in 2015).
- *Child's Right Act, 2003.*
- *Compulsory, Free Universal Basic Education Act, 2004.*
- *National Identity Management Commission Act, 2007*
- *HIV and AIDS Antidiscrimination Act, 2014.*
- *Violence against Persons Prohibition Act, 2015.*
- *Anti-Torture Act, 2017.*
- *National Policy and Plan of Action for the Elimination of Female Genital Mutilation in Nigeria (2013-2017).* <https://onelifeforwomen.org/wp-content/uploads/2018/06/National-Policy-and-Plan-of-Action-for-the-Elimination-of-FGM-in-Nigeria-2013-2017.pdf>

Nigeria Civil Society Situation Room:

- *Report of Nigeria's 2019 General Elections, 2019.* https://www.placng.org/situation_room/sr/wp-content/uploads/2019/09/Report-on-Nigerias-2019-General-Elections.pdf

Nigeria Health Watch:

- *A Different Kind of Charity; Empowering Orphanages to Fight Malnutrition in the FCT, 16 april 2019.* <https://nigeriahealthwatch.com/a-different-kind-of-charity-empowering-orphanages-to-fight-malnutrition-in-the-fct/>

Nigeria Sex Workers Association:

- *SHADOW REPORT: On the situation of Sex Workers in Nigeria, mei 2017.* https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/NGA/INT_CEDAW_NGO_NGA_27627_E.pdf

Nigeria Stability and Reconciliation Programme:

- *Sharia Implementation in Northern Nigeria over 15 years: The Case of Hisbah, 2016.* <https://www.qeh.ox.ac.uk/sites/www.odid.ox.ac.uk/files/Sharia%20-%20POLICY%20BRIEF%20TWO%20Final%20Version.pdf>

Nigeria Watch:

- *Ninth Report on Violence in Nigeria (2019), 2019.* <http://www.nigeriawatch.org/media/html/NGA-Watch-Report19Final.pdf>

Noah Echa Attah:

- *The Postponement of the 2019 Nigerian Elections: Implications for Democracy, Peace, and Security, 22 februari 2019.* <https://kujenga-amani.ssrc.org/2019/02/22/the-postponement-of-the-2019-nigerian-elections-implications-for-democracy-peace-and-security/>

Norwegian Refugee Council:

- *Boko Haram conflict causing misery to millions 10 years on, 23 juli 2019* <https://www.nrc.no/news/2019/july/boko-haram-conflict-causing-misery-to-millions-10-years-on/>

Nupo en anderen, *Nutritional Status:*

- *Feeding Practices and Disease Conditions of Preschool Orphans In South West Nigeria*, Current Developments in Nutrition, 2020.
https://academic.oup.com/cdn/article/4/Supplement_2/1053/5845270

OCHA:

- *Lake Chad Bassin: Crisis Update*, juni 2019. https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/lcb-sitrep-201906_june.pdf
- *Nigeria*, geraadpleegd op 30 november 2020. <https://www.unocha.org/nigeria>
- *Humanitarian Needs Overview Nigeria: Humanitarian Programme Cycle 2020*, december 2019.
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/ocha_nqa_2020hno_30032020.pdf

Odimegwu en anderen:

- 'HIV-Stigma in Nigeria: Review of Research Studies, Policies, and Programmes', *Aids Research and Treatment*, 2017.
<https://www.hindawi.com/journals/art/2017/5812650/>

Office of the High Commissioner for Human Rights:

- *End of visit statement, Nigeria (3-10 September)* by Maria Grazia Giammarinaro, UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons, especially Women and Children, 10 september 2018.
<https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=23526&LangID=E>
- End of visit statement of the *Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions on her visit to Nigeria*, 2 september 2019.
<https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24934&LangID=E>
- *Visit to the Republic of Nigeria by Ms. Leilani Farha, Special Rapporteur on adequate housing as a component of the right to an adequate standard of living, and on the right to non-discrimination in this context: end of mission statement*, 23 september 2019.
<https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25033&LangID=E>
- *Report of the Special Rapporteur on adequate housing as a component of the right to an adequate standard of living, and on the right to non-discrimination in this context*, januari 2020.
<https://www.choiceforyouth.org/assets/Nigeria-visit-report.pdf>

Ojima Adejoh en anderen:

- *Single Motherhood: Experiences of Never Married Women in Lagos*, Nigeria, 2019.
https://www.researchgate.net/publication/342687426_Single_Motherhood_Experiences_of_Never_Married_Women_in_Lagos_Nigeria

Okanlawon:

- *Homophobia in Nigerian schools and universities: Victimization, Mental Health Issues, Resilience of the LGBT Students and support from Straight Allies. A Literature review*, 2020.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/19361653.2020.1749211>

Okoli en Idemudia:

- 'Survivor's Perceptions of Human Trafficking Rehabilitation Programs in Nigeria: Empowerment or Disempowerment?', *Journal of Human Trafficking*, 2020: 1-19.

Olikemi Bello en anderen:

- *Nigeria, a high burden state of obstetric fistula: a contextual analysis of key drivers*, The Pan African Medical Journal, 2020.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7388624/>

Onuoha en anderen:

- Counterinsurgency operations of the Nigerian military and Boko Haram insurgency: expounding the viscid manacle, *Security Journal*, pagina 401-226, februari 2020. <https://link.springer.com/article/10.1057/s41284-020-00234-6>

OpenDemocracy:

- *Young, trans Nigerians: 'people need to see that we exist'*, 30 april 2018; <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjZo-uZo4ftAhXsyYsBHaPcCIsoQfjAAegQIBBAC&url=https%3A%2F%2Fwww.opendemocracy.net%2Fen%2F5050%2Fyoung-nigerian-trans-rights%2F&usq=AOvVaw36rj51Brs3AAGy4TYLAhju>

Open Doors:

- *Fulani-geweld in Nigeria blijft doorgaan*, 5 augustus 2020.
<https://www.opendoors.nl/nieuws/2020/08/05/fulani-geweld-in-nigeria-blijft-doorgaan>

Organisation for Economic Cooperation and Development:

- *Social Institutions and Gender Index: Nigeria*, 2019.
<https://www.genderindex.org/wp-content/uploads/files/datasheets/2019/NG.pdf>

Osezua:

- 'Changing Status of Women and the Phenomenon Trafficking of Women for Transactional Sex in Nigeria: A Qualitative Analysis', *International Journal of Women's Studies*, pagina 14-29, 2013.
<https://vc.bridgew.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1681&context=jiws>

Oxford Research Group:

- *Ending the Niger Delta's Oil Wars: Will the Crimilegal Settlement Hold?*, 6 september 2018. <https://www.oxfordresearchgroup.org.uk/blog/ending-the-niger-deltas-oil-wars-will-the-crimilegal-settlement-hold>

Oyenike:

- 'Internal Displacement in North West & North Central Nigeria', *Towards Data Science*, 6 januari 2020. <https://towardsdatascience.com/internal-displacement-in-north-west-north-central-nigeria-b313c939b3b5>.

Paasche en anderen:

- 'What happens after victims of trafficking return to Nigeria?', *OpenDemocracy*, 16 april 2019.
<https://www.opendemocracy.net/en/beyond-trafficking-and-slavery/what-happens-after-victims-trafficking-return-nigeria/>

Pathfinders Justice Initiative:

- *Edo state human trafficking bill signed into law by governor Obaseki*, 2018.
<http://pathfindersji.org/edo-state-passes-newlaw-against-human-trafficking/>

Pew Research Center:

- *The Global Divide on Homosexuality Persists*, 25 juni 2020. https://www.pewresearch.org/global/wp-content/uploads/sites/2/2020/06/PG_2020.06.25_Global-Views-Homosexuality_FINAL.pdf

PIND:

- *Niger Delta Annual Conflict Report – January to December 2019*, 4 februari 2020;
- *Niger Delta Annual Conflict Report – January to December 2020*, 8 februari 2021.

Population Council:

- Population Council, *Understanding Medicalisation of FGM/C: A Qualitative Study of Parents and Health Workers in Nigeria*, januari 2018
- *A Diagnostic Assessment of the Health System's Response to FGM/C Management and Prevention in Nigeria*, mei 2020. https://www.popcouncil.org/uploads/pdfs/2020RH_FGMC-DiagnosticAssessmentNigeriaWorkingPaper.pdf

Reporters Without Borders:

- *Nigeria: Climate of permanent violence*, 2020. <https://rsf.org/en/nigeria>

Rule of Law and Empowerment Initiative:

- *VAPP Tracker*, laatst geraadpleegd op 21 september 2020. <https://www.partnersnigeria.org/vapp-tracker/>

SBM Intel:

- *Mounting Election Violence*, 22 februari 2019. <https://www.sbmintel.com/2019/02/mounting-election-violence/>
- *Rivers of blood: Gang violence in Nigeria's garden state*, 22 juni 2020. https://www.sbmintel.com/wp-content/uploads/2020/06/202006_Rivers-of-Blood.pdf

SBM Intel en Open Society Initiative for West Africa:

- *Nigeria 2019 Election Survey Report*, juni 2019. https://www.sbmintel.com/wp-content/uploads/2019/06/201906_Election-report.pdf

SciDevNet:

- *Nigeria's anti-homosexuality laws block access to care*, 24 januari 2017. <https://www.scidev.net/global/human-rights/news/nigeria-s-anti-homosexuality-laws-block-access-to-care.html>

Security Praxis:

- *Nigeria's Super-Camps Strategy: early gains, disappointing outcomes*, 26 juni 2020. <https://securitypraxis.eu/nigeria-super-camps/>

Staatssekretariat für Migration – Bern:

- *Sexual minorities. Three phone interviews with members of support organisations in South-Eastern Nigeria*, 18 mei 2020.

Sullivan en anderen:

- 'Falling Short of the First 90: HIV Stigma and HIV Testing Research in the 90–90–90 Era', *Aids and Behaviour*, 2020. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10461-019-02771-7>

Swedish Migration Agency, Lifos:

- *Nigeria: Den kulturella kontexten för hbt-personer*, 18 december 2014.

Tade en Yikwabs:

- *"If you kill me, you take the cow": victimization experiences of farming and herding communities in Nasarawa State, Nigeria*, 3 oktober 2019. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JACPR-06-2019-0417/full/html>

The Children's Society:

- *Boys Don't Cry: Improving identification and disclosure of sexual exploitation of boys and young men trafficked to the UK*, 2016. https://www.basw.co.uk/system/files/resources/basw_13126-2_0.pdf

The Engine Room:

- *Understanding the Lived Effects of Digital ID A Multi-Country Study*, januari 2020. https://digitalid.theengineroom.org/assets/pdfs/200123_FINAL_TER_Digital_ID_Report+Annexes_English_Interactive.pdf

The Human Rights Law Service:

- *Nigeria: The Death Penalty – Joint Stakeholder Report for the United Nations Periodic Review*, ongedateerd.

The Initiative for Equal Rights:

- *2017 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity Expression in Nigeria*, december 2017.
- *2018 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, december 2018. <https://theinitiativeforequalrights.org/wp-content/uploads/2018/12/2018-Human-Rights-Report.pdf>
- *Social Perception Survey on Lesbian, Gay, Bi-Sexual and Transgender Persons Rights in Nigeria*, juni 2019. <https://theinitiativeforequalrights.org/wp-content/uploads/2019/08/2019-Social-Perception-Survey.pdf>
- *2019 Report on Human Rights Violations based on Real or Perceived Sexual Orientation and Gender Identity in Nigeria*, december 2019. <https://theinitiativeforequalrights.org/wp-content/uploads/2019/12/2019-Human-Rights-Violations-Reports-Based-on-SOGI.pdf>
- *Human not a number: Lived experiences of sexual minorities in Nigeria*, 2019.
- *A Timeline of the 'Egbeda 57' Case*, geraadpleegd op 4 januari 2021. <https://theinitiativeforequalrights.org/acquit57/>

The iPHub:

- *Legal Arrangements For Children Without Parents Or Guardians In Nigeria*, 24 april 2017. <http://www.theiphub.ng/2017/04/24/legal-arrangement-for-children-without-parent-or-guardian-in-nigeria/>

The Lancet:

- *COVID-19 in Nigeria: a disease of hunger*, 29 april 2020. [https://www.thelancet.com/journals/lanres/article/PIIS2213-2600\(20\)30220-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanres/article/PIIS2213-2600(20)30220-4/fulltext)

The Nigeria Immigration Service:

- *Passport Application Guidelines*, laatst geraadpleegd 21 september 2020. <https://portal.immigration.gov.ng/?p=passportguidelines>

Titilayo en anderen:

- *Religious Perceptions and Attitudes of Men towards Discontinuation of Female Genital Cutting in Nigeria: Evidence from the 2013 Nigeria*

Demographic and Health Survey', *African Journal of Reproductive Health*, 2018.

Transparency International:

- *Building trust in Nigeria's Criminal Justice System: Improving Channels for Access to Information and Complaints*, 7 februari 2019.
<https://www.transparency.org/en/blog/building-trust-in-nigerias-criminal-justice-system>

Ugwu en anderen:

- *Narratives of childless widows: exploring the lived experiences and well-being of childless widows in rural Nigeria*, 2020.
<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/17482631.2020.1713657>

Ukachi en Attoh:

- 'Trafficked Women, Patriarchy and Social Media: The Case of Benin City, Nigeria', *Covenant Journal of Communication*, juni 2020.
<https://journals.covenantuniversity.edu.ng/index.php/cjoc/article/viewFile/2128/1153>

UKaid:

- *VAWG Helpdesk Research Report: Impact of COVID-19 on VAWG in Nigeria*, 17 juli 2020. <http://www.sddirect.org.uk/media/2062/vawg-helpdesk-q311-nigeria-impact-of-covid19.pdf>

UNFPA en UNICEF:

- *How to transform a social norm: Reflections on Phase II of the UNFPA-UNICEF Joint Programme on Female Genital Mutilation*, 2017.
https://www.unfpa.org/sites/default/files/pubpdf/UNFPA_UNICEF_FGM_17_Report_web.pdf
- *Putting it all together: a case study from Nigeria*, 2018.
<https://www.unicef.org/media/47961/file/Putting-It-all-together-a-case-study-from-Nigeria.pdf.pdf>
- *PERFORMANCE ANALYSIS FOR PHASE II: UNFPA-UNICEF: Joint Programme on Female Genital Mutilation: Accelerating Change*, 2018.
https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/UNFPA-UNICEF-Phase2Performance_2018_web_0.pdf
- *UNFPA-UNICEF: Joint Programme on Female Genital Mutilation: Accelerating Change: Annual Report 2019*, augustus 2020.
<https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/UNFPA-UNICEF-AnnualReport2019-FGM.pdf>

UNHCR en NCRMFI:

- *Joint Protection Assessment Mission to Northwest Nigeria: 25 July – 4 August 2019*, ongedateerd.

UNHCR:

- *Nigeria Emergency*, ongedateerd, laatst geraadpleegd 19 August 2020.
<https://www.unhcr.org/nigeria-emergency.html>
- *Nigeria: Refugee Returnees, Situation Dashboard*, 2019.
- *Displaced Cameroonians struggle in Nigeria*, 15 mei 2019.
<https://www.unhcr.org/news/stories/2019/5/5cddb9f74/displaced-cameroonians-struggle-nigeria.html>;
- *More Cameroonian refugees flee to Nigeria, bringing total arrivals close to 60,000 mark*, 13 februari 2020.
<https://www.unhcr.org/news/press/2020/2/5e452d2b4/cameroonian-refugees-flee-nigeria-bringing-total-arrivals-close-60000-mark.html>;

- *Fact Sheet Diffa Region: Looking Beyond the Emergency toward Development*, februari 2020.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/74111.pdf>
- *Assessment of Trafficking Risks in Internally Displaced Persons Camps in North-East Nigeria*, april 2020.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/75273.pdf>
- *Protection Monitoring Dashboard Katsina, Sokoto and Zamfara*, mei 2020.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/77184.pdf>
- *Nigeria violence sees 23,000 refugees flee into Niger in last month alone*, 12 mei 2020.
<https://www.unhcr.org/news/briefing/2020/5/5eba5d6f4/nigeria-violence-sees-23000-refugees-flee-niger-month-alone.html>
- *UNHCR Nigeria: SGBV 2019 Annual Report*, 20 mei 2020.
<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/76569>
- *Brutal attacks in Nigeria force thousands of women and children into Niger's Maradi region*, 25 juni 2020.
<https://www.youtube.com/watch?v=O4zwnOZYSjU>
- *Cameroon Refugees Overview*, juli 2020.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/77866.pdf>
- *UNHCR outraged by attack on camp hosting displaced people in Cameroon, at least 18 people killed*, 4 augustus 2020.
<https://www.unhcr.org/news/briefing/2020/8/5f291a704/unhcr-outraged-attack-camp-hosting-displaced-people-cameroon-18-people.html>
- *Cameroon Refugees Situation - Overall Refugee Population Coverage July 2020*. <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/78520>
- *Cameroonian Refugees Situation SGBV Mid-Year Report: januari – juni 2020*, 21 september 2020.
- *Operational Portal Refugee Situations – Nigeria*, laatst bijgewerkt 31 augustus 2020. <https://data2.unhcr.org/en/country/nga>
- *Nigeria Regional Refugee Response Plan 2019/2020 – updated for 2020*, 2020.
- *North East Nigeria – Protection Monitoring Report July-August 2020*.
- *Nigerian Spontaneous Refugee Returnees Situation Dashboard*, september 2020.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Spontaneous%20Refugee%20Returnees%20Dashboard_September%202020.pdf
- *Fact Sheet Maradi Niger: A New Relocation Campaign Will Start in Maradi*, oktober 2020.

UNICEF en National Bureau for Statistics:

- *Nigeria: Multiple Indicator Cluster Survey (2016-2017)*, 2018.
<https://www.unicef.org/nigeria/sites/unicef.org.nigeria/files/2018-09/Nigeria-MICS-2016-17.pdf>.

UNICEF:

- *Nigeria: Statistical Profile on Female Genital Mutilation*, 2019.
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiwwJj51tnrAhXQ_aQKHV1IDfMQFjAAegQIBBAB&url=https%3A%2F%2Fdata.unicef.org%2Fwp-content%2Fuploads%2Fcountry_profiles%2FNigeria%2FFGM_NGA.pdf&usq=AOvVaw3fVdbbZaNjeAOM1KmFO_yr
- *COVID-19: Children suffer violence during Lagos lockdown*, 3 juli 2020.
<https://www.unicef.org/nigeria/stories/covid-19-children-suffer-violence-during-lagos-lockdown>
- *Protection Nigeria*, ongedateerd.
<https://www.unicef.org/nigeria/media/1626/file/Nigeria-equity-profile-protection.pdf%20.pdf>

United Nations Security Council:

- *Conflict-related sexual violence: Report of the Secretary-General*, 3 juni 2020.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/S_2020_487_E.pdf
- United States Commission on International Religious Freedom:
- *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.
https://www.uscirf.gov/sites/default/files/USCIRF_ShariahLawinNigeria_report_120919%20v3R.pdf
 - *Mubarak Bala*, laatst geraadpleegd op 24 november 2020.
<https://www.uscirf.gov/religious-prisoners-conscience/mubarak-bala>
- United States Overseas Security Advisory Council:
- *Nigeria 2019 Crime & Safety Report: Lagos*, 16 augustus 2019.
<https://www.osac.gov/Content/Report/4a5eaf52-3655-43e6-b540-1684bcb6f3de>
 - *Nigeria 2020 Crime & Safety Report: Abuja*, 28 april 2020.
<https://www.osac.gov/Content/Report/04a87fa7-8575-4ce1-b5bb-188e5cb9d1d8>
- United States Commission on International Religious Freedom:
- *SHARI'AH CRIMINAL LAW IN NORTHERN NIGERIA Implementation of Expanded Shari'ah Penal and Criminal Procedure Codes in Kano, Sokoto, and Zamfara States, 2017–2019*, december 2019.
- United States Department of State:
- *Nigeria 2017 Human Rights Report*, 2018.
<https://www.state.gov/reports/2017-country-reports-on-human-rights-practices/nigeria/>
 - *Nigeria 2019 Human Rights Report*, 2020. <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/NIGERIA-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>
 - *2019 Report on International Religious Freedom: Nigeria*, 2020.
<https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/NIGERIA-2019-INTERNATIONAL-RELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>
 - *Trafficking in Persons Report 2020: Nigeria*, 2020.
<https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/06/2020-TIP-Report-Complete-062420-FINAL.pdf>
- University of Bedfordshire:
- *Vulnerability to Human Trafficking: A Study of Vietnam, Albania, Nigeria and the UK - Report of Shared Learning Event held in Lagos, Nigeria: 17-18 January 2018*, oktober 2018.
<https://www.antislaverycommissioner.co.uk/media/1264/vulnerability-to-human-trafficking-nigeria.pdf>
- United Nations Office on Drugs and Crime:
- *Nigeria heeds global call, sets up State Task Force against human trafficking*, ongedateerd. <https://www.unodc.org/nigeria/en/nigeria-heeds-global-call--sets-up-state-task-force-against-human-trafficking.html>
 - *CORRUPTION IN NIGERIA: PATTERNS AND TRENDS - Second survey on corruption as experienced by the population*, december 2019
- Vanderhurst:
- 'Governing with God: Religion, Resistance, and the State in Nigeria's Counter-Trafficking Programs', *Political and Legal Anthropology Review*,

2017.

<https://anthrosource.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/plar.12215>

World Bank Group:

- *Nutrition, Religion, and Widowhood in Nigeria*, August 2018.
<http://documents1.worldbank.org/curated/en/386641534166582375/pdf/WPS8549.pdf>
- *Gender-Based Violence: An Analysis of the Implications for the Nigeria For Women Project*, 2019.
<http://documents1.worldbank.org/curated/en/731521555064925144/pdf/Gender-Based-Violence-An-Analysis-of-the-Implications-for-the-Nigeria-for-Women-Project.pdf>

World Bank:

- *International Development Association Project Appraisal Document on a Proposed Credit in the Amount of SDR 84.4 Million (US\$115.0 Million Equivalent) to The Federal Republic of Nigeria for the Digital Identification for Development Project*, 30 januari 2020.
<http://documents1.worldbank.org/curated/en/250181582340455479/pdf/Nigeria-Digital-Identification-for-Development-Project.pdf>

World Food Program:

- *Rapid Food Security and Nutrition Assessment among Internally Displaced Households in Katsina, Sokoto and Zamfara States of Nigeria*, september 2019.
https://fscluster.org/sites/default/files/documents/rapidassessment_sozamkat_report_092019_final2_0.pdf

World Health Organization Nigeria:

- *WHO and partners harmonize Government efforts to stop medicalization of Female Genital Mutilation*, 11 december 2019.
<https://www.afro.who.int/news/who-and-partners-harmonize-government-efforts-stop-medicalization-female-genital-mutilation>

World Justice Project:

- *Rule of Law Index 2020*, 2020.
https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/WJP-ROLI-2020-Online_0.pdf

Yola:

- 'Yankan Gishiri (Salt Cut)', *International Journal of Obstetric Trauma*, 2011.
<https://www.isofs-global.org/ijotr/uploads/simplex/papers/volume%201%20No%201/Yankan%20Gashiri-10-65-1-PB.pdf>

Artikelen in de media

ABC News:

- *In a ruined city on the Italian coast, the Nigerian mafia is muscling in on the old mob*, 16 maart 2020. <https://www.abc.net.au/news/2020-03-17/castel-volturno-is-headquarters-for-nigerian-mafia-in-italy/12033684>

Algemeen Dagblad:

- 'Gebrek aan aandacht voor Nigeria is schokkend', 2 december 2019.

Aidsmap:

- *MSM living in African countries that criminalise gay sex are at a much higher risk of getting HIV*, 5 juli 2020. <https://www.aidsmap.com/news/jul-2020/msm-living-african-countries-criminalise-gay-sex-are-much-higher-risk-getting-hiv>

Africa Times:

- *Israel casts a shadow on Biafran leader Nnamdi Kanu sighting*, 23 oktober 2018. <https://africatimes.com/2018/10/23/israel-casts-a-shadow-on-biafran-leader-nnamdi-kanu-sighting/>
- *Nigeria's INEC details voting irregularities, electoral violence*, 2 maart 2019. <https://africatimes.com/2019/03/02/nigerias-inec-report-details-voting-irregularities-electoral-violence/>

Ait.live:

- *IPOB leader, Nnamdi Kanu absent at parents burial*, mei 2020. <https://ait.live/ipob-leader-nnamdi-kanu-absent-at-parents-burial/>

Al Jazeera:

- *A traditional Nigerian leader took on traffickers. Has it helped?*, 4 juli 2018. <https://www.aljazeera.com/features/2018/7/4/a-traditional-nigerian-leader-took-on-traffickers-has-it-helped>
- *African footballers stranded around the world with crushed dreams*, 26 augustus 2019. <https://www.aljazeera.com/features/2019/08/26/african-footballers-stranded-around-the-world-with-crushed-dreams/>
- *Nigeria's Supreme Court upholds President Buhari's election win*, 30 oktober 2019. <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/nigeria-supreme-court-upholds-president-buhari-election-win-191030143902232.html>
- *Cameroon refugees struggle to cope with life of need in Nigeria*, 8 maart 2020. <https://www.aljazeera.com/features/2020/3/8/cameroon-refugees-struggle-to-cope-with-life-of-need-in-nigeria>
- *Coronavirus heightens anxiety among LGBTQ Nigerians with HIV*, 4 mei 2020. <https://www.aljazeera.com/indepth/features/coronavirus-heightens-anxiety-lgbt-nigerians-hiv-200416145151434.html>
- *The all-women law firm helping prisoners get justice in Nigeria*, 24 juni 2020. <https://www.aljazeera.com/features/2020/6/24/the-all-women-law-firm-helping-prisoners-get-justice-in-nigeria>
- *Nigeria deploying anti-riot police as curfew imposed in Lagos*, 20 oktober 2020. <https://www.aljazeera.com/news/2020/10/20/end-sars-24-hour-curfew-imposed-in-lagos-as-protests-continue>
- *Nigeria's SARS: A brief history of the Special Anti-Robbery Squad*, 22 oktober 2020. <https://www.aljazeera.com/features/2020/10/22/sars-a-brief-history-of-a-rogue-unit>
- *Nigerian judge throws out homosexuality case against 47 men*, 27 oktober 2020. <https://www.aljazeera.com/news/2020/10/27/nigerian-judge-throws-out-case-against-47-men-over-homosexuality>
- *'Tens of civilians' killed in gruesome Nigeria massacre, UN says*, 29 november 2020. <https://www.aljazeera.com/news/2020/11/29/at-least-110-civilians-killed-in-gruesome-nigeria-massacre>
- *Freed schoolboys arrive in Nigeria's Katsina week after abduction*, 18 december 2020. <https://www.aljazeera.com/news/2020/12/18/freed-nigerian-schoolboys-arrive-home-a-week-after-abduction>
- *Gunmen raid school in Nigeria's Kaduna, seize three teachers*, 15 maart 2021.

A long house:

- *The Tragedy of Alfa Hassan*, 19 oktober 2020. <https://alonghouse.com/the-tragedy-of-alfa-hassan/>

Barron's:

- *Nigeria Attacks Spark Fears Of Bloodier Jihadist Strategy*, 18 juni 2020. <https://www.barrons.com/news/nigeria-attacks-spark-fears-of-bloodier-jihadist-strategy-01592483705>

BBC:

- *Nigeria to resume payments to oil militants in Niger Delta*, 2 augustus 2016. <https://www.bbc.com/news/world-africa-36953266>.
- *Being intersex in Nigeria: I wanted to kill myself*, 6 juni 2018. <https://www.bbc.com/news/av/world-africa-44386095>
- *Why single Nigerian women battle to rent homes*, 14 augustus 2018. <https://www.bbc.com/news/world-africa-45169688>
- *Nigerian military lifts Unicef ban after 'spy' row*, 15 december 2018. <https://www.bbc.com/news/world-africa-46575449>
- *Nigerian military calls for Amnesty International ban*, 18 december 2018. <https://www.bbc.com/news/world-africa-46593180>
- *Nigeria Presidential Elections Results 2019*, 26 februari 2019. <https://www.bbc.co.uk/news/resources/idt-f0b25208-4a1d-4068-a204-940cbe88d1d3>
- *Kano Police parade suspected gay man, receive 32 oda cases of sexual offences in 3 weeks*, 18 mei 2019. <https://www.bbc.com/pidgin/tori-48276039>
- *Islamic Movement in Nigeria: The Iranian-inspired Shia group*, 5 augustus 2019. <https://www.bbc.com/news/world-africa-49175639>
- *Dis na wetin intersex pipo dey suffer for Nigeria*, 30 september 2019. <https://www.facebook.com/bbcnewspidgin/videos/537137107104385/>
- *Nigerian court rules that sex work is not a crime*, 20 december 2019. <https://www.bbc.co.uk/programmes/p07yqj8w>
- *Islamic State in Nigeria 'beheads Christian hostages'*, 27 december 2019. <https://www.bbc.com/news/world-africa-50924266>
- *Gay in Nigeria: 'Everybody sees me as an abomination'*, 30 december 2019. <https://www.bbc.com/news/av/world-africa-50907297>
- *Coronavirus: Nigeria to ease Abuja and Lagos lockdowns on 4 May*, 28 april 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-52445414>
- *Coronavirus: Nigeria's death penalty by Zoom 'inhumane'*, 6 mei 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-52560918>
- *Coronavirus in Nigeria: The child beggars at the heart of the outbreak*, 15 mei 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-52617551>
- *Nigeria's campus cults: Buccaneers, Black Axe and other feared groups*, 2 juni 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-52488922>
- *#WeAreTired: Nigerian women speak out over wave of violence*, 4 juni 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-52889965>
- *Coronavirus: How sex workers are surviving in Uganda and Nigeria*, 14 juni 2020. https://www.bbc.com/news/video_and_audio/headlines/53013047/coronavirus-how-sex-workers-are-surviving-in-uganda-and-nigeria
- *Katsina: The motorcycle bandits terrorising northern Nigeria*, 5 juli 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-53009704>
- *Nigerian singer sentenced to death for blasphemy in Kano state*, 10 augustus 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-53726256>
- *Nigerian national identity card: How to use your phone get your National ID card from NIMC mobile app*, 16 augustus 2020. <https://www.bbc.com/pidgin/tori-53799756>.
- *Nigeria's Kaduna passes law to castrate child rapists*, 11 september 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-54117462>

- *SARS ban: Nigeria abolishes loathed federal special police unit*, 11 oktober 2020 <https://www.bbc.com/news/world-africa-54499497>
- *Nigeria protests: President Buhari says 69 killed in unrest*, 23 oktober 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-54666368>
- *Oyigbo clashes: 'Nigerian security agents shot dead my fiancée'*, 3 november 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-54791650>
- *Nigeria's Lekki shooting: What has happened so far at Lagos judicial panel*, 27 november 2020. <https://www.bbc.co.uk/news/world-africa-55099016>
- *End Sars protests: The Nigerian women leading the fight for change*, 1 december 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-55104025>
- *Nigeria school attack: Hundreds of boys return home after kidnap ordeal*, 18 december 2020. <https://www.bbc.com/news/world-africa-55364394>
- *Nigeria's Zamfara school abduction: More than 300 Nigerian girls missing*, 26 februari 2021.
- *Nigeria's school abductions: Why children are being targeted*, 2 maart 2021.

BiometricUpdate.com:

- *Ecosystem approach could accelerate biometric enrollment in Nigeria*, 26 september 2020. <https://www.biometricupdate.com/202009/ecosystem-approach-could-accelerate-biometric-enrollment-in-nigeria>;

BizWatch Nigeria:

- *Muslim Cleric Warns Muslim Lawyers against Defending Convicted Kano Musician*, 7 september 2020. https://bizwatchnigeria.ng/muslim-cleric-warns-muslim-lawyers-against-defending-convicted-kano-musician/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=muslim-cleric-warns-muslim-lawyers-against-defending-convicted-kano-musician

Business Day:

- *Police struggling amidst increasing crime in Abuja*, 31 maart 2019. <https://businessday.ng/uncategorized/article/police-struggling-amidst-increasing-crime-in-abuja/>
- *Female genital mutilation practice drops significantly in Ebonyi*, 25 augustus 2020. <https://businessday.ng/health/article/female-genital-mutilation-practice-drops-significantly-in-ebonyi/>
- *Nigeria to enforce NIN as requirement for SIM card registration, activation*, 5 februari 2020. <https://businessday.ng/technology/article/nigeria-to-enforce-nin-as-requirement-for-sim-card-registration-activation/>
- *How Sokoto children are abandoned by their parents and extorted by their guardians*, 24 maart 2020. <https://businessday.ng/features/article/how-sokoto-children-are-abandoned-by-their-parents-and-extorted-by-their-guardians/>
- *#ENDSARS: Tension grips Abuja residents over near police absence in major streets, areas*, 23 november 2020. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjq1p_5_5vtAhWCsKQKHLaLABgMQFjAAegQIBBAC&url=https%3A%2F%2Fbusinessday.ng%2Fnews%2Farticle%2Fendsars-tension-grips-abuja-residents-over-near-police-absence-in-major-streets-areas%2F&usq=AOvVaw1LwPKU8QwlrZAIuzshWSLL

Chronicle:

- *Girl, 19, sleeps with 10 men in Edo in cult initiation*, 17 juli 2020. <https://www.chronicle.ng/2020/07/girl-19-sleeps-with-10-men-in-edo/>

CNN:

- *Nigerian police officer tells gays: Leave country or face prosecution*, 23 januari 2019. <https://edition.cnn.com/2019/01/23/health/nigeria-police-gay-prosecution-warning/index.html>
- *Opinion: Nigeria is a cold-blooded country for gay men -- I have the scars to prove it*, 17 april 2019. <https://edition.cnn.com/2019/04/17/opinions/nigeria-opinion-lgbt-attack/index.html>
- *Nigerian police arrested 65 women in a raid. Some of the women say officers raped them*, 13 mei 2019; <https://edition.cnn.com/2019/05/13/africa/nigeria-women-arrested-for-clubbing-intl/index.html>
- *19 pregnant teens and women rescued from suspected baby traffickers in Nigeria, police say*, 30 september 2019. <https://edition.cnn.com/2019/09/30/africa/nigeria-police-rescue-pregnant-women-from-traffickers/index.html>
- *Her husband died. Then his family shaved her head and made her strip beside his grave*, 27 March 2020. <https://edition.cnn.com/2020/03/27/africa/as-equals-nigeria-widow-rites-intl/index.html>
- *'They pointed their guns at us and started shooting': How a bloody night of bullets and brutality quashed a young protest movement*, 19 november 2020. <https://edition.cnn.com/2020/11/18/africa/lagos-nigeria-lekki-toll-gate-feature-intl/index.html>
- *Analysis of CCTV footage from Lekki toll gate raises new questions about shooting*, 24 november 2020. <https://edition.cnn.com/2020/11/24/africa/nigeria-shooting-lekki-toll-gate-cctv-analysis-intl/index.html>
- *At least 30 students missing as armed men abduct students in new Nigeria kidnappings*, 12 maart 2021.

Daily Nigerian:

- *Islam forbids female genital mutilation, other harmful practices to human body — Cleric*, 7 juli 2020. <https://dailynigerian.com/islam-forbids-female-genital-mutilation-other-harmful-practices-to-human-body-cleric/>

Daily Post:

- *JSS1 student, 56 others arrested during cult initiation*, 27 februari 2018. <https://dailypost.ng/2018/02/27/jss1-student-56-others-arrested-cult-initiation/>
- *Sex workers to be prosecuted in Maiduguri henceforth – Emir warns*, 12 november 2019. <https://dailypost.ng/2019/11/12/sex-workers-to-be-prosecuted-in-maiduguri-henceforth-emir-warns/>
- *Kano: Sharia Police arrest 32 prostitutes*, 11 januari 2020. <https://dailypost.ng/2020/01/11/kano-sharia-police-arrest-32-prostitutes/>
- *US visa ban: Nigeria to enforce NIN for issuance of SIM card from June 2021*, 14 augustus 2020. <https://dailypost.ng/2020/08/14/us-visa-ban-nigeria-to-enforce-nin-for-issuance-of-sim-card-from-june-2021/>
- *NIN mandatory for driver's licence, car registration – FRSC*, 26 september 2020. <https://dailypost.ng/2020/09/26/nin-mandatory-for-drivers-licence-car-registration-frsc/>

Daily Trust:

- *9 Months After Launch: New E-Passport Yet To Commence In States*, 18 november 2019. <https://dailytrust.com/9-months-after-launch-new-e-passport-yet-to-commence-in-states;>

- *Katsina IDPs Languish In Camps, Returning Home Impossible Now*, 30 mei 2020. <https://dailytrust.com/katsina-idps-languish-in-camps-returning-home-impossible-now>
- *Nigeria: Waive NIN in Processing Retirement Benefits, PenCom Orders PFAs*, 8 juni 2020. <https://allafrica.com/stories/202006080471.html>
- *We Need Govt's Intervention - Survivors of Southern Kaduna Crisis*, 19 juli 2020. <https://allafrica.com/stories/202007190010.html>;
- *In Southern Kaduna IDP Camps, Atiyab, Fulani, Hausa Shed Tears*, 22 augustus 2020. <https://dailytrust.com/in-southern-kaduna-idp-camps-atiyab-fulani-hausa-shed-tears>
- *Blasphemy: Kano High Court Reserves Date for Judgement*, 26 november 2020. <https://dailytrust.com/blasphemy-kano-high-court-reserves-date-for-judgement>

Dazed:

- *Sabelo Mlangeni's moving photos of life inside a Nigerian queer safe house*, 29 september 2020. <https://www.dazeddigital.com/art-photography/article/50535/1/sabelo-mlangeni-house-of-allure-photographs-life-inside-nigerian-queer-safehouse>

Death Penalty News:

- *Nigeria | Kano court sentences man to death by stoning for raping minor*, 13 augustus 2020. <https://deathpenaltynews.blogspot.com/2020/08/nigeria-kano-court-sentences-man-to.html..>

De Correspondent:

- *Wie migratie écht wil begrijpen, moet naar de achterblijvers in Afrika kijken*, 8 augustus 2018. <https://decorrespondent.nl/8570/wie-migratie-echt-wil-begrijpen-moet-naar-de-achterblijvers-in-afrika-kijken/373403470-582658b5>
- *Dit is grensbewaking anno 2018: creëer onderweg een hel, zodat migranten massaal terug naar huis willen*, 21 augustus 2018. <https://decorrespondent.nl/8598/dit-is-grensbewaking-anno-2018-creeer-onderweg-een-hel-zodat-migranten-massaal-terug-naar-huis-willen/374623458-aa6dda85>;
- *Vijfhonderd voodoo-priesters en een vloek laten zien: met magie kun je mensenhandel bestrijden*, 26 september 2018. <https://decorrespondent.nl/8707/vijfhonderd-voodoo-priesters-en-een-vloek-laten-zien-met-magie-kun-je-mensenhandel-bestrijden/379372697-1bb10e2c>
- *Europese hulp voor terugkerende migranten werkt (maar is ook een prikkel om de oversteek te wagen)*, 19 oktober 2018. <https://decorrespondent.nl/8794/europese-hulp-voor-terugkerende-migranten-werkt-maar-is-ook-een-prikkel-om-de-oversteek-te-wagen/383163374-b3eb5df9>
- *Maak kennis met de mensen achter de 'migratiestroom'. Deze vrouw overleefde 12 jaar als illegale seks slaaf*, 13 april 2019. <https://decorrespondent.nl/9384/maak-kennis-met-de-mensen-achter-de-migratiestroom-deze-vrouw-overleefde-12-jaar-als-illegale-seks-slaaf/408870264-30b058a5>
- *Zo ziet het leven van 12 teruggekeerde migranten in Nigeria eruit (gefotografeerd door hen zelf)*, 29 augustus 2019. <https://decorrespondent.nl/10419/zo-ziet-het-leven-van-12-teruggekeerde-migranten-in-nigeria-eruit-gefotografeerd-door-hen-zelf/453966249-acf3508e>.

- *What happens to migrants who are sent back? I spent a year following 12 people to find out*, 9 januari 2020. <https://thecorrespondent.com/213/what-happens-to-migrants-who-are-sent-back-i-spent-a-year-following-12-people-to-find-out/28168874481-35612b42>

Deutsche Welle:

- *Nigeria: The challenges of registering to vote*, 23 januari 2019. <https://www.dw.com/en/nigeria-the-challenges-of-registering-to-vote/a-47193917>
- *Nigeria: The politicized herders and farmers conflict*, 16 juli 2019. <https://www.dw.com/en/nigeria-the-politicized-herders-and-farmers-conflict/a-49598457>
- *Nigeria: UNICEF criticizes boy's 10-year jailing for blasphemy*, 17 september 2020. <https://www.dw.com/en/nigerias-blasphemy-cases-in-focus/a-54529075>

De Volkskrant:

- *Nigeriaanse zanger vanwege blasfemie ter dood veroordeeld*, 10 augustus 2020. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/nigeriaanse-zanger-vanwege-blasfemie-ter-dood-veroordeeld~b7c0ace4/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2Furl%3Fsa%3Dt%26rct%3Dj%26q%3D%26esrc%3Ds%26source%3Dweb%26cd%3D%26ved%3D2ahUKewiW-Ii8mdfrAhXEsaQKHfq3A-EQFjABegQIBRAB%26url%3Dhttps%253A%252F%252Fwww.volkskrant.nl%252Fnieuws-achtergrond%252Fnigeriaanse-zanger-vanwege-blasfemie-ter-dood-veroordeeld%7Eb7c0ace4%252F%26usg%3DAOvVaw1W1La9M8jy4wuVxxmmzNZO>
- *Sarahs Europese droom eindigt in de tippelzone van Turijn*, 7 september 2020. <https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2020/sarahs-europese-droom-eindigt-in-de-tippelzone-van-turijn~v395965/>

Diaspoint:

- *1,421 Christians Hacked To Death In Nigeria By Jihadists In 7 Months Of 2020*, 8 augustus 2020. <https://diaspoint.nl/1421-christians-hacked-to-death-in-nigeria-by-jihadists-in-7-months-of-2020/>

Equal Eyes:

- *Nigeria: Discussion on Police Brutality Against LGBT+ Persons*, 20 oktober 2020. <https://equal-eyes.org/database/2020/10/20/nigeria-discussion-on-police-brutality-against-lgbt-persons;>

Equal Times:

- *In north-eastern Nigeria, traffickers are preying on vulnerable children in IDP camps*, 9 juli 2018. <https://www.equaltimes.org/in-north-eastern-nigeria?lang=en>

EuroNews:

- *Abused in Libya and forced into prostitution back home: the nightmare of trying to reach Europe*, 21 juni 2020. <https://www.euronews.com/2020/06/21/abused-in-libya-and-forced-into-prostitution-back-home-the-nightmare-of-trying-to-reach-eu>

FCT Alert News Magazine:

- *Govt Begins Verification of 350,000 IDPs for Empowerment*, oktober 2020. [http://fctalert.com.ng/govt-begins-verification-of-350000-idps-for-empowerment/;](http://fctalert.com.ng/govt-begins-verification-of-350000-idps-for-empowerment/)

Frida:

- *ISRHRA is addressing the dire state of LGBT rights in Nigeria*, 30 januari 2019. <https://youngfeministfund.org/isrhra-is-addressing-the-dire-state-of-lgbt-rights-in-nigeria/>

Foreign Affairs:

- *The Deadliest Conflict You've Never Heard of*, 23 januari 2019. <https://www.foreignaffairs.com/articles/nigeria/2019-01-23/deadliest-conflict-youve-never-heard>

Foreign Policy:

- *Cameroon Used to Welcome Refugees. Now It Forcibly Expels Them.*, 12 februari 2019. <https://foreignpolicy.com/2019/02/12/cameroon-used-to-welcome-refugees-now-it-forcibly-expels-them-nigeria-refoulement/>

France24:

- *Incumbent Buhari declared winner in Nigeria presidential vote*, 27 februari 2019. <https://www.france24.com/en/20190227-nigeria-muhammadu-buhari-leads-vote-count-presidential-election-atiku-abubakar>

Gal-dem:

- *Who is Bobrisky, Nigeria's controversial transgender social media queen?*, 3 januari 2020. <https://gal-dem.com/who-is-bobrisky-nigerias-controversial-transgender-social-media-queen-%EF%BB%BF/>

Harpers Magazine:

- *The Black Axe: How a pan-African freedom movement lost its way*, september 2019. <https://harpers.org/archive/2019/09/the-black-axe-nigeria-neo-black-movement-africa/>

Huck:

- *Inside Lagos's underground queer clubbing scene*, 2 mei 2020. <https://www.huckmag.com/perspectives/reportage-2/inside-lagos-underground-queer-clubbing-scene/>

iD:

- *Nigeria's queer history told by those who lived through it*, 29 juli 2020. https://i-d.vice.com/en_uk/article/4ay7d9/nigeria-queer-history-told-by-those-who-lived-through-it-lgbt
- *How Nigeria's queer youth are fighting to #EndSARS*, 15 oktober 2020. https://i-d.vice.com/en_uk/article/g5pz9q/nigerias-queer-youth-and-the-endsars-protests

Il Fatto Quotidiano:

- *Nigerian Cults protected by government high level members. Gangsters recruited by candidates to manipulate voting*, 17 november 2018. <https://www.ilfattoquotidiano.it/2018/11/17/nigerian-cults-protected-by-government-high-level-members-gangsters-recruited-by-candidates-to-manipulate-voting/4771623/>

Impakter:

- *Female Genital Mutilation in Nigeria: Combative Legislation and the Issue's Impact on the Economic Growth of Women*, 25 juni 2019.

<https://impakter.com/female-genital-mutilation-in-nigeria-combative-legislation-and-the-issues-impact-on-the-economic-growth-of-women/>

InfoMigrants:

- *Tricked, trafficked and sold: How criminal gangs are bringing Nigerian women to Italy*, 25 januari 2019. <https://www.infomigrants.net/en/post/14725/tricked-trafficked-and-sold-how-criminal-gangs-are-bringing-nigerian-women-to-italy>

IT Telecom Digest:

- *Why FG Launched New Digital Identity Ecosystem*, 27 februari 2019. <https://ittelecomdigest.com/why-fg-launched-new-digital-identity-ecosystem/>

Leadership:

- *Traditional rulers flay homosexuality, gay marriages*, 27 January 2018. <https://leadership.ng/2018/01/27/traditional-rulers-flay-homosexuality-gay-marriages/>

Lexology:

- *National identity management in Nigeria: Matters arising*, 29 juli 2019. <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?q=1318495f-7eeb-439e-a83e-d1329c604f2e>

Los Angeles Times:

- *Guns, religion and climate change intensify Nigeria's deadly farmer-herder clashes*, 21 februari 2019. <https://www.latimes.com/world/africa/la-fg-nigeria-farmer-herder-violence-20190221-story.html>

MailOnline:

- *Charity worker sparks fury with graphic images of young girl being subjected to female genital mutilation posted on Facebook to 'advertise' free circumcisions*, 10 januari 2018. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-5255009/Nigerian-post-graphic-images-young-girl-having-FGM.html>

Market Watch:

- *FGM - Religious Leaders Support Unicef's Effort in Imo*, 20 augustus 2020. https://www.marketwatch.com/press-release/fgm---religious-leaders-support-unicefs-effort-in-imo-2020-08-20?mod=mw_more_headlines&tesla=y

Medium:

- *Prostitution as a Crime in Nigeria; Who is the Offender*, 6 mei 2019. <https://medium.com/@todeyinka7/prostitution-as-a-crime-in-nigeria-who-is-the-offender-962af8a5853c#:~:text=Section%20223%20of%20the%20Act,to%20imprisonment%20for%20two%20years.>

Metro:

- *I've been beaten up, spat on and abducted by the police, all for being gay in Nigeria* 14 juli 2020. <https://metro.co.uk/2020/07/14/nigeria-gay-illegal-beaten-police-12963558/?ito=cbshare;>

ModernDiplomacy:

- *A genocide against Christians is silently unfolding in Nigeria*, 28 augustus 2020. <https://modern diplomacy.eu/2020/08/28/a-genocide-against-christians-is-silently-unfolding-in-nigeria/>

Nairametrics:

- *IGP orders immediate withdrawal of police officers attached to VIPs*, 22 oktober 2020. <https://nairametrics.com/2020/10/22/igp-orders-immediate-withdrawal-of-police-officers-attached-to-vips/>

New Frame:

- *Queer folks find a home online*, 10 juni 2020. <https://www.newframe.com/queer-folks-find-a-home-online/>

News Diary:

- *Bauchi Assembly passes VAPP bill*, 30 juni 2020. <https://newsdiaryonline.com/bauchi-assembly-passes-vapp-bill/>

Nigerian Finder:

- *How to get a birth certificate in Nigeria*, ongedateerd. <https://nigerianfinder.com/how-to-get-a-birth-certificate-in-nigeria/>

NorthJersey.com:

- *Omoyele Sowore has been held in Nigeria for a year. His NJ family wants him home*, 10 augustus 2020. <https://eu.northjersey.com/story/news/columnists/mike-kelly/2020/08/10/nj-journalist-omoyele-sowore-remains-jailed-nigeria/3317192001/>

NOS:

- *Inwoners bezorgd: Kameroen staat op punt van uitbarsten*, 18 maart 2017. <https://nos.nl/artikel/2163772-inwoners-bezorgd-kameroen-staat-op-punt-van-uitbarsten.html>
- *Tien jaar cel voor 13-jarige Nigeriaan wegens godslastering*, 17 september 2020. <https://nos.nl/artikel/2348655-tien-jaar-cel-voor-13-jarige-nigeriaan-wegens-godslastering.html>
- *Aanklager Strafhof wil onderzoek naar oorlogsmisdaden Nigeria*, 11 december 2020. <https://nos.nl/artikel/2360237-aanklager-strafhof-wil-onderzoek-naar-oorlogsmisdaden-nigeria.html>

PassBlue:

- *Widows Lose Much More Than a Spouse: They Lose Their Dignity*, 17 juni 2019. <https://www.passblue.com/2019/06/17/widows-lose-much-more-than-a-spouse-they-lose-their-dignity/>

People's Dispatch:

- *Massive protests against gender-based violence in Nigeria force government to take measures*, 13 juni 2020. <https://peoplesdispatch.org/2020/06/13/massive-protests-against-gender-based-violence-in-nigeria-force-government-to-take-measures/>

PinkNews:

- *Nigerian university graduates arrested for simply being gay in heinous Sharia law police raid*, 7 januari 2020. <https://www.pinknews.co.uk/2020/01/07/nigeria-police-sharia-law-gay-homophobia-hisbah-kano-bayero-university-graduates/>

- *End SARS: Queer Nigerians are being abused, humiliated and killed by a corrupt police unit – and it's nothing new*, 21 juli 2020. <https://www.pinknews.co.uk/2020/10/21/end-sars-nigeria-police-protests-lgbt-gay-community/>

PM News:

- *I'll sign death warrant of convicted cultists without looking back – Wike*, 15 maart 2018. www.pmnewsnigeria.com/2018/03/15/ill-sign-death-warrant-of-convicted-cultists-without-looking-back-wike/
- *Police arrest 140 members of Biafra group in Nsukka'*, 23 mei 2019. <https://www.pmnewsnigeria.com/2019/05/23/police-arrest-140-members-of-biafra-group-in-nsukka/>
- *3,398 complaints against Nigerian police, 139 on excessive use of force*, 18 oktober 2020. <https://www.pmnewsnigeria.com/2020/10/18/just-in-3398-complaints-against-nigerian-police-139-on-excessive-use-of-force/>

Premium Times:

- *Nigeria birth, death certificates are free – Population Commission*, 19 September 2018. <https://www.premiumtimesng.com/news/more-news/284488-nigeria-birth-death-certificates-are-free-population-commission.html>
- *Boko Haram: Despite evidence, Nigerian police deny 167 officers absconded*, 26 december 2018. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/302923-boko-haram-despite-evidence-nigerian-police-deny-167-officers-absconded.html>
- *INEC Reschedules 2019 Elections*, 16 februari 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/top-news/313222-for-the-record-full-statement-by-inec-chairman-mahmood-yakubu-announcing-postponement-of-elections.html>
- *Arrest Of Women In Abuja: What Nigerian law says about prostitution*, 10 mei 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/329180-arrest-of-women-in-abuja-what-nigerian-law-says-about-prostitution.html>
- *Nigeria: Many Ways Indigent Nigerians Can Access Free Legal Representation*, 28 augustus 2019. <https://allafrica.com/stories/201908280518.html>
- *Nigeria: How Nigerian Government-Owned Orphanage Mistreats Children*, 6 september 2019. <https://allafrica.com/stories/201909060076.html>
- *Boko Haram 'degraded' but 'remnants' still operate in Northeast – Buhari*, 10 september 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/351602-boko-haram-degraded-but-remnants-still-operate-in-northeast-buhari.html>
- *ANALYSIS: Despite successes, NAPTIP investigates, prosecutes only few reported trafficking cases*, 2 oktober 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/355530-analysis-despite-successes-naptip-investigates-prosecutes-only-few-reported-trafficking-cases.html>
- *Nigerian Army Declares 22 Soldiers Wanted for Running from Boko Haram*, 3 oktober 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/355713-exclusive-nigerian-army-declares-22-soldiers-wanted-for-running-from-boko-haram-full-list.html>
- *Panic in Zamfara communities as hundreds of armed bandits pass through*, 2 oktober 2019. <https://www.premiumtimesng.com/regional/nwest/355649-panic-in-zamfara-communities-as-hundreds-of-armed-bandits-pass-through.html>

- *Nigeria Army to Court Martial 70 Soldiers*, 7 november 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/top-news/361500-nigeria-army-to-court-martial-70-soldiers.html>
- *Football agents in Nigeria tasked on trafficking, other vices*, 13 november 2019. <https://www.premiumtimesng.com/sports/nigeria-sports-news/362675-football-agents-in-nigeria-tasked-on-trafficking-other-vices.html>
- *Police name officers killed during IPOB raid*, 3 december 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/366385-police-name-officers-killed-during-ipob-raid.html>
- *Nigerian Court Rules against Arrest of Sex Workers*, 19 december 2019. <https://www.premiumtimesng.com/news/more-news/369034-nigerian-court-rules-against-arrest-of-sex-workers.html>
- *Justice For Sale (I): Inside Lagos Police's fraudulent detention centre*, 5 maart 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/380327-justice-for-sale-i-inside-lagos-polices-fraudulent-detention-centre.html>
- *Nigerian Army removes commander who complained of Boko Haram attack on troops*, 31 maart 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/385130-nigerian-army-removes-commander-who-complained-of-boko-haram-attack-on-troops.html>
- *EXCLUSIVE: Boko Haram War: Nigerian Army suspends voluntary retirement of soldiers*, 5 april 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/386123-exclusive-boko-haram-war-nigerian-army-suspends-voluntary-retirement-of-soldiers.html>
- *Amidst COVID-19 Lockdown, Nigeria Sees Increased Sexual and Gender Violence*, 1 juli 2020. <https://pulitzercenter.org/reporting/amidst-covid-19-lockdown-nigeria-sees-increased-sexual-and-gender-violence>
- *Nigerian Army faces morale crisis as 356 soldiers exit over "loss of interest"*, 11 juli 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/top-news/402343-nigerian-army-faces-morale-crisis-as-356-soldiers-exit-over-loss-of-interest.html>
- *Two SSS operatives, '21' IPOB members killed in violent clash*, 23 augustus 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/410415-two-sss-operatives-21-ipob-members-killed-in-violent-clash.html>
- *INVESTIGATION: Inside the bloody Southern Kaduna carnage where all sides are casualties*, 23 september 2020. <https://www.premiumtimesng.com/investigationspecial-reports/416497-investigation-inside-the-bloody-southern-kaduna-carnage-where-all-sides-are-casualties.html>
- *Surviving after Attacks: Sad tales of displaced Benue women*, 4 oktober 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/418336-surviving-after-attacks-sad-tales-of-displaced-benue-women.html>
- *Boko Haram: Borno moves to return IDPs to 'liberated' communities*, 6 oktober 2020. <https://www.premiumtimesng.com/regional/north-east/418652-boko-haram-borno-moves-to-return-idps-to-liberated-communities.html>
- *Why we're relocating IDPs to Baga despite attacks – Borno Attorney-General*, 14 oktober 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/420657-why-were-relocating-idps-to-baga-despite-attacks-borno-attorney-general.html>
- *Despite absence on the streets, police say they're 'on duty' in Lagos*, 30 oktober 2020. <https://www.premiumtimesng.com/regional/ssouth->

[west/423773-despite-absence-on-the-streets-police-say-theyre-on-duty-in-lagos.html](#)

- *#EndSARS: ANALYSIS: Poor remuneration and its contribution to excesses of Nigerian police officers*, 1 november 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/424019-endsars-analysis-poor-remuneration-and-its-contribution-to-excesses-of-nigerian-police-officers.html#:~:text=With%20staff%20strength%20of%20nearly,such%20as%20the%20disbanded%20SARS>
- *#EndSARS: Lawyers, activists condemn Nigerian govt for freezing accounts of protesters*, 7 november 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/424971-endsars-lawyers-activists-condemn-nigerian-govt-for-freezing-accounts-of-protesters.html>
- *'Many killed' as cult groups fight in Benin*, 14 november 2020.
- *Lekki Shooting: Lagos govt, police frustrating investigation by judicial panel – Lawyer*, 4 december 2020. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/429398-lekki-shooting-lagos-govt-police-frustrating-investigation-by-judicial-panel-lawyer.html>
- *Shootings, confusion as Nigerian soldiers move into Imo community*, 25 januari 2021. <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/438615-shootings-confusion-as-nigerian-soldiers-move-into-imo-community.html>
- *67 IPOB members regain freedom after five months in detention*, 9 februari 2021. <https://www.premiumtimesng.com/regional/ssouth-east/441598-67-ipob-members-regain-freedom-after-five-months-in-detention.html>

Pulse:

- *190 police officers refuse to fight Boko Haram, flee military training camp*, 26 december 2018. <https://www.pulse.ng/news/local/190-police-officers-refuse-to-fight-boko-haram-flee-military-training-camp/n710tlq>
- *Tension in Abia as soldiers 'block entrance' of Nnamdi Kanu's residence ahead of his parents' burial*, 2 december 2019. <https://www.pulse.ng/news/local/soldiers-block-entrance-of-nnamdi-kanus-residence-ahead-of-his-parents-burial/t5j9g0e>
- *Detained IPOB member being treated to be able to stand trial – Police*, 9 oktober 2020. <https://www.pulse.ng/news/local/detained-ipob-member-being-treated-to-be-able-to-stand-trial-police/761074l>

Quartz South Africa:

- *Militants have finally declared a ceasefire in Nigeria's oil-rich delta region*, 22 augustus 2016. <https://qz.com/africa/763391/militants-have-finally-declared-a-ceasefire-in-nigerias-oil-rich-delta-region/>

Rest of World:

- *Nigerians don't trust the government to respond to emergency calls. So they created apps instead.*, 24 oktober 2020. <https://restofworld.org/2020/endsars-nigeria-apps/>

Reuters:

- *Nigeria's 'Delta Avengers' militants end oil hub ceasefire*, 3 november 2017. <https://www.reuters.com/article/us-nigeria-oil-idUSKBN1D3268>
- *Nigeria's acting president orders overhaul of controversial police unit*, 14 augustus 2018. <https://www.reuters.com/article/us-nigeria-police-idUSKBN1KZ217>
- *Nigeria 'Delta Avengers' militants vow to cripple economy if Buhari re-elected*, 14 februari 2019. <https://www.reuters.com/article/us-nigeria-election-oil-idUSKCN1Q31GH>

- *Italian dream over, trafficked Nigerian sets sights on home*, 1 maart 2019. <https://www.reuters.com/article/us-italy-slavery-survivor-feature-idUSKCN1QI38L>
- *Nigerian sex traffickers fleeing hotspot for new havens, activists warn*, 3 juli 2019. <https://www.reuters.com/article/us-nigeria-trafficking-aid/nigerian-sex-traffickers-fleeing-hotspot-for-new-havens-activists-warn-idUSKCN1TY2EN>
- *Islamic State fills the void in Nigeria as soldiers retreat to 'super camps'*, 16 september 2019. <https://in.reuters.com/article/nigeria-security-insurgency-idINKBN1W10FN>;
- *Nigerian court adjourns case of 47 men charged under homosexuality law*, 11 februari 2020. <https://www.reuters.com/article/us-nigeria-lgbt/nigerian-court-adjourns-case-of-47-men-charged-under-homosexuality-law-idUSKBN1ZY26S>
- *A police raid, viral videos and the broken lives of Nigerian gay law suspects*, 24 februari 2020. <https://www.reuters.com/article/us-nigeria-lgbt-widerimage/a-police-raid-viral-videos-and-the-broken-lives-of-nigerian-gay-law-suspects-idUSKCN20I105>
- *Nigeria convicts family of sex traffickers with rare jail sentence*, 17 november 2020. <https://www.reuters.com/article/us-nigeria-trafficking-trfn-idUSKBN27X1P4>

Rfi:

- *More Cameroonians enter Nigeria to flee violence*, 13 februari 2020. <https://www.rfi.fr/en/international/20200213-more-cameroonians-enter-nigeria-flee-violence>;

Sahara Reporters:

- *80 percent Of Our Policemen Are Deployed To Protect Politicians And VIPS, Says Nigeria Police Chief*, 8 februari 2018. <http://saharareporters.com/2018/02/08/80-percent-our-policemen-are-deployed-protect-politicians-and-vips-says-nigeria-police>
- *Police Arrest 51 As 'Jewish Worshippers' Protest In Abia*, 12 december 2018. <http://saharareporters.com/2018/12/12/police-arrest-51-%E2%80%98jewish-worshippers%E2%80%99-protest-abia%E2%80%8B>
- *Blood Thirsty Demons Of Zamfara (III): Displaced And Abandoned, The Story Of 30,000 Zamfarans*, 10 april 2019. <http://saharareporters.com/2019/04/10/blood-thirsty-demons-zamfara-iii-displaced-and-abandoned-story-30000-zamfarans>
- *Pro-Biafra Anniversary Turns Bloody As Police Open Fire On MASSOB Members*, 22 mei 2019. <http://saharareporters.com/2019/05/22/pro-biafra-anniversary-turns-bloody-police-open-fire-massob-members>
- *Nigerian Army Dismisses 300 Soldiers For Desertion, Absence Without Leave*, 31 juli 2020. <http://saharareporters.com/2020/07/31/nigerian-army-dismisses-300-soldiers-desertion-absence-without-leave>

Techcabal:

- *Nigeria's Social Media Bill suffers its biggest defeat yet*, 9 maart 2020. <https://techcabal.com/2020/03/09/social-media-bill-public-hearing/>

Technext:

- *Why Over 150 Million Nigerians are Still Without National Identification Numbers (NIN) and What NIMC Can do About it*, juli 2020. <https://technext.ng/2020/06/11/why-over-150-million-nigerians-are-still-without-national-identification-numbers-nin-and-what-nimc-can-do-about-it/>
- *How To Obtain Your Nigerian National ID Card Through the NIMC Mobile App*, augustus 2020. <https://technext.ng/2020/08/15/how-to-obtain-your-nigerian-national-id-card-through-the-nimc-mobile-app/>

- *#EndSARS: Social Media Fuels Second Wave as Nigerian Youths Plan Strategy Changes*, 5 december 2020. <https://technext.ng/2020/12/05/endsars-social-media-fuels-second-wave-as-nigerian-youths-plan-strategy-changes/>

Telecompaper

- *NCC extends deadline for NIN-SIM registrations into 2021*, 22 december 2020. [https://www.telecompaper.com/news/ncc-extends-deadline-for-nin-sim-registrations-into-2021--1366599#:~:text=The%20Nigerian%20Communications%20Commission%20\(NCC,09%20February%202021%20to%20register.](https://www.telecompaper.com/news/ncc-extends-deadline-for-nin-sim-registrations-into-2021--1366599#:~:text=The%20Nigerian%20Communications%20Commission%20(NCC,09%20February%202021%20to%20register.)

The Cable:

- *NIMC DG: We've so far linked 14 million BVN with NIN*, 14 mei 2020. <https://www.thecable.ng/nimc-dg-weve-so-far-linked-14-million-bvn-with-nin>
- *The Cable, 'It brought out another person's details' — NIMC under fire over errors on national identity app*, 16 augustus 2020. <https://www.thecable.ng/nimc-under-fire-over-errors-on-national-identity-app>
- *Conflict in a Pandemic (II): The deserted villages of Southern Kaduna where only the brave dare reside*, 6 oktober 2020. <https://www.thecable.ng/conflict-in-a-pandemic-ii-the-deserted-villages-of-southern-kaduna-where-only-the-brave-dare-reside>

The Conversation:

- *How using the military in Nigeria is causing, not solving problems*, 14 mei 2019. <https://theconversation.com/how-using-the-military-in-nigeria-is-causing-not-solving-problems-116676>
- *The Conversation, How oil and water create a complex conflict in the Niger Delta*, 21 april 2020.
- *Why the Child's Rights Act still doesn't apply throughout Nigeria*, 24 september 2020. <https://theconversation.com/why-the-childs-rights-act-still-doesnt-apply-throughout-nigeria-145345>

The Defense Post:

- *Nigeria Army Retakes Military Base in Borno From ISWAP Jihadists*, 18 januari 2021. <https://www.thedefensepost.com/2021/01/18/nigeria-army-retakes-base-jihadists/>

The Guardian:

- *Blackmail, prejudice and persecution: gay rights in Nigeria*, 30 maart 2018. <https://www.theguardian.com/global-development/2018/mar/30/blackmail-prejudice-persecution-gay-rights-nigeria>
- *Women dressed 'provocatively' are being arrested in Nigeria. The law's still failing us*, 6 mei 2019. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/may/06/women-dressed-provocatively-arrested-prostitutes-nigeria-abuja>
- *First men go on trial under Nigeria's anti-homosexuality laws*, 11 december 2019. <https://www.theguardian.com/world/2019/dec/11/first-men-go-on-trial-under-nigerias-anti-homosexuality-laws>
- *'I had no choice': the desperate Nigerian women who sell their babies*, 6 mei 2020. <https://www.theguardian.com/global-development/2020/may/06/i-had-no-choice-the-desperate-nigerian-women-who-sell-their-babies>
- *Escape: the woman who brought her trafficker to justice*, 27 augustus 2020. <https://www.theguardian.com/world/2020/aug/27/nigeria-italy-human-trafficking-sex-workers-exploitation-justice>

- *Nigeria to disband Sars police unit accused of killings and brutality*, 11 oktober 2020. <https://www.theguardian.com/world/2020/oct/11/nigeria-to-disband-sars-police-unit-accused-of-killings-and-brutality>

The Guardian Nigeria:

- *Massacre, a jihad against Christians, CAN alleges*, 12 januari 2018. <https://guardian.ng/news/massacre-a-jihad-against-christians-can-alleges/>
- *Female genital mutilation still a big threat to Nigerian girl-child survival, development*, 14 januari 2018. <https://guardian.ng/features/female-genital-mutilation-still-a-big-threat-to-nigerian-girl-child-survival-development/>
- *Delta warns against sharp practices as two orphanages get approvals*, 22 februari 2019. <https://guardian.ng/news/delta-warns-against-sharp-practices-as-two-orphanages-get-approvals/>
- *Police arrest 16 suspected cult members in Lagos*, 10 mei 2020. <https://guardian.ng/news/police-arrest-16-suspected-cult-members-in-lagos/>
- *Police officer abducts, rapes woman for not wearing face mask*, 30 juli 2020. <https://guardian.ng/news/police-officer-abducts-rapes-woman-for-not-wearing-face-mask/>
- *CSOs doubt compliance to withdrawal of police attaches from VIPs*, 23 oktober 2020. <https://guardian.ng/news/csos-doubt-compliance-to-withdrawal-of-police-attaches-from-vips/>
- *National Identity Card: Another bumpy road to building national database*, 9 november 2019. <https://guardian.ng/saturday-magazine/national-identity-card-another-bumpy-road-to-building-national-database/>
- *#EndSARS: You're free to protest peacefully, says Buhari*, 7 december 2020. <https://guardian.ng/news/endsars-youre-free-to-protest-peacefully-says-buhari/>

The Independent Nigeria:

- *Nigeria To Carry-Out NIN For Issuance Of SIM Card From June 2021*, 14 augustus 2020. <https://www.independent.ng/nigeria-to-carry-out-nin-for-issuance-of-sim-card-from-june-2021/>

The Nation:

- *Birth certificates issued by local governments not acceptable – NPC*, 10 augustus 2020. <https://thenationonline.ng/birth-certificates-issued-by-local-governments-not-acceptable-npc/>

The Native Magazine:

- *Here's What We Know About the End Sars Judicial Panels*, 4 november 2020. <https://thenativemag.com/communities/heres-know-endsars-judicial-panels/>

The New Humanitarian:

- *Nigerians returned from Europe face stigma and growing hardship*, 28 juli 2020. <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2020/07/28/Nigeria-migrants-return-Europe>
- *The longshot bid to end rampant banditry in Nigeria's northwest*, 19 januari 2021.

The New York Times:

- *Nigeria Says Soldiers Who Killed Marchers Were Provoked. Video Shows Otherwise*, 17 december 2018. <https://www.nytimes.com/2018/12/17/world/africa/nigeria-military-abuses.html>
- *Boko Haram is Back. With Better Drones*, 13 September 2019. <https://www.nytimes.com/2019/09/13/world/africa/nigeria-boko-haram.html>

- *Nigeria Releases Leading Critic on Bail After a Campaign an Ocean Away*, 24 december 2019. <https://www.nytimes.com/2019/12/24/world/africa/nigeria-omoyele-sowore-released.html>
- *ISIS Affiliate in Nigeria Releases a Video Showing 11 Executions*, 27 december 2019. <https://www.nytimes.com/2019/12/27/world/africa/ISIS-executions-Nigeria.html>
- *Outspoken Atheist, Arrested in Nigeria for Blasphemy, Hasn't Been Seen Since*, 25 augustus 2020. <https://www.nytimes.com/2020/08/25/world/africa/nigeria-blasphemy-atheist-islam.html>
- *Executed Nigerian Farmers Were Caught Between Boko Haram and the Army*, 10 december 2020.

The Nigerian Voice:

- *Borno State Commissioner Inspects Blind Centers, Orphanage, IDPs Children and Remand Homes in Maiduguri*, 4 oktober 2019. <https://www.thenigerianvoice.com/news/282184/orno-state-commissioner-inspects-blind-centers-orphanage.html>

The Punch

- *No more justification for death sentence in Nigeria – Group*, 11 oktober 2018. <https://punchng.com/no-more-justification-for-death-sentence-in-nigeria-group/>
- *Full text of INEC chairman's address at meeting with stakeholders*, 16 februari 2019. <https://punchng.com/full-text-of-inec-chairmans-address-at-meeting-with-stakeholders/>
- *Metele attack: Army dismisses eight soldiers accused of desertion*, 14 juli 2019. <https://punchng.com/metele-attack-army-dismisses-eight-soldiers-accused-of-desertion/>
- *ICYMI: We decided to kill 50 people for every slain herdsman–Head of Zamfara bandits who renounced violence*, 17 augustus 2019. <https://punchng.com/we-decided-to-kill-50-people-for-every-slain-herdsman-head-of-zamfara-bandits-who-renounced-violence/>
- *25,000 IDPs return home in Zamfara –Emergency Agency*, 30 augustus 2019. <https://punchng.com/25000-idps-return-home-in-zamfara-emergency-agency/>
- *Cult members forcing schoolchildren to join group, Ikorodu residents cry out*, 14 september 2019. <https://punchng.com/cult-members-forcing-schoolchildren-to-join-group-ikorodu-residents-cry-out/>
- *Cultists kill 13 students in Kogi varsity*, 5 november 2019. <https://punchng.com/cultists-kill-13-students-in-kogi-varsity/>
- *With govt backing, Hisbah, CJTF thrive in Kano, Borno, others*, 18 januari 2020. <https://punchng.com/hisbah-cjtf-thriving-with-govt-backing-in-kano-borno-others/>
- *Police officer accused of murder receives double promotion*, 12 februari 2020.
- *Benue didn't give IDPs spoilt beans – SEMA*, 29 april 2020. <https://punchng.com/benue-didnt-give-idps-spoilt-beans-sema/>
- *Five years after VAPP Act, FGM perpetrators still walk free –Advocate*, 28 mei 2020. <https://healthwise.punchng.com/five-years-after-vapp-act-fgm-perpetrators-still-walk-free-advocate/>
- *Two cops arrested as Nigerians demand justice for slain Lagos girl*, 30 mei 2020. <https://punchng.com/two-cops-arrested-as-nigerians-demand-justice-for-slain-lagos-girl/>

- *42 million Nigerians now have identity numbers – NIMC*, 17 september 2020. <https://punchng.com/42-million-nigerians-now-have-identity-numbers-nimc/>

The Sun:

- *Kano police rescue 27 children from alleged illegal orphanage home, attest proprietor*, 17 januari 2020. <https://www.msn.com/en-xl/africa/nigeria/kano-police-rescue-27-children-from-alleged-illegal-orphanage-home-attest-proprietor/ar-BBZ3tXq>
- *Police arrest 59 alleged Cult members in C’River*, 19 augustus 2020. <https://www.sunnewsonline.com/police-arrest-59-alleged-cult-members-in-criver/>

The Washington Post:

- *Nigeria’s ‘fake news’ bill could jail people for lying on social media. Critics call it censorship.*, 25 november 2019. https://www.washingtonpost.com/world/africa/nigerias-fake-news-bill-could-jail-people-for-lying-on-social-media-critics-call-it-censorship/2019/11/25/ccf33c54-0f81-11ea-a533-90a7becf7713_story.html
- *She was found guilty of killing her husband. Her punishment: hanging.*, 29 januari 2020. https://www.washingtonpost.com/world/she-was-found-guilty-of-killing-her-husband-her-punishment-hanging/2020/01/29/9a61db18-4296-11ea-abff-5ab1ba98b405_story.html
- *Nigeria confronts second mass kidnapping of schoolchildren in nine days after 317 girls vanish*, 26 februari 2021.

This Day:

- *Nigeria: Why Immigration Extended Passport Validity to 10 Years*, 18 januari 2019. [https://allafrica.com/stories/201901180099.html#:~:text=The%20Nigerian%20Immigration%20Service%20\(NIS,which%20lasts%20for%20five%20years.](https://allafrica.com/stories/201901180099.html#:~:text=The%20Nigerian%20Immigration%20Service%20(NIS,which%20lasts%20for%20five%20years.)
- *Nigerians Flee Rann to Cameroon after Withdrawal of Military*, 28 januari 2019. <https://www.thisdaylive.com/index.php/2019/01/28/nigerians-flee-rann-to-cameroon-after-withdrawal-of-military/>
- *Condemnation as Security Agents Kill Five in Abia*, 20 april 2020. <https://www.thisdaylive.com/index.php/2020/04/20/condemnation-as-security-agents-kill-five-in-abia/>
- *Nigeria: NGO Feeds About 1,400 Street Children in Lagos Communities*, 21 juni 2020. <https://allafrica.com/stories/202007210125.html>
- *NIS Rolls out Enhanced e-Passport in Port Harcourt*, 19 februari 2020. <https://www.thisdaylive.com/index.php/2020/02/19/nis-rolls-out-enhanced-e-passport-in-port-harcourt/>
- *FG Abandons Benue IDPs, Excludes State from N10bn Disaster Fund*, 8 maart 2020. <https://www.thisdaylive.com/index.php/2020/03/08/fg-abandons-benue-idps-excludes-state-from-n10bn-disaster-fund/>

Thomson Reuters Foundation:

- *Blackmailed with nudes, Nigerian lesbians find safety outside the closet*, 6 september 2020. <https://news.trust.org/item/20200906221000-8znfr>

TIME:

- *An Ancient Curse Kept Nigerian Women Bound to Sex Slavery. Now, It's Been Reversed*, 17 april 2018. <https://time.com/longform/juju-curse-nigeria-sex-slavery-europe/>
- *'It Was As if We Weren't Human.' Inside the Modern Slave Trade Trapping African Migrants*, 14 maart 2019. <https://time.com/longform/african-slave-trade/>

- *Boko Haram Refugees Find Safety in Niger. But How Long Can the Country Remain a Safe Haven in the Sahel?*, 30 januari 2020.
<https://time.com/5773239/boko-haram-refugees-niger/>

Today NG:

- *IPOB members arrested for selling Biafra newspaper*, 24 december 2019.
<https://www.today.ng/news/metro/ipob-members-arrested-selling-biafra-newspaper-270353>

Trouw:

- *Verlost uit de Libische horror, terug in Nigeria. En dan?*, 31 mei 2018.
<https://www.trouw.nl/nieuws/verlost-uit-de-libische-horror-terug-in-nigeria-en-dan~b6b5358c/>
- *Nigeria roept noodtoestand uit om verkrachtingen*, 14 juni 2020.
<https://www.trouw.nl/buitenland/nigeria-roept-noodtoestand-uit-om-verkrachtingen~b0875528/?referer=https%3A%2F%2Fwww.google.nl%2Furl%3Fsa%3Dt%26rct%3Dj%26q%3D%26esrc%3Ds%26source%3Dweb%26cd%3D%26ved%3D2ahUKEwi-hpzQsbbAhXDzaQKHOMtBE4QFjABeqQIARAB%26url%3Dhttps%253A%252F%252Fwww.trouw.nl%252Fbuitenland%252Fnigeria-roept-noodtoestand-uit-om-verkrachtingen%7Eb0875528%252F%26usg%3DAOvVaw3np7Cb7S24LX7Wo1MtMHDj>

Twitter:

- Abayomi Shogunle, 30 april 2019.
<https://twitter.com/yomishogunle/status/1123138507445239808>
- Nigeria Police Force, *The Inspector General of Police has ordered discreet investigations into the circumstances surrounding the dehumanizing treatment meted out to a female citizen in the above viral video*, 22 juli 2020. <https://twitter.com/PoliceNG/status/1285996638587297792>

US News:

- *Gunmen Abduct 30 Students in Northwest Nigeria as Payoffs 'Boomerang'*, 12 maart 2021.

Vanguard:

- *NSCIA attacks CAN, accuses it of hate speech*, 31 januari 2018.
<https://www.vanguardngr.com/2018/01/nsCIA-attacks-can-accuses-hate-speech/>
- *Police arrest 51 suspected IPOB members in Umuahia*, 12 december 2018.
<https://www.vanguardngr.com/2018/12/police-arrest-51-suspected-ipob-members-in-umuahia/>
- *Woman arrested for torturing, locking orphan in dog kennel*, 16 augustus 2019. <https://www.vanguardngr.com/2019/08/woman-arrested-for-torturing-locking-orphan-in-dog-kennel/>
- *Lagos homosexuality trial suffers more delays*, 3 maart 2020.
<https://www.vanguardngr.com/2020/03/lagos-homosexuality-trial-suffers-more-delays/>
- *Edo govt shuts down orphanage over poor facilities, neglect*, 24 april 2020.
<https://www.vanguardngr.com/2020/04/edo-govt-shuts-down-orphanage-over-poor-facilities-neglect/>
- *Cruel blow to Sokoto malnourished children*, 10 mei 2020.
<https://www.vanguardngr.com/2020/05/cruel-blow-to-sokoto-malnourished-children/>

- *Female genital mutilation: A persistent Cultural Scourge*, 28 juni 2020. <https://www.vanguardngr.com/2020/06/female-genital-mutilation-a-persistent-cultural-scourge-2/>
- *Excesses of vigilante groups worry South East communities*, 29 juli 2020. <https://www.vanguardngr.com/2020/07/excesses-of-vigilante-groups-worry-south-east-communities/>
- *Nigeria: Masari Bans NGOs From IDP Camps in Katsina*, 12 augustus 2020. <https://allafrica.com/stories/202008120301.html>
- *Police arrest 11 suspected cultists during initiation in Calabar*, 16 augustus 2020. <https://www.vanguardngr.com/2020/08/police-arrest-11-suspected-cultists-during-initiation-in-calabar/>
- *Hisbah arrests 2 in Jigawa over alleged homosexual act*, 3 september 2020. <https://www.vanguardngr.com/2020/09/hisbah-arrests-2-in-jigawa-over-alleged-homosexual-act/>
- *IGP orders withdrawal of police personnel attached to VIPs nationwide*, 21 oktober 2020. <https://www.vanguardngr.com/2020/10/igp-orders-withdrawal-of-police-personnel-attached-to-vips-nationwide/>
- *Nigeria: Ugly Stories of How Widows Are Maltreated in Igboland*, 21 oktober 2020. <https://allafrica.com/stories/202010210144.html>
- *Presidency worries over Police absence, as street violence escalates*, 28 oktober 2020. <https://www.vanguardngr.com/2020/10/presidency-worries-over-police-absence-as-street-violence-escalates/>
- *Benue not hoarding CACOVID palliatives – SEMA*, 26 oktober 2020. <https://www.vanguardngr.com/2020/10/benue-not-hoarding-cacovid-palliatives-%E2%80%95-sema/>
- *Vanguard, Breaking: Troops arrest 20 IPOB members, recover arms, hand them to Police*, 22 februari 2021. <https://www.vanguardngr.com/2021/02/breaking-troops-arrest-20-ipob-members-recover-arms-hand-them-to-police/>

Vatican News:

- *Nigeria, il nunzio: la violenza nel Paese non è solo di matrice religiosa*, augustus 2018. <https://www.vaticannews.va/it/vaticano/news/2020-08/nigeria-violenze-nunzio-antonio-filippazzi-religione-etnie.html>

VOA News:

- *Nigerian Health Workers Blame Cultural Practices for Fistula Epidemic*, 29 mei 2018. <https://www.voanews.com/africa/nigerian-health-workers-blame-cultural-practices-fistula-epidemic>
- *Thousands of Nigerian Refugees Flee to Chad for Safety*, 23 januari 2019. <https://www.voanews.com/africa/thousands-nigerian-refugees-flee-chad-safety>
- *Bride Price Custom Honored in Nigeria, Despite Concerns*, 30 november 2019. <https://www.voanews.com/africa/bride-price-custom-honored-nigeria-despite-concerns>
- *Cameroon Receives First Returning Asylum-Seekers, Ex-Separatists from Nigeria*, 2 januari 2020. <https://www.voanews.com/africa/cameroon-receives-first-returning-asylum-seekers-ex-separatists-nigeria>
- *Nigeria's Military Burns Villages in War on Boko Haram, Rights Group Says*, 14 februari 2020. <https://www.voanews.com/africa/nigerias-military-burns-villages-war-boko-haram-rights-group-says>
- *All 36 Nigerian Governors Declare State of Emergency Over Rapes and Violence*, 10 juni 2020. <https://www.voanews.com/africa/all-36-nigerian-governors-declare-state-emergency-over-rapes-and-violence>

- *Why #ENDSARS Is Also A Defining Moment For Nigeria's Queer Community*, 22 oktober 2020. <https://www.vogue.co.uk/arts-and-lifestyle/article/endsars-nigeria-protests>
- *Is Boko Haram Gaining Foothold in Nigeria's Northwest?*, 31 december 2020. <https://www.voanews.com/extremism-watch/boko-haram-gaining-foothold-nigerias-northwest>

World Pulse:

- *Bride Confinement, Fattening and Circumcision: A Cultural Practice in Nigeria*, 2016. <https://www.worldpulse.com/community/users/celine/posts/64279>

Xtra:

- *How Nigeria's COVID-19 lockdown affected queer folks*, 20 mei 2020. <https://www.dailyxtra.com/nigeria-covid-19-lockdown-queer-lgbt-172950>

Ynaija.com:

- *Akwa Ibom just signed the VAPP Act into law, what does this mean?*, 23 juni 2020. <https://ynaija.com/akwa-ibom-just-signed-the-vapp-act-into-law-what-does-this-mean/>

7.2

Afkortingen

ACCORD	Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation
ACLED	Armed Conflict Location & Event Data
AFD	Agence Française de Développement
AGE	Advocates for Grassroots Empowerment
AGHI	Access to Good Health Initiative
APC	All Progressives Congress
APPG	All Party Parliamentary Group
CAFISO-WRAG	<i>Child Adolescent and Family Survival Organization- Women's Right Action Group</i>
CAGeM	Campaign Against FGM
CEDAW	Commission on the Elimination of all forms of Discrimination against Women
CFR	Council on Foreign Relations
CJTF	Civilian Joint Task Forces
CRU	Complaints Response Unit
DFAT	Australian Government Department of Foreign Affairs and Trade
DIHHR	Dynamic Initiative for Healthcare and Human Rights
EASO	European Asylum Support Office
EU EOM	European Union Election Observation Mission
EYN	Ekklesiyar Yan'uwa a Nigeria
FCT	Federal Capital Territory
FGM	Female Genital Mutilation
FRSC	Federal Road Safety Corps
GPI	Girl Power Initiative
GTI	Global Terrorism Index
HAHAI	Hope Alive Health Awareness Initiative
HoRF	House of Rainbow Fellowship
HRW	Human Rights Watch
ICARH	International Centre for Advocacy on Rights to Health
ICG	International Crisis Group
IFRA	Institut français de recherche en Afrique
IMH	Initiative for Improved Male Health
IMN	Islamic Movement of Nigeria
INEC	Independent National Electoral Commission
IDMC	International Displacement Monitoring Centre
IOM	International Organization for Migration
IPOB	Indigenous People of Biafra
IRBC	Immigration and Refugee Board of Canada
ISRHRA	Initiative for Sexual Reproductive Health and Rights Awareness
ISWAP	Islamic State West African Province
IYHI	Improved Youth Health Initiative
JAS	Jama'tu Ahlis Sunna Lidda'awati wal-Jihad
KAGM	Kick Against Genital Mutilation
LGA	Local Government Area
LHBTI	Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen
MASSOB	Movement for the Actualization of the Sovereign State of Biafra
MHSI	Men's Health Support Initiative

MNJTF	Multi-National Joint Task Force
MSF	Médecins Sans Frontières
MWASD	Ministry of Women Affairs and Social Development
NAF	Nigerian Armed Forces
NAPTIP	National Agency for the Prohibition of Trafficking in Persons
NCFRMI	National Commission for Refugees, Migrants and IDPs
NDA	Niger Delta Avengers
NDHS	National Demographic and Health Survey
NHRC	National Human Rights Commission
NIMC	National Identity Management Commission
NIN	National Identity Number
NIS	National Immigration Service
NOA	National Orientation Agency
NPF	Nigerian Police Force
OCHA	Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
OSAC	United States Overseas Security Advisory Council
PCC	Public Complaints Commission
PCI	Patriotic Citizen Initiatives
PSC	Police Service Commission
PDP	People's Democratic Party
PIND	Foundation for Partnership Initiatives in the Niger Delta
QA	Queer Alliance
SAM	Severe Acute Malnutrition
SARS	Special Anti-Robbery Squad
SEMA	State Emergency Management Agency
SEYP	Society for the Empowerment of Young Persons
SHCI	Society for Human Health Care Intervention
SSMPA	Same Sex Marriage Prohibition Act
TIER	The Initiative for Equal Rights
TIPLEAA	Trafficking in Persons (Prohibition) Law Enforcement and Administration Act
UNFPA	United Nations Population Fund
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNICEF	United Nations Children's Fund
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime
USDoS	United States Department of State
VAPP	Violence against Persons Prohibition Act
VFN	The Value Female Network
WFP	World Food Programme
WHO	World Health Organization
WHER	Women's Health and Equal Rights Initiative
WRAHP	Women's Rights and Health Project

7.3 Kaart van Nigeria

